

NORSK LOVTIDEND

2NEN AVDELING

Samling av lover, resolusjoner m. v.

Utgitt etter offentlig tiltak

1949

3dje hefte

Utgiver: *Statsrådsekretær Leif Østern*

GRØNDAHL & SØNS BOKTRYKKERI, OSLO

Dette hefte inneholder følgende lover:

Juli	8.	Lov nr. 1 om endr. i midlert. lov om tillegg til luftvernlovgivningen	308
»	8.	Lov nr. 2 om endr. i lov om valutaregulering	309
»	8.	Lov nr. 3 om forlenget gyldighet av midlert. lov om avståelse av bruksrett over fast eiendom m. v. til fordel for fremmede lands representanter	309
»	8.	Lov nr. 4 om godkj. av utenlandsk eksamen i farmasi, medisin eller odontologi med samme virkning som tilsv. norsk eksamen	309
»	8.	Lov nr. 5 om endr. i lov om Norges tekniske høgskole	310
»	8.	Lov nr. 6 om endr. i lov om fortrinsrett for visse fordringer	310
»	8.	Lov nr. 7 om å oppheve lov om arbeidstvister ved A/S Vinmonopolet og samlagene	311
»	8.	Lov nr. 8 om endr. i lov om sammenslutning av Aker og Oslo	311
»	8.	Lov nr. 9 om midlert. endr. i § 33 i lov om innførsel og omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl	312
»	8.	Lov nr. 10 om endr. i sjømannsloven	313
»	8.	Lov nr. 11 om utvidelse av Farsund havnedistrikt ..	313
»	8.	Lov nr. 12 om midlert. unntak fra lov om aldersgrenser for off. tjenestemenn	314
»	8.	Lov nr. 13 om produksjon, transport og omsetning av agn	314
»	8.	Lov nr. 14 om forleng. av midlert. lov om avgift for tillatelser til omsetning eller bruk av tømmer og trelast	315
»	8.	Lov nr. 15 om statens overtakelse av aksjene i Norges Bank	315
»	8.	Lov nr. 16 om endr. i lov om Norges Bank	316
»	8.	Lov nr. 17 om lønnsnemndbehandling av arbeidskonflikten i hermetikkindustrien	316
»	15.	Lov nr. 1 om Norges Kommunalbank	349
»	15.	Lov nr. 2 om brigde i mellombels lov om tillegg til § 21 i fengselslova	352
»	15.	Lov nr. 3 om endr. i lov om sild- og brislingfiskeriene	352
»	15.	Lov nr. 4 om endr. i lov om anlegg av taubaner og løypestrenger	364
»	15.	Lov nr. 5 om fordeling av kommunal inntektsskatt, ilignet entreprenørfirmaer og andre som utfører bygge- eller anleggsarbeid i kommuner med store krigsskader og i kommuner der det reises industrianlegg	365
»	15.	Midlert. lov nr. 6 i h. t. midlert. konvensjon mellom Norge og Finland om forholdsregler mot at rein kommer over grensen mellom de to riker	367
»	28.	Lov nr. 1 om endr. i lov om bygningskommuner	400
»	28.	Lov nr. 2 om endr. i lov om brannvesenet	400

(Forts. 3dje side).

Skrivelse fra Sosialdepartementet.

1. juli.

I henhold til § 4 i Regulativ for Statens Farmakopélaboratorium, gitt ved kgl. resolusjon av 15. oktober 1948, fastsetter Sosialdepartementet følgende Instruks for Sjefen for Statens Farmakopélaboratorium.

§ 1. Laboratoriesjefen er faglig og administrativ leder av Statens Farmakopélaboratorium og har ansvar for dets administrasjon og økonomi.

§ 2. Han påser at de oppgaver som er pålagt laboratoriet i henhold til § 1 i Regulativ for Statens Farmakopélaboratorium blir utført.

§ 3. Han varetar laboratoriets tarv og sørger for at det til enhver tid er forsynt med det som trengs for driften.

Han er den nærmeste overordnede for de funksjonærer som er ansatt ved laboratoriet og påser at de instruksur m. v. som er fastsatt for dem blir fulgt.

§ 4. Han setter hvert år opp forslag til budsjett for Farmakopélaboratoriet, forelegger det for Den faste farmakopékommisjon til mulig uttalelse og sender det til fastsatt tid til Sosialdepartementet.

§ 5. I bestyrelsen av laboratoriet skal laboratoriesjefen vise streng økonomi og påse at det bevilgede budsjett ikke overskrides.

Viser det seg i budsjettåret at overskridelse blir nødvendig, eller inntreffer det tilfelle som krever uforutsette utgifter av noen betydning, skal laboratoriesjefen i god tid forut innhente uttalelse fra Den faste farmakopékommisjon og samtykke fra departementet. Departementets samtykke skal i tilfelle vedlegges laboratoriets regnskaper i original eller bekreftet avskrift.

§ 6. Han drar omsorg for at den nødvendige kassebeholdning er til stede og anmoder Sosialdepartementet om kasseforsterkning når det trengs. Anmodningen skal være ledsaget av de opplysninger som til hver tid er bestemt eller forlanges av departementet.

Kassebeholdningen innsettes på postgirokonto som disponeres av laboratoriesjefen.

Utbetalinger skal som regel foregå over postgirokonto. Til dekning av mindre utgiftsbeløp kan holdes en kontantbeholdning som ikke skal være større enn kr. 200.

§ 7. Han anviser alle laboratoriets utgifter og beordrer til inntekt beløp som kommer inn. Alle anviste utgifts- og inntektsbeløp fører han inn i en særskilt anvisningsbok som bare han har adgang til.

1. juli. § 8. Han har ansvaret for at laboratoriets regnskap føres ordentlig i samsvar med gjeldende bestemmelser og holdes å jour. Han autoriserer laboratoriets regnskapsbøker.

Etter utgangen av hvert budsjettår sender han regnskapet med bilag til Sosialdepartementet innen fastsatt frist og avlagt på foreskreven måte.

Han sender likeledes inn de regnskapsutdrag m. v. som til hver tid er bestemt.

§ 9. Han fører laboratoriets korrespondanse og sørger for at dets arkiv holdes i orden.

Han fører eller lar føre:

1. Journal over inngående og utgående skrivelser.
2. Kopibok (gjenpartarkiv av utgående skrivelser).
3. Nødvendige laboratorie- og analysejournaler.
4. Andre bøker som måtte bli pålagt.

§ 10. Ved ledighet eller forfall i stillinger ved laboratoriet drar han omsorg for at arbeidet utføres på best mulig måte, og tar de nødvendige skritt til i tilfelle å få stillingene besatt på nytt i samsvar med gjeldende bestemmelser. Blir det spørsmål om merutgift, forelegger han saken for departementet.

§ 11. Hvert år innen 1. april sendes Helsedirektoratet en rapport over laboratoriets drift i det forløpne kalenderår.

§ 12. Laboratoriesjefens arbeidstid er den samme som i Sentraladministrasjonen. Han skal holde fast daglig kontor- eller konferansetid på minst 1 time.

§ 13. Laboratoriesjefen er tillike sekretær for Den faste farmakopékommisjon og deltar i dennes møter.

Som kommisjonens sekretær skal han:

1. bistå formannen i Den faste farmakopékommisjon med å tilrettelegge programmet for kommisjonens møter og sørge for at innkalling til møtene blir utsendt i god tid,
2. påse at det blir ført protokoll fra farmakopékommisjonens møter, og sørge for at avskrift av denne protokoll blir tilstillet kommisjonens medlemmer etter at den er godkjent av formannen,
3. påse at de beslutninger som fattes i farmakopékommisjonens møter blir kommunisert på tilbørlig måte, og paraferere alle fra kommisjonen utgående skrivelser,
4. sørge for at kommisjonens arkiv holdes i orden og føre eller la føre:
 - 1) Journal over inngående og utgående skrivelser til og fra Den faste farmakopékommisjon.
 - 2) Kopibok (gjenpartarkiv over utgående skrivelser).

For deltakelse i møtene oppebærer han godtgjørelse som for medlemmer i offentlige kommisjoner bestemt. 1. juli.

§ 14. Han har å finne seg i tillegg til og forandringer i denne instruks.

Skriv *) frå Landbruksdepartementet om at hund i Stryn herad, Sogn og Fjordane fylke, skal haldas i band eller forsvarleg innestengd eller inngjerda i den tid bufe beiter. 1. juli.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet om regulerings- og bebyggelsesplan for en del av Østre Holmen, gnr. 27, bnr. 328, V. Aker, Oslo, og om vedtekter i tilknytning til reguleringen. 1. juli.

Skriv *) frå Forsyningsdepartementet om vedtekt til § 112 i bygningslova for Sauda herad, Rogaland fylke. 1. juli.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om bruk av gift til fangst av rovdyr i herredene Høylandet og Sparbu i Nord-Trøndelag fylke. 2. juli.

Skrivelse fra Sosialdepartementet. 4. juli.
I henhold til § 7 i lov om jordmødre av 19. desember 1898 bestemmer departementet at Herre og Bamble jordmordistrikter i Telemark fylke fra 1. juli 1949 å regne slåes sammen til et distrikt under navnet «Bamble jordmordistrikt».

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 62 for Sortland bygningsdistrikt i Sortland herred, Nordland fylke. 4. juli.

Bruksregler **) fastsatt av Landbruksdepartementet, for Dragsås—Singsås statsalmenning i Singsås. 5. juli.

Skrivelse fra Justisdepartementet om at hjemstavnskommunenes bidrag til tvangsarbeidshusenes drift fra 1. juli 1949 og inntil videre er forhøyet fra kr. 1 til kr. 1,50 pr. dag for hver tvangsarbeider, jfr. lov av 12. desember 1903 § 59. 5. juli.

Fiskeregler *), fastsatt av Landbruksdepartementet, for Øystre Slidre. 6. juli.

Skrivelse *) fra Kommunal- og arbeidsdepartementet om endring i § 2 i den gjeldende vedtekt om lukningstid for utsalgssteder i Hol herred, Buskerud fylke. 6. juli.

*) Kunngj. 19. juli i Lovtid. 1 nr. 26.

**) Kunngj. 23. juli i Lovtid. 1 nr. 27.

7. juli. **Skriv *)** frå Kommunal- og arbeidsdepartementet om brigde i § 1 i den vedtekta som gjeld om stengjingstid for utsalsstader i Vats herad, Rogaland fylke.

8. juli. **Lov**)**¹⁾ om endringer i midlertidig lov av 21. februar 1947 om tillegg til luftvernlovgivningen.

I.

I midlertidig lov av 21. februar 1947 om tillegg til luftvernlovgivningen skal følgende bestemmelser lyde:

§ 2, fjerde ledd.

Den som skrives ut plikter å delta i kurser og øvinger som han blir kalt inn til og rette seg etter de ordrer og instruksjoner som gjelder for tjenesten. Han må ikke forlate tjenesten uten tillatelse. Så langt råd er skal kurser og øvinger legges slik at den tjenestepliklige ikke trenger å være borte fra sitt arbeid eller sitt hjemsted.

§ 4, nytt tredje ledd.

Eieren (brukeren) av tilstøtende hus plikter å finne seg i og medvirke til at det anordnes reservenødutgang fra kjeller i nabo-hus ved gjennombryting av branngavl.

§ 10. Med unntagelse av de utgifter som etter denne paragraf bæres av staten, plikter kommunen å bestride utgiftene ved sivilforsvaret i kommunen.

Staten bærer følgende utgifter:

1. Administrasjonsutgifter,
2. Godtgjørelse til instruktører og mannskaper ved kurser og øvinger samt utlegg til leie av lokaler,
3. Utgifter til bygging av tjenestesteder og magasiner,
4. Utgifter til bygningsmessig vedlikehold av tjenestesteder og magasiner som ikke er eller ligger i kommunal eiendom,
5. Utgifter til materiell, dog ikke utgifter til forvaltning og vedlikehold eller utgifter til oppbevaring av materiell før tilstrekkelige magasiner er bygget.

Utgifter ved bygging av offentlige tilfluktsrom utres av kommunen mot refusjon av staten med $\frac{2}{3}$ av byggeomkostningene, likevel ikke mer enn 200 kroner for hver person som skaffes plass i bombesikkert tilfluktsrom.

*) Kunngj. 23. juli i Lovtid. 1 nr. 27.

***) Kunngj. 19. juli i Lovtid. 1 nr. 26.

¹⁾ St.vedtak 17. juni. Se Ot. prp. nr. 50. Innst. O. nr. 75. St.tid., forh. i Ot. s. 289—291; i Lt. s. 135—136.

Kommunen kan pålegges å sette i verk de sivilforsvarstiltak 8. juli.
av enhver art som ikke staten etter denne paragraf helt ut skal **Nr. 1.**
bære utgiftene ved.

§ 13, første ledd.

Denne lov trer i kraft straks og gjelder til 1. juli 1951.

II.

Denne lov trer i kraft 1. juli 1949.

Lov *)¹⁾ om endring i lov om valutaregulering 8. juli.
av 19. juli 1946 (nr. 1). **Nr. 2.**

§ 1, 3. ledd i lov om valutaregulering av 19. juli 1946 (nr. 1)
skal heretter lyde slik:

I de bestemmelser som vedkommende departement utferdiger
i henhold til 2. ledd, kan det pålegges plikt til å gi norske myndig-
heter og Norges Bank de opplysninger som disse finner nødvendige
til gjennomføring av bestemmelsene. Departementet eller Norges
Bank kan kreve framlagt for seg regnskapsbøker, bilag, brevveks-
ling, kontrakter og andre dokumenter som finnes av betydning for
saken, og kan la disse granske ved oppnevnte sakkyndige.

Lov *)²⁾ om forlenget gyldighet av midlertidig 8. juli.
lov av 13. desember 1946 om avståelse av bruks- **Nr. 3.**
rett over fast eiendom m. v. til fordel for frem-
mede lands representanter.

Midlertidig lov av 13. desember 1946 om avståelse av bruksrett
over fast eiendom m. v. til fordel for fremmede lands represen-
tanter blir gitt forlenget gyldighet til 1. juli 1950.

Lov *)³⁾ om godkjenning av utenlandsk eks- 8. juli.
amen i farmasi, medisin eller odontologi med **Nr. 4.**
samme virkning som tilsvarende norsk eksamen.

§ 1. Den som har avlagt fullstendig utenlandsk eksamen i far-
masi, medisin eller odontologi og som på forhånd er utvalgt til dette
studium av norsk universitet eller høyskole, kan etter søknad få
denne eksamen godkjent av vedkommende departement med samme
virksomhet som tilsvarende norsk eksamen.

*) Kunngj. 19. juli i Lovtid. I nr. 26.

¹⁾ St.vedtak 17. juni. Se Ot. prp. nr. 70. Innst. O. nr. 58. St.tid.,
forh. i Ot. s. 280; i Lt. s. 134.

²⁾ St.vedtak 23. juni. Se Ot. prp. nr. 49. Innst. O. nr. 83. St.tid.,
forh. i Ot. s. 332; i Lt. s. 139.

³⁾ St.vedtak 23. juni. Se Ot. prp. nr. 76. Innst. O. nr. 87. St.tid.,
forh. i Ot. s. 338; i Lt. s. 138—139.

8. juli. Det kan settes som vilkår for godkjenning at kandidaten her
Nr. 4. i riket tar tilleggsprøve i enkelte fag, utfører praktisk tjeneste etter vedkommende departements bestemmelse, eller på foreskreven måte skaffer seg kjennskap til de regler som gjelder for utøvelsen av yrket.

§ 2. Godkjenning i medhold av § 1 kan bare gis til kandidater som vender tilbake til Norge innen $\frac{1}{2}$ år etter avlagt endelig eksamen. I særlige tilfelle kan vedkommende departement forlenge fristen.

§ 3. Kongen kan gi nærmere regler til gjennomføring av denne lov.

§ 4. Denne lov trer i kraft straks.

8. juli. Lov *)¹⁾ om endring i lov om Norges tekniske
Nr. 5. høgskole av 12. juni 1936.

I.

I lov av 12. juni 1936 om Norges tekniske høgskole skal § 7 lyde: På eksamensvitnesbyrdet for de kandidater som uteksamineres fra høgskolen skal det stå at kandidaten har avlagt eksamen som arkitekt ved arkitektavdelingen eller eksamen som sivilingeniør ved en av de øvrige avdelinger.

Ingeniører uteksaminert fra utenlandske universiteter, tekniske høgskoler eller akademier har den samme rett til sivilingeniørtitelen etter regler fastsatt av Kongen.

De ingeniører som har eksamen fra Norges tekniske høgskole eller annen eksamen som nevnt ovenfor, har enerett til titelen «sivilingeniør».

II.

Denne lov trer i kraft 1. juli 1949.

8. juli. Lov *)²⁾ om endring i lov av 31. mai 1912 om for-
Nr. 6. trinsrett for visse fordringer.

I lov av 31. mai 1912 om fortrinsrett for visse fordringer skal § 1 nr. 1 bokstav c lyde:

Fordringer på avgift av sivile og militære embetsgårder til beneficiarius og kornbidrag til Universitetet av sivile embetsgårder, på løs landskyld, på trygdeprenie i henhold til lovene om ulykkes-trygd for industriarbeidere m. v., for fiskere og for sjømenn samt

*) Kunngj. 19. juli i Lovtid. 1 nr. 26.

¹⁾ St.vedtak 23. juni. Se Ot. prp. nr. 71. Innst. O. nr. 91. St.tid., forh. i Ot. s. 333—339; i Lt. s. 139.

²⁾ St.vedtak 23. juni. Se Ot. prp. nr. 35. Innst. O. nr. 85. St.tid., forh. i Ot. s. 336; i Lt. s. 140.

om syketrygd, trygd mot arbeidsløshet og pensjonstrygd for sjø- 8. juli.
menn samt på tilskudd i henhold til loven om velferdsfond for sjø- Nr. 6
folk — alt for så vidt ytelsens forfallstid ikke ligger lenger til-
bake enn to år regnet fra konkursens åpning eller — for dødsbos
vedkommende — fra skyldnerens død.

Lov *)¹⁾ om å oppheve lov nr. 18 av 6. juli 1933 8. juli.
om arbeidstvister ved A/S Vinmonopolet og sam- Nr. 7.
lagene.

I.

Lov nr. 18 av 6. juli 1933 om arbeidstvister ved A/S Vinmono-
polet og samlagene oppheves.

II.

Denne lov tar til å gjelde straks.

Lov *)²⁾ om endring i lov av 11. juli 1947 om 8. juli.
sammenslutning av Aker og Oslo kommuner. Nr. 8.

I.

Følgende bestemmelser i lov av 11. juli 1947 om sammenslut-
ning av Aker og Oslo kommuner skal heretter lyde slik:

§ 6, annet ledd:

På eiendommer i det tidligere Aker herred liknes det ut eien-
domsskatt til bykommunen etter landskattelovens bestemmelser om
utlikning av eiendomsskatt til fylkes- og herredskommuner. Slik eien-
domsskatt faller bort fra det tidspunkt en eiendom blir iliknet eien-
domsskatt etter byskattelovens regler, jfr. bestemmelsene i tredje
ledd.

§ 6, tredje ledd:

Fra og med skatteåret 1950—51 skal det på eiendommer som
ligger i bymessig bebygd strøk eller som er bebygd med leiegårder
på tre fulle etasjer eller mer, liknes ut hel eiendomsskatt etter by-
skattelovens regler og på eiendommer som ligger i delvis bymessig
bebygd strøk halv eiendomsskatt etter byskattelovens regler. På
verker og bruk, jfr. landskattelovens § 8 b, skal det liknes ut hel
eiendomsskatt etter byskattelovens regler fra og med skatteåret
1949—50.

*) Kunngj. 19. juli i Lovtid. I nr. 26.

¹⁾ St.vedtak 23. juni. Se Ot. prp. nr. 52. Innst. O. nr. 82. St.tid., forh.
i Ot. s. 336—337; i Lt. s. 140.

²⁾ St.vedtak 23. juni. Se Ot. prp. nr. 51. Innst. O. nr. 93. St.tid., forh.
i Ot. s. 337—338; i Lt. s. 140.

8. juli. § 6, fjerde ledd:

Nr. 8. Eiendommene i det tidligere Aker herred inndeles i grupper ettersom de er gjenstand for forskjellig beskatning etter reglene i tredje ledd. Inndelingen foretas av en nemnd på 5 medlemmer. Formannen og varaformannen, som begge skal være bosatt utenfor Aker og Oslo, oppnevnes av Justisdepartementet. Av de øvrige medlemmer med varamenn velger formannskapene i Aker og Oslo halvparten hver. Varaformannen er som sådan ikke medlem av nemnda. Omkostningene dekkes av Oslo kommune.

§ 6, tiende ledd:

Eiendomsskatt ilagt etter bestemmelsene i tredje ledd, første punktum, kreves for skatteåret 1950—51 inn med $\frac{2}{10}$, for skatteåret 1951—52 med $\frac{3}{10}$ og siden med tillegg av $\frac{1}{10}$ for hvert år inntil det fastsatte skattebeløp er nådd. På samme måte forholdes når en eiendom føres over fra en gruppe til en høyere gruppe. Eiendomsskatt på verker og bruk, jfr. bestemmelsen i tredje ledd annet punktum, kreves for skatteåret 1949—50 inn med $\frac{1}{10}$, for skatteåret 1950—51 med $\frac{2}{10}$ og siden med tillegg av $\frac{1}{10}$ for hvert år inntil det fastsatte skattebeløp er nådd.

§ 6, ellefte ledd:

I de tilfelle hvor det på eiendommer i det tidligere Aker herred liknes ut eiendomsskatt etter landskattelovens regler, skjer det på det grunnlag som gjaldt 31. desember 1946. Ved senere deling av eiendommer fordeler oppmålingsmyndighetene skattegrunnlaget. Bystyret treffer de avgjørelser som etter landskattelovens bestemmelser om eiendomsskatt til fylke og herred er lagt til fylkestinget og herredstyret.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

8. juli. Lov *)¹⁾ om midlertidig endring i § 33 i lov av
Nr. 9. 5. april 1927 om innførsel og omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl.

I.

Av den avgift som A/S Vinmonopolet for budsjetterterminen 1948—49 skal erlegge til almennyttige formål etter § 33 i lov av 5. april 1927 om innførsel og omsetning av brennevin, vin, frukt-

*) Kunngj. 19. juli i Lovtid. 1 nr. 26.

¹⁾ St.vedtak 23. juni. Se Ot. prp. nr. 74. Innst. O. nr. 92. St.tid., forh. i Ot. s. 335; i Lt. s. 139—140.

vin, mjød og øl, skal — før fordeling skjer etter nevnte paragrafs punkt 4 — kr. 5 000 000 avsettes til et fond som nyttes til helseformål i kommunene etter Stortingets nærmere bestemmelse. 8. juli. Nr. 9.

II.

Av den resterende del av avgiften skal — likeledes før fordeling skjer — kr. 600 000 tildeles Nordland fylke som bidrag til gjenreisningen av Stokmarknes sykehus.

Lov *)¹⁾ om endring i sjømannsloven. 8. juli. Nr. 10.

I.

I sjømannsloven av 16. februar 1923, med endringer av 19. juni 1931, 7. juni 1935, og 16. juni 1939 skal følgende paragrafer lyde slik:

§ 26. Kongen kan gi forskrifter om legeundersøkelse av enhver som gjør tjeneste på skip eller skal tiltre slik tjeneste. Med mindre Kongen bestemmer noe annet, bæres utgiftene med legeundersøkelsen av vedkommende skips reder.

Enhver av mannskapet er pliktig til å la seg undersøke av lege når skipsføreren forlanger det, dog uten utgift for sjømannen.

§ 55. Ved anordning av arbeidet skal det tas hensyn til enhvers stilling ombord.

Kongen kan utferdige forskrifter om forsiktighetsregler til vern mot ulykker og sykdom på grunn av arbeidet ombord. Den som leder arbeidet ombord er pliktig til å påse at slike forskrifter blir overholdt.

II.

De under I nevnte forandringer i sjømannsloven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Fra samme tid oppheves §§ 84 og 85 i lov om statskontroll med skips sjødyktighet av 9. juni 1903 med senere forandringer.

Lov*)²⁾ om utvidelse av Farsund havnedistrikt. 8. juli. Nr. 11.

§ 1. Grensen for Farsund havnedistrikt skal heretter være en rett linje fra det punkt hvor bygrensen ved Sundestranden skjærer strandbredden til Klubbeneset, derfra en rett linje til den sørligste pynt av Kilsholmen og videre derfra en rett linje til Spindsoddens

*) Kunngj. 19. juli i Lovtid. 1 nr. 26.

¹⁾ St.vedtak 23. juni. Se Ot. prp. nr. 59. Innst. O. nr. 76. St.tid., forh. i Ot. s. 332; i Lt. s. 139.

²⁾ St.vedtak 23. juni. Se Ot. prp. nr. 60. Innst. O. nr. 78. St.tid., forh. i Ot. s. 332—333; i Lt. s. 139.

8. juli. vestligste punkt. Derfra er grensen strandbredden til det punkt hvor
 Nr. 11. bygrensen skjærer strandbredden. Fra dette punkt følger grensen
 en rett linje gjennom Fisholmens østpynt inntil den skjærer for-
 lengelsen østover av en rett linje trukket gjennom Fisholmens sør-
 pynt til nordpynten av landet vest for Kjeldviken. Denne linje er
 også grenselinje og grensen fortsetter i en rett linje til det punkt
 hvor bygrensen skjærer strandbredden i Damviken.

§ 2. Denne lov trer i kraft 1. juli 1949.

8. juli. Lov *)¹⁾ om midlertidig unntak fra lov av 14.
 Nr. 12. mai 1917 om aldersgrenser for offentlige tje-
 nestemenn.

I.

Medlemmer av Høyesterett som er utnevnt før 9. april 1940,
 kan uten hensyn til oppnådd aldersgrense fortsette i stillingen inn-
 til 30. juni 1950.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

8. juli. Lov *)²⁾ om produksjon, transport og omset-
 Nr. 13. ning av agn.

§ 1. For å sikre en rasjonell og forsvarlig agnforsyning kan
 Kongen bestemme:

1. at omsetningen av agn til fisker bare skal skje gjennom et
 samvirkelag av fiskere hvis vedtekter er godkjent av vedkom-
 mende departement;
2. at salg av agn fra produsent bare skal skje gjennom en sam-
 menslutning av agnprodusenter hvis vedtekter er godkjent av
 vedkommende departement.

Bestemmelsene kan begrenses til å gjelde visse agnsorter og
 visse distrikter.

§ 2. Treffes beslutning etter § 1, kan vedkommende departe-
 ment gi bestemmelse til gjennomføring av beslutningen og kontroll
 med at den blir overholdt.

§ 3. Kongen eller den han gir fullmakt, kan fastsette de for-
 skrifter som trengs for å sikre at de som deltar i agnomsetningen
 har nødvendige faglige kvalifikasjoner og nødvendige anlegg og ut-
 styr for levering av kvalitetsvare.

*) Kunngj. 19. juli i Lovtid. 1 nr. 26.

¹⁾ St.vedtak 30. juni. Se Ot. prp. nr. 83. Innst. O. nr. 114. St.tid., forh.
 i Ot. s. 351; i Lt. s. 144.

²⁾ St.vedtak 30. juni. Se Ot. prp. nr. 40. Innst. O. nr. 88. St.tid., forh.
 i Ot. s. 344—347; i Lt. s. 143—144.

§ 4. Kongen eller den han gir fullmakt, kan utferdige forskrifter om på hvilken måte agnsalget skal skje for å sikre betryggende omsetningsformer. Herunder kan bl. a. bestemmes:

1. at vedkommende agnforhandler må stille garanti som sikkerhet for innbetalt forskudd;
2. at forhåndssalg av agn bare kan skje etter nærmere fastsatte regler;
3. at salg av agn bare kan skje ved forhandler selv eller ved representant som har fullmakt til å forplikte forhandleren, og at bruk av agent eller kommisjonær gjøres avhengig av spesiell tillatelse;
4. at der i hvert fiskevær kun skal være en eller et bestemt antall agenter;
5. at merking av emballasje skal skje etter nærmere fastsatte regler.

§ 5. I den utstrekning agnforsyningsforholdene under de store torskefiskerier gjør det ønskelig, kan Kongen eller den han gir fullmakt, nedsette et utvalg som får til oppgave å regulere tilførselen og fordelingen av agnet. Nærmere forskrifter for et slikt utvalgs virksomhet gis av vedkommende departement.

§ 6. Overtredelse av denne lov eller av bestemmelser som er gitt i medhold av loven eller medvirkning til eller forsøk på sådan overtredelse, straffes med bøter.

§ 7. Denne lov trer i kraft 1. juli 1949.

Lov *)¹⁾ om forlengelse av midlertidig lov av 8. juli. 11. juli 1947 om avgift til staten for tillatelser til omsetning eller bruk av tømmer og trelast. Nr. 14.

Midlertidig lov av 11. juli 1947 om avgift til staten for tillatelser til omsetning eller bruk av tømmer og trelast blir forlenget til 1. juli 1950.

Denne lov trer i kraft straks.

Lov *)²⁾ om statens overtakelse av aksjene i Norges Bank. Nr. 15.

Aksjer i Norges Bank som tilhører andre enn staten, går mot erstatning over til staten pr. 31. desember 1949.

Erstatningen fastsettes til 180 % av aksjenes pålydende og betales i Norges Banks sedler, mot innlevering av aksjebrevet i

*) Kunngj. 19. juli i Lovtid. 1 nr. 26.

¹⁾ St.vedtak 30. juni. Se Ot. prp. nr. 43. Innst. O. nr. 115. St.tid., forh. i Ot. s. 351; i Lt. s. 144.

²⁾ St.vedtak 5. juli. Se Ot. prp. nr. 65. Innst. O. XI. St.tid., forh. i i Ot. s. 382—422; i Lt. s. 151—171.

8. juli. transportert stand. Erstatningskravet foreldes i 20 år fra innløsningsdagen.
Nr. 15.

Vedkommende departement kan bestemme at aksjeeiere som måtte ønske det, kan få erstatningen utbetalt i norske statsobligasjoner, istedenfor i kontanter, til slik kurs som departementet fastsetter. Det kan fastsettes at krav om dette må være framsatt innen en bestemt frist.

8. juli. Lov *)¹⁾ om endring i lov om Norges Bank.
Nr. 16. Lov om Norges Bank av 23. april 1892 § 36 skal heretter lyde slik:

Banken skal årlig avgi beretning om sin virksomhet. Beretningen sendes til vedkommende departement for å forelegges for Kongen og meddeles Stortinget. Bankens bøker og beholdninger skal framlegges for de menn som Stortinget oppnevner.

8. juli. Lov *)²⁾ om lønnsnemndbehandling av arbeidskonflikten i hermetikkindustrien.
Nr. 17.

I.

Twisten mellom Norsk Arbeidsgiverforening og de i denne stående hermetikkfabrikker på den ene side og Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon og Norsk Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbund på den annen side i samband med tariffrevisjonen i 1949 skal avgjøres av lønnsnemnd oppnevnt i medhold av § 2 i lov av 25. februar 1949 om mellombels tillegg til arbeidstvistloven.

For behandlingen av tvisten i nemnda skal reglene i nevnte lov ha tilsvarende anvendelse. Det samme gjelder virkningen av at tvisten er brakt inn for nemnda.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

8. juli. Kongelig kunngjøring *)³⁾ om skatt til statskassen på inngangspenger til forestillinger og framvisninger m. v. i budsjett-terminen 1. juli 1949—30. juni 1950.

I budsjett-terminen 1. juli 1949—30. juni 1950 svares skatt til statskassen på inngangspenger til forestillinger og framvisninger m. v. etter disse regler:

*) Kunngj. 19. juli i Lovtid. 1 nr. 26.

¹⁾ St.vedtak 5. juli. Se Ot. prp. nr. 65. Innst. O. nr. XI. St.tid., forh. i Ot. s. 382—422; i Lt. s. 151—171.

²⁾ St.vedtak 8. juli. Se Ot. prp. nr. 94. Innst. O. nr. 169. St.tid., forh. i Ot. s. 443—452; i Lt. s. 174—176.

³⁾ St.vedtak 27. juni. Se St.prp. nr. 1, kap. 2003. Budsjett-innst. S. nr. 244. St.tid. s. 1834—1835.

A. I. For kinematografframvisninger: 40 pst. av inngangspengenes samlede beløp. 8. juli.

Finansdepartementet får fullmakt til å sette ned denne skattesats til 35 pst. når nedsettelsen ikke vil medføre noen alminnelig forhøyelse av filmleien ut over 18 pst. av brutto-spilleinntekten.

Faste kinematografer som i budsjett-terminen 1948—49 ikke har spilt mer enn 2 dager i uken, får under samme forutsetning til stønad av driften et skattefritt fradrag på kr. 15 000 i spilleinntekten i terminen 1949—50.

II. For konserter hvorved utenlandsk kunstner medvirker: 8 pst. av inngangspengenes samlede beløp.

III. For offentlig dans: 12 pst. av inngangspengenes samlede beløp.

IV. For andre forestillinger og framvisninger m. v.: 30 pst. av inngangspengenes samlede beløp.

B. For kinematografframvisninger kan Finansdepartementet når filmen er norsk, opptatt av norsk selskap nedsette skatten til 20 pst. av inngangspengenes samlede beløp.

Kongeleg kunngjering *)¹⁾ om vegavgifter m. v. i 8. juli. budsjett-terminen 1949—1950.

I medhold av lov om motorvogner frå 20 februar 1926 med seinare brigde gjeld for budsjett-terminen 1949—50 desse avgifter:

1. For kvart påbyrja 100 kg av det vogna veg i driftsferdig stand med vanlig utstyr og det tyngste overstell som blir bruka til vogna:

a) Av elektrisk motorvogn med drift frå akkumulatorbatteri: med luftgummiringer: 1,50 kr. året,

med andre gummiringer: 2 kr. året.

b) Av motorvogn med drift frå gassgeneratoranlegg og dampdriven vogn (vegen med fullt brenselrom):

med luftgummiringer: 7 kr. året,

med andre gummiringer: 9 kr. året.

c) Av tråd-buss (trolleybuss):

med luftgummiringer: 9 kr. året,

med andre gummiringer: 15 kr. året.

d) Av motorvogn som til framdrift heilt eller i hovudsaka nyttar anna brennto som ikkje er avgiftspliktig (vegen med fullt brenselrom):

*) Kunngj. 19. juli i Lovtid. 1 nr. 26.

¹⁾ St.vedtak 29. juni. Se St.prp. nr. 1, kap. 2061. Budsjett-innst. S. nr. 265. St.tid. s. 1852—1854.

8. juli. for personbil (buss) 70 kr. året,
for lastebil, kombinert bil, hjul- eller beltetraktor 45 kr. året.
e) Av kvar tilhengjar til motorvogn, utan omsyn til kva slag
trekkvogn: 6 kr. året.

f) Av ikkje bensindreven traktor, som for ein del blir nytta
i landbruket: 6 kr. året. Traktor med berre jarnhjul svarar ikkje avgift.

Samferdselsdepartementet kan setja ned avgifta i ser-
lege høve.

2. Av prøvenummer som blir gjeve for heile året, 36 kr. året, og
av prøvenummer til bruk berre for motorsykkel: 12 kr. året.
Av prøvenummer gjeve for stutt tid, 2,50 kr. dagen.

3. Minste avgift av motorkøyrety, tilhengjar og årsprøvenummer
er 6 kr. utan omsyn til når i året køyretyet er registrert.

4. Av hjulringer for motorvogner og tilhengjarar (ytterdekk, luft-
kjerneringer og kompaktringer) som blir innførde til riket eller
tilverka her og som det er nytta gummi til, og av luftslanger
og felgband — 3 kr. av kvart kg.

Hjulringer (dekk og slanger m. m.) for vanlege sykklar med
påhengsmotor er fritekne for gummiavgift.

Samferdselsdepartementet kan heilt eller for ein del ettergi
avgift av gummiringar m. v., som vert nytta til motorvogn åt
framand makts diplomatiske tenestmenn som er tilsett her og
offisielt meld, og åt utsend generalkonsul, konsul og visekonsul,
såframt same slag norske tenestmenn nyt tilsvarende føre-
muner i vedkomande framande land.

På søknad kan departementet likeeins gjeva tilbake avgift
av gummiringar på traktorar som heilt eller for ein del blir nytta
i landbruket.

5. Av bensin som blir innført til riket eller tilverka her, 18 øre
av kvar liter.

Denne avgifta skal òg svarast av anna flytande brennto med
undantak av solarolje, såframt det kan nyttast til drift av
motorvogn. Departementet kan likevel setja ned avgifta av ben-
sol som gassverk har tilverka til å blanda i bensin, og avgifta
av sprit til drift av motorvogn når den er laga innanlands.

Friteken for avgift er bensin som blir nytta til skeinegangs-
vogn åt stats- og privatjarnvegar, statens motorbåtar, luft-
farty, også private. Etter søknad til Samferdselsdepartementet
kan bensin til industriell verksemd i større mengder enn 2 000
liter om året til anna enn drift av motorvogn bli friteken for
avgift.

Vidare er bensin som blir nytta til motorbåtar som fiskarar brukar til fiske, friteken for avgift når de har fjerdeparten av inntekta si av fisket.

Etter søknad til Samferdselsdepartementet kan bensin som blir bruka til kommunal og privat ferje i større mengder enn 2 000 liter om året, fritakast for avgift.

Likeeins er inntil 200 liter bensin som motorvogn eller motorbåt har med frå utlandet til eige bruk, friteken for avgift.

Den føresegna som er teken inn ovanfor under 4, siste leden, om høve for Samferdselsdepartementet til å gjeva tilbake avgift av gummi til motorvogn åt framand makts diplomatiske og konsulære tenestmenn, gjeld òg med omsyn til refusjon til desse tenestmenn av bensinavgifta.

I tilfelle misbruk kan Samferdselsdepartementet nekta avgiftsfritaking (eller refusjon) for ei kortare eller lengere tid.

Etter søknad kan Samferdselsdepartementet fastsetja at avgift av bensin som blir førd ut att or riket i mengder på minst 400 liter, kan gjevast tilbake.

Til vederlag for den avgifta som blir betalt av bensin til motorar i landbruket si tenest og til motorfarty som ikkje er friteken for avgift, får Landbruksdepartementet til rådvelde 1 pst. av bensinavgifta og Industridepartementet 2 pst.

Kongelig kunngjøring *)¹⁾ om sjømannsskatt for 8. juli. budsjett-terminen 1. juli 1949—30. juni 1950.

Stortinget har 2. juli 1949 gjort dette vedtaket:

Norske sjøfolk.

§ 1. For terminen 1. juli 1949—30. juni 1950 skal norske sjøfolk svare sjømannsskatt etter nedenstående tabell: (Se side 320.)

Av den del av den skattbare inntekt som overstiger kr. 2 200 svares 50 prosent.

Av inntekten ved hver månedlig skatteberegning er skattefritt kr. 90 i 1. klasse, kr. 190 i 2. klasse, kr. 280 i 3. klasse, kr. 370 i 4. klasse, kr. 470 i 5. klasse, kr. 580 i 6. klasse, kr. 700 i 7. klasse, kr. 820 i 8. klasse. For hver høyere klasse er ytterligere kr. 120 skattefritt.

§ 2. Av den sjømannsskatt som inngår etter bestemmelsene i foregående paragraf, skal et beløp på 15 prosent av den skattbare inntekt ombord regnes som kommuneskatt til den kommune hvor

*) Kunngj. 19. juli i Lovtid. 1 nr. 26.

¹⁾ Se St.prp. nr. 100. Budsjett-innst. S. nr. 156. St.tid. s. 1930—1932.

8. juli.

Skattbar måneds- inntekt	Skatt	Skattbar måneds- inntekt	Skatt	Skattbar måneds- inntekt	Skatt	Skattbar måneds- inntekt	Skatt
1- 30	0	551- 560	133	1101-1110	329	1651-1660	562
31- 35	5	561- 570	136	1111-1120	333	1661-1670	567
36- 40	6	571- 580	139	1121-1130	337	1671-1680	571
41- 45	7	581- 590	142	1131-1140	341	1681-1690	576
46- 50	8	591- 600	145	1141-1150	345	1691-1700	580
51- 60	10	601- 610	148	1151-1160	349	1701-1710	585
61- 70	12	611- 620	151	1161-1170	353	1711-1720	589
71- 80	14	621- 630	154	1171-1180	357	1721-1730	594
81- 90	16	631- 640	157	1181-1190	361	1731-1740	598
91-100	18	641- 650	160	1191-1200	365	1741-1750	603
101-110	20	651- 660	163	1201-1210	369	1751-1760	607
111-120	22	661- 670	166	1211-1220	373	1761-1770	612
121-130	24	671- 680	169	1221-1230	377	1771-1780	616
131-140	26	681- 690	172	1231-1240	381	1781-1790	621
141-150	28	691- 700	175	1241-1250	385	1791-1800	625
151-160	30	701- 710	178	1251-1260	389	1801-1810	630
161-170	32	711- 720	181	1261-1270	393	1811-1820	634
171-180	34	721- 730	184	1271-1280	397	1821-1830	639
181-190	36	731- 740	187	1281-1290	401	1831-1840	643
191-200	38	741- 750	190	1291-1300	405	1841-1850	648
201-210	40	751- 760	194	1301-1310	409	1851-1860	652
211-220	42	761- 770	197	1311-1320	413	1861-1870	657
221-230	44	771- 780	201	1321-1330	417	1871-1880	661
231-240	46	781- 790	204	1331-1340	421	1881-1890	666
241-250	48	791- 800	208	1341-1350	425	1891-1900	670
251-260	50	801- 810	211	1351-1360	429	1901-1910	675
261-270	53	811- 820	215	1361-1370	433	1911-1920	679
271-280	55	821- 830	218	1371-1380	437	1921-1930	684
281-290	58	831- 840	222	1381-1390	441	1931-1940	688
291-300	60	841- 850	225	1391-1400	445	1941-1950	693
301-310	63	851- 860	229	1401-1410	450	1951-1960	697
311-320	65	861- 870	233	1411-1420	454	1961-1970	702
321-330	68	871- 880	237	1421-1430	459	1971-1980	706
331-340	70	881- 890	241	1431-1440	463	1981-1990	711
341-350	73	891- 900	245	1441-1450	468	1991-2000	715
351-360	75	901- 910	249	1451-1460	472	2001-2010	720
361-370	78	911- 920	253	1461-1470	477	2011-2020	724
371-380	80	921- 930	257	1471-1480	481	2021-2030	729
381-390	83	931- 940	261	1481-1490	486	2031-2040	733
391-400	85	941- 950	265	1491-1500	490	2041-2050	738
401-410	88	951- 960	269	1501-1510	495	2051-2060	742
411-420	91	961- 970	273	1511-1520	499	2061-2070	747
421-430	94	971- 980	277	1521-1530	504	2071-2080	751
431-440	97	981- 990	281	1531-1540	508	2081-2090	756
441-450	100	991-1000	285	1541-1550	513	2091-2100	760
451-460	103	1001-1010	289	1551-1560	517	2101-2110	765
461-470	106	1011-1020	293	1561-1570	522	2111-2120	769
471-480	109	1021-1030	297	1571-1580	526	2121-2130	774
481-490	112	1031-1040	301	1581-1590	531	2131-2140	778
491-500	115	1041-1050	305	1591-1600	535	2141-2150	783
501-510	118	1051-1060	309	1601-1610	540	2151-2160	787
511-520	121	1061-1070	313	1611-1620	544	2161-2170	792
521-530	124	1071-1080	317	1621-1630	549	2171-2180	796
531-540	127	1081-1090	321	1631-1640	553	2181-2190	801
541-550	130	1091-1100	325	1641-1650	558	2191-2200	805

sjømannen er skattepliktig etter § 9 i lov av 21. mars 1947 om skattlegging av sjøfolk. Vedkommende kommunes andel av sjømannsskatten skal dog utgjøre 16 prosent av den skattbare inntekt ombord dersom kommunen for budsjettåret 1949—50 har en skattøre som trenger godkjenning av vedkommende departement etter landskatte-lovens § 73, byskattelovens § 66. 8. juli.

Den alderstrygdavgift og krigspensjoneringsavgift som inngår i sjømannsskatten skal for tidsrommet 1. juli—31. desember 1949 utgjøre 1,6 prosent og for tidsrommet 1. januar—30. juni 1950 1,9 prosent av den skattbare inntekt ombord.

Det beløp som blir tilbake av sjømannsskatten etter at kommune-skatt, alderstrygdavgift og krigspensjoneringsavgift er dekket etter reglene i første og annet ledd, tilfaller statskassen som statsskatt.

Utenlandske sjøfolk.

§ 3. Sjøfolk som går inn under bestemmelsene i kapitel III i lov av 21. mars 1947 om skattlegging av sjøfolk, skal svare skatt for budsjetterminen 1949—50 med 15 prosent av bruttoinntekten ombord såfremt de ikke har noen å forsørge. Ellers svares skatt med 10 prosent.

§ 4. Om fordelingen av den del av skattebeløp som etter § 11 i lov av 21. mars 1947 om skattlegging av sjøfolk skal tilfalle kommunene, gjelder følgende regler:

Det samlede beløp som inngår ved trekk i budsjetterminen 1949—50 fordeles forholdsmessig på kommunene etter tallet på sjøfolk som ved begynnelsen av trekkåret var innført i sjømannsmanntallet som skattepliktige i kommunen etter § 9 i lov av 21. mars 1947 om skattlegging av sjøfolk.

Vedkommende departement kan bestemme at kommuner som i budsjettåret 1949—50 har en lavere skattøre enn 15, skal settes ut av betraktning ved fordelingen. Det samme gjelder kommuner som har mindre enn 25 manntallsførte skattepliktige som nevnt i foregående ledd. Vedkommende departement kan gi nærmere regler om framgangsmåten ved fordelingen.

Dette stortingsvedtaket blir med dette satt i kraft fra 1. juli 1949.

Kongelig resolusjon.

Det ulønte visekonsulat i Gävle overføres fra distriktet for det ulønte konsulat i Sundsvall til distriktet for det ulønte generalkonsulat i Stockholm.

8. juli.

8. juli. **Kongelig resolusjon.**

Det fastsettes nytt reglement for realskoleeksamen i henhold til lov om høgre almenskoler § 12 således:

Reglement for realskoleeksamen.**I. Prøver og fag.**

§ 1. Realskoleeksamen omfatter en skriftlig prøve, en muntlig prøve og en prøve i ferdighetsfag.

Prøvene blir holdt i samsvar med forskriftene i dette reglement ved realskolene med eksamensrett for elevene ved disse skolene. Undervisningsrådet avgjør ved hva for skoler privatistene skal ta prøvene.

Prøvene foregår etter nærmere bestemmelser som Undervisningsrådet fastsetter.

Kretsformannen i hver eksamenskrets ordner realskoleeksamen i den utstrekning som dette reglement fastsetter.

§ 2. Ved den *skriftlige* prøve i boklige fag gir Undervisningsrådet følgende oppgaver:

1. a. En *norsk stil* av fortellende, skildrende eller lettere resonnerende art. Stilen kan en skrive på bokmål eller nynorsk.
- b. En *norsk gjengiving* i sidemålet.
2. En *tysk gjengiving* eller en *omsetting fra norsk til tysk*.
3. En *engelsk gjengiving*.
4. I *regning og matematikk* 4 oppgaver. De omfatter regneoppgaver fra det praktiske liv, oppgaver i algebra og i geometri.
5. Oppgaver i *samfunnsregning*.
6. Oppgave i *bokføring*.

Gjengivingen i norsk sidemål, tysk og engelsk blir lest opp to ganger. For besvarelsene i norsk hovedmål og sidemål blir gitt særskilte karakterer.

§ 3. Ved den *muntlige* prøve i boklige fag og ved prøven i ferdighetsfag blir stilt følgende krav med tilvising til undervisningsplanen for realskolen og de godkjente lærebøker:

A. Boklige fag.

1. I *kristendoms-kunnskap* blir det holdt to prøver, som det blir gitt særskilte karakterer for.

- a. Kirkehistorie. Ved prøven blir eksaminert i det stoff som skal være gjennomgått i 2. klasse av den 3-årige realskole. Når karakteren skal fastsettes, tar en i tvilstilfelle omsyn

501-510	118	1051-1060	300	1601-1610	540	2151-2160	787
511-520	121	1061-1070	313	1611-1620	544	2161-2170	792
521-530	124	1071-1080	317	1621-1630	549	2171-2180	796
531-540	127	1081-1090	321	1631-1640	553	2181-2190	801
541-550	130	1091-1100	325	1641-1650	558	2191-2200	805

til årskaracteren i 1. klasse. Privatister blir prøvd både i 8. juli. 1. og 2. klasses pensum.

b. Moral- og troslære. Ved prøven blir eksaminert i det stoff som skal være gjennomgått i 3. klasse av den 3-årige realskole. Til eksamen blir dessuten lagt opp 20 salmevers.

I den 2-årige realskole blir begge prøvene holdt ved utgangen av øverste klasse, én i det kirkehistoriske pensum og én i moral- og troslære. Når en fastsetter karakteren i kirkehistorie, skal en også ta omsyn til årskaracteren i 1. klasse. Privatister blir prøvd også i 1. klasses pensum.

2. I norsk blir lagt opp:

1) Et litteraturutvalg på 150 sider vanlig oktav av et godkjent leseverk. En tredjedel skal være på sidemålet. I litteraturutvalget må alle viktige litteraturperioder være representert: norrøn litteratur, folkediktning, felleslitteraturen (ca. 50 s.), tiden etter 1830: Wergelandstiden, nasjonalromantikken, diktningen i vår egen tid.

2) Ved siden av dette utvalget, som det skal legges særlig vekt på, skal en ha lest minst 100 s., av det tredjeparten på sidemålet. Dette stoffet bør fortrinnsvis være hentet fra den nyere og nyeste litteratur. Minst en tredjedel må være faglig preget stoff. Noen sider skal være dansk og svensk. Ved avgangsprøven kan eksaminanden få tilleggsspørsmål i dette stoffet.

I det pensum som er fastsatt under punkt 1 og 2, kan en ta med en bok eller deler av en bok med inntil 70 s.

Ved den muntlige avgangsprøven i realskolen skal en prøve:

1) eksaminandens evne til å lese tydelig, riktig og med forståelse både hovedmålet og sidemålet,

2) hans evne til å gjøre greie for utvalte stykker av litteraturen på begge mål (fra det oppgitte pensum), og dersom faglæreren ønsker det, et ukjent stykke på hovedmålet,

3) hans kjennskap til våre fremste forfattere og hoveddragene i den litterære utvikling.

4) Det er adgang til å prøve eksaminandens kjennskap til det viktigste av hovedmåletts formlære og setningslære og det viktigste av sidemåletts formlære.

5) Eksaminanden skal kunne legge fram særarbeid fra skoleåret dersom han ønsker det.

3. I tysk blir lagt opp:

40 sider tekst, vanlig oktav (statarisk), som det legges særlig vekt på, og dessuten 15 sider som det kan stilles tilleggss-

8. juli. spørsmål i. Det skal legges opp noen dikt og minst 10 sider naturskildrende, historisk og annen faglig prosa; resten kan være novellistisk stoff.

Ved den muntlige prøve skal eksaminanden lese opp et stykke av det statariske pensum (om lag $\frac{1}{2}$ oktavside), og deretter svare på tysk på enkle spørsmål om innholdet av stykket og om sammenhengen mellom den oppleste tekst og hele det lesestykket den er hentet fra. Eksaminanden må også kunne gjøre greie for språklige enkeltheter som er blitt behandlet i undervisningen. Slike spørsmål kan stilles og besvares på norsk. Der- som en finner det nødvendig, kan en også prøve eksaminanden i omsetting av det statariske pensum. Det er høve til å kontrollprøve eksaminanden i et stykke av det øvrige pensum ved spørsmål på tysk eller norsk eller ved omsetting av et kort stykke.

Det blir deretter lagt fram for eksaminanden et stykke av en lett tysk tekst som han ikke har lest før (om lag $\frac{1}{2}$ oktavside). Før han leser det opp, får han høve til å se det igjennom. Etter gjennomsynet og opplesingen skal han enten omsette det til norsk eller med gjenlukt bok svare på tysk på spørsmål om innholdet av det oppleste. Når en fastsetter karakteren, skal en også ta omsyn til eksaminandens uttale, og en skal legge stor vekt på ekstemporalprøven.

4. I *engelsk* blir lagt opp:

a) Av elever av skoler med eksamensrett: Det pensum som etter undervisningsplanen skal være lest i avgangsklassen:

I 3-årige realskoler 50 sider (statarisk) vanlig oktav som det legges særlig vekt på, og dessuten 30 sider som det kan gis tilleggsspørsmål i.

I 2-årige realskoler 60 sider (statarisk) vanlig oktav som det legges særlig vekt på, og dessuten 40 sider som det kan gis tilleggsspørsmål i.

b) Av privatister: Som pensum 90 sider (statarisk) vanlig oktav av et godkjent utvalg av lesestykker, som det legges særlig vekt på. Dessuten 80 sider som det kan gis tilleggsspørsmål i.

Ved den muntlige avgangsprøve i realskolen prøver en eksaminandens ferdighet i å lese opp og deretter i en *samtale på engelsk* å gjøre greie for innholdet av et stykke av pensum (det statariske) og for sammenhengen mellom den oppleste tekst og hele det lesestykket den er hentet fra. Eksaminanden må også kunne gjøre greie for slike språklige og reale enkeltheter i den framlagte tekst som blir omtalt i opplysningene eller er blitt

drøftet i undervisningen. Spørsmål om disse enkeltheter kan 8. juli. stilles og besvares på norsk. Dersom en finner det nødvendig, kan en også prøve eksaminanden i omsetting fra det statariske pensumet. Det er også høve til å kontrollprøve eksaminanden i et stykke fra det øvrige pensum.

Det blir deretter lagt fram for eksaminanden et stykke engelsk tekst (om lag en halv oktavside) som han ikke har lest før, av samme vanskegrad som det lettere statariske pensum i avgangsklassen. Før han leser det opp, får han høve til å se det igjennom. Etter gjennomsynet og opplesingen skal han enten omsette det til norsk, eller han skal, med gjenlukt bok, svare på engelsk på spørsmål om innholdet av det oppleste. Velger en siste alternativ, bør det være en tekst som er umiddelbart forståelig og helst en med handling i.

Når en fastsetter karakteren, skal en også ta omsyn til eksaminandens uttale, og en skal legge stor vekt på ekstemporalen.

5. I *historie og samfunnslære* blir det holdt to prøver, en i nest-øverste og en i øverste klasse, ved skoler med eksamensrett. Det blir gitt en karakter for hver prøve. Ved prøvene undersøker en om eksaminanden har kjennskap til faget i det omfang som er gitt ved godkjente lærebøker. Privatister må ta begge prøver. Eksaminanden skal kunne legge fram særarbeid fra skoleåret dersom han ønsker det.

6. I *geografi* undersøker en om eksaminanden har kjennskap til det pensum som er gitt for avgangsklassen.

Når karakteren skal fastsettes, tar en i tvilstilfelle omsyn til årskarakteren i foregående klasse.

Ved *privatisteksamen* skal en prøve om eksaminanden har kjennskap til hele det pensum som er gitt for faget.

Eksaminanden skal kunne legge fram særarbeid fra skoleåret dersom han ønsker det.

7. I *naturhistorie* prøver en eksaminandens kjennskap til det utvalg fra botanikken og zoologien som finnes i de godkjente lærebøker han legger opp. En skal legge særlig vekt på at han forstår de biologiske forhold.

Eksaminanden skal legge fram et herbarium med minst 40 planter som han har samlet og presset selv, og som er representanter for flere av de viktigste plantefamilier. Videre skal han legge fram en arbeidsbok, der han selv har gitt korte utgreiinger om minst 8 øvelser som han selv har utført (eller sammen med en arbeidskamerat). Ved eksaminasjonen skal en

8. juli. prøve om han har kjennskap til plantene i herbariet og til de framlagte øvelser. Eksaminasjonen kan også omfatte den rent praktiske utføring av en øvelse.

Arbeidsboka som en privatist legger fram, skal inneholde vitnemål fra en faglærer som har sett ham utføre øvelsene, om at eksaminanden virkelig har gjort dem selv (eller sammen med en arbeidskamerat), dersom det er mulig å skaffe slikt vitnemål.

Kan eksaminanden ikke få erklæring fra en faglærer som har sett eksaminanden utføre øvelsene, *må* eksaminanden utføre en av de framlagte øvelser — hele øvelsen eller visse deler av den — så eksaminator og sensor får sikkerhet for at eksaminanden virkelig har utført dem og ikke bare lært dem etter en veiledningsbok.

Eksaminasjonen, både av elever og privatister, skal, så vidt mulig, foregå i spesialrom for naturhistorie.

8. I *fysikk* prøver en om eksaminanden har kjennskap til de viktigste fysiske fenomener og lover og til de viktigste anvendelser — i det omfang som er gitt ved den godkjente lærebok han legger opp.

Eksaminanden legger fram en arbeidsbok der han selv har gitt korte utgreiinger om minst 20 elevøvelser som han har utført selv (eller sammen med en arbeidskamerat), og som omfatter emner hentet både fra mekanikk, varme, lys og elektrisitet.

Ved eksaminasjonen skal en prøve om eksaminanden har kjennskap til de framlagte øvelser. Eksaminasjonen kan også omfatte den rent praktiske utføring av en øvelse.

Arbeidsboka som en privatist legger fram, skal innholde vitnemål fra en fysikklærer som har sett ham utføre øvelsene, om at eksaminanden virkelig har gjort dem selv (eller sammen med en arbeidskamerat), dersom det er mulig å skaffe et slikt vitnemål. Kan eksaminanden ikke få dette vitnemålet, *må* han under eksaminasjonen utføre en av de framlagte øvelsene — hele øvelsen eller visse deler av den, så eksaminator og sensor får sikkerhet for at eksaminanden virkelig har utført dem selv og ikke bare lært dem etter en veiledning.

Eksaminasjonen, både av elever og privatister, skal, så vidt mulig, foregå i spesialrom for fysikk.

9. I *kjemi og fysiologi* prøver en om eksaminanden har kjennskap til de viktigste kjemiske lover, teorier, stoffer og reaksjoner, og til grunndragene i menneskets fysiologi og helselære, i det omfang som er gitt ved de godkjente lærebøker han legger opp.

En legger hovedvekten på hva eksaminanden virkelig har forstått av faget, og ikke på hva han har greidd å få inn av detaljer.

Eksaminanden legger fram en arbeidsbok der han selv har gitt korte utgreiinger om minst 20 elevøvelser som han har utført selv (eller sammen med en arbeidskamerat), og som omfatter emner hentet fra de forskjellige hoveddeler av pensumet. Ved eksaminasjonen skal en prøve om eksaminanden har kjennskap til de framlagte øvelser. Eksaminasjonen kan også omfatte den rent praktiske utføring av en øvelse.

Arbeidsboka som en privatist legger fram, skal inneholde vitnemål fra en kjemilærer som har sett ham utføre øvelsene, om at eksaminanden virkelig har gjort dem selv (eller sammen med en arbeidskamerat), dersom det er mulig å skaffe slikt vitnemål. Kan eksaminanden ikke få dette vitnemålet, må han under eksaminasjonen utføre en av de framlagte øvelsene — hele øvelsen eller visse deler av den, så eksaminator og sensor får sikkerhet for at eksaminanden virkelig har utført dem selv og ikke bare lært dem etter en veiledning.

Eksaminasjonen, både av elever og privatister, skal, så vidt mulig, foregå i spesialrom for kjemi.

10. I *regning og matematikk* prøver en om eksaminanden har:

- a. Kjennskap til den praktiske regnings emner og til behandlingen av dem i regningen, sammen med det også ferdighet i hoderegning i det omfang som er gitt i undervisningsplanen.
- b. Kjennskap til aritmetikk og algebra i det omfang som er gitt ved en godkjent lærebok.
- c. Kjennskap til plan-geometri i det omfang som er gitt ved en godkjent lærebok.

Eksaminasjonen skal slutte seg naturlig til arbeidet således som det daglig foregår i skoletimene.

B. *Ferdighetsfag.*

11. *Tegning.* Det blir ikke holdt eksamen i tegning for elever av skoler med eksamensrett. Undervisningsrådet kan la elevenes standpunkt undersøke ved at det siste års arbeid blir lagt fram for en sensor som rådet har oppnevnt, og som gir elevene avgangskarakter etter disse arbeidene.

Privatistene skal ha en prøve i fri forming og i saktegning. I fri forming gir en minst 3 oppgaver til valg.

12. *Skrivning.* Det blir ikke holdt eksamen i skrivning for elever av skoler med eksamensrett. Elevene får oppført på eksamensvitnemålet en karakter for skrivning. Dette er en karakter for skrift og orden i de skriftlige arbeid som er utført i skoleåret. Privatistene skal ha en prøve i håndskrift. De skal skrive en kort

8. juli. diktat som de etterpå skriver av. Et stykke på om lag 15 trykte alminnelige tekstlinjer blir først lest opp i sammenheng og deretter diktert i en tid av om lag 15 minutter. Eksaminandene får inntil $\frac{1}{2}$ time til å skrive av stykket etterpå. I stykket må det være forskjellige store bokstaver. Begge skriftprøvene blir sendt inn til sensur. Se også § 14, annet avsnitt.

13. *Handarbeid* for gutter og piker.

Det blir ikke holdt eksamen i handarbeid for elever av skoler med eksamensrett. Undervisningsrådet kan la elevenes standpunkt undersøke ved at det siste års arbeid blir lagt fram for en sensor som rådet har oppnevnt, og som gir elevene avgangskarakter etter disse arbeidene.

Privatistene skal ha en prøve i faget.

Guttene skal utføre et arbeid etter arbeidstegning. Pikene skal utføre oppgitte arbeid som viser deres ferdighet i å sy, strikke og hekle.

14. a. *Kroppøving for gutter*. Prøven finner sted etter en oppstilt tabell i gymnastikk. Eksaminandene skal dessuten ha en prøve i idrett.

b. *Kroppøving for piker*. Piker er fritatt for prøve i dette faget.

15. *Husstell*, der det er opptatt som fag for piker. Det blir ikke holdt eksamen i faget.

For elever som etter § 6, 2 i loven er fritatt for ett eller flere ferdighetsfag, faller prøven i faget bort.

II. Melding til realskoleeksamen.

§ 4. Innen 15. mars sender rektor (styrer) ved hver realskole med eksamensrett melding til Undervisningsrådet og til kretsformannen om eksaminander til realskoleeksamen.

Meldingen blir gitt særskilt for:

a. *Elever* av øverste klasse i realskolen som skal ta eksamen med *fullstendig fagkrets* eller *ettspråklig realskoleeksamen*.

b. *Privatister* som innen 1. mars har sendt inn eksamensmelding til rektor (styrer) ved skolen.

Elever av øverste klasse ved en skole med eksamensrett kan ikke bli meldt som privatister.

Når det gjelder de elever som er flyttet opp eller tatt opp på prøve i øverste klasse, må det være avgjort innen jul om de kan bli i klassen eller ikke. I siste tilfelle kan vedkommende elev ikke i samme skoleår tas opp i øverste klasse i en realskole med eksamensrett.

Med meldingen skal følge opplysning om hvor mange det er som 8. juli

1. akter å ta eksamen bare i ett fremmed språk og i tilfelle i hva for ett;
2. akter å skrive tysk gjengiving, og hvor mange omsetting fra norsk til tysk;
3. melder seg på de forskjellige linjer som en kan ta prøven på.

§ 5. Med meldingen fra privatister (§ 4 b) skal følge:

1. Attest som viser at de innen utgangen av juni vil ha fylt 15 år, eller skriftlig tillatelse fra Undervisningsrådet til at de kan gå opp til eksamen uten å ha nådd nevnte alder.
 2. Tilfredsstillende vitnemål om deres atferd i det siste år.
 3. Opplysning om den undervisning de har mottatt, om de lærebøker som er brukt, og om hvor elevøvelsene er hentet fra (øvelsesamlinger, lærebøker, korrespondanseskole-brev).
 4. Opplysning
 - a. om de i samhøve med § 6, 3 i loven krever seg fritatt for prøve i kristendomskunnskap;
 - b. om de akter å underkaste seg prøve bare i ett fremmed språk og i tilfelle i hva for ett;
 - c. om de ønsker å underkaste seg prøve i tysk gjengiving eller i omsetting fra norsk til tysk;
 - d. om hva for en linje de i tilfelle ønsker å ta eksamen på;
 - e. om de har tatt de prøver som det etter § 9 i reglement om årsprøver i realskolen er høve til å ta før den endelige realskoleeksamen, og i tilfelle med hva for karakterer.
 5. Oppgave over de litteraturutvalg, det pensum og de lærebøker de legger opp i de forskjellige fag.
 6. Vitnemål fra faglærer om at eksaminandene selv har utført de øvelser i naturhistorie, fysikk, kjemi og fysiologi som er nevnt i reglementet; jfr. § 3 A, punkt 7, 8 og 9.
 7. For eksaminander som etter § 6 i loven søker om å bli fritatt for prøve i ett eller flere av fagene tegning, skrivning, handarbeid og kroppsoving, fyllestgjørende legeattest for at de på grunn av kroppslige mangler ikke har kunnet delta i undervisning i vedkommende fag. Undervisningsrådets avgjerd i saken må en ha fått på forhånd, og den må følge meldingen.
- § 6.
1. Hver eksaminand må, før han får adgang til den skriftlige prøve, legge fram kvittering for at han har betalt den fastsatte eksamensavgift. Fritatt for denne avgift er elever ved offentlige skoler og ved kommunale skoler med ordinær statsstønad

8. juli. og med eksamensrett, dersom de i det siste skoleår har hatt minst halv friplass eller tilsvarende stipend av legatmidler som blir delt ut på samme vilkår som de vanlige friplasser. Andre eksaminander som trenger hjelp, kan Overstyret fritake for eksamensavgift, når de søker om det. Søknad om fritaking sender elever gjennom rektor (styrer) til Overstyret innen 1. mars. Søknaden blir skrevet på eget skjema, som en får ved skolene, og vitnemål om trang må følge med. Ved skoler med eksamensrett der en ikke betaler skolepenger, blir eksamensavgiften betalt av skolekassen for hver elev som er meldt til eksamen. I det samlede beløp gjør en et fradrag som svarer til den friplassprosent som til enhver tid gjelder ved de offentlige skoler.
2. Eksamensavgiften er kr. 40 som i sin helhet betales ved den avsluttende eksamen.
 3. Eksamensavgiften blir betalt til den skole der eksaminanden er meldt, og går til utgiftene ved prøven. Strekker avgiften ikke til, legger skolekassen ut det som mangler. Ved statens høgre almenskoler føres eksamensinntektene og -utgiftene til inntekt og utgift i skolens regnskap etter regler som Overstyret fastsetter. Andre skoler må like etter at eksamen er ferdig, sende regnskap over inntekter og utgifter til Undervisningsrådets kasserer, og vil da få refundert mulig underskott. Er det overskott, må dette sendes inn sammen med regnskapet.
 4. Regninger som gjelder sensuren for den skriftlige prøve unntatt samfunnsregning og bokføring, må være attestert av kretsformannen. Alle andre regninger som gjelder realskoleeksamen, blir attestert av rektor (styrer) ved skolen. Sammen med regnskapet må følge attestert oppgave over hvor mange eksaminander det var som var oppe til eksamen, og over hvor mange av dem det var som var fritatt for å betale avgift.

III. Den skriftlige prøve for elever av skoler med eksamensrett.

§ 7. De skriftlige oppgaver blir sendt til skolene fra Undervisningsrådet under rådets segl og med påtrykt melding om de dagene da de skal legges fram for eksaminandene til besvarelse.

Oppgavene blir åpnet av rektor (styrer) ved skolene på den tid som er fastsatt for hvert fag. Når oppgavene blir åpnet, skal det være vitner til stede. Før konvoluttene blir åpnet, skal minst 2 lærere eller tilsynsmenn ved påtegning på konvoluttene vitne at disse bærer Undervisningsrådets segl, og at dette segl er ubrutt.

Når eksaminandene besvarer oppgavene, skal de være under uavbrutt og tilstrekkelig tilsyn. Rektor (styrer) har ansvaret for

at tilsynet blir ordnet i samsvar med de forskrifter som Undervisningsrådet har gitt. 8. juli.

Besvarelsene skal føres inn på papir som er normert av Undervisningsrådet.

§ 8. Eksaminandene har ikke lov til å ha med seg til prøven noe skrevet eller trykt hjelpemiddel til besvarelse av oppgavene.

Før oppgavene blir kunngjort den første skriftlige eksamensdag, gjør en eksaminandene kjent med de forholdsregler som Undervisningsrådet har fastsatt for eksamen. Dersom noen eksaminand forser seg mot disse forholdsregler, skal han av rektor (styrer) eller den inspektør som har fått fullmakt til det, vises bort fra eksamen det året. Melding om forholdet må straks bli sendt til Undervisningsrådet.

Dersom en eksaminand ikke møter til en skriftlig prøve og ikke melder gyldig forfall, eller dersom han forlater lokalet etter at oppgaven er gitt, uten å levere noen besvarelse, har han ikke adgang til å fortsette eksamen samme år.

Ved sykdomsforfall skal en kreve attest fra lege om at sykdommen har hindret eksaminanden i å møte fram til prøve på bestemt nevnte dager.

§ 9. Rektor (styrer) eller den inspektør som har fått fullmakt til det, sender straks besvarelsene til kretsformannen, eller direkte til sensorene dersom kretsformannen har gitt melding om det.

§ 10. Undervisningsrådet oppnevner en kretsformann for hver eksamenskrets. For hver av de skriftlige prøver, bortsett fra prøvene i samfunnsregning og i bokføring, oppnevner Undervisningsrådet sensorer etter framlegg fra kretsformannen. I hvert fag skal det være to sensorer, eller hvis tallet på eksaminander krever det, to eller flere sett sensorer, med en eller, om det trengs, flere varamenn.

Hver besvarelse bedømmes av minst to sensorer.

Undervisningsrådet fastsetter omfanget av de enkelte eksamenskretser.

§ 11. For de skriftlige besvarelser unntatt samfunnsregning og bokføring, blir gitt følgende karakterer:

Særdeles tilfredsstillende	S.tf.
Meget tilfredsstillende	M.tf.
Tilfredsstillende	Tf.
Noenlunde tilfredsstillende	Ng.tf.
Måtelig	Måtelig
Ikke tilfredsstillende	Ik.tf.

§ 12. Dersom sensorene ikke kan bli enige om karakteren for en besvarelse, blir en tredje sensor tilkalt som oppmann.

8. juli. § 13. En eksaminand har bestått den skriftlige prøve når ingen av hans karakterer for besvarelsene av de oppgaver som er nevnt i § 2, 1—4, er under Ng.tf.

En eksaminand som har fått karakteren Måtelig for ett av fagene utenfor norsk stil (hovedmål), har likevel bestått den skriftlige prøve dersom summen av tallverdiene for de øvrige karakterer (sml. § 33) ikke er mindre enn 8, eller ved ettspråklig realskoleeksamen ikke under 6. En slik eksaminand skal, om han ønsker det, ha adgang til å ta ny prøve i det fag han har fått karakteren Måtelig for.

Videre skal en eksaminand som har fått karakteren Måtelig for ett fag (også norsk stil), ha høve til å ta ny prøve i dette fag, dersom summen av tallverdiene for de øvrige karakterer ikke er under 6, eller ved ettspråklig realskoleeksamen ikke under 4. Han består da den skriftlige prøve dersom han ved ny prøve oppnår bedre karakter i faget.

Dersom en eksaminand som er meldt til fullstendig prøve, ikke har bestått den skriftlige prøve, og heller ikke har høve til kontinuasjon, kan han sløyfe karakteren i ett av fagene tysk eller engelsk og få vitnemål om bestått ettspråklig realskoleeksamen eller få høve til kontinuasjon ved ettspråklig eksamen dersom han ellers fyller de krav som en stiller til denne eksamen.

En eksaminand som ikke fyller de vilkår som er fastsatt i denne paragraf for å bestå de skriftlige prøver, er rejisert, og dersom bestemmelsene ovenfor ikke gir ham adgang til å ta ny prøve, har han heller ikke adgang til resten av årets realskoleeksamen. Privatister som rejiseres ved den skriftlige prøve, har likevel adgang til å ta prøve i de muntlige fag og ferdighetsfag som de etter reglementet for årsprøver har adgang til å ta prøve i før hovedprøven, dersom de ikke tidligere har avlagt prøve i disse fagene. Dessuten har de adgang til å ta muntlige prøver etter § 45.

§ 14. Når sensuren av de skriftlige besvarelser er ferdig, har kretsformannen straks å melde hver skole innen kretsen hva for karakterer eksaminandene ved skolen har fått. Samtidig gir han melding om de elever som er rejisert og således ikke har høve til å fortsette eksamen, og om de elever som har adgang til å ta ny prøve i et enkelt fag.

Dersom sensorene finner at et arbeid er utført uordentlig eller slurvet, blir det sendt gjennom kretsformannen til rektor (styrer) ved vedkommende skole, for at det kan tas omsyn til det når en fastsetter karakteren for skrivning. Dette gjelder både elever og privatister.

IV. Den muntlige prøve og prøven i ferdighetsfag for elever av skoler med eksamensrett.

8. juli.

§ 15.

A. De muntlige fag ved realskoleeksamen som det på vitnemålet blir ført opp særskilte karakterer for, er:

1. Kristendomskunnskap.
2. Norsk.
3. Tysk.
4. Engelsk.
5. Historie og samfunnslære.
6. Geografi.
7. Naturhistorie.
8. Fysikk.
9. Kjemi og fysiologi.
10. Regning og matematikk.

B. Dessuten gir en karakter som for muntlig fag i:

11. Samfunnsregning.
12. Bokføring.

C. Dessuten gir en karakter i følgende ferdighetsfag:

13. Tegning.
14. Skrivning.¹
15. Handarbeid.
16. Kroppsøving (bare for gutter).
17. Husstell (bare for en del av pikene).

§ 16. I høvelig tid før den muntlige eksamen begynner, gir faglærerne etter samråd med rektor (styrer) ved skolen elevene avgangskarakterer i de muntlige fag og ferdighetsfagene etter det kjennskap de har fått til elevenes kunnskaper og dyktighet fra arbeidet i året. Karaktergradene er de samme som fastsatt i § 17.

Dersom en lærer av særlige grunner er usikker på den avgangskarakter en enkelt elev skal få, kan han med samtykke fra rektor (styrer) gjennom særskilt eksaminasjon søke å bringe på det rene den karakter eleven bør ha i faget.

Når avgangskarakterene er endelig fastsatt, blir de ført inn i en protokoll og underskrevet av faglæreren. Dette må skje innen det blir kunngjort hvor mange og hva for muntlige fag og ferdighetsfag det skal bli holdt prøve i.

§ 17. Ved den muntlige prøve, ved prøven i samfunnsregning og i bokføring og ved prøven i ferdighetsfag blir gitt følgende karakterer:

¹ Karakteren i skrivning er for elever av skoler med eksamensrett en karakter for skrift og orden i de skriftlige arbeid, for privatister en karakter for eksamensprøven i skrivning; jfr. § 14, annet avsnitt.

8. juli.

Meget tilfredsstillende M.tf.

Tilfredsstillende Tf.

Noenlunde tilfredsstillende Ng.tf.

Ikke tilfredsstillende Ik.tf.

Elevene ved skoler med eksamensrett får karakterer for orden og for oppførsel. En bruker da de karaktergrader som er nevnt i denne paragraf.

Den som får Ik.tf. i et av de fag som er nevnt i § 15, har ikke greidd prøven i dette fag dersom han ikke får bedre karakter ved ny prøve (§ 39).

§ 18. Undervisningsrådet fastsetter de muntlige fag og ferdighetsfag som det skal holdes prøve i ved hver av realskolene med eksamensrett. Hver eksaminand skal ha prøve i minst 2 muntlige fag.

Undervisningsrådet melder til kretsformannen i hva for fag prøven skal finne sted for de forskjellige eksaminander, og kretsformannen gir melding om dette til rektor (styrer) ved vedkommende skole så tidlig at denne kan få gjort ferdig eksamenstabellen ved skolen i høvelig tid. Meldingen til rektor (styrer) skjer som regel ikke tidligere enn høgst 14 dager før den muntlige prøve begynner. Først 48 timer før en eksaminand skal opp i et fag (søn- og helligdager unntatt), skal han få vite hva for et fag han skal prøves i.

§ 19. Ved de muntlige prøver eksaminerer faglæreren.

I bedømmelsen deltar en sensor oppnevnt av Undervisningsrådet etter framlegg fra kretsformannen. Får en sensor forfall, har rektor (styrer) ved skolen fullmakt til å oppnevne en annen istedenfor den oppnevnte dersom det ikke er tid til å innhente kretsformannens avgjerd.

Oppgaver i *samfunnsregning* og i *bokføring* blir gitt av Undervisningsrådet. Besvarelsene blir bedømt av vedkommende faglærer og en sensor oppnevnt av Undervisningsrådet.

Dersom Undervisningsrådet bestemmer at det skal holdes prøve i *kroppsoving*, vil oppgaven bli sendt til skolene fra Undervisningsrådet under rådets segl og med påtrykt melding om dagen for prøven og når oppgavekonvolutten kan åpnes.

§ 20. Sensor fastsetter etter samråd med eksaminator hvor eksaminandene skal prøves, og det omfang prøven skal ha. Konferanse mellom sensor og faglærer skal finne sted i rimelig tid før prøven begynner. Dersom sensor finner det påkrevd, kan han, etter at den vanlige eksaminasjon er slutt, rette enkelte supplerende spørsmål til eksaminanden gjennom eksaminator. Bare i særlige tilhøve kan sensor rette spørsmålene direkte til eksaminanden.

§ 21. Eksaminator og sensor plikter under eksaminasjonen og bedømmelsen å ta omsyn til det omfang av kunnskaper og den

modenhet som eksaminanden etter de gjeldende bestemmelser skal ha nådd, like ens til de godkjente lærebøker som eksaminanden legger opp i faget. 8. juli.

§ 22. Når et fag faller i flere hoveddeler, og en eksaminand etter en grundig og omfattende prøve innnefor en slik hoveddel har vist slik mangel på kunnskaper at han for denne del av pensum må få Ik.tf., blir karakteren for hele prøven Ik.tf.

§ 23. Etter eksaminasjonen, men før karakteren blir fastsatt, skal den avgangskarakter læreren har gitt eksaminanden i faget, legges fram.

Dersom eksaminator og sensor ikke kan bli enige, blir sensors karakter gjeldende eksamenskarakter.

Både sensor og eksaminator har adgang til å gjøre tilførsel til protokollen, dersom de har noen merknad å gjøre ved eksaminasjonen eller sensuren.

§ 24. Dersom en eksaminand ikke møter til en muntlig prøve og ikke melder gyldig forfall, har han ikke adgang til å fortsette eksamen samme år.

Ved sykdomsforfall kreves attest fra lege om at sykdommen har hindret eksaminanden i å møte fram til prøven på bestemt oppgitte dager. Dersom det er høve til det, kan en eksaminand med godkjent forfall, få adgang til prøven en senere dag under eksamen.

§ 25. Karakteren for *skrivning*, dvs. for skrift og orden i skriftlige arbeid som er utført i skoleåret, blir gitt av rektor (styrer) ved skolen eller av en av klassens lærere i skriftlige fag som rektor (styrer) har oppnevnt, sammen med vedkommende klasseforstander etter de bøker eksaminandene i det siste år har ført inn sine skriftlige oppgaver i, særlig hjemmearbeidene, og i tilfelle dessuten på grunnlag av deres skriftlige eksamensbesvarelser (§ 14, annet ledd).

Karakteren for *orden* og *oppførsel* blir gitt av rektor (styrer) og lærerne i avgangsklassen. En tar vesentlig omsyn til det siste skoleår.

§ 26. Ved hver realskole med eksamensrett blir det ført en protokoll for avgangseksamen i realskolen der elevene blir ført inn med fullt navn og med de eksamenskarakterer de har fått ved den skriftlige og muntlig prøve og for ferdighetsfagene. For de muntlige fag og de ferdighetsfag det ikke er blitt holdt prøve i, fører en inn de avgangskarakterer som er fastsatt ved utgangen av skoleåret (§ 16).

I protokollen fører en dessuten inn elevenes karakterer for orden og for oppførsel.

Endelig fører en inn i protokollen en hovedkarakter som fastsettes etter bestemmelsen i § 33.

8. juli. Denne protokoll blir laget etter et skjema fastsatt av Undervisningsrådet.

V. Den skriftlige og muntlige prøve for privatister.

§ 27. Har det ved en skole meldt seg flere privatister enn en kan skaffe plass til ved den skriftlige prøve, avgjør Undervisningsrådet hvor prøven skal holdes.

Undervisningsrådet kan også under andre tilhøve vise privatister til skriftlig prøve ved en annen skole enn den de har meldt seg ved, eller på annen måte ordne prøven for privatister.

§ 28. Realskolene med eksamensrett holder prøve i de forskjellige fag for de privatister som er vist til muntlig prøve og prøve i ferdighetsfag ved skolene.

For privatister som det ikke høver å henvise til muntlig prøve og prøve i ferdighetsfag ved skolene, holder en særskilt prøve etter nærmere bestemmelse av Undervisningsrådet.

§ 29. Til å ordne og lede den særskilte muntlige prøve og prøven i ferdighetsfag oppnevner Undervisningsrådet en eksamensformann på hvert sted der slik prøve blir holdt.

Eksaminatorer og sensorer blir oppnevnt av Undervisningsrådet. Eksamensformannen fører protokoll over utfallet av prøven.

§ 30. De bestemmelser som etter §§ 7—15, 17, 19, 1., 2. og 3. ledd, 20—22, 23, 2. og 3. ledd, 24 og 26 gjelder elever av skoler med eksamensrett, gjelder også for privatister, bortsett fra at Undervisningsrådet oppnevner eksaminator ved prøvene. For piker holder en ikke prøve i kroppssøving.

§ 31. Privatister har høve til før den endelige realskoleeksamen ved en realskole med eksamensrett å ta følgende prøver:

1. de *skriftlige* prøver i tysk og regning og matematikk som elever av den 3-årige realskole tar ved utgangen av 2. klasse.
2. de *muntlige* prøver i tysk, regning og matematikk, kristendoms-kunnskap (1. og 2. klasses pensum i den 3-årige realskole), historie (1. og 2. klasses pensum i den 3-årige realskole), naturhistorie og fysikk.
3. prøve i tegning og handarbeid.

Privatister som ikke tidligere har bestått de prøver som er nevnt i denne paragraf, skal ta disse prøver under hovedeksamen.

§ 32. Privatister som før hovedeksamen har tatt prøve i fag som elevene av skoler med eksamensrett tar prøve i før eksamensåret, har ikke høve til å ta opp igjen et enkelt eller enkelte av de fag som er nevnt i § 31, uten i de tilfelle som faller inn under bestemmelsene om ny prøve, med mindre de tar eksamen opp igjen også i de andre fag de har tatt prøve i tidligere på samme klassetrinn.

Privatister som blir rejisert ved den endelige eksamen, beholder likevel de karakterer de har oppnådd ved en tidligere prøve eller ved den endelige realskoleeksamen i de fag som elever av skoler med eksamensrett tar avgangseksamen i før den endelige realskoleeksamen.

VI. Utfallet av realskoleeksamen.

§ 33. På grunnlag av karakterene for de skriftlige og muntlige fag og ferdighetsfag, med unntak av bokføring, kroppssøving og husstell, gir en en hovedkarakter. Dette skjer på følgende måte:

For de enkelte karaktergrader regner en disse tallverdier:

S.tf.	får verdien	4
M.tf.	—»—	3
Tf.	—»—	2
Ng.tf.	—»—	1
Måtelig	—»—	$\div 2$
Ik.tf.	—»—	$\div 3$

For de forskjellige fag bruker en følgende vektall:

Norsk stil (hovedmål)	2
Norsk gjengiving (sidemål)	1
Tysk skriftlig	2
Engelsk skriftlig	2
Regning og matematikk skriftlig	2
Samfunnsregning	1
Kristendomskunnskap:	
Kirkehistorie	1
Moral- og troslære	1
Norsk muntlig	2
Tysk muntlig	2
Engelsk muntlig	2
Historie og samfunnslære:	
Nestøverste klasses prøve	1
Øverste klasses prøve	1
Geografi	2
Naturhistorie	1
Fysikk	1
Kjemi og fysiologi	1
Regning og matematikk muntlig	2
Tegning	1
Skrivning	1
Handarbeid	1

Vektsum 30

8. juli. Ved beregning av hovedkarakter ved ettspråklig realskoleeksamen går vektallene fra for det språkfag som eksaminanden ikke har tatt prøve i.

Hovedkarakteren blir bestemt etter den poengsum en får når en multipliserer karakterenes tallverdier med vektallene for de respektive fagene.

Dersom eksamen er bestått, blir hovedkarakteren:

Særdeles tilfredsstillende når poengsummen minst er 3 ganger vektsummen og ingen enkelt karakter er under M.tf. for noe skriftlig fag eller under Tf. for samfunnsregning, noe muntlig fag eller noe ferdighetsfag. Karakterene i bokføring, kroppsoving og husstell har ikke noen innverknad på hovedkarakteren.

Meget tilfredsstillende når poengsummen minst er 2½ ganger vektsummen og ingen enkelt karakter er under Ng.tf. (Karakteren Måtelig eller Ik.tf. som en eksaminand har forbedret ved ny prøve, er ikke til hinder for at hovedkarakteren kan bli Meget tilfredsstillende.)

Tilfredsstillende når poengsummen minst er 1½ ganger vektsummen.

Noenlunde tilfredsstillende når poengsummen er lavere enn 1½ ganger vektsummen og eksaminanden likevel har bestått eksamen (se § 34).

Se for øvrig § 39.

Hovedkarakter blir ikke tildelt en eksaminand som på grunn av legemlig feil eller svakhet er fritatt for prøven i mer enn ett av ferdighetsfagene (kroppsoving og husstell ikke medregnet). Derimot er fritaking for prøve i kristendomskunnskap ikke til hinder for at eksaminanden får hovedkarakter.

§ 34. Når en eksaminand ikke har oppnådd slike karakterer at summen av tallverdiene for karakterene er 3 større enn tallet på karakterer, er han rejisert, selv om han etter bestemmelsene i §§ 13 og 17 har greidd den skriftlige og den muntlige prøve hver for seg.

§ 35. Etter at realskoleeksamen er ferdig sørger rektor (styrer) ved en realskole med eksamensrett for at det blir skrevet ut eksamensvitnemål for de elever av skolen som har greidd eksamen, mens eksamensformannen sørger for dette for privatister som har greidd eksamen. På eksamensvitnemålet fører en opp de enkelte karakterer og hovedkarakteren for hver eksaminand. Elever av skoler med eksamensrett får dessuten på vitnemålet karakterer for orden og for oppførsel.

For en eksaminand som må ta ny prøve i ett eller flere fag, blir ikke vitnemålet skrevet ut før han har oppnådd bedre karakter ved den nye prøve enn ved den første prøve.

Vitnemål for bestått realskoleeksamen gir en ikke en eksaminand som har fått Ik.tf. i oppførsel, eller som etter meldingen til prøven har vist uverdig atferd. 8. juli.

Den som har strøket til eksamen, har høve til å få utskrift etter eksamensprotokollen av de karakterer han har fått. Denne utskrift kan ikke gis på normert vitnemålsskjema, og den må tydelig vise at eksaminanden ikke har greidd eksamen.

§ 36. Når eksamen er slutt, skal rektor (styrer) ved real-skolene med eksamensrett og eksamensformennene for de særskilte muntlige prøver for privatister sende inn melding om prøvene til Undervisningsrådet. Meldingen fører en inn på et skjema som Undervisningsrådet har fastsatt.

VII. Utsatt og ny prøve. Tilleggsprøver. Prøver for eksaminander med lærerprøve.

§ 37. *Utsatt prøve.* For eksaminander som under realskoleeksamen har hatt godkjent forfall (§§ 8 og 24), ordner Undervisningsrådet i den følgende oktober måned *utsatt prøve* i de skriftlige og muntlige fag og ferdighetsfag som mangler.

Oppgavene ved den skriftlige prøve og den nærmere ordning av prøven blir bestemt av Undervisningsrådet. Melding til prøven må bli sendt Undervisningsrådet i særskilt skriv sammen med innberetningen om utfallet av realskoleeksamen.

Oppgavene i ferdighetsfag blir gitt av rektor (styrer) ved skolen etter samråd med faglærere.

Kretsformannen bestemmer hva for muntlige fag elever av skoler med eksamensrett skal avlegge prøve i.

Rektor (styrer) ved skolen ordner nærmere med prøven i muntlige fag og ferdighetsfag. (Se § 40, 3. ledd.)

§ 38. *Ny prøve.* Eksaminander som vil nytte den adgang de har til ny prøve i skriftlige fag etter § 13, må melde dette til rektor (styrer) ved vedkommende skole innen 25. august. Prøven blir holdt samtidig med årets utsatte prøve (§ 37) i samme fag. For adgang til prøven betaler en kr. 4 i gebyr. Avgiften skal betales også av de elever som har vært fritatt for gebyret ved den ordinære prøve.

Eksaminander som ved den ordinære realskoleeksamen har fått Ik.tf. i ett muntlig fag (herunder samfunnsregning og bokføring) eller i ett eller to ferdighetsfag (herunder kroppsoving og husstell) eller i ett muntlig fag og ett ferdighetsfag, kan, når karaktersummen ikke er til hinder for at de kan bestå realskoleeksamen med karakteren Ng.tf. i vedkommende fag, ta ny prøve i dette (eventuelt disse) fag.

8. juli. Den nye prøve blir holdt samtidig med årets utsatte prøve i samme fag.

§ 39. For eksaminander som ved ny prøve får slike karakterer at de består realskoleeksamen, blir det skrevet ut eksamensvitnemål. Når en eksaminand tar ny prøve i et fag og får bedre karakter enn ved første prøve, fører en opp både den opprinnelige og den sist oppnådde karakter på vitnemålet for bestått realskoleeksamen. Ved utregning av hovedkarakteren skal en i vedkommende fag regne med tallverdien for karakteren Ng.tf.

§ 40. De bestemmelser om eksaminasjon og innberetninger som gjelder for den ordinære realskoleeksamen, gjelder også for utsatt og ny prøve, uten omsyn til om eksaminandene er elever av skoler med eksamensrett eller privatister.

I de muntlige fag nytter en så vidt mulig de eksaminatorer og sensorer som var oppnevnt ved den ordinære realskoleeksamen, dersom de bor på stedet.

Eksaminander med godkjent forfall ved utsatte og nye prøver kan ta prøven(e) ved den ordinære realskoleeksamen neste år. Videre utsetting er det ikke adgang til.

§ 41. *Tilleggsprøver.* Eksaminander som etter § 10 i loven har tatt ettspråklig realskoleeksamen, skal ha høve til ved den ordinære realskoleeksamen å ta *tilleggsprøve* i det andre fremmedspråk, skriftlig og muntlig.

En eksaminand har bestått tilleggsprøven når karakterene i skriftlig og muntlig ikke er under Ng.tf.

§ 42. De som ved å ta tilleggsprøve i det manglende fag tilfredsstiller kravene til bestått realskoleeksamen (med to språk), kan få hovedkarakter etter bestemmelsene for denne eksamen.

§ 43. *Prøve for eksaminander med lærerprøve.* For eksaminander som har tatt lærerprøven og etter § 12 i loven ønsker å få vitnemål for bestått realskoleeksamen, eventuelt ettspråklig realskoleeksamen, blir det i samband med den ordinære realskoleeksamen holdt prøver i tysk og engelsk, skriftlig og muntlig, eller i tilfelle bare i det ene av språkene.

Med meldingen til denne prøven skal følge vitnemål om bestått lærerprøve og om god atferd, like ens opplysning om hva for et utvalg i tysk og (eller) engelsk eksaminanden legger opp, og hva han ellers har gjennomgått i disse fag.

§ 44. Den som har tatt skriftlig og muntlig prøve i begge de fag som er nevnt i § 43, får vitnemål for bestått realskoleeksamen dersom ingen av de karakterer han har oppnådd, er dårligere enn Ng.tf., og summen av tallverdiene for de enkelte karakterer ikke

er under 5 for 4 fag. Den som har fått Måtelig for det ene skriftlige fag, har likevel høve til å ta ny prøve i dette faget dersom karakteren i det andre skriftlige faget ikke er under Tf. Videre har den som har fått Ik.tf. i et muntlig fag, høve til å ta ny prøve etter bestemmelsene i §§ 38 og 39. 8. juli.

Den som har tatt prøve bare i ett av språkene tysk og engelsk, får vitnemål for bestått ettspråklig realskoleeksamen dersom ingen av de karakterer han har fått, er under Ng.tf. (Se også § 13, 4. ledd.)

Eksaminander som har tatt prøve etter § 43, får ikke hovedkarakter.

§ 45. I samband med den ordinære realskoleeksamen er det adgang for dem som måtte ønske det, til å ta prøve i et enkelt eller flere av realskolens fag.

§ 46. Melding til de prøver som er nevnt i §§ 41, 43 og 45, må sendes til rektor (styrer) ved vedkommende skole med eksamensrett innen 1. mars.

For adgang til hver enkelt prøve etter §§ 41, 43, 44 og 45 betaler en en avgift av kr. 4.

De bestemmelser om eksaminasjon og innberetninger som gjelder for den ordinære realskoleeksamen, gjelder også for prøver etter §§ 41, 43 og 45.

Kongelig resolusjon.

8. juli.

I medhold av lov av 9. mars 1917, jfr. tilleggslov av 9. juni 1922 om magistratembetenes opphevelse m. v., bestemmes at politimesteren i Helgeland inntil videre skal være medlem av helserådet i Mo i den tidligere magistrats sted.

Kgl. resolusjon av 12. mai 1933 om at lensmannen i Mo skal være medlem av helserådet, oppheves.

Kongelig resolusjon.

8. juli

Etter § 1 i lov av 10. juni 1938 om kommunestyre på landet bestemmes:

Fra det tidspunkt fylkesmannen bestemmer skal navnet på herredet Kjelvik i Finnmark fylke endres til Nordkapp.

Kongelig resolusjon.

8. juli.

I medhold av § 15 i lov om syketrygd av 6. juni 1930 blir fra 1. august 1949 fastsatt «Forskrifter og takster for legehjelp» i samsvar med et framlagt utkast.

8. juli. **Kongelig resolusjon.*)**

Kgl. resolusjon av 4. mars 1949 om oppgaveplikt for produsenter og kjøpere av medisintan gitt med hjemmel i midlertidig lov av 2. juli 1948, nr. 6, om regulering av produksjon, omsetning og utførsel av fisk og fiskevarer m. v., oppheves straks.

8. juli. **Kongelig resolusjon.*)**

Kgl. resolusjon av 13. januar 1949 om forskrifter og takster for honorar og refusjon for legehjelp oppheves fra 1. august 1949.

8. juli. **Kongelig resolusjon.**

1. Det fastsettes forskrifter for Norges Postsparebank i samsvar med et framlagt utkast.

2. Forskriftene trer i kraft fra det tidspunkt Samferdselsdepartementet bestemmer.

Utkastet lyder så:

Kap. I.*Forskrifter for innskudd og uttak i postsparebanktjenesten.*

§ 1. Innskudd og uttak i Norges Postsparebank kan foretas ved postkontor, underpostkontor og poståpneri. Om andre poststeder skal delta i postsparebanktjenesten, avgjøres av Poststyret i samråd med bankens styre.

§ 2. Enhver har rett til —for egen regning eller til fordel for en annen (person, firma, forening eller lign.) — å sette penger inn i Postsparebanken. Innskyttern kan ta forbehold med hensyn til uttak på kontoen, slike forbehold noteres i innskuddsboken.

Ingen innskyter kan ha mer enn en innskuddsbok unntagen i de tilfelle som omhandles i loven § 5¹.

Beholdningen på en innskuddsbok må ikke overstige kr. 10 000, — ekskl. opptjente renter.

Ved første gangs innskudd får innskyteren uten avgift en innskuddsbok forsynt med nummer og lydende på dens navn, stilling og bosted til fordel for hvem innskuddet gjøres. Innskuddsboken skal inneholde opplysninger om Postsparebankens innskuddsvilkår.

Innskudd kan kun gjøres i hele kroner.

Ethvert innskudd må straks innføres i innskuddsboken.

En og samme innskuddsbok anvendes ved alle poststeder.

§ 3. Uttak kan kun finne sted mot samtidig avskrivning i innskuddsboken og mot behørig legitimasjon etter bestemmelse av Poststyret.

*) Kunngj. 19. juli i Lovtid. 1 nr. 26.

Uttak kan kun gjøres i hele kroner hvis det ikke omfatter 8. juli. hele innskuddet.

I hvilken grad innestående midler i Postsparebanken skal kunne utbetales med og uten forutgående skriftlig oppsiing, bestemmes av bankens styre.

Lenger oppsiingstid enn en måned regnet fra den dag oppsiingen fant sted, skal det ikke i noe tilfelle forlanges.

Omfatter uttaket innskuddseierens hele tilgodehavende (beholdning + renter) på en og samme bok, skal Postsparebanken beholde innskuddsboken etter utbetalingen.

§ 4. Renteføring i og kontroll av innskuddsboken skal foregå på den måte bankens styre etter innstilling fra Poststyret bestemmer.

Unnlater innskuddseieren å forevise innskuddsboken for kontroll og renteføring innen den tid Poststyret bestemmer og det senere viser seg å være uoverensstemmelse mellom innskuddsboken og Postsparebankens regnskaper, skal regnskapene være avgjørende.

§ 5. Går eiendomsretten til innskuddsbok over fra en til en annen ved arv, skal melding om dette straks sendes Postsparebanken.

Inntil slik melding er foretatt og blitt godkjent, kan arvingen ikke gjøre uttak på boken.

Er en innskuddsbok kommet bort, må tapet snarest meldes til Postsparebanken med opplysninger om tid og omstendigheter da boken gikk tapt. Er slik melding foretatt, plikter Postsparebanken å etterlyse innskuddsboken ved kunngjøring en gang i Norsk Lysingsblad og en gang i en avis som er alminnelig lest på det sted hvor boken antas å være gått tapt. Videre skal stevningen på landet dessuten slås opp på et til oppslag brukt sted i det herred hvor saksøkerens bopel ligger. Omkostningene ved mortifikasjonen må betales av innskuddseieren. Er innskuddsboken ikke funnet igjen innen 3 måneder fra siste kunngjøring, blir ny innskuddsbok å utstede av Postsparebanken.

§ 6. Poststyret bemyndiges til å fastsette de postale reglementsbestemmelser til utfylling av disse forskrifter.

Kap. II.

Styret.

§ 7. Styret trer sammen så ofte formannen finner det nødvendig eller et av styremedlemmene forlanger det. Over forhandlingene skal formannen føre protokoll som underskrives av samtlige deltagende medlemmer.

Under Postdirektørens forfall er Regnskapssjefen i Poststyret medlem av styret.

8. juli. § 8. Et medlem av styret må ikke delta i behandlingen eller avgjørelsen av noen sak hvor han selv er økonomisk interessert. Han plikter i tilfelle å gjøre oppmerksom på sitt forhold før saken tas opp til behandling.

§ 9. Ingen kan vedbli som medlem av styret når hans bo er under konkursbehandling, akkordforhandling eller privat administrasjon.

§ 10. Dokumenter som forplikter Postsparebanken skal være underskrevet av et styremedlem og den daglige leder av Postsparebanken eller hans stedfortreder.

Kap. III.

Kontrollkomiteen.

§ 11. Kontrollkomiteen holder møte så ofte det er nødvendig. Over forhandlingene skal formannen føre protokoll som underskrives av samtlige deltagende medlemmer. Utskrift sendes styret.

Komiteen er beslutningsdyktig når 3 medlemmer er til stede. For gyldig vedtak kreves at 3 stemmer er avgitt for det.

§ 12. Komiteen er berettiget til å få seg forelagt alle bøker og dokumenter som vedkommer banken og dens virksomhet.

Styret, bankens daglige leder og revisjonen er forpliktet til å gi komiteen de opplysninger om bankens virksomhet denne krever.

§ 13. Komiteen skal kontrollere at anbringelsene av bankens midler er i samsvar med lovens § 8 og at bevilgningene av lån mot pant i fast eiendom er gitt mot betryggende sikkerhet. I dette øyemed skal komiteen gjennomgå styrets bevilgningsprotokoll og andre utlånsbøker.

§ 14. Komiteen skal minst to ganger årlig gjennomgå bankens bøker, verdipapirbeholdningen og utlånsdokumentene. Om disse undersøkelser må det ikke på forhånd gis varsel til bankens styre, personale eller revisor.

8. juli.

Kongelig resolusjon.

Med hjemmel i lov om offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse av 25. juni 1926 og 6. juni 1930 § 2, 1. ledd fastsettes med virkning fra 20. juni 1949 følgende nye satser i regulativet for offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse:

§ 1, 1. ledd:

Automobil 50 øre pr. km.

Motorsykkel med sidevogn eller slede 40 øre pr. km.

Motorsykkel, alminnelig 32 øre pr. km.

Bestemmelser om utferdigelse og kontroll av losregninger og om regnskapsføring av losbetaling. 8. juli.

(Fastsatt av Industridepartementet med hjemmel i § 7 punkt 6 i lov om losvesenet av 9. april 1948.)

§ 1. Ved innseiling fra sjøen, ved utseiling til sjøs og ved fart mellom norske havner skal føreren av lospliktige fartøy fylle ut et skipperbevis (Losvesenets skjema nr. 3 hvitt, blått eller gult).

Skipperbeviset leverer føreren til den statslos som har gjort tjeneste.

Når statslos ikke nyttes, leverer føreren skipperbeviset til det loskontor som er nærmest det anløpssted hvor lospengene forfaller til betaling.

§ 2. Hvis det har vært umulig for fartøyet å skaffe seg statslos til en strekning og skipsføreren krever fritakelse for å betale milepenger, skal han fylle ut særskilt skipperbevis for den strekning det gjelder.

På samme måte forholdes dersom det er tvist om hvorvidt skipet er lospliktig og statslos ikke er nyttet.

§ 3. Hvis statslos har vært nyttet til spesiell tjeneste som til eksempel fortøyning eller forhaling, skal skipsføreren anføre dette på skipperbeviset eller etter omstendighetene fylle ut særskilt skipperbevis.

Hvis det er avtalt en bestemt betaling for den spesielle tjeneste, anfører skipsføreren beløpet på skipperbeviset.

§ 4. Statslosene plikter å kontrollere at skipperbevisene er fullstendig, tydelig og korrekt utfylt. De leverer inn skipperbevisene til et loskontor i det losoldermannskap hvor lospengene forfaller til betaling.

Hvis statslosen ikke sørger for å få skipperbeviset korrekt utfylt og lospengene på grunn av feilen blir beregnet for lavt, har ikke statslosen krav på etterbetaling.

Hvis det er tvist om betalingen for spesiell tjeneste, må statslosen melde dette til losoldermannen eller losformannen ved innleveringen av skipperbeviset.

§ 5. Losoldermannen eller losformannen kontrollerer skipperbevisene, og han skal spesielt påse at statslosens navn, loskrets og sertifikatnummer er fullstendig og tydelig skrevet.

Har skipsføreren unnlatt å fylle ut skipperbevis, skal losoldermannen eller losformannen utferdige dette.

§ 6. Losoldermannen regner ut losbetalingen og fyller ut losregningen (på skipperbevisets bakside).

Losavgift regnes etter den fastsatte prosentsats av innseilings-

8. juli. penger, utseilingspenger og milepenger enten statslos har vært nyttet eller ikke.

Pensjonstilleggsfondets andel regnes etter fastsatt prosentsats av den andel av milepenger mellom norske havner som tilfaller en statslos.

§ 7. Losoldermannen fører inn skipperbeviset og losregningen i sin losingsprotokoll.

De særskilte skipperbevis for strekninger for hvilke det er krevet fritakelse for milepenger eller hvor det er tvist om losplikten fører han også inn i losingsprotokollen, men sender disse snarest til losdirektøren med en framstilling av saken og med innstilling om opprettholdelse eller frafallelse av Losvesenets krav.

§ 8. Når skip skal klareres inn eller ut på tollboden, skal skipsføreren overfor losoldermannen godtgjøre at alle Losvesenets krav er fyldestgjort, og han kan da kreve av losoldermannen en erklæring herom (Losvesenets skjema nr. 4 og 5) til bruk overfor tollvesenet. På erklæringen må alltid skipperbevisets nummer anføres. Hvis skipsføreren ikke kan godtgjøre at kravene er fyldestgjort, kan han stille garanti for beløpet og losoldermannen plikter da å utstede erklæring som ovenfor nevnt, med mindre det skulle være skjellig grunn til ikke å godkjenne garantien.

Kan ikke skipsføreren godtgjøre at kravene er fyldestgjort og han ikke stiller garanti, har losoldermannen adgang til å utstede erklæring mot personlig å overta ansvaret for beløpets riktige betaling. Losoldermannen tilkommer i sistnevnte tilfelle et klareringsgebyr, stort kr. 3, for hver erklæring.

Losoldermannen skal føre særskilt regnskap over de klareringsgebyr han mottar.

§ 9. Losoldermannen sender losregning til skipsføreren (rederen eller megleren).

Hvis regningen ikke blir betalt innen 7 dager etter at den er presentert, skal skipsføreren (rederen eller megleren) betale losoldermannen inkassoprovisjon med 2% av regningens pålydende beløp.

Losoldermannen skal føre særskilt regnskap over den provisjon han mottar.

§ 10. Når losregningen er betalt, skal losoldermannen gjøre innførsel i sin kassabok og samtidig anføre i losingsprotokollen at beløpet er betalt.

All losbetaling skal gjøres opp i det losoldermannskap hvor lospengene er forfalt til betaling.

Den losbetaling som tilkommer en statslos sender losoldermannen til losen eller vedkommende felleskasse så snart han har mottatt den med fradrag av forskott om slikt er ytt. Tilhører statslosen en

felleslosing, ekspederes beløpet overensstemmende med de regler som er fastsatt for vedkommende felleskasse. 8. juli.

§ 11. Bestemmelsene i §§ 6, 7, 8, 9 og 10 får tilsvarende anvendelse på losformenn i den utstrekning vedkommende losoldermann bestemmer, men losoldermannen er i tilfelle sammen med losformannen ansvarlig for at alle Losvesenets krav blir fyldestgjort.

§ 12. Ved utløpet av hver kalendermåned sender losoldermannen inn til losdirektøren avskrift av alle de skipperbevis med losregninger som er ført inn i losingsprotokollene i hans losoldermannskap.

§ 13. Ved utløpet av hvert kvartal sender losoldermannen losingsprotokollen for vedkommende kvartal bilagt alle skipperbevis med losregninger til Losdirektøren. Samtidig legges ved liste over restanser for vedkommende kvartal og tidligere kvartaler.

§ 14. Disse bestemmelser trer i kraft 1. oktober 1949 og trer i stedet for de Midlertidige bestemmelser om utferdigelsen og kontrollen av losregninger og om regnskapsordningen for Losvesenet som ble fastsatt av Industridepartementet 26. juni 1948.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Kjøbmann Thorvald Kjerland og hustru Elisa, født Stabells legat» til fordel for Den Norske Sjømannsmisjon, opprettet ved gave fra kjøpmann Kjerland og hustrus arvinger. 8. juli.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Doktor Gottfried Raschs og hustru Anna Raschs legat for syke, trengende av Halden», opprettet ved frøken Fredrikke Henriette Raschs testament av 24. mars 1939. 8. juli.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om tillatelse til å bruke gift til fangst av rovdyr i Kolvereid herred, Nord-Trøndelag fylke. 8. juli.

Bestemmelse *) om endring av Forsynings- og gjenreisningsdepartementets bestemmelser av 27. juni 1947 om rasjonering av bestrykningsmidler. 9. juli.

(Gitt 9. juli 1949 av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av lov nr. 5 av 14. mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer og kgl. resolusjon av 20. februar 1948.)

I.

§ 1 skal lyde:

Følgende bestrykningsmidler er undergitt omsetnings- og bruksregulering etter §§ 2 og 3:

*) Kunngj. 23. juli i Lovtid. 1 nr. 27.

9. juli. 1. Linolje (alle sorter).
 2. Strykeferdig maling som inneholder mer enn 7,5 % linolje, unntatt strykeferdig maling i emballasje som inneholder inntil 1 kg (1/1 std.).
 3. Tykkreven maling (malingpasta) som inneholder mer enn 4 % linolje, unntatt tykkreven maling i emballasje som inneholder inntil 1 kg.
 4. Golvolje eller andre oljer som inneholder mer enn 15 % linolje.

II.

Disse bestemmelser trer i kraft 13. juli 1949.

9. juli. **Skrivelse *)** fra Landbruksdepartementet om delvis opphevelse av bestemmelse av 5. juni 1948 om innskrenket jakttid på alker, lomvier og lundefugl i Vestfold fylke.

11. juli. **Skrivelse *)** fra Landbruksdepartementet.

Med hjemmel i § 44 i jaktloven av 20. mai 1899 og kgl. resolusjon av 25. september 1931 har Landbruksdepartementet fastsatt følgende fredings- og jaktbestemmelser som gjelder for følgende fylker: Østfold, Akershus, Hedmark, Oppland, Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder, Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag:

1. Tiur, røy, orrhane, orrhøne, jerpe og rugde fredes for jakt og fangst i 1949.
2. Jakttiden for rype for jaktsesongen 1949—50 skal være fra og med 15. september 1949 til utgangen av februar 1950 og for hare fra og med 10. oktober 1949 til utgangen av februar 1950.
3. Gjeldende særbestemmelser i de nevnte fylker vedkommende omhandlede fugler og dyr faller bort.
4. Overtredelse av bestemmelsene er straffbar.

13. juli. **Bestemmelse **)** av Landbruksdepartementet.

I medhold av lov om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer av 14. mai 1917 og kgl. resolusjon av 20. februar 1948 har Landbruksdepartementet den 13. juli 1949 gitt følgende bestemmelse om endring i bestemmelser av 10. mai 1948 om omsetning og bruk av trelast:

*) Kunngj. 23. juli i Lovtid. 1 nr. 27.

**) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

I.

13. juli.

§ 3 skal heretter lyde:

Unntatt fra bestemmelsene i § 1 er:

1. Kjøp av inntil 1/10 std. pr. husstand pr. 6 måneder til eget bruk når forbruker ikke får annen kjøpetillatelse for trelast. Salg av trelast etter dette punkt kan bare skje mot erklæring avgitt av kjøper på fastsatt skjema.
2. Bruk av trelast fra egen skog eller avvirket i henhold til bruksrett, herunder også almenningsbruksrett, til vedlikehold av uthus og andre driftshus, gjerder og gårdsredskaper og annet som er nødvendig for gårdsdrift og skogsdrift, og etter godkjenning fra vedkommende herredsskogmester til oppføring og reparasjon av skogshusvær for folk og hester under skogsarbeid og fløting, videre til mindre reparasjoner og mindre vedlikeholdsarbeider av våningshus.

II.

§§ 6 og 7 oppheves.

III.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

Skrivelse *) fra Forsynings- og gjenreisningsdepartementet om 13. juli. vedtekt til § 150 i bygningsloven for Arendal.

Skrivelse *) fra Forsynings- og gjenreisningsdepartementet om 13. juli. regulering av en del av Refsnes skog og Krona, Moss, og om vedtekter i tilknytning til reguleringen.

Skriv **) frå Justisdepartementet om kinematografvedtekt for 14. juli. Vanylven herad, Møre og Romsdal fylke.

Lov *)¹⁾ om Norges Kommunalbank.

15. juli.

Kapitel 1. Formål og fond.

Nr. 1.

§ 1. Norges Kommunalbank har til formål å yte lån til:

- a) kommuner, bygningskommuner og havnekasser,
- b) kommunelag,
- c) lag eller sammenslutninger til fremme av elektrisitets- og vannforsyning når en eller flere kommuner har skutt inn en del av aksje- eller andelskapitalen eller har garantert for lånet.

*) Kunngj. 23. juli i Lovtid. 1 nr. 27.

**) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

¹⁾ St.vedtak 30. juni. Se Ot. prp. nr. 19. Innst. O. nr. 86. St.tid., forh. i Ot. s. 339—341, 381—382; i Lt. s. 140—142, 150.

15. juli. § 2. Bankens grunnfond dannes av statsmidler på den måte
Nr. 1. som Stortinget bestemmer. Fondet skal utgjøre minst 30 millioner kroner når denne lov trer i kraft.

Fondet tilhører staten, men tjener til sikkerhet for bankens forpliktelser. Det kan ikke kreves tilbake før banken er opphevd og dens forpliktelser dekket.

Av fondet betales renter til staten etter en rentesats som Kongen fastsetter med Stortingets samtykke.

§ 3. Et reservefond skal legges opp av bankens overskott etter reglene i § 5.

Blir banken opphevd, skal det som er igjen av fondet når bankens forpliktelser er dekket og staten har fått grunnfondet tilbake, nyttes til beste for kommunene etter vedtak av Stortinget.

§ 4. Et risikofond skal legges opp ved et prosentvis fradrag i hvert enkelt lån. Kongen eller den han bemyndiger fastsetter størrelsen av fradraget.

Når lån blir gitt mot garanti av et garantifond som nevnt i lov av 25. mars 1949, går fradraget i den garanterte del av lånet til garantifondet.

Bestemmelsen i § 3, annet ledd gjelder også for risikofondet.

§ 5. Overskott på bankens drift etter at renter av grunnfondet er dekket, legges ved regnskapsårets slutt til reservefondet. Er noe av grunnfondet tidligere brukt til dekning av driftsunderskott, skal overskottet først nyttes til å føre tilbake det som er brukt av grunnfondet.

Underskott på bankens drift dekkes ved regnskapsårets slutt av risikofondet, og om det er utilstrekkelig, av reservefondet. Er heller ikke reservefondet tilstrekkelig, dekkes resten av grunnfondet.

Kapitel 2. Styret.

§ 6. Banken har sitt sete i Oslo.

Banken skal ledes av et styre på 5 medlemmer med personlige varamenn. Stortinget velger formannen og varaformannen med varamenn. Kongen oppnevner de 3 andre medlemmer med varamenn.

Tjenestetiden er 4 år. Den regnes, når ikke annet blir bestemt, fra 1. januar i det år som følger etter valget eller oppnevningen.

Stortinget velger en kontrollkomité på 3 medlemmer med personlige varamenn. Funksjonstiden er 4 år.

En banksjef, som styret tilsetter med 6 måneders gjensidig oppsigelsesfrist, skal stå for bankens daglige ledelse. Han deltar i styrets møter, men uten stemmerett.

§ 7. Et medlem av styret kan ikke være med og behandle søknad om lån til en kommune, et lag eller en sammenslutning hvor han

har tillitsverv eller i hvis tjeneste han er tilsatt, og heller ikke 15. juli.
når han er medlem av styret for en kommune som har aksjer eller Nr. 1.
andeler i laget eller sammenslutningen eller har garantert for lånet.

§ 8. Banken forpliktes ved underskrift av to styremedlemmer.
Banksjefen skal ha prokura. Styret kan også gi prokura til
andre tjenestemenn i banken.

§ 9. Styret sender vedkommende departement hvert kvartal et
utdrag av bankens regnskaper og ved hvert års utgang beretning
om bankens virksomhet. Beretningen sammen med beretning fra kon-
trollkomitéen legges fram for Kongen og tilstilles Stortinget.

Kapitel 3. Innlån og utlån.

§ 10. Staten garanterer de lån som banken opptar. Lånene må
godkjennes av vedkommende departement.

Når banken utsteder ihendehaverobligasjoner for deler av et
større lån, gir departementet obligasjonene påtegning om statens
garanti.

Det samlede beløp av bankens lånemidler må ikke overstige det
10-dobbelte av grunnfondet med tillegg av inntil en halvdel av ban-
kens andre fond.

§ 11. Lån som banken yter, betales ut i kontanter med det be-
løp som styret bestemmer under hensyn til den nominelle rente for
lånet, og til det fradrag som er omhandlet i § 4.

Når det finnes ønskelig og låntakeren samtykker, kan lånet
helt eller delvis betales ut i bankens egne ihendehaverobligasjoner
etter den kurs styret bestemmer.

Styret fastsetter renten, avdragsmåten og avdragstiden. Lån
kan ikke gis for lengre tid enn 40 år.

Styret kan tillate en låntaker å betale større avdrag enn fast-
satt eller å innfri lånet helt ved en av de avdragsterminer som er
avtalt.

Kapitel 4. Forskjellige bestemmelser.

§ 12. Kongen gir nærmere forskrifter om bankens organisa-
sjon og virksomhet og fastsetter godtgjørelsen til styrets medlemmer
og kontrollkomité og til bankens tjenestemenn.

§ 13. Vedkommende departementet fører tilsyn med bankens
virksomhet og gir forskrifter om revisjon av bankens regnskaper.

§ 14. Denne lov trer i kraft 1. juli 1949.

Fra samme tid oppheves lov om Norges Kommunalbank av 12.
februar 1926 med senere endringslover.

15. juli. Lov *)¹⁾ om brigde i mellombels lov av 28. mars
Nr. 2. 1947 om tillegg til § 21 i fengselslova.

I.

I mellombels lov av 28. mars 1947 om tillegg til § 21 i lov om fengselsstellet og om tvangsarbeid av 12. desember 1903 skal § 1 lyda slik:

Reglane i § 21 i fengselslova, om utslepping på prøve, får for fangar som er dømde i tida 1. juli 1945 til 30. juni 1950 dette avvik:

1. Har fangen den dagen han tar til å sone, krav på frådreg for varetekt, skal det som er meir enn 90 dagar av dette frådreg, takast med når det vert rekna ut kva dag han kan sleppa ut på prøve.
2. Fangen kan verta slept ut på prøve, endå om han ikkje skal sone så mykje som 5 månader når varetektstida er frårekna, og endå om han ikkje har sona så mykje som 4 månader av tida som er att når varetektstida er frårekna.

II.

Denne lova tar til å gjelda straks.

15. juli. Lov *)²⁾ om endringer i lov om sild- og brisling-
Nr. 3. fiskerierne av 25. juni 1937.

I.

I lov om sild- og brislingfiskerierne av 25. juni 1937 skal følgende bestemmelser lyde:

§ 1, nytt fjerde ledd:

Når sild- eller brislingfiske og annet fiske samtidig foregår på samme område, kan vedkommende departement eller den dette bemyndiger uten hensyn til hva som er bestemt i denne lov eller andre fiskerilover — fastsette de regulerende bestemmelser (herunder havdeling og forbud mot bruk av visse redskaper) som er nødvendige for å unngå skadeforvoldelse eller av andre grunner viser seg nødvendige.

§ 3. Ingen må innfinne seg på fiskefeltet med fartøy eller båt som kan fiske med roret eller på annen måte slepe fiskeredskaper med seg.

*) Kunngj. 23. juli i Lovtid. 1 nr. 27.

¹⁾ St.vedtak 5. juli. Se Ot. prp. nr. 22. Innst. O. nr. 141. St.tid., forh. i Ot. s. 430—437; i Lt. s. 172.

²⁾ St.vedtak 5. juli. Se Ot. prp. nr. 23. Innst. O. X. St.tid., forh. i Ot. s. 437—443; i Lt. s. 172—174.

§ 4. Ingen må på fiskefeltet plasere fartøy, båt eller redskaper på sådan måte at de skader eller unødig kommer i veien for fiskere som allerede har begynt sitt fiske. Fartøy eller båt som ikke ligger forankret, og som ikke har redskaper ute, skal på oppfordring flytte, hvis de ligger i veien for fiskere som har begynt fisket eller går i gang med å sette ut sine redskaper. 15. juli Nr. 3.

§ 5. På fiskefeltet må ingen fortøye fartøy eller båt slik at trafikken eller andres fangstmuligheter unødig hemmes.

Når fartøy eller båt ute på fiskefeltet har fortøyninger i land, skal det midt på landspringet anbringes et godt synlig vak. Fra solnedgang til soloppgang skal det dessuten holdes forsvarlig vakt som i tide gjør fartøyer eller båter som nærmer seg, slik at de kan komme i berøring med fortøyningen, oppmerksom på denne.

§ 8, annet ledd.

Fartøyer eller båter må heller ikke ankre på sådanne steder unntaken i nødsfall.

§ 9, nr. 1 og 3.

1. Å sette ut garn som skal være faststående og løftet fra bunnen i større lengde enn 60 favner. Sådanne garnlenker skal alltid være forsvarlig forankret i begge ender for å holdes på plass. Vedkommende departement kan dispensere fra disse bestemmelser for enkelte distrikter. Bunngarnsetninger må ikke overstige 36 favner. Også for andre sildefiskerier kan Kongen treffe bestemmelse — for et enkelt fylke eller deler av et fylke — om største tillatte lengde for faststående garnlenker.

3. Å ha mer enn 2 synlige vak på garnilene. Vakene skal ha minst 3 favner lange stjerner. Reisingene må ikke være lengre enn forsvarlig. Vedkommende departement kan dispensere fra disse bestemmelser for nærmere bestemte distrikter.

§ 10, tredje og nytt fjerde ledd.

Med de unntakelser som er nevnt i denne paragraf og den unntakelse som er nevnt i § 25, er det forbudt for alle å ferdes eller oppholde seg på setteri fra 1 time etter solnedgang til 1 time før soloppgang. I samme tidsrom er det forbudt for settegarnslag å søke etter sild eller å ferdes på vanlige settegarnsfelter i fangstøymed eller å sette settegarn. (Jfr. § 32).

Den som om dagen sleper notbåter eller andre fangstbåter, skal så vidt mulig gå utenom setteriet.

§ 11, bokstav a. og d.

a) Den som begynner å sette ut sin drivgarnslenk, skal som signal herfor om dagen heise en kurv (eller garnblåse eller liknende)

15. juli.
Nr. 3.

på toppen av formasten samt gi et langt og to korte støt i dampfløyten eller annet lovlig tåkesignalapparat. Bestemmelsen i § 6 gjelder også for drivgarn.

d) Når redskapene er satt ut, skal behørig vakthold anordnes, således at fornøden manøvre kan utføres på korteste varsel. Jfr. sjøveisreglenes § 29.

§ 12, bokstav c, nr. 1.

c) 1. Signal som betyr oppfordring til å trekke, gis ved et langt og fire korte støt i dampfløyten (tåkeluren). Sådant signal skal også gis av snurpenotlag som står i fare for å drive eller er drevet ned på drivgarnslenk.

§ 14, punkt 2, annet ledd.

Samtidig med at en garnlenke kappes, skal den som kapper tilkjennegi dette ved å gi 4 korte støt i dampfløyten (tåkeluren). Sådant signal skal også gis av snurpenotlag som stikker hull på, kapper eller i øvrig beskadiger blåser tilhørende drivgarnslenk. Fra det annet fartøy (eller båt) skal da svares med samme signal for å tilkjennegi at man er oppmerksom på situasjonen.

§ 17. Med uttrykket not forstås i dette avsnitt også snurpenot som brukes som landstengnot. To eller flere nøter som skjøtes sammen regnes for en not. Ved fiske i Finnmark, Troms og Nordland fylker skal dog ikke mer enn to nøter som er skjøtet sammen regnes for en not.

Når det er landnotlag til stede, anerkjennes garn kun som not hvor de anvendes av hovedkasteren eller etter hans anmodning til sperring av mindre sund eller liknende, og de etter de foreliggende omstendigheter anses å sperre effektivt. Godtgjørelsen for bruken av garnene fastsettes i mangel av minnelig overenskomst etter reglene i § 68, annet til femte ledd.

§ 18, avsnitt II, tredje og fjerde ledd.

Er fangsten skjedd på den måte at den er innesluttet mellom to eller flere nøter tvers over sund, og tilhører nøtene forskjellige notlag uten at der er sluttet lag, deles den mellom nøtene stående fangst som ved lagsslutning. Eneretten til fisket innen det sperrede område vinnes i slike tilfelle for et tidsrom av 36 timer sønnenfor Stad og 24 timer nordenfor Stad.

Er fangsten etter utløpet av de foran nevnte tidsrom ikke sikret ved inndraging av noten eller ved sidesteng, skal noten på oppfordring av oppsyn eller politiet — eller hvis oppsyn ikke er i virksomhet — tillike av lag som har lovlig steng utenfor, straks tas opp.

15. juli.

Nr. 3.

§ 18, avsnitt III.

Deles innløpet til en våg eller fjord ved holmer eller skjær i flere deler, blir disse å betrakte som ett innløp med hensyn til fiskernes rettigheter etter denne lov. Når et innløp er delt som foran nevnt, og vanlig sperring ellers har funnet sted, er det ikke nødvendig — for å vinne enerett til fiske — å avsperre løp hvor dybden ved alminnelig lavvann ikke overstiger 1 meter i distriktene sønnenfor Stad, og en halv meter i distriktene nordenfor Stad.

§ 20, avsnitt I, siste punktum.

I mangel av minnelig overenskomst blir hvers andel å fastsette etter reglene i § 68, annet til femte ledd.

§ 21, første ledd.

Gjøres kast med landnot i stor avstand fra land, og der brukes fartøyer eller båter med driftsmaskin til landdragingen, da har notlaget rett til det sjøområde som noten omspinner, regnet etter en rett linje trukket mellom dragingsfartøylene på notens begge ender. Avstanden fra notens ender til dragingsfartøyenes baug må ikke overstige 75 favner.

§ 24, bokstav b, annet og tredje punktum.

Kan dette ikke skje uten å risikere at den utenforstående kan tape sin fangst, skal begge lag eller grupper gå sammen og andelen i det da felles steng avgjøres etter reglene i § 68, annet til femte ledd, om ikke enighet oppnås mellom partene. Skjønnets avgjør i tilfelle om betingelsene etter første punktum i nærværende post b er til stede.

§ 26, første ledd.

Kongen kan bestemme at på særlig viktige kastevåger, i trange fjorder og i sund for sildeinnsig, skal det være forbudt — innen de grenser som blir fastsatt — å bruke snurpenot til snurping, herunder å snurpe sammen snurpenot som er satt som landnot eller å gjøre rundsteng med snurpenot.

§ 28, første punktum.

Under snurpenotfiske må fartøy eller båt ikke ankre opp (varpe opp) på sådan måte at der oppstår fare for at drivende nøter, eller drivende fartøy med not på siden, av strøm eller vind kan bli satt ned på det oppankrede fartøys eller båts fortøyninger.

§ 28, nytt annet ledd.

Når snurpenot er satt ut om natten, skal hver av notbåtene føre lanterne med hvitt lys som er synlig hele horisonten rundt. Hvis noten ligger i lenger avstand enn 46 meter fra notbåtene på noe punkt, skal vedkommende notlag, når andre fartøyer nærmer seg,

15. juli. markere flåen ved å vinke med et hvitt lys på det punkt av noten som i forhold til vedkommende fartøys kurs ligger lengst borte fra notbåtene. Dekkede farkoster med not ved siden skal ved nærmelse av andre fartøyer rette sin lyskaster i den retning noten står.

§ 31, del A, sjette ledd.

Dispensasjonen skal vanligvis gis for en fiskesesong om gangen. Dispensasjonen kan helt eller delvis tilbakekalles i løpet av sesongen.

§ 31, del A, åttende ledd.

De av departementet gitte dispensasjoner trer i kraft 3 døgn etter at kunngjørelse er utferdiget. Tilbakekallelse av dispensasjon trer i kraft straks hvis ingen annen bestemmelse er truffet.

§ 32, nytt annet ledd.

Oppsynssjefen kan fastsette generelle bestemmelser om hva der skal anses som setteri.

§ 33. Slepning av snurpenot er forbudt hvor det kan voldes skade på utestående redskaper.

§ 37 del A.

I tiden fra og med 1. januar til og med 31. mai er opptak av brisling forbudt. Kongen eller den han overdrar det til kan forlenge dette forbud utover 31. mai for hele kysten eller for avgrensede områder for så vidt organisasjoner av fiskere og hermetikkfabrikker er blitt enige om forlengelsen.

§ 39, nytt tredje og fjerde ledd.

Det er forbudt for fiskefartøyer å rette sine lyskastere mot passerende fartøyer.

Kongen kan utvide, innskrenke eller oppheve forbudet mot lysing etter sild og treffe regulerende bestemmelser om hva der etter denne paragraf skal anses som landnotlag.

§ 41. I innbyrdes kappestrid mellom landnotlag og snurpenotlag som bruker snurpenoten til snurping, har det lag som først har begynt å kaste, og som uten usedvanlig opphold fortsetter med kastingen, retten til det havområde som noten antas å ville omslutte.

§ 44, nytt siste ledd.

Twistigheter om erstatning etter denne paragraf avgjøres i mangel av minnelig overenskomst etter reglene i § 68, annet til femte ledd.

§ 50. Det er forbudt på fiskefeltet:

1. Å forbeholde eller overlate fiske- eller fangstplass til enkelte lag til fortrengsel for andre.
2. Å treffe foranstaltninger for å sikre eller bevare fiske- eller fangstplass for seg selv eller andre når man ikke har tilstrek-

kelig med redskaper og mannskaper til stede. Dette gjelder dog ikke for lag som anvender særskilt lysebåt når hovedfarkosten på grunn av forholdene ikke kan fortøyes eller forankres i nærheten av lysebåten — forutsatt at der er vakt ved lysebåten som kan gi underretning om hvor farkosten er.

3. At snurpenotlag lodder i annet snurpenotlags lys eller ved hjelp av særskilt lysebåt eller liknende forsøker å trekke silden fra annen manns lys.

4. At snurpenotlag ankrer opp eller setter ut redskaper i annet snurpenotlags lys.

5. At garnlag etter solnedgang og utenom de egentlige settegarnsfelter setter sine redskaper i snurpenotlags lys.

§ 51, 1. ledd.

Under fiske i «åte» kommer bestemmelsen i §§ 11, 12 og 14 ikke til anvendelse, men derimot bestemmelsen i § 6 foruten sjøveisreglene.

§ 52. Den som under trekking av egne redskaper har andres redskaper sammenviklet med sine, plikter — såfremt det er andre lag på samme felt — uten opphold og så lenge sammenviklingen finner sted, å tilkjennegi dette ved sådant signal:

2 trekantede flagg som er minst 50 cm lange og 30 cm høye med en avstand av 3 fot mellom flaggene. Det øverste må rage minst 3 meter over stevnen på udekkede og minst 4 meter over dekket på dekkede farkoster.

Hvis trekking ikke kan foregå uten at andres redskaper påføres skade, må trekking ikke påbegynnes før det kommer så mange lag til stede at det er forsvarlig å trekke, eller man så vidt mulig har forsøkt å varsle samtlige interesserte. Under trekking av sammenviklede redskaper kan hvert av de deltagende lag forlange å sette en mann ombord til hvert av de øvrige. Er ikke alle eiere til stede, skal om mulig samtlige sammenviklede redskaper bringes i land av dem som har deltatt i trekkingen. Redskaper som tilhører eiere som ikke har deltatt i trekkingen, skal overleveres eieren, oppsynet — eller hvis oppsyn ikke er i virksomhet — til lensmannen innen de frister som er nevnt i § 53.

Kan ikke samtlige sammenviklede redskaper bringes i land, forsynes den gjenværende del med forsvarlige iler og plaseres så vidt mulig således at faren for at redskapene skal gå tapt, ikke er større enn før trekkingen begynte.

Om den som har trukket andres redskaper i henhold til bestemmelsene i denne paragraf, har krav på godtgjørelse samt godtgjørelsens størrelse, kan forlanges avgjort av nærmeste oppsynsfunk-

15. juli. sjonær i forening med to av ham oppnevnte fiskere. Det samme
Nr. 3. gjelder tvist om deling av fangst på sammenviklede redskaper.

I tilfelle berging av redskaper foretas av oppsynet eller særskilte foretagender som er underlagt oppsynet, bestemmer oppsynet hvordan bergingen skal gjennomføres.

§ 53. Den som berger fordrevet eller tapt fiskeredskap (herunder redskaper som står igjen etter at et felt er forlatt av fiskerne) eller fangstbåter, lettbåter eller annet utstyr tilhørende fiskefarkoster, skal så snart skje kan og i ethvert fall innen 48 timer, anmelde bergingen til oppsynet om sådant er i virksomhet.

Oppsynet skal straks overta det bergede og sørge for forsvarlig oppbevaring, kunngjøring m. v.

Er oppsynet ikke i virksomhet, plikter lensmannen i det distrikt hvor bergingen fant sted eller hvor ilandbringelsen av det bergede foregikk, å overta det bergede slik som for oppsyn bestemt.

Hvor oppsyn ikke er i virksomhet, kan bergeren også selv sørge for forsvarlig oppbevaring av det bergede og bringe bergingen til alminnelig kunnskap ved oppslag eller annen forsvarlig måte. Melder eier seg ikke innen 14 dager, skal anmeldelse om bergingen skje til lensmannen som så behandler det bergede etter bestemmelsene i §§ 54, 55 og 56. Den lensmann som mottar sådan anmeldelse, må alltid underrette lensmannen i det distrikt hvor bergingen har funnet sted.

Er bergeren under 14 år, påhviler anmeldelsesplikten etter denne paragraf bergerens foreldre eller foresatte.

§ 54. Den som foretar berging som nevnt i § 53, har rett til bergelønn som ikke må overstige det bergedes verdi. Berget fangst tilfaller alltid bergeren. For øvrig fastsettes bergelønnen overensstemmende med det sedvanemessige, eller hvis det ikke eksisterer noen sedvane, til hva som må anses rimelig. Bergelønn for redskaper kan helt eller delvis bortfalle hvis verdien av fangsten må antas å gi rimelig vederlag for bergeren. Bergelønnen fastsettes av oppsynet eller av lensmannen hvis oppsyn ikke er i virksomhet. Berger og eier kan innen 3 dager etter at de er blitt kjent med fastsettelsen, bringe avgjørelsen inn for vedkommende oppsynssjef hvis den er fastsatt av en oppsynsfunksjonær. Er det ikke ansatt oppsynssjef eller er avgjørelsen fattet av en lensmann, kan avgjørelsen innen samme frist bringes inn for vedkommende politimester. Avgjørelser av oppsynssjefen og politimesteren er endelige.

De samme bestemmelser som er nevnt foran gjelder ved berging av redskaper som foretas av oppsynet eller særskilte foretagender som er underlagt oppsynet.

§ 55. Eierne er ikke forpliktet til å løse inn det som er berget. 15. juli.
Det bergede kan ikke forlanges utlevert før bergelønn og omkost- Nr. 3.
ninger er dekket.

Bergeren har ikke krav på å få bergelønnen utbetalt før denne er innbetalt av eieren eller før salg av det bergede har funnet sted. Overtar oppsynet det bergede, kan dog dette straks utbetale bergelønn.

§ 56. Hvis eieren ikke melder seg innen 6 uker etter at bekjentgjørelse om bergingen er kunngjort eller hvis ikke bergelønn og andre utgifter er betalt innen den frist som måtte bli fastsatt i kunngjøringen, kan det bergede selges ved auksjon eller avhendes på annen betryggende måte. I tilfelle salg ved auksjon beregnes ikke gebyr til statskassen.

Utbyttet av salget etter at omkostningene ved oppbevaring, kunngjøring, bergelønn m. v. er dekket, tilfaller en for fiskerne gagnlig innretning etter vedkommende departements nærmere bestemmelse. Vedkommende departement utferdiger nærmere regler for regnskapsavleggelsen.

§ 57. Ved handel med fersk sild og brisling skal ved sildens oppmåling enten benyttes justert 20 liters mål, eller justert halv eller hel hektoliters mål, eller vekt. Når kjøper og selger er enige derom, kan ved oppmålingen også benyttes annet mål, som er tillatt etter lovgivningen om mål og vekt.

Kongen eller den han bemyndiger kan bestemme at salg av brisling eller sild i sin alminnelighet eller til bestemte anvendelser skal foregå etter vekt.

§ 60. Om fiske dagen før søn- og helligdager gjelder følgende:

- a) Snurpenot må ikke kastes lenger enn til kl. 22.
- b) Landnot må ikke kastes lenger enn til kl. 24.
- c) Drivgarn må være tatt opp av sjøen innen kl. 24.
- d) Denne redskaper må være tatt opp av sjøen innen kl. 22.

Den som har redskaper som omhandlet i punkt c og d stående i sjøen etter de der nevnte tidspunkter, må godtgjøre at dette skyldes værhindringer eller andre ekstraordinære omstendigheter som han ikke burde tatt i betraktning.

Etter de tidspunkter som er nevnt i punkt a, b, c og d, og så lenge helligdagsfredningen varer, er det forbudt for fiskere innen vedkommende redskapsklasse å fange eller søke etter brisling eller sild. All lodding anses i denne forbindelse som søking etter brisling eller sild.

Opptagning av innestengt sild er forbudt fra klokken 24 natt til søn- og helligdag og til klokken 24 søn- og helligdag, med mindre

15. juli. naturhindringer eller andre uforutsette hindringer har forårsaket stans i opptakingen, så den ikke har kunnet tilendebringes innen klokken 24. Opptagningen kan da fortsette inntil klokken 7 morgen. Det er også tillatt fra klokken 14 ettermiddag å ta opp sild som skal brukes til agn i fersk tilstand (ikke frossen) ved de store fiskerier, når dette er nødvendig av hensyn til transporten.

Etter klokken 24 søn- og helligdag kan alle redskaper igjen benyttes så snart det er lovlig adgang hertil etter gjeldende bestemmelse i denne lov. To eller tre sammenhengende helligdager betraktes i denne forbindelse som én dag. Også utenfor den foran nevnte tid er det tillatt på søn- og helligdager å trekke redskaper som står ute på grunn av uvær, samt å berge not og fangst som står i fare for å tapes. Når oppsyn er i virksomhet må settegarnslag som i medhold av denne bestemmelse vil trekke sine redskaper på søn- og helligdag, på forhånd underrette oppsynet om at trekking vil finne sted, samt når dette vil skje.

Opptaging av brisling eller småsild som skal brukes til hermetisk nedlegging, er tillatt søn- og helligdag fra klokken 17 når det er nødvendig fordi varen skal transporteres over så lang avstand at det er fare for at den vil ta skade ved å ligge over i is.

Den adgang til fiske som er fastsatt i denne paragraf, kan Kongen ytterligere innskrenke eller utvide for enkelte distrikter.

§ 61. Enhver som gjør skade på utestående redskap (herunder også snurpenot og drivgarn) skal erstatte skaden — herunder tap av fangst og fiskespille — selv om det ikke er handlet uaktsomt.

Retten kan helt eller delvis frita for erstatningsplikt etter første ledd hvis den skadegjørende godtgjør at skaden er skjedd ved utilregnelig uhell.

§ 62. Den som under konkurranse om fangstmuligheter foretar handlinger som etter god skikk og bruk anses utilbørlige, skal erstatte den derved voldte skade.

§ 63. Ved fastsettelsen av skadeserstatning etter denne lov tas ikke hensyn til fiskespille i forholdet mellom settegarnslag innbyrdes med mindre skaden er uaktsomt voldt.

§ 64. For skadeserstatning som noen er tilpliktet eller har vedtatt etter denne lov, hefter vedkommende notlags eller båtmannskaps fartøyer, båter, redskaper og fangst.

§ 65, sjette ledd nr. 1.

Oppsynssjefen skal treffe bestemmelse om:

1. Hvilke av de i oppsynet ansatte betjenter skal være bemyndiget til å være formann i voldgiftsretter etter § 68, annet ledd.

mo § 66. Enhver som skriftlig eller muntlig innkalles til å møte 15. juli.
for oppsynet i anledning av saker som oppsynet har til behandling Nr. 3.
etter denne lov, plikter straks å møte dersom vedkommende ikke
oppholder seg mer enn 5 km fra møtestedet. Den som uteblir kan
avhentes.

mo De innkalte plikter å avgi forklaring med de unntak som følger
av straffeprosesslovens §§ 176—178, 180 og 255 samt tvistemåls-
lovens §§ 204—209.

30 Den som oppsynet tilskriver i private saker som man har under
behandling, plikter å svare innen 14 dager etter at brev er mottatt
dersom svar er forlangt.

§ 67. Tvistigheter som reiser seg av fisket, eller av handel som
foregår der og henger sammen med fisket, bør oppsynets tjeneste-
menn så vidt mulig søke bilagt i minnelighet overensstemmende
med hva rett og billighet tilsier, når deres bistand søkes. En opp-
synsfunksjonær skal ikke megle når han er i en slik stilling som
nevnt i domstolslovens § 106 eller når det foreligger andre særegne
omstendigheter som er skikket til å svekke tilliten til hans uhildethet.

Et forlik som er inngått ved oppsynets bistand, har virkning
som en rettskraftig dom når det er underskrevet av partene og par-
tenes underskrift er bekreftet av en oppsynsfunksjonær. Den for-
pliktede etter forliket kan under fullbyrdelsen gjøre gjeldende at
et sådant forlik er ugyldig av følgende grunner:

1. Når det er uforbindende som overenskomst.
2. Når det er tvetydig eller selvmotsigende.
3. Når det er inngått under medvirkning av en oppsynsfunksjo-
nær som var inhabil, og det gjøres sannsynlig at dette har hatt
innflytelse på forliket og
4. Når oppsynet under meklingen har hevdet en åpenbart uriktig
rettsoppfatning eller har villedet partene og det gjøres sann-
synlig at dette har hatt innflytelse på forliket.

§ 68. Blir partene enige om å avgjøre tvistespørsmålet i saker
som omhandlet i § 67 ved voldgift, er oppsynets tjenestemenn plik-
tete til å overta vervet som oppmann om det kreves. Likeså til å søke
oppnevnt voldgiftsmenn — i det antall og så vidt mulig fra den
eller de kommuner partene måtte ønske — for å få saken behandlet
etter reglene i tvistemålslovens kap. 32.

Når påstandsbeløpet i saker som nevnt i § 69 ikke overstiger
kr. 1 000 og kravet er oppstått under fiske som det er anordnet
særskilt oppsyn for etter denne lov, kan fordringshaveren forlange
at tvisten avgjøres av en voldgiftsrett med oppsynssjefen eller en av
oppsynssjefen bemyndiget oppsynsbetjent som formann og to av

15. juli. formannen oppnevnte fiskere som øvrige medlemmer. Begjæring om avgjørelse ved voldgift må framsettes før oppsynet heves. Reglene i tvistemålslovens §§ 459—473 får tilsvarende anvendelse så langt de passer.

Hvor oppsyn ikke er anordnet, påhviler de plikter som er nevnt i første og annet ledd henholdsvis den lensmann partene enes om og lensmannen i det distriktet hvor stenget er satt eller notkastet gjort.

Voldgiftsrettens medlemmer har krav på sedvanlig skyss- og kostgodtgjørelse. Daggodtgjørelsen fastsettes av Kongen.

Utgiftene ved voldgiften bæres av den part voldgiftsretten pålegger det, eller av begge parter etter voldgiftsrettens fordeling.

§ 69. Sivile rettstvister som:

1. bygger på bestemmelser i denne lov eller bestemmelser utferdiget i medhold av loven,
2. angår erstatning for tap av eller skade på utestående redskaper og/eller fangst selv om ansvar bygger på annet grunnlag enn nevnt i punkt 1,
3. bygger på lagsslutning eller angår godtgjørelse for assistanse ved berging av fangst,
4. angår fordelingen av utbytte m. m. innen det enkelte lag på fartøy, folk og redskaper,
5. angår fiskernes og mannskapers krav på sitt lag eller rederiet i deres egenskap av fiskere eller mannskaper,
6. angår godtgjørelse for bruk under fiske av fiskefartøy, fangstbåter og annet fiskeutstyr,
7. angår krav på grunn av sammenstøt eller påseiling mellom fiskefartøyer,

kan, hvis ikke annet følger av tariffavtale eller ufravikelig lovbestemmelse, innbringes for vedkommende fiskedommer hvis saksøkte oppholder seg i hans jurisdiksjon når stevning kommer til retten, eller der ellers er verneting for saken i hans jurisdiksjon. Forliksmekling er unødvendig.

Er fiskedommeren tillike embetsdommer, fortsetter han behandlingen av de saker som er kommet inn til ham før oppsynet er hevet, selv om ikke dom er avsagt når oppsynet heves. Ellers gjelder reglene i § 73, annet ledd, tilsvarende.

Under hovedforhandlingene deltar to domsmenn.

Rettsgebyrene i sådanne saker skal være de samme som for alminnelige sivile saker.

Godtgjørelsen til domsmennene fastsettes av Kongen. Må reiser foretas, får domsmennene sedvanlig skyss- og kostgodtgjørelse som utredes av statskassen.

§ 77, bokstavene e og nytt l.

15. juli.

Nr. 3.

Hvor enten forholdene i alminnelighet eller særlige omstendigheter måtte gjøre det nødvendig, kan vedkommende departement eller den som det overdrar det til:

- e) Forby drivgarnsfiske på strekninger hvor dette antas særlig å volde skade på andre redskaper, fastsette største antall garn som kan brukes i en drivgarnslenk samt hvilket slag det kan drives med i sin alminnelighet eller på visse områder.
- 1) Forby eller fastsette nærmere bestemmelser om bruken av andre redskaper enn garn (settegarn og drivgarn), landnot og snurpenot.

§ 78. Lag — herunder seilere — som deltar i fiske som det er anordnet særskilt oppsyn for etter denne lov, plikter å melde sin deltakelse til oppsynet innen 14 dager etter at laget er begynt fiske eller er reist hjemmefra. Samtidig skal det gis de opplysninger som oppsynet forlanger om mannskapet, lagets farkoster, redskaper og utstyr m. m.

Innmeldelsesplikten påhviler lagets bas, fører eller hovedsmann.

Oppsynet kan pålegge personer eller organisasjoner som omsetter eller foredler sild for egen eller andres regning, å gi oppsynet oppgaver over omsatt eller foredlet kvantum, hvor silden er ilandbrakt, om det er landnotsild, snurpenotsild eller garnsild og lignende. Oppgavene kan kreves regelmessig i løpet av sesongen innen frister som oppsynet fastsetter og tillike samlet ved sesongens slutt.

§ 80. Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer denne lov, eller forskrifter gitt i medhold av loven eller som medvirker hertil, straffes med bøter for så vidt handlingen ikke rammes av noe strengere straffebud.

Ved gjentatt overtredelse av § 60 i samme fiskesesong kan fengselsstraff inntil 6 måneder anvendes.

Ved fastsettelse av bøter skal det tas hensyn til fangstresultatet for det lag som den skyldige tilhørte da overtredelsen fant sted.

§ 81. Fartøy, båt og redskaper som har vært nyttet ved en straffbar overtredelse av denne lov eller av forskrifter gitt i medhold av loven, kan ved dom inndras hos den skyldige eller den han har handlet på vegne av, uten at straffesak behøver å være reist eller å kunne reises mot noen. Det samme gjelder ulovlig gjort fangst. I stedet for tingene selv kan deres verdi helt eller delvis inndras.

Er det handlet i strid med § 31 eller § 60, skal inndragning av fangsten eller fangstens verdi alltid finne sted.

Blandes lovlig og ulovlig gjorte fangster sammen ombord i fiske-

15. juli. farkoster eller i utestående nøter, blir samtlige sammenblandede
 Nr. 3. fangster å anse som ulovlige.

Inndragning etter denne paragraf er ikke straff.

II.

Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Fra samme tid oppheves § 16 og § 58, annet ledd i lov av 25. juni 1937 om sild- og brislingfiskeriene. I nevnte lov overføres samtidig § 78 fra kap. 14 Om rettergangsregler, straffebestemmelser m. v. til kap. 13 Forskjellige bestemmelser.

15. juli. **Lov *)¹⁾** om endringer i lov om anlegg av tau-
 Nr. 4. baner og løypestrenger av 14. juni 1912 nr. 1.

I.

Følgende bestemmelser i lov om anlegg av taubaner og løypestrenger av 14. juni 1912 nr. 1 skal lyde slik:

§ 1. Taubaner, herunder skitrekk, skal ikke kunne anlegges eller tas i bruk uten tillatelse av Kongen og på vilkår som deri fastsettes.

Kongen kan gi alminnelig tillatelse til drift av flyttbar taubane, når taubanen er av godkjent teknisk type og utelukkende skal besørge godstransport. Når slik tillatelse er gitt, kan taubanen anlegges og tas i bruk uten tillatelse etter første ledd, dersom vedkommende grunneier samtykker.

Tillatelsen gis for et bestemt antall år.

Tillatelse til anlegg av skitrekk under 2 kilometers lengde, som anlegges helt over egen grunn, gis av vedkommende departement.

Vedkommende departement kan utferdige byggeforskrifter for taubaner.

§ 2. Ønskes en taubane lagt over annenmanns eiendom, kan Kongen meddele slik tillatelse for et bestemt antall år. Når det for anleggets fremme anses nødvendig å erverve rådighet over annenmanns eiendom, skal grunneieren om han måtte finne seg best tjent dermed, kunne kreve at det skjer ekspropriasjon til eiendom.

Tillatelse skal bare gis:

1. Når taubanen er av betydelig interesse for anlegg eller drift av bergverk, hytteverk, grube, steinbrudd, industrielt anlegg,

*) Kunngj. 23. juli i Lovtid. 1 nr. 27.

¹⁾ St.vedtak 5. juli. Se Ot. prp. nr. 84. Innst. O. nr. 140. St.tid., forh. i Ot. s. 428—429; i Lt. s. 172.

hotell, eller drift av gårdsbruk, skogeiendom, eller i andre lignende tilfelle, og nytten for den eller dem som vil anlegge taubanen, antas å være overveiende i forhold til den skade eller ulempe som derved vil forvoldes.

2. Når taubanen er av betydelig interesse for turistnæringen eller idrettslige formål, og nytten ved taubanen antas å være overveiende i forhold til den skade eller ulempe som derved vil forvoldes. Tillatelse til anlegg av taubaner til idrettslige formål gis bare til kommuner.

Med hensyn til anbringelse av taubane over, under, langs eller umiddelbart ved offentlig vei på landet blir å forholde overensstemmende med hva det er fastsatt i veilovgivningen.

§ 3. Taubane under 2 kilometers lengde, som noen anlegger helt over sin egen grunn og som utelukkende skal besørge gods-transport, er unntatt fra bestemmelsen i § 1, 1. ledd.

II.

Denne lov tar til å gjelde straks.

15. juli.
Nr. 5.
Lov*)¹⁾ om fordeling av kommunal inntekts- skatt, ilignet entreprenørfirmaer og andre som utfører bygge- eller anleggsarbeid i kommuner med store krigsskader og i kommuner der det reises industrianlegg.

§ 1. Kommunal inntektsskatt, ilignet skattepliktig som driver entreprenør- eller ingeniørvirksomhet eller arbeider som bygg-, tømmer- eller murmester, skal fordeles mellom ligningskommunen og bygge- eller anleggskommunen når vilkårene etter denne lov foreligger.

§ 2. Fordeling skal foretas når

- a) den skattepliktige i siste inntektsår har drevet bygge- eller anleggsvirksomhet i en eller flere av de kommuner som er nevnt i § 5 og
- b) inntekten av denne bygge- eller anleggsvirksomhet etter skatte- lovenes alminnelige regler skal skatlegges i en kommune som ikke er nevnt i § 5.

§ 3. Er all den bygge- eller anleggsvirksomhet som den skatte- pliktige har drevet i siste inntektsår, utført i en enkelt av de kom-

*) Kunngj. 23. juli i Lovtid. 1 nr. 27.

¹⁾ St.vedtak 5. juli. Se Ot. prp. nr. 69. Innst. O. nr. 136. St.tid., forh. i Ot. s. 422—424; i Lt. s. 171.

15. juli. muner som er nevnt i § 5, skal denne kommune ha utbetalt halv-
Nr. 5. parten av den utlignede kommuneskatt.

Har den skattepliktige i siste inntektsår drevet bygge- eller anleggsvirksomhet i flere kommuner, skal det regnes ut hvorledes en halvpart av skatten blir å fordele på de enkelte bygge- eller anleggskommuner når forholdet mellom den skattepliktiges samlede bruttoomsetning i siste inntektsår og bruttoomsetningen i den enkelte kommune legges til grunn. Andeler som ved denne beregning faller på kommuner som er nevnt i § 5, blir å utbetale til disse.

Hvis inntekten av noen del av den virksomhet skattyteren har drevet siste inntektsår etter skattelovens alminnelige regler blir å skattlegge i et annet distrikt enn det, hvor den skatt som skal fordeles er lignet ut, skal denne del av virksomheten settes ut av betraktning ved anvendelsen av reglene i denne paragraf.

§ 4. Fordeling etter denne lov skal bare finne sted når den utlignede kommunale inntektsskatt i fordelingskommunen utgjør minst kr. 10 000.

Utbetaling til bygge- eller anleggskommunen skal bare finne sted når kommunens andel i skatten utgjør minst kr. 1 000.

§ 5. Denne lov får anvendelse når den skattepliktige i siste inntektsår har drevet bygge- eller anleggsvirksomhet i Elverum, Eidanger, Bergen, Laksevåg, Voss, Ulvik, Ardal, Kristiansund, Molde, Grytten, Nord-Aukra, Sunndal, Namsos, Steinkjer, Hemnes (i Nordland), Mo i Rana, Meløy, Bodø, Fauske, Ankenes, Narvik, Kvenangen, Nordreisa, Skjervøy, Lyngen, Kåfjord eller Storfjord kommune eller i en kommune i Finnmark fylke.

§ 6. Fordeling av skatt etter denne lov foretas av forretningsfører for ligningsvesenet (ligningssjefen, ligningssekretæren) i det distrikt hvor skatten er utlignet.

Fordelingen kan bringes inn til prøving av Riksskattestyret innen en frist av 3 måneder etter at melding om fordelingen er sendt vedkommende kommune.

§ 7. Skattepliktig som nevnt i § 1 plikter å gi de opplysninger som er nødvendige ved gjennomføringen av fordeling etter denne lov. I forbindelse med fordelingen kan det foretas bokettersyn eller besiktigelse som nevnt i landskattelovens § 83, sjette ledd, jfr. § 106, syvende ledd, byskattelovens § 76, sjette ledd, jfr. § 98, syvende ledd.

§ 8. Kongen eller den han gir fullmakt kan treffe nærmere bestemmelser om gjennomføringen av denne lov.

§ 9. Denne lov trer i kraft straks og gjelder for skatteårene 1949—50, 1950—51 og 1951—52.

Midlertidig lov *)¹⁾ i henhold til midlertidig konvensjon mellom Norge og Finnland av 10. september 1948 om forholdsregler mot at rein kommer over grensen mellom de to riker. 15. juli. Nr. 6.

Kapitel I. Vokting m. v.

§ 1. Reineier er pliktig til å vokte sine rein så det så vidt mulig unngås at de kommer over riksgrensen.

Når gjerde er oppført i henhold til konvensjonens § 2 og av vedkommende fylkesmann i Norge og lensstyrelse i Finnland godkjent som grensegjerde, trer i alle spørsmål som omhandles i denne lov, gjerdelinjen istedenfor riksgrensen.

Kapitel II. Reins grenseoverskridelser m. v.

§ 2. Kommer finsk rein (rein hjemmehørende i Finnland) inn på norsk område, skal vedkommende lensmann når han ved selvsyn har brakt forholdet på det rene, sammen med to sakkyndige og pålitelige vitner foreta så nøyaktig optelling av dyrene som mulig. I antallet medregnes ikke rein under ett år.

Det skal under optellingen søkes brakt best mulig på det rene hvilke øremerker de opptalte rein bærer. Dette bør fortrinnsvis skje ved at en eller flere rein blir kastet fast eller merkene på nært hold eller ved kikkert blir iaktatt av vitnene. Er det ikke på denne måte mulig på tilfredsstillende vis å få konstatert øremerker på et rimelig antall av de opptalte rein, kan nedskyting av ett eller flere dyr finne sted. Okseriein over 4 år skal ikke nedskytes.

Er det voldt skade som etter § 10 er gjenstand for erstatning, skal lensmannen og de vitner som er nevnt i første ledd, sammen undersøke skaden og fastsette erstatningens størrelse. Herunder skal tas hensyn til om norsk rein (rein hjemmehørende i Norge) har medvirket til skaden.

Det skal på stedet føres protokoll over resultatet av optellingen med nøyaktigst mulig angivelse av når og hvor reinen er påtruffet, samt av øremerker og hårmerker i den utstrekning disse er konstatert. I tilfelle av nedskyting vedlegges avklipp av øremerker av de drepte dyr. Er det voldt skade som kan kreves erstattet, skal nøyaktig beskrivelse av skadens art og omfang samt takseringen tas inn i protokollen. Det skal også anføres om norsk rein har medvirket til skaden og i tilfelle i hvilken utstrekning.

*) Kunngj. 23. juli i Lovtid. 1 nr. 27.

¹⁾ St.vedtak 5. juli. Se Ot. prp. nr. 42. Innst. O, nr. 142. St.tid., forh. i Ot. s. 423—427; i Lt. s. 171—172.

15. juli. Protokollen underskrives av lensmannen og vitnene.

Nr. 6. Fylkesmannen kan gi nærmere forskrifter om føring av protokollen.

§ 3. Hvis omstendighetene gjør det hensiktsmessig, kan vedkommende norske lensmann drive reinen tilbake over grensen og videre fram til nærmeste finske reieneier eller reingjeter som har rein under vokting, levere den til ham og kreve skriftlig erkjennelse for mottagelsen.

Har utdriving funnet sted, skal opplysning om dette innføres i den protokoll som er nevnt i § 2.

Er reinen fulgt av eier eller gjeter, plikter denne å hjelpe til ved utdrivingen. Unnlatelse eller forsømmelighet straffes med bøter.

§ 4. Når norsk rein som oppholder seg i Finnland, drives tilbake over grensen av vedkommende finske myndighet, er nærmeste norske reieneier eller reingjeter som har rein under vokting, pliktig til å motta reinen til midlertidig vokting og gi skriftlig erkjennelse for mottagelsen.

Er reinen ved utdrivingen fra Finnland fulgt av eier eller gjeter, plikter denne å hjelpe til ved utdrivingen.

Reieneier eller reingjeter som unnlater å oppfylle sine plikter etter første og annet ledd, eller som er forsømmelig under utføringen av disse plikter, straffes med bøter.

§ 5. Når det på den måte som er omhandlet i § 2, er konstatert at finsk rein er kommet inn på norsk område, skal lensmannen snarest mulig sende melding om dette til vedkommende finske lensmann. Meldingen skal inneholde opplysning om det som etter §§ 2 og 3 er anført i den der nevnte protokoll. Den skal sendes ved telegram eller telefon, eller, hvor dette ikke lar seg gjøre, ved brev. Skjer meldingen ved telefon, skal den snarest mulig bekreftes skriftlig.

Er den finske rein blandet sammen med norsk rein på slik måte at lensmannen finner at utskilling må foretas, skal han i meldingen gi opplysning om dette og samtidig eller i særskilt melding snarest mulig deretter fastsette tid og sted for utskillingen. Samtidig skal han underrette de norske reieneiere hvis rein er sammenblandet. Utskilling kan om nødvendig fastsettes uhindret av tidsfristene i lov om reindriften av 12. mai 1933 § 68, tredje ledd.

Lensmannen plikter å sørge for at utskillingen kan holdes til den fastsatte tid.

Eierne av den sammenblandede rein er pliktige til selv eller ved stedfortreder å hjelpe til ved utskillingen. Lensmannen kan i tilfelle leie nødvendig hjelp.

Ved utskillingen skal det føres protokoll som bl. a. angir den finske reins nøyaktige antall samt så vidt mulig alle reins øre- og hårmerker.

Reineier som unnlater å oppfylle sin plikt til selv eller ved stedfortreder å hjelpe til ved utskillingen eller som viser forsømmelighet under oppfyllelsen, straffes med bøter.

§ 6. Er ikke norsk rein som ulovlig oppholder seg i Finnland, drevet tilbake til Norge, plikter vedkommende norske lensmann så snart han har mottatt den melding som er omhandlet i konvensjonens § 7, å sørge for at reinen blir hentet uten opphold. Må utskilling holdes, skal reinen hentes til den tid som er fastsatt for utskillingen.

Lensmannen skal straks underrette vedkommende norske reineiere, som enten personlig eller ved stedfortreder plikter å hente reinen uten opphold eller til den tid som er fastsatt for utskillingen. Sørger ikke eieren for henting av reinen, skal lensmannen hente den.

Reineier som unnlater å oppfylle sine plikter etter foregående ledd, eller som viser forsømmelighet under oppfyllelsen, straffes med bøter.

§ 7. Lensmannen fastsetter godtgjørelsen for midlertidig vokting i henhold til § 4, første ledd. Fastsettelsen kan innen en måned forelegges fylkesmannen til endelig avgjørelse.

Vedkommende reineiere er ansvarlige én for alle og alle for én for omkostninger ved midlertidig vokting, utskilling og avhenting av norsk rein. Beløpet skal om nødvendig utredes forskuddsvis av offentlige midler. Det kan inndrives ved utpanting etter fylkesmannens ordre.

Den reineier som har betalt omkostninger, kan i tilfelle hos sine medansvarlige kreve tilbakebetalt den forholdsmessige andel som ikke gjelder hans rein.

§ 8. Fylkesmannen kan bemyndige en eller flere kyndige, hederlige og pålitelige personer som ikke har reindrift som hovednæring, til å utføre det som i §§ 2, 3, 5, 6 og 7 er pålagt lensmannen.

Fylkesmannen skal meddele vedkommende lensstyrelse i Finnland de bemyndigede personers navn og adresse.

§ 9. Når det er sendt melding overensstemmende med § 5, har Norge rett til å kreve som betaling for den finske reins ulovlige opphold 10 % av verdien av de opptalte dyr. De beløp som innkommer ved slik betaling, skal avsettes til et fond hvis midler, så vidt mulig etter hvert, fortrinnsvis skal brukes til oppføring eller vedlikehold av grensegjerder mellom Norge og Finnland.

Har nedskyting funnet sted, kommer verdien av de nedskutte

15. juli. dyr til fradrag i betalingen. De nedskutte dyr skal om mulig selges Nr. 6. til inntekt for statskassen.

Påtreffes reinen på norsk grunn etter at 20 dager er forløpet fra avsendelsen av den melding som er omhandlet i § 5, eller, om utskilling må holdes, fra den dag som er fastsatt for utskillingen, blir forholdet å betrakte som ny grenseoverskridelse selv om reinen ikke har vært utdrevet eller hentet.

§ 10. Skade voldt norske innvånere av rein hjemmehørende i Finnland eller av reinens eiere eller gjeterne og skade voldt staten ved at de finske eiere eller gjeterne har tatt virke i statsskog, skal erstattes. Dog kan erstatning ikke kreves for skade i statsskog voldt av den som etter mottatt melding om finsk reins overskridelse av grensen, har oppholdt seg i Norge for å drive reinen tilbake til Finnland eller for å hente den, når det ikke er voldt større skade enn nødvendig.

§ 11. Omkostninger som volder ved offentlige tjenestemenns og de i §§ 2 og 3 nevnte vitners og bemyndigede personers reiser ved samling, opptelling, utdriving, vokting og utskilling, avgivelse av melding (§ 5) og andre forføyninger i anledning av finsk reins overskridelse av grensen, erstattes med det beløp som fastsettes av fylkesmannen, dog ikke med mer enn 5 % av de opptalte reins verdi.

§ 12. Hvis antallet av de rein som er talt opp på samme dag, ikke overstiger ti, kommer bestemmelsene i §§ 6, 9 og 11 ikke til anvendelse.

I dette tilfelle kan nedskyting bare finne sted hvis det er voldt skade som etter § 10 kan kreves erstattet.

§ 13. Den verdi hvoretter den betaling som er fastsatt i § 9 og den erstatning som er omhandlet i § 11, skal beregnes, fastsettes for hvert kalenderår før årets begynnelse på den måte som er omhandlet i konvensjonens § 15.

§ 14. Det påligger vedkommende lensmann og de personer som i medhold av § 8 er bemyndiget til å handle istedenfor lensmannen, å føre en bok autorisert av fylkesmannen hvor det i kronologisk orden skal føres inn alt som er passert vedkommende reins grenseoverskridelse.

Særlig skal føres inn:

1. Ordlydende gjengivelse av melding som er sendt i henhold til § 5, med nøyaktig angivelse av når og på hvilken måte den er sendt.
2. Melding som er mottatt fra de finske myndigheter om at norsk rein er kommet inn i Finnland, med nøyaktig gjengivelse av

meldingens innhold og angivelse av når og hvorledes den er mottatt.

3. Opplysning om hva som er foretatt i anledning av slik melding som er nevnt under 2.

4. Spesifisert oppgave over de omkostninger som i henhold til § 11 kan kreves helt eller delvis refundert av Finnland.

§ 15. Utskrift av den protokoll som er omhandlet i § 2, sendes til fylkesmannen snarest mulig etter forretningens avholdelse. På samme måte sendes hvert halvår utskrift av den bok som er nevnt i § 14. Fylkesmannen skal straks sende gjenpart av de mottatte utskrifter til vedkommende lensstyrelse.

§ 16. Tidligst tre måneder etter mottagelsen av den utskrift som er omhandlet i § 15, første punktum, fastsetter fylkesmannen de beløp som skal betales i henhold til § 9.

Ved hvert halvårs utløp skal fylkesmannen sende vedkommende lensstyrelse oppgave over disse beløp og over erstatninger etter §§ 10 og 11, som i henhold til konvensjonens § 16 kreves utredet av offentlige finske midler.

De beløp som vedkommende finske lensstyrelse krever i henhold til konvensjonens § 16, skal fylkesmannen utbetale av statskassens midler straks han har mottatt oppgaven.

Beløp som i henhold til dette er utbetalt av den norske statskasse, skal refunderes av de reineiere som har rein på beite i det område hvorfra grenseoverskridelsen har funnet sted. Fordelingen mellom de enkelte reineiere fastsettes av fylkesmannen enten ved en alminnelig bestemmelse eller i hvert enkelt tilfelle.

Fylkesmannen kan helt eller delvis frafalle krav om refusjon hos en reineier hvis kravet må antas å virke åpenbart ubillig.

Refusjonskrav kan drives inn ved utpanting etter fylkesmannens ordre.

Kapitel III. *Forskjellige bestemmelser.*

§ 17. Bestemmelsene i denne lov har ikke anvendelse på kjøre- og trekkrein som Norges eller Finnlands innvånere bruker på reiser i det annet rike. Dog må slik rein ikke beite på de områder i nærheten av boplasser som bestemmes av vedkommende rikes myndigheter.

Det som er bestemt i første ledd, gjelder også kjøre- og trekkrein som brukes av innvånere av de to riker når de ferdes langs riksgrensen mellom Njuolasjokkas sammenløp med Skietsamjokka og grenserøys nr. 343.

Reinen skal under beiting på det annet rikes område holdes bundet.

15. juli. 10. Norske reineiere kan under flytning vår og høst bruke flytteveier over finsk område til de tider og på de steder som er fastsatt av vedkommende finske myndigheter, dog uten å la reinen beite på finsk grunn.

På samme måte skal finske reineiere under flytning kunne bruke flytteveier på norsk område etter nærmere bestemmelse av vedkommende norske myndigheter, dog uten å la reinen beite på norsk grunn.

Overtredelse av foranstående bestemmelser straffes med bøter. Denne lov er ikke anvendelig på slakterein som under betryggende vokting lovlig innføres.

§ 18. Når vedkommende lensstyrelse ber om det, skal fylkesmannen sende denne en fortegnelse over de reinmerker som er registrert i norske grenseområder.

Lappefogden skal påse at det ikke registreres nye norske merker som lett kan føre til forveksling med merker som tidligere er registrert i Finnland.

Nye merker som meldes til registrering, skal før denne foretas, sendes de finske registreringsmyndigheter med forespørsel om det er noe å bemerke til at registrering foretas. Lappefogden skal på forespørsel fra finske registreringsmyndigheter om registrering av nye finske merker, omgående meddele om det er noe å bemerke til at registrering foretas.

§ 19. Lensmennene plikter på sine reiser ved grensen å føre tilsyn med de gjerder som er ført opp i henhold til konvensjonen. Det skal sendes melding til vedkommende finske lensmann om feil som måtte være oppdaget ved grensegjerder.

§ 20. Den som forsettlig beskadiger noe gjerde som er nevnt i konvensjonens §§ 2 og 3 eller åpner grind i slikt gjerde uten å sørge for at den på forsvarlig måte stenges, straffes med fengsel inntil 6 måneder.

Er handlingen forøvet uaktsomt, er straffen bøter.

Gjerningsmannen plikter å erstatte voldt skade.

Påtalemyndigheten skal så vidt mulig søke spørsmålet om erstatning avgjort i forbindelse med straff-forfølgningen.

Straffesak eller erstatningssak anlegges i det rike hvor gjerningsmannen er bosatt.

§ 21. Kongen bestemmer hvilken godtgjørelse lensmannen og de i § 8 nevnte bemyndigede personer har krav på i anledning av opptellingsforretning og vurdering av voldt skade (§ 2), utdriving (§ 3), utskilling (§ 5) og avhenting (§ 6).

På samme måte fastsettes godtgjørelsen til de vitner som er nevnt i § 2.

§ 22. Denne lov trer i kraft straks.

Samtidig oppheves lov av 24. juli 1827 angående straff for overtredelse av 8de artikkel i grensekonvensjonen med Russland av 14/2. mai 1826, lov av 22. mai 1902 om den alminnelige borgerlige straffelovs ikrafttreden § 4, II nr. 3, lov av 29. juni 1923 i henhold til konvensjonen mellom Norge og Finnland av 3. mars 1922 angående overensstemmende forholdsregler til forebyggelse av at rein kommer over grensen mellom de to riker, samt § 22, annet ledd, i lov av 18. juni 1938 i henhold til konvensjonen mellom Norge og Finnland av 30. april 1936 om forholdsregler mot at rein kommer over grensen mellom de to riker.

For den tid denne lov gjelder, settes ut av kraft §§ 19, 20 og 21 i sistnevnte lov av 18. juni 1938.

Kongelig resolusjon.*)

I henhold til § 12 i lov om tilsyn med elektriske anlegg av 24. mai 1929 bestemmes at de ved kongelig resolusjon av 5. april 1935 fastsatte bestemmelser om krav til teoretisk og praktisk minsteutdannelse for arbeidsledere (installatører), montører og driftsledere ved elektriske anlegg m. v., endres således at eksamen fra Befallsskolen på Oscarsborg i tiden 1916—1936 stilles likt med eksamen ved elektroteknisk avdeling ved teknisk skole (teknisk mellomskole).

Kongelig resolusjon.*)

I. Statens andel av omsetningen ved veddemål ved totalisator ved travløp fastsettes fra 1. juli 1949 slik:

5 % av omsetningen når denne ikke overstiger kr. 50 000 pr. løpsdag.

II. For omsetning over kr. 50 000 pr. løpsdag:

10 % av det første kr. 100 000

17,5 % av det neste kr. 100 000

25 % av den overskytende omsetning pr. løpsdag.

III. De ved nedsettelsen av statens andel opptjente beløp tillates ikke nyttet til forhøyelse av premiene uten Landbruksdepartementets tillatelse.

Kongelig resolusjon.

De av Stortinget 4. juli 1927 fastsatte Forskrifter for bortsettelse av leveranser og arbeider for statens regning med senere endringer, jfr. kgl. resolusjoner av

*) Kunngj. 23. juli i Lovtid. 1 nr. 27.

15. juli.

Nr. 6.

15. juli.

15. juli

15. juli.

15. juli. 31. august 1928 og 1. februar 1935, endres inntil videre i samsvar med et framlagt utkast.

Utkastet lyder så:

Forskriftenes §§ 3 j, 12 1. ledd og 40 1., 3. og 4. punktum skal lyde slik:

§ 3 j.

«når vedkommende gjenstand eller arbeidets kostende ikke overstiger kr. 10 000 og innhenting av anbud etter alminnelig eller begrenset innbydelse ikke kan skje uten tidsspille eller ulempe.»

§ 12, 1. ledd.

«Når anbud inngis av en som ikke er bosatt her i landet, kan vedkommende administrasjon forlange, at han oppgir en herboende norsk borger, der opptrer som mellommann direkte mellom entreprenør og det offentlige og på hans vegne vedtar varsel i tvisttilfelle.»

§ 40, 1. punktum.

«Det kan i de spesielle betingelser bestemmes at entreprenøren kan erholde utbetalt et passende forskudd, hvilket som regel ikke må overstige en tredjedel av kontraktsummen.»

§ 40, 3. og 4. punktum.

«Av utbetalte forskuddsbeløp kan det forlanges renter etter Norges Banks til enhver tid gjeldende vekseldiskonto fra utbetalingsdagen til dagen for arbeidets fullføring eller leveransens mottagelse — eventuelt til dagen for forskudds likvidering etter §§ 41 og 42. Rentebeløpet fratrekkes i tilfelle ved det endelige oppgjør.»

15. juli. **Kongelig resolusjon.*)**

Finansdepartementet gis fullmakt til å gjøre unntak fra bestemmelsene i kgl. resolusjon av 5. september 1945 § 18, 1. ledd, jfr. midlertidig lov av s. d. om visse finansielle tiltak § 3 c, om at vedkommende verdipapir skal være ledsaget av bevitnelse om registrering for rettsgyldig å kunne omsettes og innløses m. m.

15. juli. **Skrivelse **)** fra Landbruksdepartementet om freding av elg hele året i Finnmark fylke.

15. juli. **Skrivelse **)** fra Forsyningsdepartementet om tilleggsbestemmelse til brannlovens § 15, 1. ledd for Sandar herred, Vestfold fylke.

*) Kunngj. 23. juli i Lovtid. 1 nr. 27.

**) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet om at bygningsloven skal gjøres gjeldende for en del av Osen i A mot herred, Hedmark fylke. 15. juli.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet om utvidelse av bygningsdistriktet i Bodin herred, Nordland fylke. 15. juli.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om jakttida for hjort på Otterøya i Nord-Trøndelag fylke. 18. juli.

Skrivelse *) fra Havnedirektøren om reglement for regulering av båttrafikken ved Bodø Sjøflyhavn. 18. juli.

Skriv *) frå Landbruksdepartementet om jakttida for elg i Vest-Agder fylke. 19. juli.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet om at brannloven skal gjelde i de områder av Høyland herred, Rogaland fylke, hvor bygningsloven er gjort gjeldende. 21. juli.

Skriv *) frå Landbruksdepartementet om at hund i Vigmostad herad, Vest-Agder fylke, skal haldas i band eller forsvarleg innestengd eller inngjerda i den tid bufe beiter. 22. juli.

Bestemmelser *) om endring av og tillegg til bestemmelser av 25. januar 1946 om rasjonering av skotøy. 23. juli.

(Gitt 23. juli 1949 av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av lov nr. 5 av 14. mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer og kgl. resolusjon av 20. februar 1948.)

I. I bestemmelser om rasjonering av skotøy av 25. januar 1946 oppheves: §§ 3, 11, 14, 16, 17 og 19.

De øvrige bestemmelser gjelder fortsatt bare for gummiarbeidsstøvler og — slagstøvler i størrelsene nr. 28 og større nr.

II. Produsent, importør, grossist og detaljist skal gi slik oppgave over beholdning, produksjon og omsetning av rasjonert og urasjonert skotøy som Direktoratet for Industriforsyning bestemmer. Det samme gjelder for regnskap over kjøpelegitimasjoner. Produsent og forhandler skal føre slik lagerbok over rasjonert skotøy som Direktoratet for Industriforsyning bestemmer.

III. Disse bestemmelser trer i kraft straks.

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

23. juli. **Bestemmelser *)** om endring av bestemmelser av 27. februar 1946 om rasjonering og bruk av lær og skinn.

(Gitt 23. juli 1949 av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av lov nr. 5 av 14. mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsformødenheter og andre varer og kgl. resolusjon av 20. februar 1948.)

I. I bestemmelser av 27. februar 1946 om rasjonering og bruk av lær og skinn gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

Det er forbudt å selge eller på annen måte avhende til forbruker lær og garvet skinn uten mot slik anvisning som bestemt i § 2 eller mot særskilt tillatelse fra Direktoratet for Industriforsyning eller den direktoratet bemyndiger.

Unntatt fra bestemmelsene i første ledd er:

- a) fiskeskin, b) kobbeler, c) pusseskin, d) avfall som etter vanlig praksis blir igjen etter tilberedning og forarbeiding av lær og skinn. Hoder, halser, buker og ben regnes i denne forbindelse ikke som avfall, e) overlærmaterialer og forskinn i størrelse inntil 1/2 kv.fot, f) render og weltrender, g) bunnlær.

§ 2 skal lyde:

Anvisninger på lær og skinn utstedes av Direktoratet for Industriforsyning.

Dog skal:

- 1) Anvisning på lær og skinn til teknisk bruk utstedes av fylkesforsyningsnemnda i det fylke hvor søkeren har sin bopel.
- 2) Anvisning på lær og skinn til reparasjon av seletøy utstedes av forsyningsnemnda i den kommune hvor søkeren har sin bopel.

§ 3 skal lyde:

Anvisning på lær og skinn skal stemples eller påføres underskrift av den anvisningen er utstedt til og av de forhandlere som leverer varer mot anvisningen.

§ 4 skal lyde:

Det er forbudt å selge eller på annen måte overdra rasjonert lær eller skinn (jfr. § 1) til forhandler av slike varer eller til tilvirker og reparatør av varer framstilt av rasjonert lær eller skinn

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

uten at det samtidig leveres selgeren anvisninger svarende til den 23. juli.
varemengde som leveres, eller særskilt tillatelse fra Direktoratet for
Industriforsyning eller den direktoratet bemyndiger.

Forhandler plikter å føre regnskap over hva han mottar og
hva han leverer videre av kjøpelegitimasjoner på lær og skinn, og
i hvilken utstrekning disse er effektivt.

§ 8 skal lyde:

Direktoratet for Industriforsyning kan gi de enkelte tilvirkere
pålegg om å produsere og levere til bestemte avtagere bestemte
mengder varer som helt eller delvis består av lær og skinn.

§§ 9, 10, 11 og 12 oppheves.

II. Disse bestemmelser trer i kraft straks.

Skrivelse *) fra Kommunaldepartementet om ny vedtekt om 23. juli.
lukningstid for utsalgsteder i Bolsøy herred, Møre og Romsdal
fylke.

Storingsvedtak **).

25. juli.

1. Kongen får fullmakt til å avgjøre alle søknader om etter-
givelse av sakskostnader til Staten i straffesaker og benefiserte
saker, erstatning og inndragning til statskassen i straffesaker der
særlige omstendigheter taler for det.

2. Stortinget skal hvert år få sendt melding om de saker som
er avgjort.

3. Vedtaket gjelder til 31. desember 1950.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet om vedtekter i til- 25. juli.
knytning til reguleringsplan for en del av statens eiendom «Brøset»
(Selbuområdet), Strinda herred, Sør-Trøndelag fylke.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet om utvidelse av 25. juli.
Hommelvik bygningsdistrikt og Hommelvik brannkommune,
Sør-Trøndelag fylke.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet om regulering av 26. juli.
Arnesenga, gnr. 64, bnr. 24 og 25 og Tunheim, gnr. 65, bnr. 5,
Bærum herred, Akershus fylke, og om vedtekter i tilknytning til
reguleringen.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet om tilleggsbestem- 26. juli.
melse til brannlovens § 15 for Skudeshavn.

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

**) Se St.prp. nr. 42. Innst. S. nr. 204. St.tid. s. 2437—2448.

27. juli. **Stortingsvedtak *) om lønnsregulering for en del offentlige tjenestemenn.**

Fra 1. juli 1949 gjøres disse endringene i lønnsregulativet m. v.:

I. Alminnelige bestemmelser.

§ 10, 1. ledd. Må en tjenestemann av hensyn til tjenesten arbeide på 1. og 17. mai, samt på helgedager (skjærtorsdag, langfredag, 2. påskedag, Kristi himmelfartsdag, 2. pinsedag, bededag, 1. og 2. juledag og 1. nyttårsdag) for så vidt ingen av disse dager faller på søndager, skal denne tjeneste erstattes med fritid, eller såfremt dette ikke lar seg gjøre med ordinær timebetaling. Ved beregningen av kompensasjon skal 1 time helgedagsarbeid regnes lik $1\frac{1}{4}$ ordinær time. For tjenestemenn over lønnsklasse 10 kan kompensasjon bare gis med samtykke av Finansdepartementet. Der tjenestetiden er satt opp med turnusplaner, går fritiden inn i turnusen.

Ny § 19. Ved en stillings opprykking til høyere lønnsklasse skal lønnsberegningen skje etter bestemmelsen i lønnsregulativets § 4.

Ny § 20. Kommunale tillegg som er tilstått før 1. juli 1949 faller bort i den utstrekning tilleggene — sammen med den øvrige lønn — dekkes av de nye lønninger. Den eventuelt overskytende del av de kommunale tillegg kan fortsatt utbetales såfremt vedkommende tjenestemann har rettskrav på å beholde tillegget eller Stortinget eller den det bemyndiger samtykker heri. Nye kommunale tillegg kan bare tilstås i særskilte tilfelle og under forutsetning av at Stortinget eller den det bemyndiger gir sitt samtykke.

II. Spesialbestemmelser.

Kirkedepartementet.

Punkt 5. Virksomhet som utsendt lærer ved høyere skole eller høgskole i andre land regnes med til opptjening av alderstillegg ved ansettelse som adjunkt eller lektor ved høyere almenskole eller overlærer ved lærerskole.

På tilsvarende måte får lærere ved vitenskapelig høgskole regnet med til opptjening av alderstillegg den tid de har gjort tjeneste i tilsvarende eller høyere stilling i de andre nordiske land.

III. Følgende stillinger flyttes til disse lønnsklasser.

Lønnsklasse 2.

Syerske ved Postverkets intendanturkontor.

*) Se St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 24. Tillegg til budsjett-innst. S. nr. 218. St.tid. s. 2527—2554.

Lønnsklasse 3.

27. juli.

Kontor- og utsalgsdame ved Huseby blindeskole.
 Vaktmesterassistent ved Nasjonalgalleriet.
 Fyrbøter og gårdsgutt ved Landeskogen Sanatorium.
 Laboratorieassistent og vaktmester ved Statens veterinære forsøks-
 gård for sau.
 Laboratorieassistent og kasserer samme sted.
 Gartnerarbeider ved Statsbanene.
 Eldste falserske ved Norges Geografiske Oppmåling.
 Vinduspusser ved Oslo jernbanetollsted.
 Tilsynsmannd ved Marinemuseet.

Lønnsklasse 4.

Betjent i særklasse.
 Sjåfør i Utenriksdepartementet.
 Fyrbøter ved Norsk Rikskringkasting.
 Sykegymnast II ved helseanstalt.
 Kjøkkenbestyrerinne ved Oslo militære sykehus.

Lønnsklasse 5.

Vaktsjef i Utenriksdepartementet.
 Hovedvaktmester ved Norges Tekniske Høgskole.
 Elektriker ved Norsk Rikskringkasting.
 Sykepleierske ved Bergen politikammers observasjonsavdeling.
 Stallmester ved Statens Institutt for Folkehelsen.
 Håndverker ved sinnssykehus.
 Fagarbeider ved sinnssykehus.
 Gartner ved sinnssykehus.
 Pleier(ske) ved Psykiatrisk klinikk, Epileptikerhjemmet og ånds-
 svakehjemmene.
 Elektriker ved Gaustad sykehus.
 Elektriker ved Landeskogen Sanatorium.
 Sykegymnast I ved helseanstalt.
 Skogvokter.
 Vaktmester i Regjeringsbygningen.
 Feiormester ved Marinens anlegg i Horten.

Lønnsklasse 6.

Oldfrue ved Universitetet.
 Biblioteksbokbinder ved Universitetsbiblioteket i Oslo.
 Bestyrerinnen ved Norsk Rikskringkasting.
 Maskinist ved Oslo havnepoliti.
 Oppsynskvinne ved Bergen politikammers observasjonsavdeling.

27. juli. Avdelingspleier(ske) ved Psykiatrisk klinikk, Epileptikerhjemmet og åndssvakehjemmene.
 Apparatleder ved Statens Skjembilledfotografering.
 Makinist ved Statens kraftverker, ledningsformann samme sted, damformann samme sted.
 Regnskapsfører i Havnevesenet.
 Materialforvalter i Havnevesenet.
 Skøytefører (og formann) i Fyrvesenet.
 Maskinist på Fyr- og Havnevesenets større båter.
 Lagerformann i Fyrvesenet.
 Opplagsformann i Fyrvesenet.
 Vedlikeholdsformann i Fyrvesenet.
 Formann ved Kongsberg sølverk.
 Kasserer i Patentstyret.
 Kontrollør II i Fiskeridirektoratet.
 Maskinist på m/k Johan Hjorth.
 Gartnerformann ved Landbrukshøgskolen.
 Elektroformann i særklasse ved Statsbanene.
 Lagerformann ved Postverkets Intendanturkontor.
 Bygningsbetjent ved Riksarkitektkontoret.
 Formann ved Den kongelige mynt.

Lønnsklasse 7.

- Preparant i særklasse.
 Laborant i særklasse.
 Instrumentmaker i særklasse.
 Kasserer ved Tannlægehøgskolen.
 Assistentbibliotekar ved Kjemisk-Teknisk Forskningsinstitutt.
 Maskinsjef ved Eg sykehus.
 Laboratoriefullmektig i særklasse ved Statens institutt for Folkehelse.
 Fører av større fartoy i Havnevesenet.
 Maskinmesterassistent ved Statens kraftverker.
 Montørformann samme sted.
 Kasserer og bokholder ved Norges landbruksøkonomiske institutt.
 Gårdsbestyrer ved Statens skogskole på Evenstad.
 Arbeidsbestyrer i Telegrafverket.

Lønnsklasse 8.

- Maskinmester II ved Statens kraftverker.
 Bilverksmester i Norsk Rikskringkasting.
 Fengselslærer.
 Kasserer ved Gaustad sykehus.
 Fyrmester i særklasse.

Fører av fartøy i Fyrvesenet (bortsett fra fører av Trænen). 27. juli
Elektromester ved Norges Landbrukshøgskole.
Telefonkontrollør.

Kasserer ved Trondheim skattefogdkontor.

Lønnsklasse 9.

Verksmester i Fengselsvesenet.

Regnskapsfører ved Statsbanene.

Bokholder III ved Statsbanene.

Trafikkrevisor II ved Statsbanene.

Togkontrollør ved Statsbanene.

Lokomotivkontrollør ved Statsbanene.

Justermester ved Den kongelige mynt.

Førstetegner i Marinen.

Lønnsklasse 10.

Bibliotekar i Utenriksdepartementet (landbruksavdelingen).

Materialforvalter i Norsk Rikskringkasting.

Forstanderinne ved Rikshospitalet.

Lærer ved Statens Småbrukslærerskole.

Lærer ved lærerlinjen ved Statens husflidskole i Blaker.

Annenbibliotekar ved Norges Landbrukshøgskole.

Fagassistent I.

Bibliotekar i Patentstyret.

Billettsjef Oslo Ø.

Skiftemester Oslo Ø.

Lønnsklasse 11.

Underkasserer ved Hypotekbankens hovedsete.

Lokomotivmester ved Statsbanene.

Lønnsklasse 12.

Avdelingsgartner ved Botanisk Hage.

Hovedkasserer i Norsk Rikskringkasting.

Fylkesfullmektig.

Maskinmester i særklasse ved Statens kraftverker.

Første understasjonsmester ved Oslo Ø.

Inspektør ved Hypotekbankens hovedsete.

Lønnsklasse 13.

Arkivar i Utenriksdepartementet.

Sekretær ved Det medisinske fakultet.

27. juli. Leder av sambandstjenesten ved Det meteorologiske institutt i Oslo.
 Juridisk fullmektig ved Riksadvokatembetet.
 Sjef for Politiintendanturen.
 Kjemingeniør ved Statens institutt for Folkehelse.
 Inspektør I i Fiskarbanken.
 Lærer ved Lærerlinjen ved Statens husflidskole i Blaker.
 Lærer ved Statens Småbrukslærerskole.
 Fylkesagronom.
 Driftsagronom.
 Fylkesgartner.
 Fylkesskogmester.
 Kasserer ved Oslo telegraf- og rikstelefonstasjon.
 Inspektør ved Prisdirektoratets distriktskontorer.
 Takstinspektør ved statsbank.
 Leiegårdsbestyrer.
 Tollforvalter I.
 Tollinspektør II.

Lønnsklasse 14.

Mineralog ved Veglaboratoriet.
 Hovedbibliotekar i Utenriksdepartementet.
 Skogforvalter II.
 Skogtaksator II.
 Formann i Finnmark jordsalgskommisjon.
 Planteskolebestyrer og skogforvalter.
 Utskiiftingsformann II.
 Fiskeriinspektør.

Lønnsklasse 15.

Avdelingsingeniør I.
 Avdelingsarkitekt I.
 Lektor I.
 Høgskolelektor I.
 Universitetslektor I.
 Overgartner ved Botanisk Hage.
 Justissekretær i Høyesterett.
 Rettsskriver i Eidsivating lagmannsrett.
 Kontorsjef i Oslo byrett.
 Inspektør I ved Kjelkontrollen.
 Skogforvalter ved Kongsberg sølvverk.
 Regnskapssjef i Fiskeridirektoratet.
 Kontorsjef og produksjonsleder ved Statens Kjøleanlegg og Fryseri.
 Skipsinspektør.

27. juli.

Fylkesskogsekretær II.
 Inspektør I ved Statsbanene.
 Major.
 Orlogskaptein i stadig tjeneste.
 Forsker III ved Forsvarets Forskningsinstitutt.

Lønnsklasse 16.

Regnskapssjef i Norsk Rikskringkasting.
 Redningsinspektør.
 Bedriftsrevisor I.

Lønnsklasse 17.

Redaksjonssekretær i Norsk Rikskringkasting.
 Kontrollsjef ved Statens Filmkontroll.
 Sjefkjemiker ved Yrkeshygienisk Institutt.
 Sjøkyndig avdelingssjef i Fyrvesenet.
 Hovedbibliotekar ved Norges Landbrukshøgskole.
 Fylkeslandbrukssjef.
 Kontorsjef i Forsvarets forskningsinstitutt.
 Sjef for Sjøforsvarets telekommunikasjonsvesens radioavdeling.
 Forsker II ved Forsvarets Forskningsinstitutt.

Lønnsklasse 18.

Sivilforsvarsinspektør.
 Styrer ved Statens Frøkontrollanstalt.

Lønnsklasse 19.

Rektor ved Trondheim yrkesskole (og Trondheim lærlingeskole).
 Sjef ved Statsbanenes regnskapsrevisjon.
 Forsker I ved Forsvarets Forskningsinstitutt.

Lønnsklasse 22.

Direktør ved Tobakkbeskatningen.
 Avdelingssjef i Prisdirektoratet.
 Sjef for Luftforsvarets tekniske etat.

Lønnsklasse 23.

Direktør i Bank- og sparebankinspeksjonen.

IV. Plasing av nye stillinger og stillinger som ikke er kommet med
 i det nye regulativ.

Lønnsklasse 0.

Klinikkhjelperske ved folketannrøkten (18—20 år).

27. juli.

Lønnsklasse 1.

Garderobedame ved Universitetsbiblioteket.
 Klinikkhjelperske ved folketannrøkten (over 20 år).
 Beregner ved Norges Geografiske Oppmåling.

Lønnsklasse 2.

Portner (og vaktmann) ved Anatomisk institutt.
 Vaktmann ved Oslo tinghus.
 Kjøkkenassistent ved Registreringssentralen for omskoling.
 Svinerøktter og gårdsmann ved Eg sykehus.
 Vaskerimann samme sted.

Lønnsklasse 3.

Gartnerassistent ved Botanisk Hage.
 Klinikassistent ved folketannrøkten.
 Gartnerassistent ved Glittre sanatorium.
 Kassererassistent ved Eg sykehus.
 Verkstedsarbeider ved Geofysisk malmleting.
 Kasserer og kontorassistent samme sted.
 Utskiftingsassistent II.
 Sjåfør og bud ved Norges Geografiske Oppmåling.
 Beregner ved Norges Geografiske Oppmåling.
 Kasserer ved Statens boligbrakker i Kristiansund.

Lønnsklasse 4.

Maskinbokholder i Utenriksdepartementet.
 Vaktmester ved Geofysisk institutt, Universitetet i Bergen.
 Vaktmester ved Biologisk stasjon, Universitetet i Bergen.
 Tegner II ved Sivilforsvarets sentralledelse.
 Laborant og vaktmester ved Folkehelseinstituttet.
 Vaktmester samme sted.
 Stallmester samme sted.
 Gårdsfullmektig ved Rønvik sykehus.
 Bestyrerinne ved Rikshospitalets sentralbord.
 Kasserer ved helsekontorene i New York og London.
 Massor ved de medisinalle anstalter i utlandet.
 Sykepleierske samme sted.
 Mekaniker ved Geofysisk malmleting.
 Snekker samme sted.
 Meierske ved Norges Landbrukshøgskole.
 Tegner II ved Landbruksteknisk institutt.
 Nattvakt ved Statens kjøleanlegg og fryseri.
 Maskinbokholder ved Forsvarets bygningstekniske korps.

Lønnsklasse 5.

27. juli.

Maskinist ved Biologisk stasjon, Universitetet i Bergen.
 Vaktmester og instrumentmaker ved Biokjemisk laboratorium, Universitetet i Bergen.
 Vaktmester og instrumentmaker ved Botanisk laboratorium, Universitetet i Bergen.
 Assistent ved Fanaråken observasjon.
 Leder for arbeidsvirksomheten ved Eg sykehus.
 Røntgentekniker ved helsekontoret i New York.
 Avdelingssøster ved helsekontorene i New York og London.
 Spesialpleierske ved Psykiatrisk klinikk.
 Maskinist ved Registreringssentralen for omskoling.
 Oldfrue ved samme.
 Avdelings- og spesialsøster ved samme.
 Kjøkkensjef ved samme.
 Mekaniker ved Statens råstofflaboratorium.
 Mekanikerformann ved Geofysisk malmleting.
 Maskinist ved Statens kjøleanlegg og fryseri.
 Hjelpeformann ved samme.
 Bokholder samme sted.
 Laboratoriefullmektig ved Statens trankontroll.
 Utskiftingsassistent I.
 Lagerfullmektig ved Poststyrets Intendanturkontor.
 Formann ved Oslo postkontors garasje og bilverksted.
 Tekniker II samme sted.
 Maskinfører i Luftforsvaret.
 Tegner ved Distriktsarkitektens kontor i Narvik.

Lønnsklasse 6.

Kansellist I i Utenriksdepartementet.
 Vitenskapelig assistent ved værskipene.
 Profilhogger ved Nidaros domkirkes restaureringsarbeider.
 Kasserer ved Sivildforsvarets sentralledelse.
 Regnskapsfører og kasserer ved Oslo Sivildforsvarskrets.
 Oversøster ved Registreringssentralen for omskoling.
 Bokholder og kasserer samme sted.
 Arbeidsleder ved samme.
 Agronom ved Reitgjerdet sykehus.
 Maskinoperator i Arbeidsdirektoratet.
 Tekniker ved Geofysisk malmleting.
 Stuertlærer ved Fiskarfagskolen.

27. juli. Formann ved Statens kjøleanlegg og fryseri.

Maskinbokholder i Vegdirektoratet.

Kasserer ved Skattetrekkontoret i Finnmark.

Bokholder ved landsdelslager Østlandet.

Bokholder ved Luftforsvarets landsdelslager.

Tegneassistent ved Brente steds regulering i Namsos.

Arkitektassistent ved Brente steds regulering i Molde.

Assistentarkitekter ved Brente steds regulering i Namsos og Steinkjer.

Lønnsklasse 7.

Bibliotekar II ved Teknologisk institutt.

Bibliotekar II ved Norges Tannlegehøgskole.

Ornament- og skulpturhogger ved Nidaros domkirkes restaureringsarbeider.

Bestyrer ved Fanaråken observasjon.

Gårdsbestyrer ved Statens eiendom på Dillingøy.

Kasserer ved Folkehelseinstituttet.

Sosialsekretær ved Bjørnebekk kursted.

Tanntekniker ved tannlegekontoret i New York.

Agronom ved Epileptikerhjemmet.

Distriktstannlege kl. C ved folketannrøkten.

Sosialkurator ved Registreringssentralen for omskoling.

Regnskapsfører ved Losdirektoratet.

Assistent-geofysiker ved Geofysisk malmleting.

Sekretær og kasserer ved Veterinærinstituttet.

Verksmester ved Landbruksteknisk institutt.

Skogkulturleder i Nord-Norge.

Maskinmester ved Statens kjøleanlegg og fryseri.

Kasserer samme sted.

Regnskapsfører samme sted.

Bibliotekar ved Norges Geografiske Oppmåling.

Myntgravør ved Den kongelige mynt.

Kontrollør ved Statskontrollordningen for norsk ull.

Kjøkkeninspektise ved Hærens Intendantur.

Vedlikeholdsleder ved Statens boligbrakker i Kristiansund.

Lønnsklasse 8.

Oseanografisk assistent ved Universitetet i Bergen.

Meteorologisk assistent samme sted.

Forretningsfører ved Nidaros domkirkes restaureringsarbeider.

Verksmester ved samme.

Administrasjonsbefal ved Sivilforsvarets fjernhjelpsledelse.

27. juli.

Verkmester ved Oslo politikammers bilverksted.

Etterforsker i Direktoratet for fiendtlig eiendom.

Kontrollør ved Radiobeskatningen.

Regnskapsfører ved Fornebu lufthavn.

Lufthavnkontrollør samme sted.

Jordbrukskyndig revisor ved Skatteinspektørkontoret i Oppland.

Lønnsklasse 9.

Overvraker II ved Statens trankontroll.

Bokholder og kasserer ved Forsvarets bygningstekniske korps.

Arkitektassistent ved Distriktsarkitektens kontor i Bodø.

Lønnsklasse 10.

Sekretær ved Statens lånekasse for studerende ungdom.

Bibliotekar I ved Meteorologisk institutt.

Lærer ved Statens sløyd- og tegnelærerskole på Notodden.

Forvalter ved Bjørnebekk kursted.

Leder av substratavdelingen ved Folkehelseinstituttet.

Sekretær ved Norges Sosial- og Kommunalskole.

Forvalter ved Registreringsentralen for omskoling.

Sekretær ved samme.

Undervisningsleder ved samme.

Yrkesrettleder ved samme.

Losoldermann i Kopervik.

Losformann i Lødingen.

Kasserer i Direktoratet for fiendtlig eiendom.

Hovedmaterialforvalter ved Statens havnevesen.

Assistentgeofysiker ved Geofysisk malmleting.

Driftsteknisk assistent ved Skogforsøksvesenet.

Bokholder ved Oslo postkontor.

Postkasserer II.

Avdelingssjef III i Postverket.

Sekretær for Distriktsadministrasjonen i Postverket.

Driftsassistenten i Telegrafverket.

Avdelingssjef III i samme.

Inspektør ved Skattetrekkkontoret i Finnmark.

Inspektør ved Forsvarets kantiner.

Byggeleder IV ved gjenreisningsadministrasjonen.

Bokholder ved Statens boligbrakker i Kristiansund.

Arkitektassistent hos Distriktsarkitekten i Molde.

27. juli.

Lønnsklasse 11.

Meteorolog ved værskip.
 Avdelingssjef og vaktmester ved Universitetet i Bergen.
 Assistentlege ved helsekontoret i New York og legekantoret i London.
 Postkasserer I.
 Avdelingssjef II i Telegrafverket.
 Forskningsarkivar ved Forsvarets forskningsinstitutt.
 Byggeleder III ved gjenreisningsadministrasjonen.
 Hovedkasserer ved samme.

Lønnsklasse 12.

Nestkommanderende ved Sivilforsvarets fjernhjelpsledelse.
 Yrkesrettleier i Arbeidsdirektoratet.
 Regnskapssjef ved Kraftverksavdelingen i Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet.
 Byggeleder II ved gjenreisningsadministrasjonen.

Lønnsklasse 13.

Overlærer ved Skiensfjordens tekniske fagskole.
 Konsulent II hos Erstatningsdirektoratets fylkesrepresentant for Oslo og Akershus.
 Sivilforsvarsadjutant ved Sivilforsvarsskolen.
 Verkstedbestyrer ved Oslo politikammers bilverksted.
 Farmasøytisk assistent ved Farmakopélaboratoriet.
 Reiseinspektør i Arbeidsdirektoratet.
 Sykepleieinspektør.
 Losoldermann i Kristiansand.
 Avdelingssjef ved Direktoratet for fiendtlig eiendom.
 Bestyrer av Statens bureisningsvirksomhet og demonstrasjonsgård med avlssstasjon i Pasvik.
 Driftsbestyrer ved Statsbanenes bilruter.
 Sosialinspektør i Postverket.
 Inspektør ved Distriktsadministrasjonen i Postverket.
 Avdelingssjef I i Telegrafverket.
 Avdelingssjef (overkontrollør) ved Radiobeskatningen.
 Avdelingssjef i Tollvesenet.
 Intendant ved Sjøforsvarskommando.
 Avdelingssjef ved Forsvarets kantiner i Bergen og Tromsø.
 Byggeleder I ved gjenreisningsadministrasjon.

Lønnsklasse 14.

Lektor i undervisningsmetodikk ved Lærerhøgskolen.
 Lektor ved Statens sløyd- og tegnelærerskole på Notodden.

27. juli.

Radiosondesjef ved Meteorologisk institutt.
Lektor ved Norges Sosial- og Kommunalskole.
Losoldermann i Bergen.
Metallurg ved Statens råstofflaboratorium.
Geofysiker II ved Geofysisk malmleting.
Fysiker II samme sted.
Mineralog ved Veglaboratoriet.
Myntmester ved Den kongelige mynt.
Dosent ved Luftkrigsskolen.
Sjef for Luftforsvarets flygelederinspeksjon.

Lønnsklasse 15.

Sjef for Sivildforsvarets fjernhjelpsledelse.
Bestyrer ved legkontoret i Liverpool.
Bestyrer ved planlagt legkontor i Antwerpen.
Bestyrer av tannlegekontorene i New York og London.
Distriktstannlege B ved folketannrøkten.
Styrer ved Registreringssentralen for omskoling.
Reservelege II ved samme.
Kontorsjef i Pensjonstrygden for sjømenn.
Losoldermann i Oslo.
Regnskapssjef i Nortraship.
Avdelingssjef samme sted.
Kontorsjef ved Statsbanenes regnskapsrevisjon.
Kontorsjef ved Skattetrekkkontoret i Finnmark.
Kontorsjef ved Forsvarets kantiner.
Kontorsjef II ved gjenreisningsadministrasjon.
Kontorsjef II ved Husbankens avdelingskontorer.

Lønnsklasse 16.

Konsulent i Statens pris- og rasjoneringsinspeksjon.
Konsulent I i Erstatningsdirektoratet.
Jordbrukskyndig konsulent i Arbeidstilsynet.
Losinspektør.
Registersjef i Sentralregisteret for sjømenn.
Statskonsulent i fjøsregnskap.
Forsøksleder i virussykdommer ved Statens plantevern.
Flyteknisk inspektør.
Distriktsoppmålingssjef ved gjenreisningsadministrasjonen.
Konsulent ved Husbankens hovedkontor.
Takstinspektør (takstsjef) samme sted.
Hovedbokholder samme sted.

27. juli.

Lønnsklasse 17.

Kontorsjef i Statens pris- og rasjoneringsinspeksjon.
 Kontorsjef ved Erstatningsdirektoratets hovedkontor og Oslo-avdelingen.
 Sjef for Sivilforsvarsskolen.
 Sjef for Utrykningspolitiet.
 Sjefslege ved helsekontoret i New York og legekontoret i London.
 Reservelege I ved Registreringssentralen for omskoling.
 Kontorsjef i Direktoratet for fiendtlig eiendom.
 Avdelingssjef i Nortraships avdeling for hjemmeflåten.
 Hvalfangstinspektør.
 Geofysiker I ved Geofysisk malmleting.
 Fysiker I samme sted.
 Bestyrer av Oppland fylkes skogskole.
 Undervisningsleder for Tollvesenets fagundervisning.
 Kontorsjef I ved gjenreisningsadministrasjon.
 Fylkesarkitekt ved samme.
 Fylkesreguleringsarkitekt ved samme.
 Distriktsingeniør ved samme.
 Distriktsarkitekt ved samme.
 Reguleringsarkitekt ved samme.
 Stedfortredende sjef ved Brente steders regulerings hovedkontor.
 Kontorsjef I ved Husbankens avdelingskontorer.

Lønnsklasse 18.

Politiinspektør i Sivilforsvaret.
 Avdelingssjef i Erstatningsdirektoratet.
 Erstatningsdirektoratets fylkesrepresentant.
 Sjef for oppmålingsarbeid ved Brente steders regulering.
 Kontorsjef ved Husbankens hovedkontor.

Lønnsklasse 19.

Overbibliotekar ved Universitetsbiblioteket i Bergen.
 Laboratoriesjef ved Farmakopélaboratoriet.
 Rektor ved Norges Sosial- og Kommunalskole.
 Distriktstannlege A ved folketannrøkten.
 Direktør i Skipsfartsdirektoratets Avviklingskontor.
 Leder av Geofysisk malmleting.
 Sjef for Statsbanenes regnskapsrevisjon.
 Overinspektør ved Distriktsadministrasjonen i Postverket.
 Sjef for Forsvarets kantiner.
 Veterinærinspektør i Forsvaret.

27. juli.

Nestkommanderende ved Luftforsvarets tekniske etat.
Avdelingssjef i gjenreisningsadministrasjonen.
Leder av Brente stedsers regulering.
Avdelingsdirektør i Husbanken.

Lønnsklasse 20.

Avdelingslege ved Rikshospitalet.
Underdirektør i Fiskeridirektoratet.
Underdirektør ved Husbankens hovedkontor.

Lønnsklasse 21.

Bygningssjef i Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet.

Lønnsklasse 22.

Direktør ved Universitetet i Bergen.
Sjef for Riksteatret.
Overlege ved Bjørnebekk kursted.
Fylkestannlege ved folketannrøkten.
Sjeftannlege ved folketannrøkten i Oslo og Bergen.
Losdirektør.
Direktør i Direktoratet for fiendtlig eiendom.
Sjefinspektør for Flygevåpnet.
Direktør for gjenreisningsadministrasjonen.

Lønnsklasse 23.

Direktør i Erstatningsdirektoratet.
Direktør ved Forsvarets høyskole.

Lønnsklasse 24.

Rektor ved Universitetet i Bergen.

Lønnsklasse 25.

Direktør ved Statens Filetfabrikk og Fryserianlegg i Melbu.
Direktør i Husbanken.

V. Spesielle vedtak.

Kontorstillingene.

Det opprettes 50 nye fullmektig I-stillinger i sentraladministrasjonen og 50 fullmektig I-stillinger ved embetskontorene mot inn-
dragning av tilsvarende antall kontorassistent I-stillinger.

27. juli.

Ingeniørene.

En del ingeniører I og arkitekter I i lønnsklasse 10 flyttes opp i lønnsklasse 13 som avdelingsingeniører og avdelingsarkitekter.

Halvparten av avdelingsingeniørene og avdelingsarkitektene flyttes opp fra lønnsklasse 13 til lønnsklasse 15 under betegnelsen avdelingsingeniør I og avdelingsarkitekt I. De øvrige avdelingsingeniører og avdelingsarkitekter gis betegnelsen avdelingsingeniør II og avdelingsarkitekt II. Tilsvarende ordning gjennomføres også for inspektører ved Norges Statsbaner og ved Kjelkontrollen.

*Kirkedepartementet.**Skolene.*

Det opprettes en lektorstilling (lektor I) i lønnsklasse 15. Stillingen som førstelektor i lønnsklasse 14 utgår og stillingen som lektor II og lektor I i henholdsvis lønnsklassene 10 og 13 gis benevnelsen lektor III og lektor II. Opprykk til lektor I skjer etter 16 års tjeneste (ansiennitet).

Styrer av ungdomsskole med minst 75 elever plasseres i lønnsklasse 15, som styrer I (uten sommerkurs i lønnsklasse 14) og styrer ved mindre skole plasseres i lønnsklasse 13, som styrer II (uten sommerkurs i lønnsklasse 12).

Verksmester ved Teknologisk Institutt flyttes opp i lønnsklasse 11 med titlen verkstedsleder.

Universitetet og høgskolene.

Biblioteksbetjent II ved Universitetsbiblioteket gis adgang til opprykk til biblioteksbetjent I-stilling etter maksimum 10 års tjeneste.

Renholdsassistent ved Norges Tekniske høgskole kan få adgang til opprykk fra lønnsklasse 1 til lønnsklasse 3 etter 10 års tjeneste.

Stillingen som professor II for direktør Sverdrup ved Norsk Polarinstitutt lønnes med kr. 6 000 pr. år.

3 ingeniør I-stillinger ved Norges Tekniske Høgskole gjøres om til drifts- og laboratorieingeniørstillinger.

Benevnelsen instituttingeniør ved vitenskapelig institusjon tas inn i regulativet som ny benevnelse sideordnet laboratorie- og driftsingeniør.

Stillingen som geolog ved Instituttet for geologi ved Norges Tekniske Høgskole benevnes amanuensis og føres inn i lønnsklasse 14 og 17.

En stilling som laboratorieassistent II ved Norges Tekniske Høgskole gjøres om til sykepleierstilling i lønnsklasse 4.

En konservatorstilling ved Nasjonalgalleriet gjøres om til første-konservator i lønnsklasse 17. 27. juli.

Meteorologisk institutt.

Stillingen som radioassistent i lønnsklasse 3 utgår av regulativet.

Det opprettes en stilling som vaksjef i lønnsklasse 7.

Stillingen som radiosjef i lønnsklasse 9 utgår, og det opprettes en ny stilling som radiobestyrer I i lønnsklasse 10. Stillingen radiobestyrer i lønnsklasse 9 gis betegnelsen radiobestyrer II.

Norsk Rikskringkasting.

Lederen av Lisenskontorets registreringsavdeling og lederen av Lisenskontorets kontrollavdeling flyttes opp fra lønnsklasse 11 til 13 med tittel førstesekretær.

Det opprettes en stilling som programsekretær i særklasse i lønnsklasse 16.

Døve-, blinde- og åndsvakeskolene og skoleheimene.

Styrer ved skole med 75 elever eller flere plasseres i lønnsklasse 15. Finansdepartementet gis adgang til også å plassere styrere ved mindre skoler i lønnsklasse 15 såfremt arbeidsbyrde og ansvar tilsier en slik plassering.

Gårdsbestyrer plasseres i lønnsklasse 7 når gårdsbruket er på 250 mål eller mer. Ved mindre gårdsbruk plasseres stillingen i lønnsklasse 5 som gårdsfullmektig I, hvis gården har minst 16 kyr eller tilsvarende annen besetning og ved mindre gårdsbruk i lønnsklasse 4 som gårdsfullmektig II.

Justisdepartementet.

Politiet.

Politiadjutantembetet i Trondheim og Strinda gjøres om til politiinspektørembete.

Politimesterembetene i Drammen, Kristiansand og Tromsø flyttes opp fra klasse III til klasse II.

En politikonstabel- og 3 overkonstabelstillinger ved Oslo Politikammer gjøres om til en overbetjent- og 3 politibetjentstillinger.

3 politikonstabelstillinger (ved Larvik, Trondheim og Strinda politikammer) gjøres om til overkonstabelstillinger.

2 politibetjentstillinger (ved Tønsberg og Vest-Finnmark politikammer) gjøres om til førstebetjentstillinger.

En politikonstabelstilling ved Sarpsborg politikammer gjøres om til overkonstabelstilling.

27. juli. Ved utrykningssjefens kontor gjøres to politibetjentstillinger om til en førstebetjentstilling og en politikonstabelstilling.

Det innføres en aspirantgruppe i lønnsklasse 5 med betegnelse politikonstabel II. De ordinære politikonstabler betegnes heretter politikonstabel I.

Stasjonsbetjent-, førstebetjent- og overbetjentstillingene i Kristiansand og Tromsø likestilles med Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger og Drammen.

En stilling som tilskjærer ved Politiintendanturen gjøres om til stilling som mestertilskjærer.

Fengselsvesenet.

Ekspeditør ved Fengslens utsalg kan rykke opp til lønnsklasse 3 etter 10 års tjeneste.

Sivilforsvaret.

En assistentstilling ved sentralledelsen gjøres om til kassererstilling i lønnsklasse 6.

En assistentstilling ved den lokale ledelse gjøres om til kasserer- og regnskapsførerstilling i lønnsklasse 6.

Sosialdepartementet.

Departementet.

Stillingen som trygdeteknisk konsulent gjøres om til aktuarstilling i lønnsklasse 17.

Statens Pensjonskasse.

Den nåværende hovedkasserer får beholde det personlige tillegg på kr. 900 årlig.

Helsevesenet.

2 vaktmestre ved Rikshospitalets Patologiske Institutt flyttes opp i lønnsklasse 5 som laborant I.

Gårdsbruksformann ved Rønvik sykehus føres inn på regulativet i lønnsklasse 4 under tittel gårdsfullmektig.

En stilling som fyrbøter og gårdsgutt ved Landeskogen Sanatorium flyttes opp fra lønnsklasse 2 til 3 som fyrbøter.

Kommunal- og Arbeidsdepartementet.

Arbeidstilsynet.

En stilling som arbeidsinspektør gjøres om til konsulent I-stilling.

Industridepartementet.

Vassdrags- og elektrisitetsvesenet.

Stillingen som damvokter flyttes opp fra lønnsklasse 5 til 6 og gis benevnelsen damformann.

Styret for det industrielle rettsvern.

27. juli.

3 kontorassistentstillinger gjøres om til assistentbibliotekarstillinger i lønnsklasse 5.

Fyrvesenet.

Titelen fyrassistent endres til fyrbetjent og reserveassistent til reservebetjent.

Det opprettes 4 à 5 oppsynsmannsstillinger i lønnsklasse 7 for de største fyranlegg.

Havnevesenet.

Fører av større båter flyttes opp i lønnsklasse 7 og fører (med kystsertifikat) av mindre fartøy med minst 3 manns besetning blir stående i lønnsklasse 6.

Ved sjømannsskolene i Oslo og Bergen opprettes kassererstilling i lønnsklasse 6 mot inndragning av 2 assistentstillinger.

Skipskontrollen.

Det opprettes en ny gruppe tekniske og sjøkyndige besiktelsesmenn i lønnsklasse 15.

Norsk Polarinstitutt.

En biologstilling gjøres om til glasiologstilling i lønnsklasse 14.

Det Norske innskudds- og trekkontor.

3 sekretærstillinger gjøres om til kontorsjef III-stillinger i lønnsklasse 13.

Nortraship.

Den nåværende administrerende direktør lønnes etter lønnsklasse 25 og sjefen for Hjemmeflåten etter lønnsklasse 23.

Fiskeridepartementet.

Fiskeridirektoratet.

En assistentstilling gjøres om til bokholderstilling i lønnsklasse 6.

Statens Trankontroll.

Prøvetaker føres inn i regulativet som laboratorieassistent II og I og laboratoriefullmektig i henholdsvis lønnsklasse 1, 3 og 5.

Statens forsøks- og lærebruk for fiskeribedriftene i Finnmark.

Undervisningsassistent henføres som adjunkt i lønnsklasse 7 og 10 og som lektor i lønnsklasse 10, 13 og 15.

27. juli. Statens Fiskarbank.

Stillingen som inspektør i Fiskarbanken deles på 2 klasser, inspektør I i lønnsklasse 13 og inspektør II i lønnsklasse 11.

Landbruksdepartementet.

Norges Landbrukshøgskole.

Det opprettes et personlig professorat for den nåværende skogtekniske forsøksleder I.

Stillingen som teknisk skogforsøksleder II gjøres om til forsøksleder I.

Landbruksfunksjonærer m. v.

Stillingen som landbrukssekretær gis titelen fylkeslandbruks-sjef og flyttes opp fra lønnsklasse 16 til lønnsklasse 17. Stillingen som bestyrer av Statens planteskole på Sønsterud som i regulativet er ført inn under benevnningen «styrer av planteskole» gis benevnningen «planteskolebestyrer og skogforvalter» og flyttes opp i lønnsklasse 14.

Styrer av meieriskole tilstås et styrtetillegg på kr. 600 pr. år.

Styrer i lønnsklasse 13 ved skole hvor lærerstillingene er plasert i lønnsklasse 10 og 13 gis et styrtetillegg på kr. 600.

Lærere ved landbruks- og småbruksskoler som har utdanning fra Statens Småbrukslærerskole henføres til lønnsklasse 10 og 13 på samme måte som lærere med høgskoleutdanning.

Fylkesagronomer, fylkesgartnere og fylkesskogmestere gis automatisk opprykk fra lønnsklasse 13 til lønnsklasse 14 etter 8 års tjeneste. På tilsvarende måte forholdes med driftsagronom ved Norsk landbruksøkonomisk institutt og distriktsagronom ved Finnmark landbruksselskaps kontor.

Frukt- og potetkontrollør utenfor Oslo gis automatisk opprykk fra lønnsklasse 7 til lønnsklasse 10 etter 8 års tjeneste.

Norges Veterinærhøgskole.

Dosenturet i farmakologi og toksikologi ved Norges Veterinærhøgskole gjøres om til professorat.

Utskiftingsvesenet.

Det opprettes en avansementstilling for utskiftingslandmålere i lønnsklasse 12 med benevnelsen utskiftingslandmålere i særklasse. Opprykk skjer etter 16 års tjeneste som landmåler.

7 utskiftingsformannstillinger II flyttes opp som utskiftingsformann I.

Veterinærvesenet.

27. juli.

Distriktsveterinær i klasse IV og III slås sammen til en stilling, distriktsveterinær III i lønnsklasse 6, distriktsveterinær II plasseres i lønnsklasse 9 og distriktsveterinær I og distriktsveterinær i Finnmark plasseres i lønnsklasse 13.

Samferdselsdepartementet.

Norges Geografiske Oppmåling.

Stillingen som sliper plasseres i lønnsklasse 6 med automatisk opprykk til klasse 7 og 9 på samme måte som bestemt for karttegnere m. fl.

Stillingen som oppmålingstekniker i lønnsklasse 6 gis benevnelsen oppmålingstekniker III og føres også inn i lønnsklasse 7 og 9 som oppmålingstekniker II og I.

Stillingen som nivellør går ut av lønnsklasse 6 og føres inn under gruppen oppmålingstekniker.

Elevene gis et tillegg på kr. 300 til regulativlønnen.

Statsbanene.

Lønnen til generaldirektøren forhøyes til kr. 35 000 pluss vanlig reguleringstillegg kr. 720 og ekstraordinært krisetillegg kr. 450.

Materialforvalter ved de større jernbaneanlegg føres opp som materialforvalter I i lønnsklasse 12.

Stillingen som verksmester ved Statsbanenes kull-losseanlegg gis titelen kranmester.

Stillingen som stillverksformann ved Oslo Ø går ut av regulativet.

Plogfyrbøter går ut av regulativet. De nåværende plogfyrbøtere lønnes som lokomotivfyrbøter i lønnsklasse 4.

Telegrafistene slås sammen i en gruppe i lønnsklasse 4.

Det opprettes en avansementstilling for banevokter og stasjonsbetjent i lønnsklasse 4 under tittel banevokter I og stasjonsbetjent I (tilsammen 600 stillinger). De øvrige stasjonsbetjenter og banevoktere blir betegnet stasjonsbetjent II og banevokter II. Stillingen besettes etter ansiennitet.

Godssjefassistent og godskontrollør går ut av regulativet. De nåværende innehavere benevnes bestyrer I.

Det midlertidige tillegg for overtid som er tilstått banemestre, forhøyes fra kr. 600 til kr. 1 000 årlig.

Såframt tilsvarende forhold gjør seg gjeldende for verksmestre, elektromestre, vognmestre og brumestre tilstås også disse et mid-

27. juli. lertidig tillegg for overtid. Tilleggets størrelse fastsettes av Finansdepartementet.

Postverket.

Det opprettes 100 overpostpakkmasterstillinger i lønnsklasse 6. De tidligere postpakkmerkspeditører gis titelen postpakkmaster.

Det opprettes ca. 45 transportformannsstillinger i lønnsklasse 5. 13 styreere av underpostkontorer og 59 postfullmektig II rykker opp til postfullmektig I-gruppen.

Det innføres en ny postmesterklasse i lønnsklasse 15 med titelen postmester i særklasse A II.

Postmesterstillingen i lønnsklasse 17 gis titelen postmester i særklasse A I.

Telegrafverket.

Det opprettes 150 nye telefonkspeditørstillinger i lønnsklasse 5 mot inndragning av et tilsvarende antall telefonassistent I-stillinger.

Støykontrollører endres til radiokontrollører og flyttes opp i lønnsklasse 7.

Den sivile luftfart.

En formann I-stilling og en assistent-stilling ved Oslo lufthavn gjøres om til en oppsynsmannsstilling og en kassererstilling i henholdsvis lønnsklasse 7 og 4.

Finansdepartementet.

Riksarkitektkontoret.

En assistentstilling gjøres om til bokholderstilling i lønnsklasse 6 med benevnelsen bokholder II. Den nåværende bokholderstilling i lønnsklasse 10 gis benevnelsen bokholder I.

Tollvesenet.

Forrettende tollkasserer i Bodø gis inntil videre opprykk til lønnsklasse 13. Det personlige tillegg på kr. 400 samt oppkrevningsgodtgjørelsen begrenset oppad til kr. 1 000 pr. år faller samtidig bort.

Det opprettes 46 stillinger i lønnsklasse 10 mot inndragning av et tilsvarende antall tollkontrollørstillinger.

Tollforvalter I og tollinspektør II flyttes opp fra lønnsklasse 12 til 13. Tollkasserer III gis personlig opprykk til lønnsklasse 13.

Tollkontrollørene fordeles med 60 pst. i lønnsklasse 9 og 40 pst. i lønnsklasse 7.

Det opprettes 20 faste tollkontrollørstillinger mot inndragning av et tilsvarende antall leiestillinger. På samme måte opprettes 50 faste tolloppsynsmannsstillinger til avløsning av et tilsvarende antall leiestillinger.

Fordelingen av stillingene som tolloppsynsmenn og tollbetjenter skjer etter forholdstallet 1—1.

Det opprettes en stilling som avdelingssjef i lønnsklasse 13. Til 27. juli. klassen henføres i alt 14 stillinger.

Tolloverkontrollørstillingen som i tilfelle blir ledig ved Oslo sjøtollsted ved at det opprettes en avdelingssjefstilling samme sted, beholdes ved sjøtollstedet. Det opprettes tolloverkontrollørstillinger ved Kongsvinger, Porsgrunn, Narvik og Vadsø tollsteder mot inndragning av tollkontrollørstillinger. Det personlige tillegg på kr. 900 som en tollkontrollør nå har som pakkuhusskriver ved Oslo sjøtollsted forutsettes samtidig å falle bort. Det samme gjelder et tillegg på kr. 400, samt opphevningsgodtgjørelse på kr. 1 000 årlig til en tollkontrollør som fungerer som tollkasserer ved Vadsø tollsted.

6 kryssbetjenter føres opp særskilt i regulativet i lønnsklasse 6.

Statistisk Sentralbyrå.

En assistentstilling gjøres om til kassererstilling i lønnsklasse 7. Stillingen som bibliotekarassistent innordnes i lønnsklasse 7 som bibliotekar II.

Statsbankene.

Det opprettes 4 sekretær I-stillinger og 6 sekretær II-stillinger mot inndragning av 10 fullmektigstillinger ved Fiskeribanken, Kommunalbanken, Hypotekbanken og Boligbanken, samt ved disse bankers lånekontorer.

En avdelingssjef ved hvert av lånekontorene i Bergen, Trondheim og Tromsø flyttes opp i lønnsklasse 15 med titel kontorsjef.

Kontorsjefstillingene i de statsgaranterte banker som ikke er organisert med administrerende direktør (Småbruk- og Bustadbanken, Hypotekbanken, Boligbanken, Driftskredittkassen for jordbruket og Kommunalbanken) tilståes inntil videre et personlig tillegg på kr. 1 000 pr. år.

Forsvarsdepartementet.

Krigsskoleutdannede løytnanter gis et antesipert alderstillegg ved ansettelse i lønnsklasse 7.

Hovedforvalter ved Hærens Materialmagasin lønnes inntil videre etter lønnsklasse 15.

De bøssebakere som ved ansettelsen var kommandersersjanter lønnes inntil videre etter lønnsklasse 6.

Den nåværende innehaver av stillingen som tilsynsmann ved Marinemuseet tilstås inntil videre et personlig tillegg på kr. 400 pr. år.

En assistentstilling i Forsvarets forskningsinstitutt gjøres om til regnskapsførerstilling i lønnsklasse 6.

Det opprettes en stilling som topograf og geodet i særklasse i lønnsklasse 15.

28. juli. Lov *)¹⁾ om endring i lov om bygningskom-
Nr. 1. muner av 22. februar 1924.

I.

I lov om bygningskommuner av 22. februar 1924 skal følgende bestemmelser lyde:

§ 4, 2.

Beslutning om utredelse av utgifter ved belysning, anlegg av kloakk, vannverk, elektrisitetsverk og brygge trer ikke i kraft før den er approbert av fylkesmannen, etter at de etter § 2 stemmeberettigede personer har hatt anledning til å uttale seg om beslutningen.

§ 5, 4.

Bygningskommunens styre kan beslutte at utlikningen skal skje etter forskjellige satser fastsatt under hensyn til de kommunale foranstaltningers nytte for de forskjellige strøk. Sådanne beslutninger om utlikning etter forskjellige satser trer ikke i kraft før den er approbert av fylkesmannen etter at de etter § 2 stemmeberettigede personer har hatt anledning til å uttale seg om beslutningen.

II.

Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

28. juli. Lov *)²⁾ om endring i lov om brannvesenet av
Nr. 2. 15. august 1908.

I.

I lov om brannvesenet av 15. august 1908 skal følgende bestemmelser lyde:

§ 5 a. Brannstyret kan påby sådanne endringer og sikkerhetsforanstaltninger som anses påkrevd til betryggelse mot ildsfare.

I større og særlig farlige anlegg kan det således påby anbringelse av selvlukkende branndører, anbringelse av flammefast glass i innvendige vinduer, trapperoms- og portromsvinduer, innbygging med brannfast materiale av trapper og elevatorsjakter, underpussing av tretrapper og pussing av vegger og tak i korridorer og trapper, anbringelse av faste utvendige redningsstiger

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

¹⁾ St.vedtak 30 juni. Se Ot. prp. nr. 47. Innst. O. nr. 111. St.tid., forh. i Ot. s. 347—348; i Lt. s. 148.

²⁾ St.vedtak 30 juni. Se Ot. prp. nr. 46. Innst. O. nr. 110. St.tid., forh. i Ot. s. 347; i Lt. s. 148.

eller nødtrapper. Enn videre kan det påby: nattevakt eller at der 28. juli.
utenfor arbeidstiden sørges for forsvarlig avstengning av vedkom- Nr. 2.
mende anlegg, kontroll med ildstedenes forsvarlige slukning og luk-
ning av innvendige dører, avstengning av elektriske lyslednin-
ger m. v.

§ 19. Feiermesteren har betaling for feiingen etter regler, som fastsettes av bystyret med godkjenning av fylkesmannen. For feierpenger has utpantningsrett.

Utpantningsbeløpet er prioritert i vedkommende eiendom like med eiendomsskatt til stat og kommune.

Bystyret kan med godkjenning av fylkesmannen sette fast års- lønn for feiermestrene. I så fall er det overlatt til bystyret å av- gjøre, enten feierpengene skal gå inn i bykassen eller bortfalle.

Besluttet det at feierpengene skal inngå i bykassen, blir de stillet like med skatter av fast eiendom i pantsikkerhet og inndrivelses- måte.

§ 36. Aske, sot og annet ildsfarlig avfall skal enten legges i gårdsrommet i jernkasse eller kasse som er utført av annet flamme- fast materiale og forsynt med lokk, eller føres hen til steder, hvor de ikke kan volde ildsfare.

§ 44. Lamper og gassbluss må ikke anbringes nærmere tak enn 30 cm regnet fra blussets overkant. Såframt taket ikke er ut- ført av brannfast materiale, skal det i dette være anbrakt en fritt- hengende hette av ikke brennbart materiale som helt dekker blus- sets heteflate, med mindre avstanden fra blusset er minst 1 m.

Gassledninger må ikke ha bevegelige armer i rom hvor gass- blusset kan komme nær tre eller andre antennelige gjenstander.

§ 49. Koking av lett antennelige stoffer til salg må alene fore- gå i rom med golv, vegger og tak av brannfast materiale. Hvor det ikke er forbundet større fare ved kokingen, kan dog brannstyret tillate at vegger og tak i sådanne rom alene utføres med godkjent brannherdig kledning.

II.

Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Lov *)¹⁾ om endring i lov om bygningsvesenet 28. juli.
av 22. februar 1924. Nr. 3.

I.

I lov om bygningsvesenet av 22. februar 1924 skal følgende bestemmelser lyde:

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

¹⁾ St.vedtak 30. juni. Se Ot. prp. nr. 48. Innst. O. nr. 112. St.tid., forh. i Ot. s. 348—351; i Lt. s. 148.

28. juli. § 6. Forskrifter til utfylling av lovens bygnings- og branntek-
Nr. 3. niske bestemmelser kan utferdiges av vedkommende departement.

§ 41.

1. Til gjennomføring av regulering eller omregulering kan bystyret beslutte å ekspropriere hele strøk. Beslutningen må for å bli gyldig stadfestes av vedkommende departement, etter at vedkommende grunneiere har hatt anledning til å uttale seg. Hva som skal regnes for strøk i lovens forstand avgjøres av departementet.

2. Til gjennomføring av stadfestet byplan kan bystyret beslutte å ekspropriere bebygd eller ubebygd grunn, som ikke omfattes av bestemmelsen i § 40, eller de rettigheter som er til hinder for gjennomføringen. Ekspropriasjonstillatelse gis ikke når eieren av vedkommende eiendom i rimelig tid, fastsatt av bygningsrådet, selv vil bygge i samsvar med reguleringsplanen og dens vedtekter. Bystyrets vedtak må for å bli gyldig stadfestes av vedkommende departement etter at grunneiere og mulige rettighetshavere har hatt anledning til å uttale seg.

3. Ubebygde tomter som etter bygningsrådets skjønn ikke kan bebygges på en etter beliggenhet og byggeregler passende måte, kan eksproprieres av kommunen til oppnåelse av hensiktsmessige tomter.

§ 54, 2. avsnitt.

Kommisjonens medlemmer erholder av kommunen en godtgjørelse som bestemmes av fylkesmannen etter innstilling av bystyret.

§ 57, 5.

Betaling for kart- og oppmålingsforretninger samt eventuelt situasjonskart erlegges etter regulativ som fastsettes av fylkesmannen etter innstilling av bystyret. Betaling for tinglysing erlegges sammen med betaling for forretningen.

§ 66, 1.

Hvor det er regulert byggelinje, skal enhver bygning oppføres med 1. etasjes ytterflate i denne. Med bygningsrådets samtykke kan dog bygningen trekkes lenger inn på tomten.

§ 78. Oppheves.

§ 80, 2.

Departementet kan utferdige nærmere forskrifter for godkjenning og kontroll av fabrikkframstilte bygge- og isolasjonsmaterialer. Enhver plikter i tilfelle å underkaste seg den kontroll og prøving som blir fastsatt. Utgiftene ved kontroll og prøving erlegges etter regulativ som fastsettes av departementet.

§ 81, 2—3. Oppheves.

§ 82. Oppheves.

§ 83, 2—6. Oppheves.

28. juli.
Nr 3.

§ 84. Hvor bygninger oppføres samtidig, kan naboer forene seg om felles brannvegg, når det herom tinglyses erklæring på vedkommende eiendommer. Er grunnen etter bygningsrådets skjønn betryggende mot synkning, kan felles brannvegg anvendes selv om bygningene ikke oppføres samtidig.

§ 85. Oppheves.

§ 86. Oppheves.

§ 87.

1. Ethvert tak skal forsynes med tekning av materialer godkjent av departementet.
2. Ved bygninger tilhørende jordbruk, i villastrøk og strøk med gruppebebyggelse hvor bygningshøyden er innskrenket til 2 etasjer, kan bygningsrådet tillate at gesimsen, dekkbord og lignende utføres av tre uten flammefast kledning. Det samme gjelder takoppbygg, når bygningen ikke har mer enn 1 etasje med utbygd loft.

§ 88. Oppheves.

§ 89.

1. I bygninger som har rom til varig opphold for mennesker i mer enn 1 etasje, skal det anbringes minst 1 trapp, som skal føre til loftet. I bygning på ikke over 2 etasjer kan dog loftstrappen utføres som trappestige, når loftet ikke er innredd til opphold for mennesker.
2. Rom til varig opphold for mennesker over 1 etasje skal ha uhindret adgang til 2 trapper (hovedtrapp og bitrapp), hvis avstanden fra vindusbrettet til jordsmonnet er større enn 5 m, og det ikke fra rommet er uhindret, av bygningsrådet godkjent adgang til annet rom som ikke har større høyde til vinduet.
Bygningsrådet kan dog tillate at enkelte rom som innres til varig opphold for mennesker på loftet over 2. etasje kun skaffes uhindret adgang til 1 trapp.
3. Bygning som oppføres med brannsikker innredning (jfr. § 93), og som ikke har rom til varig opphold for mennesker i mer enn 3 etasjer, kan tillates oppført med 1 trapp. I så fall må den maksimale etasjeflate pr. trapp ikke overstige 300 m².
4. Bygning med brannsikker innredning, som etter bygningsrådets skjønn vesentlig benyttes i forretningsøyemed, kan oppføres i 4 etasjer med kun 1 trapp, når ikke noe rom over 3. etasje benyttes til nattopphold.

28. juli. 5. For bygning som nevnt under punkt 3 og 4 regnes kjeller og
Nr. 3. loft med i etasjetallet, når det er innredd rom som nevnt i byg-
ningslovens §§ 104 og 105.

6. Fra hvert rom som benyttes til varig opphold for mennesker,
skal det ikke være over 25 m til trapp målt etter den veg som
forbinder rommet med trappen.

7. Til påbudte trapper skal det være uhindret adgang fra hver
leilighet. Er det påbudt 2 trapper, skal det være adgang til
hver av dem gjennom samme etasje uten å passere gjennom
det annet trapperom.

8. På loft umiddelbart over beboelsesetasje med lovlig trappefor-
bindelse kan det uansett trappebestemmelsene innres rom av
den under § 106 nevnte art, når det skaffes en av bygnings-
rådet godkjent atkomst.

§ 90. Oppheves.

§ 91. Oppheves.

§ 93. Ved brannsikker innredning forstås:

a. At samtlige vegger er utført av brannfast materiale eller med
brannherdig kledning av sådan utførelse som bygningsrådet
godkjenner, og at himlingene i bygningens samtlige leiligheter
er pusset. Skapvegger og brystpanel av tre kan med bygnings-
rådets tillatelse anbringes, dog ikke i entréene. Tapet klebet på
veggene med makulatur og lignende samt anvendelse av tre
til lister og lignende er tillatt.

b. At trapper, trapperom og ganger som forbinder trappene med
leilighetene eller med gate, gårdsrom eller portrom, er utført
av mur eller annet brannfast materiale. Inntrinnene og rekk-
verk kan dog utføres av tre, og avsatsene være dekket av tre.

c. At dører mellom trapperom og loft gjøres selvlukkende, og at
lysåpninger i, over eller ved siden av innvendige dører til trapper
og i, over eller ved siden av dører mellom entréer og de til disse
støtende rom dekkes med trådglass.

d. At trapperom og inngang til dette, heri iberegnet portrom, ikke
står i direkte forbindelse med butikk, lager eller verksted.
Kjellernedgang atskilles fra trapperom ved innbygning av brann-
fast materiale, som er forsynt med selvlukkende brannør 30.

e. At samtlige etasjeskillere er utført av brannfast materiale.

§ 94. Angående innretning og drift av heiseanlegg kan treffes
nærmere bestemmelser ved vedtekt.

Veggene om heisesjakter skal være av brannfast materiale, hvor
ikke annerledes er bestemt ved vedtekt.

§ 95. Oppheves.

28 juli.
Nr 3.

§ 96. Oppheves.

§ 97. Oppheves.

§ 98. Oppheves.

§ 99. Oppheves.

§ 100. Oppheves.

§ 102. Oppheves.

§ 103. Oppheves.

§ 105, 2 c.

Vegger mot kjellerrom som ikke tilfredsstiller bestemmelsene i denne paragraf, må utføres av brannfast isolerende materiale og skal være uten åpning, dog kan forbindelse med alminnelig kjellerrom tillates hvis denne foregår gjennom et særskilt ventilert rom.

Mellom butikk og dertil hørende lagerrom i kjeller kan det dog anbringes direkte dørforbindelse.

§ 113. I landets byer må trebygninger ikke oppføres, hvis ikke annerledes bestemmes ved vedtekt. Tillatelse til å oppføre trebygninger bør som regel bare omfatte begrensede, innbyrdes atskilte strøk med åpen bebyggelse og bestemt for beboelse.

Ved trebygning forstås bygning hvis yttervegger ikke i sin helhet er oppført av brannfast materiale.

§ 115, 1.

Trebygningens avstand til nabogrense skal utgjøre minst $\frac{1}{2}$ -del av høyeste vegg mot nabo, og ikke under 4 m. Bygningsrådet kan tillate unntak fra denne bestemmelse, dog således at avstand fra nabogrense ikke blir under 2,5 m. Direkte til nabogrensen kan bygges når brannvegg anvendes, og sikkerhet tilveiebringes ved tinglyst erklæring for at naboen oppfører sin bygning således at gavlene dekker hinannen. Bygningens utvendige kledning kan føres over brannveggen, således at denne blir dekket.

§ 117, 3.

I sjøboder og pakkhus skal rom hvor ildsteder anbringes, ha vegger og etasjeskillere av brannfast materiale. Dører i sådanne rom skal utføres som brannør 30.

§ 119. Ved skur forstås bygninger som enten er helt åpne — altså kun består av tak på søyler — eller enkle bygninger, mer eller mindre lukket med vegger av tre eller lette konstruksjoner av flammefast materiale. For sådanne bygninger kommer bestemmelsene i §§ 113, 114 og 115 til anvendelse, med mindre annerledes bestemmes ved vedtekt.

§ 123, 2. Oppheves.

§ 129. De ved bygget anvendte stillaser, maskiner og redskaper skal være innrettet og vedlikeholdt, og driften i det hele ordnet så-

28. juli. ledes at arbeiderne er beskyttet mot fare for liv og helbred. For Nr. 3. øvrig har den byggende å rette seg etter de anvisninger som bygningsrådet finner påkrevd.

Nærmere forskrifter til beskyttelse for arbeiderne ved byggearbeider kan fastsettes ved vedtekt.

§ 132, 5.

Er bygningen bestemt til industriell virksomhet, fabrikk eller håndverk, skal anmeldelsen inneholde opplysninger om bedriftens art og maskinenes antall, type og plasing. Planer for bedrifter som går inn under arbeidervernloven, skal på forhånd forelegges arbeidstilsynet. Arbeidstilsynets uttalelse skal vedlegges byggemeldingen som bilag.

§ 141. Oppheves.

§ 144. For behandling av anmeldelser, besiktigelser, utstedelse av attester, påvisninger i marken og for hva det for øvrig etter denne lov påhviler bygningsmyndighetene å utføre, erlegges betaling, når sådan er bestemt, etter regulativ som fastsettes av fylkesmannen etter innstilling av bystyret.

Gebyrene anvendes til hel eller delvis dekning av omkostningene ved bygningskontrollen.

II.

Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

28. juli.
Nr. 4.

Lov *)¹⁾ om anstalter og hjem for epileptikere.

§ 1. Anstalter som mottar epileptikere i kur og pleie eller hjem som mottar flere enn 12 epileptikere i pleie skal godkjennes av vedkommende departement før de begynner sin virksomhet. Departementet skal også godkjenne styrerne ved disse anstalter og hjem og skal gi forskrifter om legeordning, tilsyn og drift. Departementet fastsetter oppholdspengene, og kan kreve seg forelagt regnskaper og andre opplysninger om driften av anstalter og hjem som ikke tilhører staten.

§ 2. Er en person opptatt i godkjent epileptikeranstalt eller hjem utreder staten utgiftene ved hans reise til og fra anstalten eller hjemmet og ved all omsorg for ham så lenge oppholdet der er nødvendig for hans forsvarlige pleie. Om dette er tilfelle avgjøres av anstaltens eller hjemmets lege. Avgjørelsen kan bringes inn for departementet.

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

¹⁾ St.vedtak 5. juli. Se Ot. prp. nr. 56. Innst. O nr. 139. St.tid., forh. i Ot. s. 428; i Lt. s. 172.

Departementet kan bestemme at vedkommende selv eller hans 28. juli.
forsorgelsespliktige slektninger helt eller delvis skal betale utgiftene Nr. 4.
når dette etter deres økonomiske kår finnes rimelig.

Staten kan kreve $\frac{6}{10}$ av sine utgifter etter denne paragraf dekket
av den bykommune hvor den syke har sin hjemstavn, eller — når
hjemstavnskommunen er et herred — av fylkeskommunen. Kravet
kan helt eller delvis frafalles overfor kommuner som er vanskelig
stilt økonomisk.

Oppstår tvist om hvor en epileptiker som går inn under denne
lov, har hjemstavn, avgjøres tvisten etter bestemmelsene i lov om
forsorgsvesenet. Stønad etter denne lov til person som ikke er norsk
statsborger regnes som forsorgshjelp.

§ 3. Med departementets samtykke kan anstalter og hjem som
nevnt i § 1 knytte til seg private forpleiningssteder.

Departementet gir nærmere regler for slik privatpleie.

Bestemmelsene i § 2 gjelder også for privatpleie, som med
departementets samtykke er knyttet til godkjent epileptikeranstalt
og hjem.

§ 4. Departementet kan gi de nærmere forskrifter til gjennom-
føring av loven.

§ 5. Denne lov trer i kraft 1. juli 1950.

Lov *)¹⁾ om hjem som mottar åndssvake til 28. juli.
pleie, vern og opplæring. Nr. 5.

§ 1. Hjem som mottar åndssvake til pleie, vern og opplæring,
men ikke har til formål å gi slik skoleundervisning som er nevnt
i § 1 i lov av 4. juni 1915 nr. 1 om døve, blinde og åndssvake barns
undervisning skal godkjennes av vedkommende departement før det
begynner sin virksomhet, dersom det skal ta i mot flere enn 2 i sam-
tidig pleie. Departementet skal godkjenne styrere av slike hjem.

Departementet kan gi nærmere forskrifter om opptaking og ut-
skriving og om tilsyn og drift av hjemmene. Departementet fast-
setter størrelsen av oppholdspengene og kan kreve seg forelagt regn-
skaper og andre opplysninger om driften av de hjem som ikke til-
hører staten.

§ 2. Er en person opptatt i godkjent hjem, utreder staten ut-
giftene ved reise til og fra hjemmet og ved all omsorg for ham så
lenge oppholdet der er nødvendig for hans forsvarlige pleie, vern
og opplæring.

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

¹⁾ St.vedtak 5. juli. Se Ot. prp. nr. 57. Innst. O. nr. 138. St.tid., forh.
i Ot. s. 427—428; i Lt. s. 172.

28. juli. Departementet kan bestemme at vedkommende selv eller hans
Nr. 5. forsørgelsespliktige slektninger helt eller delvis skal betale utgif-
tene, når dette etter deres økonomiske kår finnes rimelig.

Staten kan kreve $\frac{6}{10}$ av sine utgifter etter denne paragraf dekket av den bykommune hvor den åndssvake har sin hjemstavn eller — når hjemstavnskommunen er et herred — av fylkeskom-
munen. Kravet kan helt eller delvis frafalles overfor kommuner som er vanskelig stilt økonomisk.

Oppstår der tvist om hvor en åndssvak som går inn under denne lov, har hjemstavn avgjøres tvisten etter bestemmelsene i lov om forsorgsvesenet. Stønad etter denne lov til person som ikke er norsk statsborger regnes som forsorgshjelp.

§ 3. Med departementets samtykke kan godkjent hjem knytte til seg private forpleiningssteder.

Med departementets samtykke kan godkjente hjem også knytte til seg daghjem som har til formål å gi vern og opplæring som nevnt i § 1.

§ 1 siste ledd og § 2 skal gjelde tilsvarende for de forpleinings-
steder og daghjem som omhandles i denne paragraf.

§ 4. Bestemmelsene i lov av 29. april 1905 om tilsyn med pleie-
barn m. v., jfr. midlertidig lov av 22. august 1947, gjelder ikke barn som er opptatt i hjem og private forpleiningssteder som omhandlet i denne lov.

§ 5. Departementet kan gi nærmere forskrifter til gjennom-
føring av loven.

§ 6. Denne lovs § 2 trer i kraft 1. juli 1950. For øvrig trer loven i kraft straks.

§ 7. Lov av 4. juni 1915 om døve, blinde og åndssvake barns undervisning og om pleie og arbeidshjem for ikke dannelsesdyktige åndssvake skal hete: Lov om døve, blinde og åndssvake barns under-
visning.

Samme lovs § 8 oppheves.

28. juli. Lov *)⁽¹⁾ om endringar i lov om forsikringssels-
Nr. 6. skaper frå 29. juli 1911.

I

Desse føresegnene i lov om forsikringsselskaper frå 29. juli 1911 skal lyda slik:

*) Kunngj. 8. angust i Lovtid. 1 nr. 28.

¹⁾ St. vedtak 5. juli. Se Ot. prp. nr. 55. Innst. O. nr. 137. St. tid., forh. i Ot. s. 429—430; i Lt. s. 172.

§ 80. De til dekning av forsikringsfondet og sikkerhetsfondet 28. juli.
avsatte midler skal anbringes på følgende måte: Nr. 6.

1. I obligasjoner, som er utstedt av eller garantert av den Norske Stat;
2. i obligasjoner utstedt av Kongeriket Norges Hypotekbank;
3. i innlånsbeviser fra norske banker eller sparebanker;
4. i norske kommuneobligasjoner utstedt overensstemmende med lov av 23. mai 1857;
5. i lån mot pant i fast eiendom inntil $\frac{6}{10}$ av verdien etter takst som nedenfor nevnt (lånetakst) eller i særlige tilfelle — med Forsikringsrådets samtykke — inntil $\frac{7}{10}$ av takstverdien, når pantet må antas å gi full sikkerhet.

Lånetakst holdes av to menn som tas fra et takstmannsutvalg som er satt opp av Forsikringsrådet. Dersom takstmennene ikke blir enige, oppnevner Forsikringsrådet en oppmann av eller utenfor utvalget. Når det gjelder store lån eller lån mot pant i tekniske anlegg eller andre eiendommer av spesiell natur, kan Forsikringsrådet bestemme at det skal nyttes flere takstmenn likesom det kan tillate at det bare nyttes en takstmann ved mindre lån. Takstene avgis på skjemaer og etter instruks fastsatt av Forsikringsrådet.

Med samtykke av Forsikringsrådet kan skattetakster, likningstakster og andre offentlige takster nyttes i stedet for lånetakst.

Selskapet plikter å la eiendom som det har pant i, takseres på ny i den utstrekning Forsikringsrådet finner det nødvendig;

6. i egen fast eiendom innen de i nr. 5 opptrukne grenser;
7. i lån til de forsikrede mot pant i selskapets egne poliser inntil disses gjenkjøpsverdi;
8. i andre verdipapirer, som etter sin art og den sikkerhet de byr, kan stilles i klasse med de ovenfor nevnte.

Til dekning av forsikringsfondet kan ennvidere i årsbalansen oppføres:

- a. de ved regnskapsårets utgang forfalne, men ikke innkomne premier, som ved premiereservens beregning er forutsatt å være betalt;
- b. det i regnskapsåret opptjente, men ikke mottatte rentebeløp.

§ 87. Holder et selskap seg ikke nærværende lov eller sine vedtekter etterrettelig, eller fraviker det de for selskapet gjeldende grunnlag, eller finnes disse grunnlag eller den måte, hvorpå de i § 82 omhandlede midler er anbrakt, ikke betryggende, eller viser det seg, at de til dekning av forsikringsfondet avsatte midler ikke er tilstrek-

28. juli. Nr. 6. kelige, kan Forsikringsrådet pålegge selskapet innen en angitt frist å treffe de foranstaltninger, som finnes fornødne. Det samme skal også være tilfellet, for så vidt Forsikringsrådet måtte finne, at åpenbare misbruk har innsneket seg i selskapets ledelse.

Såfremt de foreskrevne foranstaltninger ikke er truffet innen den gitte frist, og unnlattelsen skjønnes å medføre fare for forsikringstagerne, skal selskapet settes under administrasjon etter nærværende lov.

For så vidt midlenes utilstrekkelighet skyldes særlige uhell, og der er grunn til å anta, at underskuddet vil kunne opparbeides innen en rimelig frist, kan Forsikringsrådet unntagelsesvis tillate selskapet å fortsette sin virksomhet, såfremt der ikke mangler så meget som tre prosent av den samlede premiereserve, tillagt én prosent av den samlede livsforsikringssum, selskapet har beholdt for egen regning, idet dog livrenteforsikringer kun blir å medregne for premiereservens, men ikke for forsikringssummens vedkommende.

Er Norge kommet i krig, kan Kongen bestemme at forfalne forsikringsbeløp og gjenkjøpsverdier foreløpig bare skal utbetales delvis.

Dersom tap på grunn av krig som Norge har vært med i, bringer selskapet i fare, men de forsikredes interesser tilsier at det bør fortsette sin virksomhet, kan Kongen bestemme at underskudd skal avvikles etter nærmere bestemte regler ved at

- a. forsikringsbeløpene for forsikringer som har vært i kraft under krigen, og premieforskudd som har vært til stede under krigen, settes ned, eller
- b. forsikringstiden, premiebetalingstiden eller oppsettelsestiden for forsikringer som nevnt under punkt a, forlenges.

Kongen kan treffe slik avgjørelse og gi slike regler som omhandlet i foregående ledd, dersom de tap selskapet har hatt som følge av en krig som Norge ikke har vært med i eller som følge av annen katastrofe, gjør dette nødvendig for at selskapet skal kunne fortsette driften.

Bestemmelser som er truffet etter denne paragrafs fjerde, femte eller sjette ledd, skal oppheves i den utstrekning forholdene tillater det etter regler som fastsettes av Kongen.

§ 116, 2. ledd.

Heller ikke kommer loven til anvendelse på gjensidig selskap til forsikring av båter og mindre fartøyer, fangstredskaper eller sjøfolks utrustning, når selskapets virksomhet ikke omfatter mer enn ett fylke eller innen flere fylker ikke over 10 kommuner og det i selvstendig risikoavdeling for egen regning ikke kan overta risiko

over kr. 12 000 på en kjø. Dette beløp kan heves inntil kr. 40 000 28. juli.
når selskapet har inngått en katastrofegjenforsikringsavtale som Nr. 6.
Forsikringsrådet har godkjent.

II.

Denne lova tek til å gjelda straks.

Lov *)¹⁾ om endringer i ekteskapslovgivnin- 28. juli.
gen. Nr. 7.

I.

I lov om inngåelse og oppløsning av ekteskap av 31. mai 1918
skal følgende bestemmelser lyde:

§ 2 tredje og fjerde ledd.

Er samlivet mellom ektefellene opphevet ved bevilling eller
dom eller deres ekteskap oppløst, kreves bare samtykke fra den
av foreldrene som etter avtale eller etter bestemmelse av vedkom-
mende myndighet har barnet hos seg. For barn hvis foreldre ikke
har inngått ekteskap med hverandre, kreves bare samtykke fra den
av foreldrene som har omsorgen for det.

Er begge foreldre eller den av dem hvis samtykke etter tredje
ledd skulle kreves, i noe av de i annet ledd nevnte tilfelle, kreves
samtykke fra verge. For barn hvis foreldre ikke har inngått ekte-
skap med hverandre, gjelder det samme når ingen av foreldrene har
omsorgen for det.

§ 11 første ledd.

Hvis ikke fritakelse for skifte særlig er hjemlet, må den som
har vært gift og ved ekteskapets opphør levde i formuesfellesskap,
ikke inngå nytt ekteskap før skifte er holdt med den tidligere ekte-
felle eller dennes arvinger eller boet er overgitt til skifterettens be-
handling.

§ 13 nr. 3.

3. Hvis samtykke av foreldre eller verge utkreves etter § 2
eller § 3, må det godtgjøres at samtykke er gitt eller at fylkesman-
nen har gitt tillatelse til ekteskapet.

§ 13 nr. 4.

4. Hvis det vites at noen av brudfolkene har vært sinnssyk
uten å ha fått attest for helbredelsen, eller hvis det ellers er grunn
til å anta at noen av dem er sinnssyk, skal det fremlegges attest
om at sinnssykdom ikke nå har kunnet påvises. Slik attest kan bare

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

¹⁾ St.vedtak 15. juli. Se Ot. prp. nr. 32. Innst. O. nr. 154. St.tid., forh.
i Ot. s. 452—456; i Lt. s. 176—177.

28. juli. gis av en lege som er godkjent som fast sakkyndig i psykiatriske
Nr. 7. spørsmål (straffeprosesslovens § 192).

§ 13 nr. 7 annet ledd.

Bevis for den tidligere ektefelles død føres som regel ved attest fra innenlandsk eller utenlandsk offentlig myndighet. Hvis slik attest ikke kan skaffes, kan parten legge sine opplysninger og beviser fram for vedkommende skiftedommer, se skiftelovens § 8 annet jfr. første ledd. Hører skiftet ikke under norsk skifterett, kan saken bringes inn for skiftedommeren på det sted hvor lysing begjæres. Skiftedommeren avgjør ved kjennelse om beviset skal tas for godt. Kjennelsen kan, foruten av den som avgjørelsen går imot, påkjæres av påtalemyndigheten som skal få melding om en avgjørelse om godtaking av beviset.

§ 15 første ledd.

Lysningen kunngjøres av vigselmannen i Norsk Lysingsblad og, for dem som ønsker det, også i kirken.

§ 41. Ektefeller som finner ikke å kunne fortsette det ekteskapelige samliv, kan forlange bevilling av fylkesmannen til separasjon såfremt begge er enige om det. Separasjonen kan skje ved dom hvis partene blir enige om separasjon etter at sak med påstand om separasjon eller skilsmisse er brakt inn for retten.

§ 42 tredje og nytt fjerde ledd.

Separasjon skjer ved dom med mindre ektefellene er enige om å overlate avgjørelsen til fylkesmannen.

Bevilling til separasjon etter denne paragraf skal forkynnes for ektefellene som kan bringe avgjørelsen inn for vedkommende departement. Bevillingen blir endelig dersom klage ikke er gitt inn til fylkesmannens kontor innen tre uker fra forkynnelsen. Om forkynnelsen gjelder reglene i domstolslovens kap. 9 tilsvarende så langt de passer. Utgiftene ved forkynnelsen betales av statskassen.

§ 43. Har ektefeller levet atskilt i ett år etter lovlig separasjon og har de ikke senere gjenopptatt samlivet, kan de forlange bevilling av fylkesmannen til skilsmisse såfremt begge ektefeller er enige om det. Har atskillelsen vart i minst to år, skal slik bevilling gis når en av ektefellene forlanger det. Regelen i § 41 annet punktum får tilsvarende anvendelse.

Har samlivet mellom ektefeller vært hevet i tre år uten at det er skjedd på lovformelig måte, og er samlivet ikke senere gjenopptatt, kan skilsmisse gis etter begjæring av en av ektefellene. Skilsmissen skjer ved dom med mindre ektefellene er enige om å overlate avgjørelsen til fylkesmannen.

Når fylkesmannen gir bevilling etter første ledds annet punktum eller etter annet ledd, gjelder reglene i § 42 fjerde ledd tilsvarende med mindre bestemmelsene i følgende punktum kommer til anvendelse. Er ektefellene enige om å begjære skilsmisse etter annet ledd, kan de på forhånd frafalle retten til å bringe avgjørelsen inn for departementet.

28. juli.
Nr. 7.

§ 44 første ledd.

I separasjons- eller skilsmisssaker etter lovens §§ 41, 42 og 43, annet ledd skal forliksmegling mellom ektefellene være forsøkt før saken bringes inn for domstol eller fylkesmann.

§ 51 første ledd.

En ektefelle kan forlange skilsmisse ved dom når den annen ektefelle er dømt til frihetsstraff i tre år eller derover, eller når den annen ektefelle gjentatte ganger er dømt etter noen av §§ 2 eller 4, jfr. § 5, eller etter §§ 18 eller 19 i lov om løsgjengeri, betleri og drukkenskap av 31. mai 1900, for så vidt dommene inneholder bemyndigelse til hensettelse i arbeid eller i tvangsarbeidshus eller kuranstalt. Det samme gjelder hvis ektefellen er dømt til forvaring etter straffelovens § 39 a eller etter § 39 til fengslig forvaring i tre år eller derover. Dog kan skilsmisse ikke forlanges av ektefelle som frivillig har medvirket til den handling som er grunnlaget for dommen eller som har samtykket i den.

§ 54 siste ledd.

Bestemmelse som nevnt i annet ledds siste punktum og fjerde ledd, treffes ved dom, men ved skifterettens kjennelse såfremt der skiftes offentlig. Dog kan partene, hvis de er enige derom, overlate avgjørelsen til fylkesmannen. Fylkesmannens avgjørelse kan i tilfelle innen tre måneder innbringes for departementet.

§ 56 første ledd.

Krever en ektefelle som følge av separasjon underholdsbidrag av den annen ektefelle, blir kravet å avgjøre ved dom, med mindre begge ektefeller er enige om å overlate avgjørelsen til fylkesmannen. Lov om foreldre og ektebarn av 10. april 1915 § 3 sjuende ledd og § 5 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende.

§ 56 sjette ledd.

Hvis endrede forhold eller nye opplysninger gjør det rimelig, kan en bestemmelse som er truffet om underholdsbidrag endres. Saken behandles etter reglene i første ledd.

§ 59 annet ledd.

Dog kan en avtale som er åpenbart ubillig for den ene ektefelle, etter dennes begjæring helt eller delvis settes ut av kraft.

23. juli. Begjæringen gjøres gjeldende ved domstolene, hvis ikke partene enes om å overlate avgjørelsen til fylkesmannen. Fylkesmannens avgjørelse kan i tilfelle innen tre måneder innbringes for departementet.

§ 76. De avgjørelser som fylkesmannen treffer med hjemmel i denne lov, kan bringes inn for vedkommende departement, ved bevilling til separasjon eller skilsmisse dog bare i den utstrekning det særskilt er bestemt.

II.

I lov om ektefellers formuesforhold av 20. mai 1927 skal § 4 annet ledd lyde:

Den ene ektefelle kan tilpliktes å utlevere til den annen til bruk løsøre som ved opphøret av deres samliv hørte til det felles innbo eller til den annen ektefelles arbeidsredskap, i den utstrekning hvori det under hensyn til hver av ektefellenes livsvilkår og omstendighetene for øvrig finnes rimelig; det samme gjelder bolig som ektefellene eller en av dem eier eller leier, og som inntil samlivets opphør ble benyttet i fellesskap. Bestemmelse herom treffes ved dom eller som midlertidig forføyning under saken ved kjennelse; dog kan partene hvis de er enige, overlate avgjørelsen til fylkesmannen. Lov om inngåelse og oppløsning av ekteskap av 31. mai 1918 § 56 sjette og syvende ledd får tilsvarende anvendelse på en sådan bestemmelse. Bruksretten kan ikke utstrekkes lenger enn 3 måneder etter skilsmisse eller separasjon ved dom eller bevilling, med mindre det gjelder ting som vedkommende ektefelle skal overta på skifte eller det ennå ikke er på det rene hvem som skal overta den.

III.

I lov om foreldre og ektebarn av 10. april 1915 skal følgende bestemmelser lyde:

§ 3 første ledd.

Hvis foreldrene ikke lever sammen, og der oppstår tvist om hvem barna skal være hos, avgjøres spørsmålet ved dom; dog kan foreldrene hvis de enes om det, overlate avgjørelsen til fylkesmannen.

§ 3 fjerde ledd.

Avgjørelsen kan gjøres om, hvis særlige grunner taler derfor og det er ubetenkelig av hensyn til barnas tarv. Bestemmelse herom treffes ved dom, med mindre partene er enige om å overlate avgjørelsen til fylkesmannen.

§ 3 nytt sjuende ledd.

28. juli.

Nr. 7.

Behandles sak etter denne paragraf ved domstolene, får reglene i tvistemålslovens § 423 om oppnevning av prosessfullmektig tilsvarende anvendelse, bortsett fra annet ledds annet punktum.

§ 5. Ved fastsettelsen av pengebidrag etter denne lov får reglene i § 3 første, fjerde, femte, sjette og sjuende ledd tilsvarende anvendelse.

Når sak om krav på bidrag er reist, kan retten etter begjæring av saksøkeren ved kjennelse treffe bestemmelse om bidrag inntil dom er avsagt, dersom dette er påkrevd for å hindre at den som skal ha bidraget kommer i nød. Slik bestemmelse kan i påtrengende tilfelle treffes uten at saksøkte har hatt anledning til å uttale seg. Kjennelsen kan kreves fullbyrdet før den er lovlig forkynt.

En dom som tilkjenner bidrag etter denne lov, kan for så vidt bidragskravet angår fullbyrdes før den er blitt rettskraftig hvis ikke annet er bestemt i dommen selv, i tilleggsdom eller i kjennelse etter tvangsfullbyrdeslovens § 5. Oppfyllelsesfristen skal være tre dager.

IV.

I lov om domstolene av 13. august 1915 skal § 88 tredje ledd lyde:

I ekteskapssaker skal retten oppnevne domsmennene. Det samme gjelder i saker mellom ektefolk eller fraskilte om underholdsbidrag, om pensjon, om formuens fordeling eller om felles barn og i saker om bidrag etter lov om foreldre og ektebarn av 10. april 1915. Det skal oppnevnes like mange av hvert kjønn.

V.

I lov om rettergangsmåten for tvistemål av 13. august 1915 skal følgende bestemmelser lyde:

§ 115 første ledd.

Om partenes plikt til å møte personlig etter innkallelse fra retten gjelder de samme regler som for vitner, dog ikke § 203 første ledd og § 210 første, annet og tredje ledd. Innkallelsen til personlig møte forkynnes for parten personlig, også når han har prosessfullmektig. I de saker som er nevnt i domstolslovens § 88 tredje ledd, kan retten bestemme at en part som uteblir uten gyldig forfall skal avhentes til samme eller et senere rettsmøte.

§ 319 annet ledd.

I de saker som er nevnt i lov om domstolene § 143 nr. 4—7, kan fristene innskrenkes til tre dager, i særlig påtrengende tilfelle endog til én dag. Det samme gjelder i saker som utelukkende gjelder

28. juli. krav mellom ektefeller eller fraskilte om underholdsbidrag og saker
 Nr. 7. om bidrag etter lov om foreldre og ektebarn av 10. april 1915. Er
 begge parter til stede, kan saken også besluttes foretatt med det
 samme.

§ 423. Dersom retten finner det nødvendig, kan den av eget
 tiltak oppnevne prosessfullmektig for en saksøkt som er uteblitt
 eller ikke har gitt tilsvaret under saksforberedelsen eller er uteblitt
 fra hovedforhandlingen. Saksøkte plikter i slike tilfelle å erstatte
 det offentlige dets utlegg til prosessfullmektig for ham. Beløpet
 kan drives inn ved utpantning.

Hvis en av partene har prosessfullmektig, kan retten om den
 finner det nødvendig, etter begjæring oppnevne prosessfullmektig
 for den annen part, dersom denne er uformuende. Likeså kan retten,
 om den finner det nødvendig, etter begjæring oppnevne prosess-
 fullmektig for en uformuende ektefelle som søker separasjon i hen-
 hold til lov om inngåelse og oppløsning av ekteskap av 31. mai 1918
 § 42 første ledd, eller skilsmisse etter samme lovs §§ 48—52. Hvor
 ikke særlige grunner taler mot det, skal retten oppnevne den person
 som vedkommende part ønsker.

Vedkommende departement kan gi nærmere forskrifter til gjen-
 nomføring og utfylling av bestemmelsene i denne paragraf.

VI.

I lov om personnavn av 9. februar 1923 skal følgende bestem-
 melser lyde:

§ 4 tredje ledd.

Blir ekteskapet ved dom kjent ugyldig av en grunn som ved
 vigselen bare var hustruen bekjent, skal hun etter forlangende av
 mannen fradømmes retten til å bære hans navn. Det samme gjelder
 hvis ekteskapet etter forlangende av mannen blir omstøtt av en grunn
 som hustruen ved vigselen hadde kjennskap til eller oppløst etter
 en av bestemmelsene i ekteskapslovens §§ 47, 48, 49, 50, 51 eller
 52. I disse tilfelle skal hun gjenoppta sitt slektsnavn som ugift.

§ 10. Bestemmelsene i §§ 8 og 9 kommer ikke til anvendelse:

- 1) når der meddeles bevilling til å anta et navn, som søkeren
 etter § 5 har rett til å anta uten bevilling;
- 2) når der meddeles bevilling til å anta et navn, som er eller har
 vært brukt som slektsnavn i rett oppstigende linje på farssiden;
- 3) når der meddeles barn, hvis foreldre ikke har inngått ekte-
 skap med hverandre, bevilling til å anta navn som moren har
 ervervet på annen måte enn ved ekteskap etter barnets fødsel;

- 4) når der meddeles stebarn, adoptivbarn eller pleiebarn bevilling til å anta stefarens, den adopterendes eller pleiefarens (pleiemorens) navn med dennes samtykke; 28. juli Nr. 7.
- 5) når der meddeles barn, hvis mor i henhold til § 4 har gjenopptatt sitt slektsnavn som ugift, og som er hos moren, bevilling til å anta morens slektsnavn med hennes samtykke;
- 6) når der meddeles gift kvinne bevilling til å benytte sitt slektsnavn som ugift istedenfor mannens. Bevillingen trer ut av kraft, når hustruen melder til vedkommende departement, at hun opptar mannens navn.

VII.

Denne lov trer i kraft 1. september 1949.

Saker som før lovens ikrafttreden er brakt inn for departementet, avgjøres av dette etter de hittil gjeldende regler.

Lov*)¹⁾ om lærereksamener og forberedende prøver ved Universitetet i Bergen. 28. juli Nr. 8.

§ 1. Lov 16. juli 1920 om Universitetets lærereksamener og Lov 21. april 1933 om forberedende prøver ved Universitetet gjelder tilsvarende for eksamener ved Universitetet i Bergen.

§ 2. Kongen eller den han gir fullmakt kan godkjenne eksamen som har vært holdt ved Universitetet i Bergen før denne lovs ikrafttreden.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks.

Lov*)²⁾ om endringer i lov om arbeidstvister 28. juli av 5. mai 1927. Nr. 9.

I.

I lov om arbeidstvister av 5. mai 1927 skal følgende bestemmelser lyde så:

§ 1 nr. 1.

1. Arbeider — enhver, som mot vederlag utfører arbeid av hvilken som helst art for:
 - a. privat arbeidsgiver;
 - b. stat eller kommune, såfremt han arbeider på akkord eller med en oppsigelsesfrist som er kortere enn 2 måneder, og såfremt han ikke må regnes for offentlig tjenestemann.

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

¹⁾ St.vedtak 19. juli. Se Ot. prp. nr. 89. Innst. O. nr. 171. St.tid., forh. i Ot. s. 464; i Lt. s. 183.

²⁾ St.vedtak 19. juli. Se Ot. prp. nr. 54. Innst. O. nr. 157. St.tid., forh. i Ot. s. 465; i Lt. s. 178—183.

28. juli.

§ 4. Ansvar for foreninger.

Nr. 9.

Har medlemmer av en fagforening eller arbeidsgiverforening brutt en tariffavtale eller gjort seg skyld i ulovlig arbeidsstans, er foreningen økonomisk ansvarlig, når den selv er skyld i bruddet eller i fortsettelsen av det tariffstridige forhold eller i den ulovlige arbeidsstans.

§ 40. Ulovlig arbeidsnedleggelse og arbeidsstenging.

1. Med bøter fra 5 til 25 000 kroner eller med fengsel inntil 3 måneder eller med begge disse straffer, straffes
 - a. den som er med på beslutning om å iverksette, fortsette, støtte med bidrag eller godkjenne ulovlig arbeidsnedleggelse eller ulovlig arbeidsstenging eller som medvirker hertil;
 - b. den som oppfordrer til å begynne eller fortsette sådan arbeidsstans eller som støtter den eller innsamler eller utdeler innsamlede bidrag til dens iverksettelse eller fortsettelse eller som medvirker hertil.
2. Med bøter fra 5 til 25 000 kroner eller med fengsel inntil 3 måneder straffes den arbeidsgiver eller arbeidsgivers representant, som foretar eller fortsetter ulovlig arbeidsstenging.

II.

Denne lov tar til å gjelde straks.

28. juli.

Nr. 10.

Lov*)¹⁾ om folketannrøkt.*Omfanget av folketannrøkta.*

§ 1. Det skal gjennomføres offentlig folketannrøkt etter reglene i denne lov.

Folketannrøkta omfatter:

- A. Fri behandling av barn og ungdom fra 6—18 år (det frie klientel).
- B. Behandling av den øvrige befolkning etter takster fastsatt av vedkommende departement (betalende klientel).

Kongen kan, med Stortingets samtykke, for hele landet eller for enkelte deler av det bestemme at det frie klientel skal omfatte også aldersgruppen 3—6 år.

Forvaltningen av folketannrøkta.

§ 2. Gjennomføringen og ledelsen av folketannrøkta hører under fylkeskommunene, i distrikter som består av en enkelt by (bydistrikter), under vedkommende bykommune.

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

¹⁾ St.vedtak 19. juli. Se^o Ot. prp. nr. 75. Innst. O. nr. XIII. St.tid., forh. i Ot. s. 490—494; i Lt. s. 189—190.

*Inndelingen i tannrøkt-distrikter.*28. juli.
Nr. 10.

§ 3. Hvert fylke inndeles i tannrøkt-distrikter som består av en eller flere kommuner. I særlige tilfelle kan en kommune deles mellom to eller flere distrikter.

Distriktenes grenser fastsettes av departementet etter at vedkommende fylkesting og kommunestyre har fått høve til å uttale seg.

Folketannrøkts tjenestemenn.

§ 4.

A. I hvert fylke utenom Oslo og Bergen skal det opprettes et fylkestannlegeembete. Fylkestannlegen kan i særlige tilfelle ha stilling som distriktstannlege.

Fylkestannlegen fører overordnet tilsyn med folketannrøkta i de distrikter som hører under vedkommende fylke. Han kan delta i tannrøkt-nemndenes møter og fylkestingets forhandlinger i alle tannrøktspørsmål, dog uten stemme.

B. I byene Oslo og Bergen skal det opprettes tannlegesjefembete. Tannlegesjefen kan inneha stilling som bytannlege.

Tannlegesjefen skal føre overordnet tilsyn med byens folketannrøkt. Han kan delta i tannrøkt-nemndas møter og bystyrets forhandlinger i alle tannrøktspørsmål uten stemme.

§ 5. Til å utføre folketannrøkta skal det i hvert tannrøkt-distrikt være minst én distriktstannlege (bytannlege) av klasse A og det nødvendige antall distriktstannleger (bytannleger) av klasse B og C.

Tannleger av klasse A beskikkes av Kongen dog ikke som embetsmenn. De ansees som statstjenestemenn og går inn under bestemmelsene i lov om offentlige tjenestemenn av 15. februar 1918.

Tannleger av klasse B og C tilsettes av vedkommende fylkesutvalg, i bydistrikter av vedkommende bystyre, eller den de bemyndiger. Tilsettingen skal godkjennes av departementet.

I distrikter med flere tannleger av klasse A, avgjør departementet hvem som skal være styrer av tannklinikken(e).

§ 6. I hvert tannrøkt-distrikt tilsettes det nødvendige hjelpepersonell.

Som tannpleiersker og tann teknikere kan bare tilsettes personer som fyller de vilkår departementet fastsetter.

Hjelpepersonellet tilsettes av vedkommende fylkesutvalg, i bydistrikter av vedkommende bystyre, eller den de bemyndiger.

§ 7. En fylkeskommune eller en bykommune som utgjør eget tannrøkt-distrikt kan tilsette tannleger med spesialutdannelse i kjeve-

28. juli. ortopedi og kjevekirurgi. Regelen i § 5, tredje ledd gjelder tilsvarende.
 Nr. 10. rende.

Departementet kan bestemme at vedkommende tannlege skal være forpliktet til å behandle pasienter fra andre fylker eller tannrøktdistrikter og gir i tilfelle nærmere regler om refusjon.

§ 8. Kongen eller den han gir fullmakt gir nærmere regler om tannlegenes tjenestetid og dens fordeling på det frie og det betalende klientel.

§ 9. Lønnen for tannleger og hjelpepersonell i folketannrøkta fastsettes av Kongen med Stortingets samtykke.

Distriktstannlegene (bytannlegene) er forpliktet til å fratre ved fylte 65 år, med mindre departementet bestemmer annerledes.

Kongen gir, med Stortingets samtykke, de nødvendige bestemmelser om pensjonsordning for folketannrøkta's tjenestemenn.

§ 10. Tannleger og hjelpepersonell som tilsettes etter denne lov, er forpliktet til å rette seg etter instruks utferdiget av departementet.

Tannrøktnemnder.

§ 11. I hvert distrikt skal det være en tannrøktnemnd som skal bestå av distriktstannlegen av klasse A (styreren) og minst to andre medlemmer. Medlemmene med personlige varamenn oppnevnes for 4 år om gangen av fylkesutvalget, i bydistrikter av formannskapet. Nemnda velger selv sin formann og nestformann.

Departementet gir nærmere regler om tannrøktnemndenes gjøremål.

Tannklinikker.

§ 12. I hvert tannrøktdistrikt skal det være minst en fast tannklinikk.

Klinikkene og deres utstyr skal være godkjent av departementet.

Tannklinikker som er godkjent etter denne lov, har enerett til betegnelsen «tannklinikk». Den som i ervervsøyemed bruker betegnelsen «tannklinikk» i strid med denne bestemmelse, enten alene eller i sammensetning, straffes med bøter.

Vilkårene for fri behandling i folketannrøkta.

§ 13. Adgang til fri behandling i folketannrøkta har alle personer, som etter § 1 går inn under det frie klientel, når de bor i vedkommende distrikt og møter til behandling etter tannlegens bestemmelse. De som uten rimelig grunn unnlater å møte til behandling, mister retten til fri behandling. De får dog retten igjen hvis

de i den utstrekning vedkommende tannrøktneemd bestemmer lar seg behandle etter de takster som er fastsatt for det betalende klientel. Vedkommende tannrøktneemd kan gi tillatelse til at slik behandling blir utført av privatpraktiserende tannlege med etterfølgende kontroll av distriktstannlegen.

28. juli.
Nr. 10.

Fortrinnsrett for visse befolkningsgrupper.

§ 14. Vedkommende fylkeskommune (bykommune) kan bestemme at enkelte befolkningsgrupper skal ha fortrinnsrett til behandling etter det frie klientel, men foran andre pasienter.

Omfanget av behandlingen i folketannrøkta.

- § 15.
- A. Behandlingen skal for det frie klientel omfatte:
1. Fullstendig systematisk konserverende og tannkirurgisk behandling, samt nødvendig protetisk behandling.
 2. Kjeveortopedisk behandling i den utstrekning tannlegenenes tid gjør det mulig.
- B. Behandlingen av det betalende klientel gis i den utstrekning tannlegenenes tid gjør det mulig.
- C. Forebyggende (profylaktisk) behandling samt veiledning i forhold gis etter retningslinjer utferdiget av departementet eller den det bemyndiger.

Departementet gir nærmere regler om omfanget av behandlingen etter denne paragraf.

Innføringen av folketannrøkta.

§ 16. Vedtak om å innføre folketannrøkt etter denne lov treffes av fylkestinget etter at de enkelte kommuner har hatt høve til å uttale seg. Omfatter ordningen bykommuner innen fylket, må vedkommende bystyre på forhånd ha samtykket.

I bydistrikter treffes vedtak etter første ledd av vedkommende bystyre.

Før slikt vedtak treffes, skal planen for folketannrøkta i vedkommende fylke eller bydistrikt være godkjent av departementet.

Utgiftene ved folketannrøkta.

§ 17. Alle utgifter til folketannrøkta utredes av vedkommende fylkeskommune, i bydistrikter av vedkommende bykommune.

Til fylkeskommuner som innfører folketannrøkt etter denne lov,

28. juli. yter staten et tilskott på 60 prosent av lønnsutgiftene til folketann-
Nr. 10. røkta og av fylkestannlegenes skyssgodtgjøring.

Til bykommuner som innfører folketannrøkt som nemnt, yter staten et tilskott på 30 prosent av lønnsutgiftene til folketannrøkta.

Når Stortinget har gitt bevilgning, kan tilskottet økes til 80 prosent av fylkeskommunenes og til 40 prosent av bykommunenes lønnsutgifter til folketannrøkta. Departementet avgjør hvilke fylkes- og bykommuner skal få økt tilskott og hvor stort det skal være. Statens tilskott anvises ved utgangen av hvert kvartal etter innsendt, revidert regnskap. I særlige tilfelle kan det anvises forskudd på statens tilskott.

Til fylkeskommuner som innfører folketannrøkt etter denne lov, kan staten yte et engangstilskott til anskaffelse av klinikkutstyr. Tilskottets størrelse fastsettes av Stortinget for hver budsjett-termin og fordeles på de enkelte fylkeskommuner av departementet etter regler som dette fastsetter.

§ 18. De kommuner som hører under folketannrøkta i vedkommende fylke skal, når det er truffet godkjent vedtak etter § 16, yte fylket et bidrag på kr. 5 årlig for hver person bosatt i kommunen som etter § 1 har adgang til fri behandling i folketannrøkta.

Kommunene plikter å dekke utgiftene til husleie for klinikk-lokalene.

Fylkets nettoutgifter etter at statens og kommunenes bidrag er fratrullet, fordeles mellom fylket og bykommunen(e) etter tallet på dem som har adgang til fri behandling i folketannrøkta.

På samme måte fordeles utgifter som flere kommuner innen et tannrøktdistrikt skal bære i fellesskap.

Forskjellige bestemmelser.

§ 19. Kongen gir nærmere regler til utfylling og gjennomføring av denne lov.

§ 20. Folketannrøkt etter denne lov skal være satt i verk i hele landet senest 15 år etter at loven er trådt i kraft.

Utgiftene til folketannrøkta dekkes etter bestemmelsene i denne lov etter hvert som tannrøkta blir innført.

Inntil folketannrøkta er innført i et distrikt, kan statsbidrag gis til småbarns- (3—7 år) og ungdomstannrøkt (14—18 år) etter søknad til departementet og etter samme regler som gjelder for skoletannrøkt. Det er et vilkår for slikt bidrag at behandlingen foregår systematisk og er underlagt Helsedirektørens kontroll.

Så lenge folketannrøkta i et fylke ikke er fullstendig gjennomført, kan departementet konstituere fylkestannleger i bistilling.

§ 21. Denne lov trer i kraft 1. juli 1950.

Lov *)¹⁾ om endringer i lov av 22. juni 1928 om 28. juli. ordning av visse jordspørsmål med tilleggs- Nr. 11. lover av 15. februar 1929, 22. juni 1934, 10. mars 1938 og 27. juni 1947.

I.

Følgende bestemmelser i lov av 22. juni 1928 om ordning av visse jordspørsmål skal lyde slik:

§ 21. Hva der kan kreves medtatt ved avståelsen.

Nytt 4. ledd:

Dersom Kongen i forbindelse med tillatelsen til avståelse har avgjort noe krav som nevnt i denne paragraf kan denne avgjørelse ikke fravikes ved skjønn etter kap. II.

§ 22. Om bedømmelsen av de alminnelige vilkår for avståelsen.

Kongen kan ikke meddele tillatelse til avståelse med mindre han finner at de fordeler som oppnåes skjønnes å være overveiende i forhold til de ulemper som derved forvoldes. Der bør i alminnelighet først gis tillatelse til avståelse fra den eier, hvem avståelsen vil påføre minst ulempe.

Gjelder det avståelse av en del av et hele og Kongen finner at fraskillelsen ville medføre uforholdsmessig skade eller ulempe for det gjenværende eller dets drift eller for en mer hensiktsmessig deling eller for annen økonomisk virksomhet som eieren driver, skal søknaden avslåes. Det samme gjelder hvor det som forlanges avstått er skikket til å utnyttes i et særskilt øyemed, som Kongen finner bør gå foran den ved avståelsen tilsiktede utnyttelse.

Kongen avgjør også for øvrig om betingelsene for avståelse er til stede hvor disse grunner seg på en skjønnsmessig bedømmelse av forhold som angår fast eiendom, herunder jord, skog og andre jordbruksherligheter eller som angår eiendommens drift.

Kongens avgjørelse etter denne paragraf kan ikke fravikes ved skjønn etter kapittel II.

§ 24. Om erstatningen.

Nytt 2. ledd:

Når Kongen gir tillatelse til tvungen avståelse kan han overlate til skjønnnet å fastsette de nærmere grenser for det som skal avstås innenfor den ramme som er gitt i tillatelsen.

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

¹⁾ St.vedtak 19. juli. Se Ot.*prp. nr. 81. Innst. O. nr. 181. St.tid., forh. i Ot. s. 481—490; i Lt. s. 183—189.

28. juli. § 37. Om forlengelse av leieforholdet.

Nr. 11. 1. ledd, 3. punktum:

Forlengelsen må derhos ikke medføre sådan uforholdsmessig skade eller ulempe som omhandlet i § 41, 1. ledd.

§ 41. Unntagelser fra forkjøpsretten.

1. ledd:

Jordleieren har ikke forkjøpsrett når bruket er avhendet i forbindelse med annen fast eiendom og skjønnnet finner at fraskillelsen av bruket vil medføre uforholdsmessig skade eller ulempe for det gjenværende eller dets drift eller for en mere hensiktsmessig deling eller for annen økonomisk virksomhet som eieren driver. Det samme gjelder hvor det som søkes ervervet er skikket til å utnyttes i et særskilt øyemed som skjønnnet finner bør gå foran den utnyttelse som tilsiktes ved ervervelsen.

§ 42. Om brukets grenser og herligheter m. v.

Er bruk som ikke er særskilt skyldsatt avhendet i forbindelse med annen fast eiendom blir dets nærmere grenser og tilliggelser i forhold til denne å fastsette på den måte som er mest hensiktsmessig for så vel bruket som den gjenværende eiendom, idet reglene i § 41, 1. ledd gjelder tilsvarende. Herunder kan bruket i tilfelle omordnes og hvor det er rimelig adgang til det utvides ved tillegg av dyrkingsjord så det blir skikket eller mere skikket enn før til dyrking og bruk som selvstendig jordbruk. Og særlig bør det, hvor dertil er rimelig adgang, tillegges de herligheter og rettigheter, som etter de stedlige forhold ansees hensiktsmessige eller av vesentlig betydning til husbruk og gårdsbruk, såsom veier, skog, beite, torvmyr, fiske og lignende. Reglene i § 41, 1. ledd gjelder tilsvarende.

For så vidt beite angår, gjelder dog bestemmelsene i § 18, 2. og 3. ledd.

§ 51. En del nærmere bestemmelser.

2. punktum:

Søknad om tvungen avståelse etter §§ 49—51 skal imøtekommes med mindre Kongen finner at særlig sterke grunner taler imot.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

28. juli. Lov*)¹⁾ om at avgift til Arbeiderfondet ikke
Nr. 12. utlignes for budsjettåret 1949—50.

Avgift til Arbeiderfondet utlignes ikke for budsjettåret 1949—50.

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

(¹) St.vedtak 19. juli. Se Ot. prp. nr. 67. Innst. O. nr. 170. St.tid., forh. i Ot. s. 461; i Lt. s. 177.

Lov *)¹⁾ om endringer i skattelov for landet 28. juli.
av 18. august 1911. Nr. 13.

I.

I skattelov for landet av 18. august 1911 skal følgende paragrafer lyde slik:

§ 22, første ledds første punktum.

Innen riket bosatte personer og her hjemmehørende skattepliktige selskaper og innretninger kan ikke ilignes skatt av formue i faste eiendommer eller anlegg med tilbehør, som ligger i utlandet, og kan — når dobbeltbeskatning ikke er forebygget gjennom overenskomst med den fremmede stat der eiendommen eller anlegget ligger — kun skattlegges for den halve del av inntekten av slike eiendommer eller anlegg og av dertil knyttet næringsdrift.

§ 45. Underskudd, som fremkommer i en næring eller virksomhet, når utbyttet beregnes etter reglene i forrige og de etterfølgende paragrafer, så vel som tap, der er lidt ved avhendelse av sådan art som omhandlet i § 43, kan fordres fradrett utbyttet av den skattepliktiges andre næringer eller inntektskilder. For kommuneskattens vedkommende gjelder dog dette kun, for så vidt vedkommende er skattepliktig i samme distrikt.

Underskudd, som fremkommer ved drift av sådanne faste eiendommer og anlegg, som er omhandlet i § 22, første ledd, underskudd ved næringsdrift knyttet til slike eiendommer og anlegg, samt tap ved avhendelse av slike eiendommer eller anlegg med tilbehør kommer bare for en halvdel til fradrag i inntekten i Norge og for kommuneskattens vedkommende bare i det distrikt hvor inntekt av vedkommende eiendom eller anlegg etter gjeldende regler ville komme til beskatning. Når overskudd (gevinst) gjennom overenskomst med det land, der eiendommen eller anlegget ligger, er forbeholdt dette land til beskatning, kommer underskudd (tap) som nevnt ikke for noen del i betraktning ved ligning av inntekt her i landet.

(Nåværende annet til femte ledd blir tredje til sjette ledd.)

II.

Denne lov trer i kraft 1. januar 1950 og gjelder første gang ved ligningen for 1950—51.

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

¹⁾ St.vedtak 19. juli. Se Ot. prp. nr. 86. Innst. O. nr. 173. St.tid., forh. i Ot. s. 461—463; i Lt. s. 177.

28. juli. Lov*)¹⁾ om endringer i skattelov for byene
 Nr. 14. av 18. august 1911.

I.

I skattelov for byene av 18. august 1911 skal følgende paragrafer lyde slik:

§ 17, første ledds første punktum.

Innen riket bosatte personer og her hjemmehørende skattepliktige selskaper og innretninger kan ikke ilignes skatt av formue i faste eiendommer eller anlegg med tilbehør, som ligger i utlandet, og kan — når dobbeltbeskatning ikke er forebygget gjennom overenskomst med den fremmede stat der eiendommen eller anlegget ligger — kun skattlegges for den halve del av inntekten av slike eiendommer eller anlegg og av dertil knyttet næringsdrift.

§ 39. Underskudd, som fremkommer i en næring eller virksomhet, når utbyttet beregnes etter reglene i forrige og de etterfølgende paragrafer, så vel som tap, der er lidt ved avhendelse av sådan art som omhandlet i § 37, kan fordres fradratt utbyttet av den skattepliktiges andre næringer eller inntektskilder. For kommuneskattens vedkommende gjelder dog dette kun, for så vidt vedkommende er skattepliktig i samme distrikt.

Underskudd, som fremkommer ved drift av sådanne faste eiendommer og anlegg, som er omhandlet i § 17, første ledd, underskudd ved næringsdrift knyttet til slike eiendommer og anlegg, samt tap ved avhendelse av slike eiendommer eller anlegg med tilbehør kommer bare for en halvdel til fradrag i inntekten i Norge og for kommuneskattens vedkommende bare i det distrikt hvor inntekt av vedkommende eiendom eller anlegg etter gjeldende regler ville komme til beskatning. Når overskudd (gevinst) gjennom overenskomst med det land der eiendommen eller anlegget ligger, er forbeholdt dette land til beskatning, kommer underskudd (tap) som nevnt ikke for noen del i betraktning ved ligning av inntekt her i landet.

(Nåværende annet til femte ledd blir tredje til sjette ledd).

II.

Denne lov trer i kraft 1. januar 1950 og gjelder første gang ved ligningen for 1950—51.

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

¹⁾ St.vedtak 19. juli. Se Ot. prp. nr. 86. Innst. O. nr. 173. St.tid., forh. i Ot. s. 461—463; i Lt. s. 178.

Lov *)¹⁾ om adgang for Kongen til å inngå overenskomster med fremmede stater til forebyg- 28. juli.
gelse av dobbeltbeskatning m. v. Nr. 15.

§ 1. Under forbehold av gjensidighet kan Kongen med Stortingets samtykke ved overenskomst med fremmed stats regjering

- 1) med omsyn til offentlige skatter og avgifter fastsette regler for deling av skattefundamentene og herunder innrømme slik lempning i beskatningen at dobbeltbeskatning helt eller delvis unngås,
- 2) vedta bestemmelser om at norske myndigheter, uten hinder av gjeldende bestemmelser om taushetsplikt, skal innhente og meddele opplysninger til bruk for vedkommende stats myndigheter ved utskrivningen av offentlige skatter og avgifter, og
- 3) vedta bestemmelser om at eksigible krav på offentlige skatter og avgifter, utskrevet i vedkommende stat, skal være bindende her i riket og kunne inndrives av den norske stat etter de regler som gjelder for inndriving og oppkreving av tilsvarende eller lignende norske skatter og avgifter.

§ 2. Bestemmelser i den øvrige lovgivning om plikt til å gi opplysninger til bruk for myndighetene ved utskrivning av skatt eller avgift for andre skatte- eller avgiftspliktige får tilsvarende anvendelse, når det med hjemmel i overenskomst med fremmed stat søkes innhentet opplysninger til bruk for utenlandske skattemyndigheter.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks. Samtidig oppheves bestemmelser i skattelovene av 18. august 1911, for landet i § 35, for byene § 29, begges annet ledd, samt lov om avgift av arv § 1, tredje ledd.

Lov *)¹⁾ om endring i lov av 13. juli 1921 om be- 28. juli.
skatning til staten av aksjeselskaper og aksjo- Nr. 16.
nærer.

I.

I § 6 i lov av 13. juli 1921 om beskatning til staten av aksjeselskaper og aksjonærer gjøres følgende endringer:

Annet ledd skal heretter lyde slik:

Riksskattestyret gir nærmere regler om hvordan oppgavene skal utferdiges og fastsetter skjemaer for oppgavene.

Tredje og fjerde ledd oppheves.

(Nåværende femte til syvende ledd blir tredje til femte ledd.)

II.

Denne lov trer i kraft 1. januar 1950.

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

¹⁾ St.vedtak 19. juli. Se Ot. prp. nr. 86. Innst. O. nr. 173. St.tid., forh. i Ot. s. 461—463; i Lt. s. 178.

28. juli. Lov *)¹⁾ om endringer i lov av 19. juli 1946 om
Nr. 17. midlertidig tillegg til skattelovenes bestem-
melser om etterligning.

I.

Følgende bestemmelser i lov av 19. juli 1946 om midlertidig tillegg til skattelovenes bestemmelser om etterligning, skal lyde slik:

§ 1. Når etterligning i henhold til landsskattelovens § 121, byskattelovens § 113, begjæres eller settes i verk i tiden inntil 1. januar 1951, nyttes særreglene i denne lov ved siden av den øvrige skatte-
lovgivning.

§ 10, første punktum.

Av kommuneskatt, fastsatt ved etterligning som går inn under denne lov, jfr. § 1, og gjelder skatteåret 1946—47 eller tidligere år, skal $\frac{1}{2}$ innbetales til Skattefordelingsfondet.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

28. juli. Lov *)²⁾ om endring i midlertidig lov av 30.
Nr. 18. juni 1947 om forhåndstrekk av skatt.

I.

§ 3 i midlertidig lov av 30. juni 1947 om forhåndstrekk av skatt skal lyde slik:

- Det skal i alminnelighet settes i verk forhåndstrekk overfor
- a) skattepliktige som tidligere har gjort tjeneste ombord på norske skip og herunder er skattlagt etter reglene i lov av 21. mars 1947 om skattlegging av sjøfolk.
 - b) utlendinger som er eller må antas å bli skattepliktige for lønnsinntekt som erverves her i landet.

Bestemmelsene i § 2, første ledds tredje punktum gjelder tilsvarende for forhåndstrekk etter denne paragraf.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

¹⁾ St.vedtak 19. juli. Se Ot. prp. nr. 91. Innst. O. nr. 179. St.tid., forh. i Ot. s. 463; i Lt. s. 178.

²⁾ St.vedtak 19. juli. Se Ot. prp. nr. 79. Innst. O. nr. 180. St.tid., forh. i Ot. s. 463—464; i Lt. s. 178.

Lov *)¹⁾ om folkehøgskular.

28. juli.

Nr. 19.

§ 1. Skuleslag og namn.

Denne lova gjeld fylkesskular, folkehøgskular og private ungdomsskular som av overstyret (sjå § 4) er godkjende til å få rikstilskott.

Desse skulane er i lova kalla folkehøgskular.

§ 2. Føremål.

Folkehøgskulane skal gje vaksen ungdom vidare ålmending.

§ 3. Vilkår for rikstilskott.

Skal ein folkehøgskule få rikstilskott, må staden for skulen, namnet, skuleplanen og bygningar vera godkjende av overstyret etter fråsegn frå fylket og skuledirektøren.

Ein nyreist skule må ha minst 30 elevar på hovudkurset før han kan få rikstilskott. For eldre skular fell rikstilskottet bort dersom skulen i 4 år etter kvarandre i medeltal har hatt mindre enn 25 elevar på hovudkurset. Overstyret kan i serhøve gjera unntak frå desse vilkåra. Det gjev og reglar om andre vilkår for at ein skule kan få rikstilskott.

§ 4. Overstyre og tilsyn.

Kyrkje- og undervisningsdepartementet er overstyre for folkehøgskulane.

Fylkesskulestyret fører tilsyn med desse skulane.

Kongen nemner ut ein tilsynsmann for folkehøgskulane.

§ 5. Styre.

Fylkesskulestyret er styre for dei skulane fylket driv.

Dei andre skulane skal ha eit styre på 4 medlemmer. Tre av desse blir valde for 4 år om gongen. Eigaren av skulen vel to medlemmer, og overstyret ein med personlege varamenn. Dessutan er styraren medlem av styret med røysterett i alle saker som ikkje vedkjem han sjølv eller hans eiga stilling.

§ 6. Tilsetjing og oppseiing m. m. av styrar og lærarar.

Styrar og lærarar blir tilsette på oppseiing. Dei pliktar å stå i godkjend vikarkasse. Oppseiingsfrist for styrar er 6 månader og

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

¹⁾ St.vedtak 22. juli. Se Ot. prp. nr. 82. Innst. O. nr. 182. St.tid., forh. i Ot. s. 527—533; i Lt. s. 198—199.

28. juli. for lærarar 3 månader. Første året skal vera prøveår slik at den til-
Nr. 19. sette kan seiast opp med 1 månads frist.

Offentleg utlysing skal gå føre alle tilsetjingar.

Styret tilset og seier opp styrar og likeeins lærarar og husmor etter innstilling frå styraren. Tilsetjing og oppseiing treng godkjenning frå overstyret.

Styraren tek ut vikarar og mellombels lærarar for ei tid på opptil 3 månader. Styret for skulen tilset med vanleg godkjenning av overstyret vikarar og mellombels lærarar for lenger tid.

§ 7. Utdaninga til styrar, lærarar og husmor.

Styar og lærarar i teoretiske fag skal til vanleg ha utdanning frå lærarskule, universitet eller annan høgskule.

Lærarar i praktiske fag må til vanleg ha lærarutdanning i faget. Husmor ved internatskule må til vanleg ha utdanning frå Statens lærarinneskule i husstell eller tilsvarende utdanning.

Styraren må til vanleg ha styrt ein skule for ungdom i 2 år eller ha vore lærar ved ein slik skule i 5 år.

§ 8. Styraren.

Styraren er ansvarleg for skulen i samsvar med lov og gjeldande føresegrar.

§ 9. Lærarråd.

Lærarane i dei heile postane, husmora og timelærarane er med i lærarrådet. Styraren er formann i dette rådet og kallar inn til møte når han meiner det er føremålstenleg, eller når $\frac{1}{3}$ av lærarane krev det.

§ 10. Elevane.

Elevane skal ha fylt 17 år før 1. januar i skuleåret. I serhøve kan skulen ta opp elevar som er inntil eit år yngre.

§ 11. Elevråd.

Ved kvar folkehøgskule skal det vera eit elevråd på minst 5 medlemmer med varamenn. Elevrådet skal ta seg av interessene til elevane samstundes med at det hjelper styraren og lærarane i arbeidet for kameratskap, orden og trivnad i skulen og for vyrdnaden for skulen utetter.

§ 12. Skuletida.

Hovudkurset skal vara minst 24 veker. Dessutan skal skulane til vanleg i til saman minst 8 veker halda andre kurs, som kan leggja vekt på serlege arbeidsgreiner.

§ 13. *Utgiftene til folkehøgskulen. Rikstilskott m. m.*

28. juli.

1. Til drift av skular som er godkjende etter § 1, jfr. § 3, skal staten som regel yta 5/6 og fylket 1/6 av utgiftene. Innskott i Statens Pensjonskasse blir betalt inn av staten. Overstyret kan samtykkja i at den lut av utgiftene som fylket skal bera, kan skaffast til vegar på annan måte.

Nr. 19.

Driftsutgifter som det blir gjeve rikstilskott til, er:

- a) Lærarløner etter regulativ, fastsett av Stortinget.
 - b) Rente av ein husleigekapital fastsett av overstyret.
 - c) Godtgjersle til vedlikehald, trygd, eigedomsskatt o. a. for den delen av skulen som blir nytta i undervisninga.
 - d) Utgifter til oppvarming, lys og reinhald av skuledeilda.
 - e) Godtgjersle for bruk av inventar og læremidlar.
 - f) Frie foredrag, skuleboksamlingar, bladhald og andre utgifter som blir nærare fastsette i reglement.
2. Staten yter stipend til elevar som treng det.
 3. Til vikarkassa åt folkehøgskulane yter staten årleg like mykje som medlemene betalar i årspengar.

§ 14. *Avhending og bortleige av skular.*

Ein skule som har stønad frå staten som lån, eller trygd for lån, eller som har fått statstilskott til nybygg eller utbetringar av eigedomen, kan ikkje avhendast eller leigast bort til andre føremål enn til folkehøgskule utan samtykke frå overstyret.

§ 15. *Lærebøker.*

Lærebøker for folkehøgskulane må vera godkjende av overstyret.

§ 16. *Ekspropriasjon.*

Kongen kan fastsetja at den grunn ein folkehøgskule treng til tuft, veg, vatn og kloakk til skule, internat og lærarbustader og til idrottsplass og skulehage, kan eksproprierast mot vederlag etter skjøn, når partane ikkje blir samde.

§ 17. *Reglement.*

Overstyret gjev nærare føresegner om:

- a) Skipnad av skular og kurs.
- b) Tenesteskippnad for styre, styrar, lærarar, husmor, skulelækjar o. a.
- c) Saker som lærarråd og elevråd skal drøfta.
- d) Bygningar og utstyr ved skular og internat.

28. juli. e) Stipendutdeling.
 Nr. 19. f) Grunnlaget for utrekning av rikstilskottet til hovudkurs og andre kurs.
 g) Tenestekipnad for tilsynsmannen.

§ 18. Iverksetjing av lova.

Denne lova tar til å gjelda frå den dagen Kongen fastset. Frå same dagen fell lov av 14. juni 1918 om tvungen avståelse av tomt m. v. til amtsskoler, folkehøiskoler eller andre ungdomsskoler bort.

28. juli. **Kongeleg resolusjon *)** om at lov om folkehøgskular trer i kraft frå og med 1. oktober 1949.

23. juli. **Lov *)¹⁾** om endringer i lov om trygd mot arbeidsløyshet av 24. juni 1938.

I lov om trygd mot arbeidsløyshet av 24. juni 1938 blir gjort følgende endringer:

I.

Lovens overskrift skal være: Lov om trygd mot arbeidsløyse. Overskriften til lovens kapitel 1 skal være: Trygdeplikt. Stønadsett.

Overskriften til kapitel 6 skal være: Administrasjon.

II.

Følgende betemmelser i loven skal lyde:

§ 1. Pliktig til arbeidsløysetrygd etter denne lov er alle arbeidstakere som er pliktig til sjuketrygd etter lov om sjuketrygd § 1, jfr. § 2, og §§ 91 og 100 punkt 1 så nær som arbeidstakere:

1. i jordbruk og virksomheter drevet som ledd i gårdens jordbruksdrift når de er i slekt med arbeidsgiveren eller hans samlevende ektefelle i rett opp- eller nedstigende linje eller sidelinje så nær som søsken, eller står i like nært adopsjons- eller svogerskapsforhold til dem;
2. i reindrift;
3. i sjøfart, når inntekten er større enn den alminnelige inntektsgrense for pliktig sjuketrygd;
4. i fangst og fiske, herunder tilvirking av fangsten utafor riket;

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

¹⁾ St.vedtak 22. juli. Se Ot. prp. nr. 72. Innst. O. nr. XIV. St.tid., forh. i Ot. s. 495—500; i Lt. s. 190.

5. i huslig arbeid i private heimer, på anstalter og pleieheimer og 28. juli. i herberger som ikke blir drevet med hotellbevilling etter lov Nr. 20. av 25. juni 1935, nr. 12, kapitel I, jfr. samme lov § 13;
6. i heimearbeid;
7. som har hovedervert i sjølstendig virke;
8. som arbeider som representant, agent eller selger og blir lønt etter arbeidsresultat;
9. som bare blir lønt med fritt opphold, eller som etter reglene i sjuketrygdloven § 12 hører til klasse 1.

Kongen kan etter at Arbeidsdirektoratet (jfr. § 23) har uttalt seg, unnta fra trygdeplikt:

- a) arbeidstakere i virksomheter som i alminnelighet er i gang bare kort tid av året — og
- b) arbeidstakere som ellers ikke er trygdepliktige, men som har trygdepliktig arbeid i et forut fastsatt kortere tidsrom.

Er det tvil om noen er unntatt fra trygdeplikt etter denne paragraf, punkt 1—9 og foregående ledd, avgjør arbeidsnemnda saka, (jfr. sysselsetningsloven § 4).

§ 2. Om inn- og utmelding gjelder reglene i sjuketrygdloven på tilsvarende måte. Departementet kan gi særlige forskrifter.

§ 3. Stønad etter denne lov er:

1. Dagpenger.
2. Hjelp til reise og flytning.
3. Medlemmets og arbeidsgiverens del av premie til pliktig sjuketrygd under arbeidsløyse, jfr. sjuketrygdloven § 1,f.

I stedet for stønad kan arbeidsnemnda gi tilskot til yrkesopp-
læring etter § 15.

§ 4. Dagpengene er:

Sjuketrygdklasse 2 i grunnsats		kr. 2
—»—	3	—»—
—»—	4	—»—
—»—	5	—»—
—»—	6	—»—

med et forsørgingstillegg på kr. 0,67 pr. dag (kr. 4 pr. veke) for forsørgert ektefelle og hvert forsørgert barn under 16 år. I den tid begge foreldre samtidig har rett til dagpenger, får bare en av dem forsørgingstillegg (barnetillegg). Det betales av det fond som betaler stønad til mannen.

Har den arbeidslause ektefelle som er varig arbeidsufør, eller er han enkemann (enke) og har barn som gir rett til forsørgingstillegg, får han kr. 0,67 pr. dag til hjelp i huset. Kvinne uten forsørger får samme tillegg når hun har barn som gir rett til tillegg.

28. juli. Dagpenger (grunnsats og tillegg) må dog tilsammen ikke over-
Nr. 20. stige kr. 9 pr. dag eller utgjøre mer enn 90 pst. av den arbeids-
inntekt som er lagt til grunn for klasseføringa.

Dagpenger skal betales etter den klasse den arbeidslause sist sto i. Departementet eller den dette gir fullmakt kan fastsette nærmere regler om avvik fra dette når den arbeidslause har skiftet klasse i det siste året.

Dagpenger og mulige tillegg betales ikke for søndager.

§ 5. For å få dagpenger må den som er trygdet,

1. være arbeidsfør;
2. være arbeidslaus uten egen skyld;
3. ha meldt seg som arbeidssøker;
4. ha vært arbeidslaus og meldt som arbeidssøker i minst 6 av de siste 9 dager, søndager unntatt. Har den arbeidslause like før han meldte seg som arbeidssøker, vært arbeidsufør, kan ventetida avkortes med ventedager som han har hatt før han ble arbeidsufør, og med ventedager utenom søndager som han etter lov om sjukestrygd § 18 punkt 1 har hatt den tid han var arbeidsufør.

Ventetida faller helt bort hvis den arbeidslause like før han meldte seg som arbeidssøker, har vært arbeidsufør i minst 4 veker i sammenheng;

5. ha vært i arbeid som fører med seg plikt til arbeidsløysetrygd minst 45 veker (premieveker) i løpet av 4 år.

§ 6. Trygda betaler dagpenger i inntil 15 veker i løpet av 12 måneder. Tallet på stønadsveker skal likevel ikke være større enn en tredjedel av tallet på premieveker i de siste 4 år før kravet ble satt fram, med fradrag av de veker han har hatt stønad i samme tidsrom. Departementet eller den dette gir fullmakt kan fastsette nærmere regler om avvik fra foregående punktum når den arbeidslause ikke får stønadsveker som svarer til en tredjedel av premievekene i det siste året.

Den som har hatt dagpenger i 15 veker i løpet av 12 måneder, kan ikke igjen få dagpenger før han har vært i trygdepliktig arbeid i minst 15 veker i de siste 2 år før nytt krav om stønad blir framsatt.

En arbeidslaus har ikke rett til dagpenger i den ventetid som er fastsatt i § 5, punkt 4.

Får en arbeidslaus som er trygdet, midlertidig arbeid i inntil 12 dager, og blir han så igjen arbeidslaus, skal de dager han er arbeidslaus før og etter det midlertidige arbeid, reknes for å høre til samme arbeidsløysetidsrom. Men stønad og arbeidsinntekt til-

sammen må for veka ikke komme over den høyeste stønad han ville oppnådd for full arbeidsløyse med tillegg av en halvpart. 28. juli.
Nr. 20.

§ 7. Kongen kan innskrenke stønaden eller auke premiene etter denne lov for grupper av arbeidstakere med særlig stor vågnad for arbeidsløyse.

§ 8. For å få hjelp til reise og flytning må en arbeidslaus som er trygdet, være sikret arbeid på det nye sted og fylle vilkåra i § 5 punkt 1—3 og 5. Hjelpa kan ikke være høyere enn dagpenger i 4 veker, mulig forsørgingstillegg medreknet, og heller ikke overstige de samlede rettigheter som den arbeidslause har etter § 6, annet og tredje punktum. Avgrensinga etter § 6, første punktum gjelder ikke.

§ 9. Får en arbeidstaker som er trygdet kortere arbeidstid og mindre arbeidsinntekt på grunn av driftsinnskrenkning eller har en arbeidslaus noen tilfeldig arbeidsinntekt, kan arbeidsnemnda gi ham delvis dagpenger og i tilfelle forsørgingstillegg. § 6 siste ledd siste punktum gjelder på tilsvarende måte. Stønaden må sammenlagt for året ikke overstige det beløp arbeidstakeren kunne ha fått i samme år om han var heilt arbeidslaus.

For å få stønad etter denne paragraf må den arbeidslause ellers fylle vilkåra i § 5 punkt 1—3 og 5. Dessuten må den kortere arbeidstid, reknet fra meldinga, ha vart så lenge at den tapte arbeidstid tilsammen svarer til ventetid etter § 5, punkt 4.

Arbeidsdirektoratet kan gi nærmere føresegner om stønad etter denne paragraf.

§ 10, punkt 1—4.

En arbeidslaus som er trygdet, har ikke rett til arbeidsløysestønad når han:

1. a) Direkte tar del i streik eller er omfattet av lockout eller annen arbeidstvist.
- b) På grunn av arbeidstvist som nevnt under a, uten å ta del i den er blitt arbeidslaus ved bedrift eller arbeidsplass som tvisten gjelder og det må antas at hans lønns- eller arbeidsvilkår vil bli påvirket av utfallet av tvisten.
2. Er blitt arbeidslaus på grunn av dårlig forhold eller uten rimelig grunn har sagt opp sin plass eller sluttet sitt arbeid. Når det er gått minst 4 veker etter at han ble arbeidslaus og meldte seg som arbeidssøker, kan arbeidsnemnda gi ham stønad.
3. Uten rimelig grunn nekter å være med i kurser for arbeidslause, satt i gang av eller støttet av kommunal eller offentlig myndighet.
4. Nekter å ta tilbudt arbeid når arbeidsnemnda finner at det er høvelig for ham og

28. juli. a) det er lønt etter tariff eller sedvane på stedet, eller
 Nr. 20. b) lønna er fastsatt av offentlig eller kommunal myndighet
 og minst er 25 pst. høyere enn den stønad den arbeidslause
 har rett til etter denne lov.

Retten til stønad faller ikke bort om han nekter å ta arbeid som er blitt ledig på grunn av arbeidstvist, godkjent av hovedsammenslutninger for de arbeidere tvisten gjelder og ikke kjent ulovlig ved dom.

§ 11. Melding som arbeidssøker skal skje til arbeidsformidlingen for oppholdskommunen. Arbeidssøkeren skal møte fram personlig og minst 2 ganger i veka så lenge han er arbeidslaus. Arbeidsdirektoratet kan fastsette andre regler. Direktoratet kan overlate til fylkesarbeidsnemnda å fastsette slike regler.

§ 12. Søknad om stønad skal sendes arbeidsformidlingen for søkerens oppholdskommune, jfr. § 11.

Arbeidsformidlingen skal sende søknaden til trygdekassa i oppholdskommunen som skal sende den videre til trygdekassa i trygdekommunen (den trygdekassa der søkeren sist var innmeldt som trygdepliktig). Arbeidsformidlingen og trygdekassene skal gi de opplysninger som har noe å si for retten til stønad. Trygdekassa i trygdekommunen skal sende søknaden til arbeidsnemnda i samme kommune til avgjerd.

Når arbeidsformidlingen for oppholdskommunen har mottatt kravet, skal melding straks sendes til søkerens siste arbeidsgiver. Sier han ikke fra innen 5 dager, skal nemnda gå ut fra at han ikke har noe imot at stønad blir gitt. Melding kan falle bort hvis det foreligger tilstrekkelige opplysninger gjennom utmelding til trygdekassa.

§ 13. Arbeidsløsefondet i trygdekommunen utbetaler tilkjent stønad. Dagpenger utbetales i etterskott hver veke gjennom trygdekassa på stedet.

Når stønadmottakeren igjen får lønt arbeid eller det skjer endringer i grunnlaget for stønad, skal han straks gi melding om det til den arbeidsformidling der han melder seg som arbeidssøker.

Når en arbeidslaus som har krav på stønad oppholder seg i en annen kommune enn trygdekommunen, kan han med samtykke av nemnda i trygdekommunen heve sin stønad i oppholdskommunen. Arbeidsformidlingen og trygdekassa i oppholdskommunen skal i så fall føre kontroll for trygdekommunen.

Arbeidsdirektoratet kan fastsette annen ordning for utbetaling av stønad og ellers gi nærmere føresegner om utbetaling av stønad og kontroll.

§ 14. Arbeidsnemnda kan vedta at stønad helt eller delvis skal utbetales til den eller dem som en trygdet forsørger, i stedet for til ham selv. Vedkommende kan i tilfelle få stønaden utbetalt i sin oppholdskommune. 28. juli. Nr. 20.

§ 15. Arbeidsnemnda kan i stedet for stønad gi tilskott til yrkesopplæring når det er liten utsikt til at den som er trygdet kan få varig og høvelig arbeid i sitt yrke og det er sannsynlig at yrkesopplæring kan føre til varig arbeid for ham.

Arbeidsnemnda kan i stedet for stønad gi hjelp til ny leveveg til den som er trygdet og som er kommet ut av arbeid på grunn av sjukdom, uforhet, alder eller liknende særlige forhold, når det er liten utsikt til at søkeren kan få varig og høvelig arbeid i sitt yrke og det er sannsynlig at hjelpa kan føre til varig arbeid for ham. Hjelp til ny leveveg må ikke overstige det beløp søkeren kunne ha fått i form av dagpenger.

For å få tilskott etter første eller annet ledd må søkeren fylle vilkåret i § 5, punkt 5.

Departementet kan fastsette nærmere føresegner til gjennomføring av denne paragraf, derunder at det for tilskott til yrkesopplæring kan gjøres unntak fra regelen i § 10, punkt 7.

§ 16. Gir den som søker stønad uriktig opplysning om forhold som har noe å si for hans rett til stønad eller lar han være å gi opplysning om slike forhold, og skaffer han seg på den vis stønad som han ellers ikke ville fått, kan arbeidsnemnda ta fra ham retten til stønad, delvis eller helt.

§ 17. Trygdepliktig arbeidstaker og hans arbeidsgiver skal svare vekepremie etter følgende tabell:

Sjuketrygdklasse	2	kr. 0,36
—»—	3	» 0,52
—»—	4	» 0,70
—»—	5	» 0,90
—»—	6	» 1,00

Av premien faller en halvdel på hver av partene.

Premien skal alltid reknes for heil kalenderveke uten omsyn til vekedagen da trygdeplikta tok til eller sluttet. Når en arbeidstaker er fritatt for å betale sjuketrygdpremie etter lov om sjuketrygd, bortfaller også premien til arbeidsløysetrygda.

§ 18. Trygdekassa skal kreve inn premiene etter § 17 og holde dem skilt fra andre midler trygdekassa har.

Arbeidsgiveren skal betale inn heile premien for samme tid som og samtidig med sjuketrygdpremien. Blir premien ikke betalt ved forfall, kan det reknes rente med 6 av hundre årlig til betaling skjer.

28. juli. Arbeidsgiveren har rett til å holde av i lønna den delen av premien som faller på den trygdepliktige arbeidstaker etter samme regler som for sjuketrygdpremien.
- Nr. 20.

Har en arbeidstaker arbeid hos flere arbeidsgivere, svarer den arbeidsgiver som betaler hans sjuketrygdpremie for heile premien til arbeidsløysetrygda uten rett til å søke sin del igjen hos noen av de andre arbeidsgivere.

Stryking av premie må godkjennes av arbeidsnemnda.

Reglene om innkreving av og utpanting for sjuketrygdpremie, gjelder for øvrig på tilsvarende måte.

Ved trygd av sjømenn i utenriks fart gjelder føresegnene om utpanting og panterett i lov av 24. juni 1931 om ulykkestrygd for sjømenn § 14, nr. 4, annet ledd tilsvarende.

§ 20 første og fjerde ledd.

Premiene går til et stedlig arbeidsløysefond, som dekker alle utgifter etter denne lov, når ikke annet er fastsatt. Midler som ikke går med til å dekke løpende utgifter, skal fastsettes etter regler som Kongen gir.

— — — — —
— — — — —

Er et stedlig arbeidsløysefond større enn 5 ganger fondets gjennomsnittsutgifter for de siste 7 år, kan Kongen bestemme at det overskytende delvis eller helt skal overføres til Riksreservefondet.

§ 21. Har det stedlige arbeidsløysefond ikke andre midler enn løpende premieinntekt og kommunetilskott og dette ikke er tilstrekkelig til å dekke fondets utgifter i rekneskapsåret, skal Riksreservefondet skyte til det som mangler. Staten betaler for hvert budsjettår til Riksreservefondet 60 % av de utgifter dette har hatt etter første punktum og overtar når Riksreservefondet er oppbrukt, de forpliktelser det har etter denne loven.

Departementet gir nærmere føresegner om midlertidige lån av Riksreservefondet til de stedlige fond.

§ 22. Vedtak en arbeidsnemnd gjør på grunnlag av denne lov, kan ankes inn for fylkesarbeidsnemnda (jfr. sysselsettingsloven § 3).

Vedtak som fylkesarbeidsnemnda gjør, kan ankes inn for Arbeidsdirektoratet dersom avgjerda er av stor rekkevidde eller har betydning ut over den saka det gjelder.

Rett til anke har:

1. en arbeidstaker som er eller krever å bli trygdet når han mener at et vedtak i hans sak er mot loven;
2. en arbeidsgiver når det gjelder spørsmål om noen skal være unntatt fra trygda;

3. et nemndsmedlem som er uenig i vedtaket. Samme rett har sekretæren i nemnda når han mener at vedtaket er mot loven. 28. juli.
Nr. 20.

Anken stanser ikke utbetaling av stønad.

Ankefristen er to veker reknet fra den dag den som har rett til anke, ble kjent med vedtaket.

Saker som ikke er av rent skjønnsmessig art, kan bringes inn for domstolene etter at saka har vært lagt fram for Arbeidsdirektoratet. Gebyr etter lov om betaling for offentlige forretninger av 4. februar 1938, kap. 1, betales ikke for behandling av saker som blir reist av noen som er trygdet eller krever å bli trygdet.

§ 23. Arbeidsdirektoratet er styre for arbeidsløsetrygda, jfr. lov om tiltak til å fremme sysselsetting av 27. juni 1947 §§ 1 og 2.

§ 26. Om administrasjon, rekneskap, kontroll og ansvar gir departementet eller den det gir fullmakt de nødvendige føresegner.

Departementet fastsetter det vederlag som trygdekassa skal ha for arbeidet med arbeidsløsetrygda etter at styret for trygdekassa og arbeidsnemnda har uttalt seg.

§ 27. Arbeidsnemnda er styre for arbeidsløysefondet.

§ 28. Arbeidstakere som er trygdet etter denne loven, kan slå seg sammen i hjelpekasse som gir tilleggsstønad ut over den tid som er fastsatt i kapitel 1. Tilleggsstønad kan være en eller flere av de arter som er nevnt i § 3.

Hjelpekasser som fyller vilkåra i dette kapitel, skal på søknad godkjennes av departementet. Godkjent hjelpekasse har rett til å få godtgjort av staten halvdel av utbetalt tilleggsstønad. Departementet fastsetter den dag da kassa får rett til statstilskott.

§ 29, punkt 1—5.

For at en hjelpekasse skal kunne bli godkjent, må minst en halvdel av inntektene være innskott fra medlemmene. Dens vedtekter må dessuten ha regler om:

1. At medlemmene ikke har rett til stønad før de har stått som medlem av kassa minst det siste halvår og betalt innskott minst 26 veker etter siste innmelding.
2. At stønaden ikke må være høyere enn stønaden etter kapitel 1.
3. At stønaden ikke må gis for lengre tid enn 15 veker i løpet av 12 måneder.
4. At reglene i denne lov § 5, 1—3 og §§ 10 og 11 skal gjelde på tilsvarende måte.
5. At stønad ikke blir utbetalt før den arbeidslause legger fram erklæring fra trygdekassa i trygdekommunen om:
 - a) at han for tida har brukt opp sin rett til stønad etter kapitel 1,
 - b) hvilken stønad han sist har hatt, jfr. § 4.

28. juli. § 30. Godkjent hjelpekasse skal gi alle arbeidstakere innen
Nr. 20. den eller de arbeidsgreiner den omfatter, adgang til å bli medlemmer på like vilkår. Arbeidstakere som ikke er med i den eller de foreninger som hjelpekassa er knyttet til, skal dog ikke ha stemmerett når det gjelder vedtektene for kassa og heller ikke ha rett til å være med i kassestyret, hvis ikke foreningen vedtar noe annet. Betaler organisasjonen utgiftene til administrasjonen av kassa, kan den til dekning av administrasjonsutgifter legge på avgiften 10 pst. for arbeidstakere som ikke er med i foreningen og, hvis dette blir for lite, med samtykke av departementet, forhøye prosenten inn til 15.

§ 32. Finner noen som er eller krever å bli medlem av en hjelpekasse at kassestyrets vedtak i hans sak er mot loven, kan han anke over det til Arbeidsdirektoratet. Om ankefrist gjelder § 22, femte ledd, på tilsvarende måte.

§ 33. Arbeidsdirektoratet eller den dette gir fullmakt, skal føre tilsyn med hjelpekassa. Departementet kan fastsette regler for tilsynet.

§ 34. Hjelpekassene skal innen 6 veker etter utløpet av hvert kvartal sende inn til Arbeidsdirektoratet oppgaver over utbetalt stønad sammen med opplysninger og vedlegg som departementet bestemmer.

Hjelpekassene skal sende utdrag av årsrekneskap og årsmelding til Arbeidsdirektoratet innen 3 måneder etter rekneskapsårets slutt.

§ 36, annet og tredje ledd.

Den som ikke i rett tid gir slike meldinger og opplysninger som blir krevd etter regler fastsatt av departementet etter § 2, eller som ved melding etter § 2 eller ved krav om stønad forsettlig gir uriktige opplysninger av vekt for retten til stønad, straffes med bøter, hvis ikke forholdet går inn under strengere straffebud. Påtale finner bare sted etter krav fra Arbeidsdirektoratet eller fra den arbeidsnemnd som har saka.

Arbeidsdirektoratet eller den arbeidsnemnd som har saka, kan kreve påtale etter sjuketrygdloven § 75 i saker som gjelder arbeidsløysetrygda.

§ 37, punkt 1.

1. Til bruk for saker etter denne lov plikter offentlige og kommunale myndigheter å gi trygdemyndighetene de opplysninger som vedkommende i kraft av sin stilling sitter inne med.

Arbeidsdirektoratet kan til bruk for saker etter denne lov,

kreve forklaringer opptatt ved utenrettslig eller rettslig etterforskning. Kongen kan gi nærmere forskrifter om det. 28. juli.
Nr. 20.

§ 38. Kongen kan fastsette de endringer i og tillegg til denne lov som er nødvendige for å tilpasse arbeidsløsetrygda på sjøfolk i utenriks fart.

§ 39, første og annet ledd.

Midler i stedlige arbeidsløysefond som pr. 31. desember 1945 oversteg kr. 400 for hvert medlem reknet i gjennomsnitt for de tre siste rekneskapsår, skal innen hvert fylke overføres til et tiltaksfond.

Fondets midler skal nyttes til tiltak som avhjelper eller motvirker arbeidsløysse, så langt råd er ved å skape nye arbeidsmuligheter, og til tiltak for fremme av yrkesopplæring.

§§ 40 og 41 faller bort.

III.

Denne loven tar til å gjelde 3. oktober 1949. Likevel skal reglene i § 21 legges til grunn for utrekninga av statens tilskott til arbeidsløsetrygda også før den nevnte dagen.

Lov *)¹⁾ om endring i lov om arbeidervern av 28. juli.
19. juni 1936. Nr. 21.

I.

Følgende føresegger i lov om arbeidervern av 19. juni 1936 skal lyde:

§ 15 punkt 3.

For arbeid etter punkt 1, litra g skal det finne sted et ukentlig skiftombytte etter en av tilsynet godkjent skiftplan.

Skiftombyttet skal foretas slik at arbeiderne, med en gjennomsnittlig arbeidstid av 45½ time pr. uke, så vidt mulig får søn- og helgedagsfritid som i punkt 2, første ledd anført og minst hver tredje søndag.

§ 17 punkt 1 og 2.

1. a. En arbeiders alminnelige arbeidstid må ikke være over 8 timer daglig og ikke over 48 timer uka. Er den alminnelige arbeidstid på bestemte dager regelmessig kortere enn 8

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

¹⁾ St.vedtak 22. juli. Se Ot. prp. nr. 90. Innst. O. nr. XIV. St.tid., forh. i Ot. s. 500—527; i Lt. s. 190—198.

28. juli. timer, kan den de øvrige dager i samme uke forlenges tilsvarende, men høyst med 1 time.

Nr. 21. b. Den alminnelige arbeidstid for arbeidere under dagen i gruver må ikke være over 40 timer uka, regnet gjennomsnittlig i et tidsrom av 3 uker. Til arbeidstida regnes også farings-tida.

Faller det i en uke en eller flere helgedager utenom søndagen, gjelder for denne uke ikke bestemmelsen i § 15 punkt 1, første ledd om tidligere arbeidshvil dagen før søndag eller helgedag. På jul-, påske- og pinseaften skal dog arbeidet slutte senest kl. 15.

Skulle gjennomføringa av disse bestemmelser helt eller for en vesentlig del gjøre drifta av en gruve umulig, kan Kongen, etter at Arbeidstilsynsrådets uttalelse er innhentet, tillate at arbeidstida, faringstida innregnet, blir forlenget opp til de grenser som er nevnt i punkt a.

2. For arbeid av den art som er angitt i § 15 punkt 1 g, skal den alminnelige arbeidstid, etter skiftplan godkjent av tilsynet, ikke være over 45½ time pr. uke i gjennomsnitt i løpet av skiftperioden. Ved godkjenningen av skiftplanen skal legges særlig vekt på det som flertallet av arbeiderne ønsker.

II.

Denne lov trer i kraft 1. april 1950.

28. juli Lov *)¹⁾ om tillegg til lov nr. 3 av 10. april 1915
Nr. 22. om barn hvis foreldre ikke har inngått ekteskap med hverandre.

I.

Lov om barn, hvis foreldre ikke har inngått ekteskap med hverandre av 10. april 1915 § 12, 5. ledd skal ha følgende tilføyelse:

Ved forkynnelse etter domstolslovens § 181 utelates barnemorens og barnets navn i kunngjøring m. v. som nevnt i paragrafens annet ledd, 1. og 2. punktum og i skrift som slås opp på rettsstedet i medfør av § 181, 1. ledd, med mindre retten på grunn av særlige forhold annerledes bestemmer.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

¹⁾ St.vedtak 22. juli. Se Ot. prp. nr. 37. Innst. O. nr. 184. St.tid., forh. i Ot. s. 533—537; i Lt. s. 199—200.

Lov *)¹⁾ om endring i midlertidig lov av 18. juli 1917 om skatt på motorvogner og lystfartøyer samt visse forestillinger og framvisninger m. v. 28. juli. Nr. 23.

Midlertidig lov av 18. juli 1917 med tilleggslover om skatt på motorvogner og lystfartøyer samt visse forestillinger og framvisninger m. v. § 15, skal heretter lyde slik:

Av betalte inngangspenger til forestillinger og framvisninger, såsom kinematografer, revyteatre, varieteer, kabareter, viseaftener, sirkusforestillinger, menagerier og lignende samt til offentlige dans og maskerade, hvortil adgang mot betaling er alminnelig, erlegges skatt beregnet etter inngangspengenes samlede beløp.

Unntatt er:

1. Dramatiske forestillinger, hvorunder oppførelser av operaer og operetter (dog ikke forestillinger av revy- og serveringsteatre) samt amatørforestillinger.
2. Konserter (konserter, hvorved utenlandsk kunstner medvirker, dog bare når de holdes av orkester- eller musikkforeninger, som har direkte eller indirekte støtte av stat eller kommune eller har fremme av musikklivet til formål).
3. Framvisninger av levende bilder i forbindelse med foredrag, hvor dette er det vesentlige.
4. Utstillinger av kunstverker og gjenstander av vitenskapelig art.
5. Utstillinger foranstaltet av stat, kommune eller næringskorporasjoner.
6. Sportsoppvisninger, unntaken sådanne, ved hvilke profesjonelle idrettsutøvere opptrer.
7. Forestillinger og framvisninger m. v. i veldedig øyemed.
8. Danseframvisninger (scenedans, ballett).
9. Offentlig dans arrangert av lag og foreninger som ikke har erverv til formål.
10. Framvisninger av opplysningsfilm.

Også i andre tilfelle kan vedkommende regjeringsdepartement frafalle, nedsette eller helt ettergi skatt, når omstendighetene i særlig grad taler derfor.

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

¹⁾ St.vedtak 22. juli. Se Ot. prp. nr. 87. Innst. O. nr. 183. St.tid., forh. i Ot. s. 533; i Lt. s. 199.

23. juli. 81 Midlertidig lov *)¹⁾ om funksjonstiden for Korn-
Nr. 24. rådet som ble valgt 4. juli 1945.
Det Kornråd som ble valgt av Stortinget 4. juli 1945 gjør tjene-
neste til og med 30. juni 1950.

28. juli. Lov *)²⁾ om brigde i rettstap-reglane i lands-
Nr. 25. sviklovene.

§ 1. Ingen kan dømast til rettstap som nemnt i landssviklova § 10 nr. 4, 8 eller 9, minder han vert dømd til fridomsstraff på meir enn 8 år.

Det same gjeld frådøming av rettar som nemnt i landssviklova § 10 nr. 5 når dei ikkje er medtekne i straffelova § 29 nr. 4.

§ 2. Rettstap som nemnt i «landssvikanordningen» § 11 nr. 4, 5, 8 og 9, eller landssviklova § 10 nr. 4, 5, 8 og 9, fell burt for dei som er dømde til slikt rettstap etter fyresegn i landssviklova, den ålmenne straffelova kap. 8 eller 9 eller etter krigsartiklane i den militære straffelova, når domen ikkje gjeng ut på fridomsstraff i meir enn 8 år. Dette gjeld ikkje dei rettane som er upprekna i straffelova § 29 nr. 4.

§ 3. Serlege fylgjur som lovene har knytt til tap av røysterett i offentlege saker, gjeld ikkje den som er dømd etter fyresegn som nemnt i § 2 fyrste punktum, minder domen gjeng ut på fridomsstraff i meir enn 8 år.

§ 4. Etter 8. mai 1950 kan ingen dømast til rettstap som nemnt i landssviklova § 10 nr. 1 eller 2, minder domen gjeng ut på fridomsstraff i meir enn 1 år.

For dei som er dømde til rettstap som nemnt i «landssvikanordningen» § 11 nr. 1 eller 2, eller landssviklova § 10 nr. 1 eller 2, fell rettstapet burt frå og med 9. mai 1950, når domen ikkje gjeng ut på fridomsstraff i meir enn 1 år.

§ 5. Denne lova tek til å gjelda straks.

28. juli. Lov *)³⁾ om Statens Pensjonskasse.
Nr. 26.

Kap. 1. Formål og organisasjon.

§ 1. Statens Pensjonskasse er en statsgarantert kasse til dekning av de pensjoner som etter denne eller andre lover skal utbetales av kassen.

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

¹⁾ St.vedtak 22. juli. Se Ot. prp. nr. 93. Innst. O. nr. 186. St.tid., forh. i Ot. s. 537—538; i Lt. s. 200.

²⁾ St.vedtak 26. juli. Se Ot. prp. nr. 14. Innst. O. nr. 185. St.tid., forh. i Ot. s. 656—674 i Lt. s. 202—206.

³⁾ St.vedtak 26. juli. Se Ot. prp. nr. 85. Innst. O. nr. XII. St.tid., forh. i Ot. s. 626—655; i Lt. s. 200—202.

§ 2. Pensjonskassen hører administrativt under det departement som Kongen bestemmer. 28. juli.
Nr. 26.

Kassen ledes av et styre som består av den administrerende direktør og to andre medlemmer som med personlige varamenn oppnevnes av Kongen. Ett av styrets medlemmer med varamann oppnevnes blant kassens medlemmer etter forslag fra de tjenestemannsorganisasjoner som departementet bestemmer.

Styret gir årlig en beretning om virksomheten i siste regnskapsår. Beretningen skal omfatte både Statens Pensjonskasse og Den Norske Enkekasse. Styret skal til departementet gi særskilte beretninger om de forsikringstekniske oppgjør. Utdrag av disse beretninger tas inn i årsberetningen.

Kongen fastsetter instruks for styret og nærmere regler om forvaltningen av fondsmidlene.

§ 3. Styret for Statens Pensjonskasse skal også være styre for Den Norske Enkekasse, som bærer sin del av administrasjonsutgiftene. Departementet fordeler utgiftene.

Statens Pensjonskasse overtar de eiendeler og forpliktelser som Pensjonskassen for Statens Tjenestemenn har. Fra overtakelsen skal godskriving av rente og arv etter §§ 3 og 4 i lov nr. 3 av 1. juli 1893 først skje ved medlemmets overføring fra innskyterklassen til pensjonistklassen. Til grunn for beregningen legges den pensjonstabell som etter nevnte lovs § 5 gjelder for omregning av kontobeløp til løpende pensjoner. Ved slik omregning skal pensjonstabellen ikke være ugunstigere for medlemmet enn den tariff som er vedtatt av Stortinget 1. april 1940.

§ 4. Vedtak som styret treffer etter denne lov og som gjelder medlemmenes og pensjonistenes rettigheter og plikter kan ankes inn for departementet av den som vedtaket går imot.

Kap. 2. Medlemskap.

§ 5. Medlem av pensjonskassen er den som har en innlemmet stilling uten å være utelukket etter loven, og enhver som har eller har rett til pensjon for en slik stilling han tidligere har hatt.

Pensjonist er enhver som har pensjon etter denne lov.

§ 6. Kongen bestemmer med Stortingets samtykke hvilke stillinger skal innlemmes i Statens Pensjonskasse, og fra hvilket tidspunkt dette skal skje.

Også midlertidig innehaver av innlemmet stilling — herunder innehaver som er tilsatt på prøve — blir medlem av pensjonskassen, med mindre styret på grunn av særlige forhold bestemmer noe annet.

§ 7. Medlemmer av regjeringen går ikke inn under denne lov. Hvis noen ved sin inntreden i regjeringen innehar innlemmet stil-

28. juli. ling, skal han fremdeles være innskottspliktig i denne stilling. Selv
Nr. 26. om han når aldersgrensen for denne stilling, får han ikke pensjon
før han trer ut av regjeringen, og innskott betales til dette tids-
punkt. Det samme gjelder når han har vartpenger av staten etter
å ha trådt ut av regjeringen.

28. juli. Disse bestemmelser gjelder også for statssekretærer.

Nr. 26. § 8. Den som ved sin tilsetning i innlemmet stilling har mindre
enn fem år igjen til aldersgrensen, blir ikke medlem av pensjons-
kassen når han tidligere ikke har vært medlem eller har vært med-
lem, men har fått utløsning etter § 24, tredje ledd.

Styret kan vedta at et medlem som på grunn av sin helse-
tilstand eller av andre grunner antas å påføre kassen særlig stor
risiko, skal utelukkes fra medlemsskap. Styret kan omgjøre ved-
taket, dersom grunnlaget for det senere faller bort.

§ 9. Når det besluttes at en stilling eller en gruppe av stil-
linger skal innlemmes i pensjonskassen, jfr. § 6, kan det samtidig
bestemmes at innehaverne av stillingene ikke skal tas opp som
medlemmer av kassen eller at opptaking skal skje på andre vilkår
enn loven ellers fastsetter.

For stilling som ikke er ren statsstilling, kan Kongen med Stor-
tingets samtykke nytte bestemmelsene i første ledd også på dem
som senere tilsettes i stillingen.

§ 10. Departementet kan bestemme at en stilling midlertidig
skal innlemmes inntil det er truffet endelig bestemmelse om dette.

Blir det bestemt at stillingen ikke skal innlemmes, blir innbe-
talte innskott å betale tilbake uten renter dersom innehaveren ikke
er avgått ved døden eller har fått invalidpensjon før bestemmelsen
ble truffet.

Kap. 3. Innskott.

§ 11. Et medlem plikter å betale innskott til pensjonskassen
etter reglene i dette kapitel.

28. juli. Når intet annet er bestemt i denne lov, skal innskottet være
Nr. 26. 10 pst. av innskottsgrunnlaget.

§ 12. Ved fastsettingen av innskottsgrunnlaget legges til grunn
den faste lønn (regulativlønnen), medregnet opptjente alderstillegg,
pengegodtgjøring som trer istedenfor naturalytelse og personlige til-
legg som er fastsatt av Stortinget eller som pensjonskassens styre
bestemmer skal tas med. Alminnelige faste tillegg til regulativløn-
nen av varig art tas med dersom det bestemmes av Stortinget. Natu-
ralytelser tas med når det ikke gjøres fradrag i regulativlønnen for
slike ytelser.

Derimot tas ikke med tillegg som ytes for tjenestgjøring i visse deler av landet eller i utlandet (stedstillegg) eller godtgjøring for utgifter som er forbundet med stillingen, f. eks. kontorholdsgodtgjøring, tellepenger og bekledningsgodtgjøring. 28. juli. Nr. 26.

Verdien av naturaltelser og av inntekter som er undergitt tilfældige endringer, fastsettes skjønnsmessig av pensjonskassens styre.

§ 13. Med samtykke av departementet kan pensjonskassens styre fastsette særskilt innskottsgrunnlag når det finnes påkrevd på grunn av særegne lønnsregler eller andre forhold.

Departementet kan for enkelte stillinger eller grupper av stillinger fastsette regulativer for innskottsgrunnlaget.

§ 14. Innskottsgrunnlaget skal ikke overstige kr. 13 000. Dette gjelder også når et medlem innehar flere stillinger som er innlemmet.

§ 15. Innskott betales for den tid et medlem oppebærer lønnen for den eller de innlemmede stillinger han innehar.

I den tid et medlem på grunn av permisjon, redusert arbeidstid eller andre forhold ved tjenesten oppebærer bare en del av lønnen, betales innskott bare av denne del. Skyldes den nedsatte lønnsbetaling permisjon som gir medlemmet rett til invalidpensjon etter reglene i denne lov, kan pensjonskassens styre når det finnes rimelig, frafalle kravet om innskottsbetaling for den del av grunnlaget som ikke er kontant lønn.

Et medlem har rett til å betale fullt innskott i inntil to år under permisjon uten lønn eller med delvis lønn. Den som ønsker å betale frivillig innskott, må selv melde dette til pensjonskassen innen permisjonstidens utløp, dog senest to år etter at permisjonen er begynt. Når det av særlige grunner finnes rimelig, kan pensjonskassens styre etter søknad fra medlemmet tillate slik innskottsbetaling selv om melding herom ikke er kommet inn før fristens utløp. Styret kan tillate innskottsbetaling også for lengre tid enn to år når særlige grunner taler for det. Etter søknad fra et medlem kan kassens styre i særlige tilfelle endre innskottsgrunnlaget i permisjonstiden.

§ 16. Et medlem regnes for å ha betalt innskott til pensjonskassen når det har fått utbetalt sin lønn med fradrag av pliktig innskott.

Den som utreder lønnen (arbeidsgiveren) er ansvarlig for at de pliktige innskott blir trukket fra før lønnen utbetales. Medlemmer som etter bestemmelsene i § 15 tredje ledd betaler frivillig innskott, skal betale disse direkte til pensjonskassen innen de frister som kassens styre fastsetter.

28. juli. Forfalt innskott kan inndrives ved utpanting. Etter forfall kan
Nr. 26. det kreves renter etter en rentefot som fastsettes av pensjonskassens styre.

§ 17. Innskottene for medlemmer som er statstjenestemenn, overføres til pensjonskassen samlet eller for enkelte forvaltningsgrener med beløp som beregnes av pensjonskassen for hver budsjetttermin. Er det beregnede beløp forskjellig fra det som forfaller i budsjetterterminen, føres forskjellen opp i neste budsjett.

Ved tilsetning og lønnsendring overføres innskott til pensjonskassen for hele den kalendermåned hvori endringen fant sted, og av det nye grunnlag. Når et medlem fratrer eller dør, overføres ikke innskott for vedkommende måned. Ved permisjon uten lønn i kortere tid enn en måned, skal innskott overføres. Ved lengre permisjoner uten lønn forholdes med overføringen av innskott som om medlemmet var fratrådt ved permisjonens begynnelse og på ny tilsatt ved utløpet av permisjonstiden.

Kongen kan gi nærmere regler om beregningen og overføringen av pensjonsinnskottene.

§ 18. For medlemmer som ikke er statstjenestemenn, kan innskott avholdes samlet i statsbidrag til den forvaltningsgren som medlemmene hører under, eller kreves inn samlet fra den institusjon som utreder lønnen.

Ved beregningen og overføringen av innskottene til pensjonskassen får bestemmelsene i § 17 tilsvarende anvendelse.

Kap. 4. Tjenestetid.

§ 19. Som tjenestetid ved beregning av pensjon regnes den tid som innskott er betalt for. Brøkdel av et år mindre enn $\frac{1}{2}$ regnes ikke med. En større brøkdel regnes som et helt år.

Har et medlem en tid betalt innskott bare av en del av stillingens innskottsgrunnlag, regnes en tilsvarende del av innskottstiden som tjenestetid. Den som under pliktig militærtjeneste bare får utbetalt en del av lønnen for en sivil stilling, får dog ikke fradrag for dette i tjenestetiden. Ved fastsetting av alders- og familiepensjon får invalidpensjonist regnet også pensjonstiden som tjenestetid, med så stor del som svarer til invaliditetens grad til enhver tid.

Når en stilling besluttet innlemmet i pensjonskassen kan det bestemmes at det til tjenestetiden helt eller delvis skal legges den tid medlemmet har innehatt stillingen før innskottsbetalingen begynner. Som vilkår for dette kan settes at det etterbetales innskott med renter for hele eller for en del av tiden. På samme måte kan

det bestemmes at også den tid medlemmet har innehatt andre stillinger, unntaksvist helt eller delvis skal regnes med. 28. juli.
Nr. 26.

Reglene i tredje ledd gjelder tilsvarende ved beregning av tjenestetid for innehavere av tidligere innlemmede stillinger.

For medlem som har fratrådt og som senere på nytt er tilsatt i en innlemmet stilling, skal tjenestetiden før fratreden regnes med, hvis enten tilbakebetaling av innskottene etter § 24 tredje ledd ikke har funnet sted, eller det tilbakebetalte beløp ved den nye tilsetningen igjen betales inn til pensjonskassen med renter etter en rentefot som fastsettes av kassens styre. Styret kan sette frist for framsetting av krav om innbetaling av det tilbakebetalte beløp og for innbetalingen.

§ 20. Når et medlem som har innehatt en innlemmet stilling som ikke er beregnet på å være hovedervert, går over i en innlemmet stilling som er hovedervert, bestemmer pensjonskassens styre under omsyn til forholdet mellom innskottsgrunnlagene for de to stillinger, hvor stor del av tjenestetiden i den første stilling skal regnes med.

Kap. 5. Alderspensjon. Tilbakebetaling av innskott.

§ 21. Et medlem får alderspensjon når han fratrer sin stilling ved eller etter den aldersgrense som gjelder for stillingen. Er det ikke fastsatt noen aldersgrense, skal den være 70 år for menn og 65 år for kvinner.

Fratrer et medlem tidligst tre år før aldersgrensen, får han alderspensjon såfremt summen av hans tjenestetid og alder er minst 85 år.

§ 22. Grunnlaget for beregning av pensjon (pensjonsgrunnlaget) er medlemmets innskottsgrunnlag når han fratrer stillingen.

Når et medlem er gått over fra en stilling med høyere til en med lavere innskottsgrunnlag eller når grunnlaget for hans stilling er gått ned uten at dette skyldes en alminnelig lønnsregulering, skal pensjonen forhøyes. Forhøyelsen skal svare til pensjonen av forskjellen mellom innskottsgrunnlagene og regnet etter den tid medlemmet har hatt de høyere innskottsgrunnlag.

§ 23. Det årlige beløp av en alderspensjon beregnes slik:

- a) Har medlemmet en tjenestetid av 30 år eller mer, får han full alderspensjon. Denne skal være 66 pst. av pensjonsgrunnlaget.
- b) Har medlemmet en tjenestetid på mindre enn 30 år, skal han ha en avkortet alderspensjon som utgjør så mange tredevtedeler av full pensjon som han har tjenesteår.

28. juli. Har medlemmet barn under 18 år, skal alderspensjonen øke
Nr. 26. med 10 pst. for hvert barn. Alderspensjonen med barnetillegg må
i alt ikke være mer enn 80 pst. av pensjonsgrunnlaget.

§ 24. Fratrer et medlem sin stilling med minst 10 års tjenestetid, men uten rett til straks å få pensjon etter denne lov, har han rett til oppsatt alderspensjon fra den aldersgrense som gjelder for stillingen, dog tidligst fra hans fylte 65. år. Den oppsatte alderspensjon skal utgjøre så mange tredevtedeler av full pensjon som han har tjenestear, men ikke mer enn full pensjon etter § 23. Pensjonskassens styre kan når særlige grunner foreligger bestemme at en oppsatt pensjon skal begynne å løpe fra et tidligere tidspunkt enn bestemt i første punktum, dog tidligst fra det tidspunkt tjenestemannen ellers kunne ha fratrådt med rett til alderspensjon etter § 21, 2 dersom den pensjonsberettigede ved fratreden hadde en sum av alder og tjenestetid på minst 85 år. Alderspensjonen blir i tilfelle å utbetale livsvarig med reduserte beløp som fastsettes av kassen og som forsikringsteknisk svarer til de ureduserte beløp og de høyere opprinnelige aldersgrenser. Enke- og barnepensjoner etter personer som har fått utbetalt pensjon etter ovennevnte bestemmelse blir å regne i forhold til den oppsatte pensjon medlemmet ordinært var berettiget til.

Når et medlem fratrer sin stilling, enten fordi den inndras eller etter oppsiing uten egen skyld og han hverken har rett til straks å få alderspensjon etter § 21, eller med hjemmel av annen bestemmelse har krav på å beholde sin lønn, kan pensjonskassens styre tilstå ham vartpenger hvis det antar at det vil være umulig eller falle vanskelig for ham å skaffe seg et tilfredsstillende erverv. Vartpenger kan tilstås med inntil et årlig beløp som svarer til full alderspensjon etter § 23, punkt a og skal fastsettes for minst ett og høyst tre år om gangen.

Et medlem som fratrer sin stilling uten rett til pensjon etter denne lov, skal få tilbake seks tiendedeler av de innskott han har gjort, uten renter, hvis han ikke får vartpenger eller beholder sin lønn helt eller delvis. Tilbakebetaling finner ikke sted hvis medlemmet innen tre måneder etter fratreden går over til ny innlemmet stilling. Pensjonskassen kan holde tilbake hva medlemmet ved avskjeden måtte skyldte det offentlige eller noen annen i hvis tjeneste han var innskottspliktig.

§ 25. Ved beregning av pensjon for et medlem som innehar mer enn én innlemmet stilling samtidig og fratrer dem til forskjellig tid, skal pensjonen for hver stilling som fratres, regnes av pensjonsgrunnlag og tjenestetid for vedkommende stilling. Det samlede pen-

sjonsgrunnlag til enhver tid må dog ikke overstige maksimums- 28. juli.
grunnlaget etter § 14. Nr. 26.

Er summen av grunnlagene større enn dette maksimum og tjenestetiden i stillingene forskjellige og i en av dem mindre enn 30 år, skal det grunnlagsbeløp som overstiger maksimum, anses å falle på stillingen med kortest tjenestetid fra den tid pensjonen regnes av maksimumsgrunnlaget.

Har et medlem rett til straks begynnende pensjon for en eller flere stillinger og oppsatt pensjon for en annen stilling, skal beregningen av pensjon for de førstnevnte stillinger skje uten omsyn til den sistnevnte. Når den oppsatte pensjon skal begynne å løpe, beregnes den samlede pensjon for samtlige stillinger etter reglene i første og annet ledd.

§ 26. Alderspensjonen etter § 21 løper fra den første dag medlemmet ikke oppebærer lønn, og etter § 24 første ledd fra den dag medlemmet når aldersgrensen, dog tidligst fra hans 65. år. Pensjonen løper til og med månedsdagen etter medlemmets død.

Løpende egenpensjon eller retten til oppsatt pensjon opphører dersom medlemmet påny blir medlem av Pensjonskassen. Er innskottsgrunnlaget i den nye stilling mindre enn i den fratrådte stilling, kan Pensjonskassens styre bestemme at en del av pensjonen skal fortsette å løpe, i særlige tilfelle hele pensjonen. Ved endelig fratreten beregnes en ny pensjon etter grunnlaget i den siste stilling og den samlede tjenestetid. Er grunnlaget i den siste stilling også ved avskjeden fra denne mindre enn grunnlaget i den fratrådte stilling, kommer § 22, annet ledd, til anvendelse.

Kap. 6. Invalidpensjon.

§ 27. Et medlem skal inntil det når aldersgrensen, ha invalidpensjon når han fratrer sin stilling på grunn av sykdom eller skade og derfor av pensjonskassens styre antas udyktig til å utføre sine tjenesteplikter.

Invalidpensjon kan under samme forutsetninger tilstås et medlem som på grunn av svekket helbred har permisjon fra sin stilling uten lønn etter at han i det siste år har hatt permisjon i minst 3 måneder på grunn av samme sykdom eller skade. Har han avkortet lønn, kan det tilstås ham en forholdsmessig avkortet invalidpensjon. Bestemmelsene i dette ledd gjelder også permittert medlem og medlem som har vartpenger etter § 24 annet ledd.

Rett til invalidpensjon inntreffer ikke når medlemmet selv forsettlig er skyld i at han er blitt udyktig til å utføre sin tjeneste, eller når udyktigheten inntreffer innen to år etter tilsetningen og skyl-

28. juli. des en sykdom eller svakelighet som medlemmet led av da han ble
Nr. 26. tilsatt, og som det må antas at han da kjente til.

Krav om invalidpensjon må settes fram innen ett år etter at medlemmet er fratrådt eller har fått permisjon fra sin stilling uten lønn eller med avkortet lønn. Når særlige grunner gjør det rimelig, kan pensjonskassens styre etter søknad fra medlemmet tilstå invalidpensjon selv om krav herom ikke er satt fram innen fristens utløp.

En invalidpensjonist som når aldersgrensen for sin stilling, skal ha alderspensjon etter bestemmelsene i kapitel 5.

§ 28. Invalidpensjon beregnes og utbetales i samsvar med reglene i kapitel 4 og 5 etter pensjonsgrunnlaget på det tidspunkt invalidpensjonen skal begynne å løpe og den tjenestetid som medlemmet ville ha fått om han var blitt stående i sin stilling til aldersgrensen.

Invalidpensjonen kan avkortes eller helt falle bort selv om medlemmet er udyktig til tjeneste i sin stilling, dersom han antas å kunne skaffe seg annet høvelig arbeid. Størrelsen av den avkortede invalidpensjon fastsettes av pensjonskassens styre etter invaliditetens art og grad. Uavkortet invalidpensjon kan dog tilstås for en tid av inntil to år fra pensjonen begynte å løpe.

For en tid av inntil to år kan invalidpensjonen forhøyes inntil pensjonsgrunnlaget med fradrag av innskott, når kassens styre finner at medlemmet ved ny opplæring kan antas å bli i stand til å skaffe seg annet høvelig arbeid.

§ 29. Finner pensjonskassens styre det godtgjort at invaliditeten skyldes skade eller sykdom som er en umiddelbar følge av usedvanlig påkjenning eller ulykkestilfelle i tjenesten, skal pensjonen uansett tjenestetiden være lik full alderspensjon etter § 23 punkt a. Ellers gjelder bestemmelsene i § 28.

§ 30. Spørsmålet om fortsatt invalidpensjon kan til enhver tid tas opp til ny behandling.

§ 31. Når et medlem gjør krav på invalidpensjon, plikter han å la seg undersøke av lege etter pensjonskassens bestemmelse. Legeerklæring avgis etter et skjema som fastsettes av styret.

Pensjonskassen betaler utgiftene ved undersøkelsen.

Den som oppebærer invalidpensjon, plikter å skaffe ny legeerklæring etter reglene i første og annet ledd, dersom pensjonskassen forlanger det. Har pensjonisten selv krevd ny behandling etter § 30, kan pensjonskassens styre bestemme at han selv skal betale omkostningene ved legeundersøkelsen.

Pensjonskassen kan når det gjelder spørsmål om første gangs bevilgning av invalidpensjon eller spørsmål om fortsatt invalidpen-

sjon kreve at medlemmet eller pensjonisten legger seg inn på sykehus til undersøkelse. Kassen betaler utgiftene ved oppholdet og reise til og fra sykehuset, dersom disse ikke dekkes av trygdekassen.

Kap. 7. Familiepensjon.

§ 32. Når et mannlig medlem dør, skal enken ha enkepensjon.

Pensjonen skal være 60 pst. av den alderspensjon mannen hadde, eller ville ha fått om han med uforandret grunnlag hadde stått i tjenesten til aldersgrensen.

Finner pensjonskassens styre det godtgjort at medlemmets død skyldes skade eller sykdom som er en umiddelbar følge av usedvanlig påkjenning eller ulykkestilfelle i tjenesten, skal enkepensjonen uten omsyn til tjenestetiden være 60 pst. av full alderspensjon.

Pensjonen skal for enke etter medlem med rett til oppsatt pensjon være 60 pst. av den oppsatte pensjon.

Når dødsformodningsdom er avsagt eller ekteskapet er oppløst ved dom fordi mannen er forsvunnet, regnes hustruen lik med enke. Inntil dom foreligger, kan pensjonskassens styre når det finner grunn til det, tilstå hustruen hel eller delvis enkepensjon.

§ 33. Rett til enkepensjon inntreffer ikke:

- a) når medlemmet er død innen to år etter tilsetningen eller etter at ekteskapet er inngått, og dødsfallet skyldes sykdom som han led av ved tilsetningen eller vigselen og som en av ektefellene da antas å ha kjent til,
- b) når ekteskapet er inngått etter at medlemmet har fylt 60 år,
- c) når ekteskapet er inngått etter at medlemmet fratrådte sin stilling eller er permittert med invalidpensjon.

Når særlige grunner taler for det, kan pensjonskassens styre tilstå hel eller delvis pensjon i disse tilfelle.

§ 34. Enkepensjonen løper fra mannens dødsdag til og med månedsdagen etter enkens død.

Løpende enkepensjon opphører når enken inngår nytt ekteskap, men den begynner å løpe igjen dersom det nye ekteskap oppløses ved mannens død eller ved skilsmisse. Har hun rett til enkepensjon av en offentlig pensjonskasse også etter den siste mann, utbetales bare den største av pensjonene. Departementet avgjør hvilke pensjonskasser som skal regnes som offentlige.

Når en enkepensjon er opphørt å løpe fordi enken har inngått nytt ekteskap, kan pensjonskassens styre bestemme at hun skal få sin pensjon helt eller delvis tilbake dersom mannen på grunn av forhold som er inntrådt etter at ekteskapet er inngått, har mistet ervervsevnen og ektefellene ikke har tilstrekkelige eksistensmidler.

28. juli. § 35. Barnepensjon betales når et medlem etterlater seg barn
Nr. 26. under 18 år, herunder også adoptivbarn. Pensjonskassens styre kan gi pensjon også til pleiebarn.

Pensjonskassens styre kan tilstå et barn pensjon til det er fylt 21 år til fortsettelse eller avslutning av utdanning som er påbegynt før forsørgeren døde, så fremt barnet ikke forsørger seg selv og ikke har midler til det.

Pensjonen betales til utløpet av den måned hvori barnet når den fastsatte alder. Dør barnet før det når denne alder, betales pensjonen til og med månedsdagen etter dets død.

Bestemmelsene i § 32 siste ledd får tilsvarende anvendelse på barnepensjon.

§ 36. Barnepensjon regnes av den alderspensjon som i § 32 er lagt til grunn for enkepensjonen, og skal for ett pensjonsberettiget barn være 20 pst. av alderspensjonen, for to barn 30 pst., for tre barn 37,5 pst., for fire barn 45 pst. og for fem eller flere barn 50 pst. av alderspensjonen. Når begge foreldre er døde, skal pensjonen for ett barn være 50 pst. av alderspensjonen, for to barn 70 pst., for tre barn 80 pst., for 4 barn 90 pst. og for fem eller flere barn 100 pst. av alderspensjonen. Det samme gjelder når et ugift medlem etterlater seg adoptivbarn. Medlemmets enke (enkemann) regnes som mor (far) i forhold til adoptivbarn og stebarn som fortsetter å være under hennes (hans) omsorg. Er noen av dem ikke under hennes (hans) omsorg, beregnes pensjonen for disse barn som om begge foreldre var døde.

Pensjonskassens styre kan forhøye barnepensjonen utover satsene i første ledd når den av barnets foreldre som lever, ikke har enke- eller enkemannspensjon eller bare oppebærer en del av pensjonen.

Har adoptivbarn pensjon også etter sin virkelige far eller mor, bortfaller den minste av pensjonene.

Barnepensjoner anses ytt med like stort beløp til hvert barn.

§ 37. Barn hvis foreldre ikke har inngått ekteskap med hverandre, og som ved medlemmets død ikke var under dets omsorg, skal som barnepensjon ha 12,5 pst. av det som alderspensjonen utgjør, uansett at pensjonen etter § 36 beregnes fullt ut for de andre barn. Er begge foreldre døde, fordobles beløpet. Vilkåret for barnepensjon er at farskapet er fastslått på lovbestemt måte.

§ 38. Barn etter foreldre som begge var medlemmer av pensjonskassen, skal når begge foreldre er døde ha barnepensjon regnet etter reglene i § 36 annet ledd særskilt for hver av de stillinger foreldrene hadde. Bestemmelsene om maksimumsgrunnlag i § 25 får tilsvarende anvendelse.

§ 39. Rett til barnepensjon inntreffer ikke:

28. juli.

- a) for barn som er født i ekteskap, dersom ekteskapet er inngått etter at medlemmet er fratrådt den stilling som er grunnlaget for pensjonsretten,
- b) for adoptivbarn, dersom adopsjonen har funnet sted etter fratrede eller mindre enn ett år før fratrede, dersom adopsjonsforholdet var opphørt før medlemmets død eller dersom medlemmet er død innen to år etter adopsjonen og dødsfallet skyldes sykdom som han led av ved adopsjonen og som det må antas at han da kjente til,
- c) for barn som er født utenfor ekteskap, dersom det er født etter at medlemmet har fratrådt stillingen.

Nr. 26.

Når særlige grunner taler for det, kan pensjonskassens styre tilstå hel eller delvis pensjon i disse tilfelle.

§ 40. Når et kvinnelig medlem dør, skal enkemannen i samsvar med reglene i §§ 32—34 ha enkemannspensjon dersom pensjonskassens styre finner det godtgjort at mannen ble forsørget av henne. Redusert pensjon kan gis når han ble delvis forsørget av henne.

Pensjonen avkortes eller faller helt bort dersom enkemannen antas å kunne skaffe seg høvelig arbeid.

Kap. 8. Forskjellige bestemmelser.

§ 41. Pensjonskassens årlige utgifter utredes av medlemmenes innskott og avkastningen av pensjonskassens fond med det nødvendige tilskott av staten.

Pensjonskassens fond skal opprettholdes med det beløp som pensjonsfondene for Statens Pensjonskasse, Pensjonskassen for Statens Tjenestemenn og Den Norske Enkekasse tilsammen utgjør ved denne lovs ikrafttreden.

§ 42. Dersom Stortinget forhøyer statstjenestemennenes regulativmessige lønninger, eller bevilger dyrtids-, krise-, regulerings- eller andre tilsvarende tillegg til disse skal spørsmålet om å bevilge tillegg til pensjonene legges fram for Stortinget. Bestemmelsen gjelder tilsvarende dersom tilleggene settes ned eller faller bort.

Dersom Stortinget setter ned statstjenestemennenes regulativmessige lønn slik at noen egenpensjon som er beregnet på grunnlag av den tidligere gjeldende høyere lønn blir større enn 80 pst. av den fratrådte stillings nye høyeste pensjonsgrunnlag, kan slike pensjoner ved vedtak av Stortinget settes ned til 80 pst. av det nye pensjonsgrunnlag.

Foregående ledd gjelder tilsvarende for enke- og barnepensjoner. Nedsetting skjer i samme forhold som mannens pensjon ville bli satt ned.

28. juli. Stortinget kan fastsette tilsvarende tillegg til og endringer i
Nr. 26. pensjonene også for andre som har pensjon etter denne lov.

§ 43. Rettigheter og plikter etter denne lov kan endres ved senere lov for dem som er blitt medlemmer av Statens Pensjonskasse etter 23. april 1937. Det samme gjelder bestemmelser om aldersgrenser.

De bestemmelser om innskott og pensjonsrettigheter som er gitt i denne lov eller blir truffet i medhold av den, kan tas opp til revisjon og regulering i det tilfelle at pensjonskassens medlemmer også måtte bli pålagt plikt til å tre inn som medlemmer av en eventuell folkeforsikring eller bli berettiget til alminnelig folkepensjon (folketrygd).

§ 44. Pensjon etter denne lov skal reduseres med invalidrente eller livrente som pensjonisten får etter noen annen lov, dersom pensjonen og renten er gitt for samme skade og renten er erstatning for ulykke som har rammet medlemmet. Det skal dog ikke gjøres fradrag for tilleggsytelser (forsørgingstillegg til hustru, hjelpeløshetsbidrag og lignende) som ikke ytes etter denne lov.

Institusjoner som betaler lovbestemt invalidrente eller livrente til et medlem av kassen eller dets etterlatte, plikter å melde dette til kassen.

§ 45. Pensjoner etter denne lov avrundes til nærmeste antall hele kroner pr. måned.

Ved en pensjonists død blir den restpensjon som tilkommer ham, å utbetale enten til skifteretten eller til gjenlevende ektefelle eller en annen av de etterlatte etter pensjonskassens bestemmelse.

§ 46. Når et medlem av pensjonskassen inngår ekteskap, eller når ekteskapet oppløses ved død eller skilsmisse, plikter medlemmet, den gjenlevende ektefelle eller i tilfelle vergen å sende melding om det til pensjonskassen.

Medlemmet eller vergen plikter også å gi de meldinger, attester og opplysninger som pensjonskassen ellers forlanger. Dette gjelder også et medlems ektefelle og livsarvinger eller i tilfelle vergen og den som utbetaler lønn til medlemmet.

Unnlatelse av å etterkomme disse plikter straffes med bøter.

§ 47. Med samtykke av departementet kan pensjonskassens styre treffe overenskomst med en annen pensjonsinnretning eller en kommune om overføring av medlemmer og pensjonister. I overenskomsten bestemmes i hvilken utstrekning de overførte medlemmer skal få tidligere tjenestetid regnet med.

På samme måte kan overenskomst treffes om fastsetting av innskottsgrunnlag og om beregning av pensjon dersom et medlem

av Statens Pensjonskasse også går inn under en annen pensjons- 28. juli.
innretning. Nr. 26.

§ 48. Alle offentlige og kommunale oppebørselsbetjenter eller kasser plikter, etter nærmere bestemmelser av Kongen eller den han gir fullmakt, uten godtgjøring av pensjonskassen å holde tilbake og innbetale innskott til kassen samt å foreta pensjonsutbetalinger for den. Samme plikt til uten godtgjøring å holde tilbake og innbetale innskott har også andre som betaler lønn til et medlem av pensjonskassen.

Av forfalne innskott, som ikke innbetales i rett tid, kan pensjonskassen kreve renter etter en rentefot som fastsettes av kassens styre.

Alle offentlige og kommunale myndigheter og andre institusjoner som innskottspliktige medlemmer hører under, plikter å sende inn til pensjonskassen meldinger og innberetninger om kassens medlemmer i den utstrekning det bestemmes av Kongen eller den han gir fullmakt.

Overtredelse av disse bestemmelser straffes med bøter.

§ 49.

1. Denne lov gjelder for dem som ved lovens ikrafttreden var blitt medlemmer av Statens Pensjonskasse og som da ikke var blitt pensjonister — herunder også de som har rett til oppsatt alderspensjon. Dog skal bestemmelsen i lov om Statens Pensjonskasse av 28. juli 1921 § 12, 1 b gjelde for dem som ved nærværende lovs ikrafttreden ikke har over 10 år igjen til aldersgrensen.

Den hittil gjeldende lovgivning om rettigheter og plikter overfor Statens Pensjonskasse skal gjelde for dem som er blitt medlemmer før 23. april 1937 og som innen en frist som fastsettes av Statens Pensjonskasse skriftlig erklærer at de ikke godtar nærværende lov.

2. Denne lov gjelder også for dem som er blitt pensjonister mellom 1. juli 1946 og lovens ikrafttreden — herunder de som i dette tidsrom har fått oppsatt alderspensjon.

Den hittil gjeldende lovgivning om rettigheter og plikter overfor Statens Pensjonskasse skal gjelde for dem som er blitt pensjonister før 1. juli 1946. Dog gjelder nærværende lovs §§ 23, 28 første punktum, 32, 35, 36 og 37 også for disse pensjonister.

3. De nærmere regler om gjennomføring av disse bestemmelser gis av departementet.

§ 50. Denne lov trer i kraft 1. august 1949. Dog får de bestemmelser som er nevnt i § 49 nr. 2, 2. ledd, siste punktum, virkning fra 1. juli 1949.

28. juli. Fra 1. august 1949 oppheves lov om Statens Pensjonskasse av
Nr. 26. 28. juli 1921 med unntak av § 24 nr. 4 og 5, § 25 og § 28. Videre
oppheves fra samme tid lov av 28. februar 1947 om beregning av
pensjon til tjenestemenn som fratrer tjenesten i tida 1. juli 1946
og til det nye lønnsregulativ trer i kraft og midlertidig lov av 9.
juli 1948 om tillegg til lov om Statens Pensjonskasse av 28. juli 1921.

28. juli. **Lov *)¹⁾ om Statsbanenes Pensjonskasse.**

Nr. 27. § 1. Statsbanenes Pensjonskasse er en statsgarantert kasse til
dekning av de pensjoner som etter denne lov skal utbetales av
kassen.

§ 2. Statsbanenes Pensjonskasse hører administrativt under det
departement som Kongen bestemmer. Kassen ledes av et styre som
oppnevnes på den måte Kongen bestemmer. I styret skal kassens
medlemmer være representert etter forslag fra de tjenestemanns-
organisasjoner som departementet bestemmer.

Kongen fastsetter instruks for styret og nærmere regler om for-
valtningen av fondsmidlene.

§ 3. Statsbanenes Pensjonskasse overtar de eiendeler og for-
pliktelser som Hovedbanens Pensjonskasse har.

§ 4. Vedtak som styret treffer etter denne lov og som gjelder
medlemmenes og pensjonistenes rettigheter og plikter kan ankes inn
for departementet av den som vedtaket går imot.

§ 5. Et medlem plikter å betale et innskott til pensjonskassen
på 6 % av innskottsgrunnlaget. I tillegg hertil blir et innskott som
svarer til $\frac{2}{3}$ av medlemmets innskott å utrede av Statsbanene.

§ 6. Ved fastsettingen av innskottsgrunnlaget legges til grunn
den faste lønn (regulativlønnen), medregnet opptjente alderstillegg,
pengegodtgjøring som trer istedenfor naturalytelse og personlige
tillegg som er fastsatt av Stortinget eller som pensjonskassens styre
bestemmer skal tas med. Alminnelige faste tillegg til regulativlønnen
av varig art tas med dersom det bestemmes av Stortinget. Natural-
ytelser tas med når det ikke gjøres fradrag i regulativlønnen for
slike ytelser. Av timepenger blir innskott å beregne etter et beløp
som fastsettes av pensjonskassens styre for vedkommende tjeneste-
mannsgruppe.

Postgodtgjøring som Statsbanene betaler sine tjenestemenn for
bestyrelsen av poståpnerier som er overtatt av Statsbanene regnes

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

¹⁾ St.vedtak 26. juli. Se Ot. prp. nr. 85. Innst. O. nr. XII. St.tid., forh.
i Ot. s. 626—655; i Lt. s. 202.

med i innskottsgrunnlaget etter bestemmelser som fastsettes av 28. juli.
Kassens styre. Nr. 27.

Derimot tas ikke med tillegg som ytes for tjenestegjøring i visse deler av landet eller utlandet (stedstillegg) eller godtgjøring for utgifter som er forbundet med stillingen, f. eks. kontorholdsgodtgjøring, tellepenger og bekledningsgodtgjøring.

Verdien av naturalytelser og av inntekter som er undergitt tilfældige endringer, fastsettes skjønnsmessig av pensjonskassens styre.

§ 7. De nærmere regler om beregningen og overføringen av pensjonsinnskott fastsettes av departementet.

§ 8. For Statsbanenes Pensjonskasse gjelder bestemmelsene i loven om Statens Pensjonskasse §§ 5—10, 13—16, 18—40 og 42—48 med de endringer som følger av at Statsbanenes Pensjonskasse trer istedenfor Statens Pensjonskasse.

§ 9. Pensjonskassens årlige utgifter utredes av medlemmenes og Statsbanenes innskott og avkastningen av pensjonskassens fond med det nødvendige tilskott av staten. Pensjonskassens fond skal opprettholdes med minst det beløp som pensjonsfondene for Statsbanenes Pensjonskasse og Hovedbanens Pensjonskasse tilsammen utgjør ved denne lovs ikrafttreden.

§ 10. Tjenestemann som er tilsatt i stilling som er eller blir innlemmet i Statsbanenes Pensjonskasse, skal gå av ved den aldersgrense som er fastsatt for stillingen.

1. Aldersgrensen er:

- a) 70 år for menn og 65 år for kvinner i alle stillinger for hvilke det ikke av Kongen er eller blir fastsatt en lavere aldersgrense.
- b) 68 år for overingeniører ved jernbaneanleggenes distrikter, ingeniører av lavere grad enn overingeniører, samt inspektører og lokomotivmestere, oppsynsmenn, verksmestere og verkstedsformenn.

2. Lov om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn av 14. mai 1917 § 4 får tilsvarende anvendelse for jernbanens tjenestemenn.

§ 11.

1. Denne lov gjelder for dem som ved lovens ikrafttreden var blitt medlemmer av Statsbanenes Pensjonskasse og som da ikke var blitt pensjonister — herunder også de som har rett til oppsatt alderspensjon. Dog skal bestemmelsen i vedtekter for Statsbanenes Pensjonskasse av 19. juni 1923 § 4, 1 b gjelde for dem som ved nærværende lovs ikrafttreden ikke har over 10 år igjen til aldersgrensen.

28. juli
Nr. 27. De hittil gjeldende bestemmelser om rettigheter og plikter overfor Statsbanenes Pensjonskasse skal gjelde for dem som er blitt medlemmer før 23. april 1937 og som innen en frist som fastsettes av Statsbanenes Pensjonskasse skriftlig erklærer at de ikke godtar nærværende lov.

2. Denne lov gjelder også for dem som er blitt pensjonister mellom 1. juli 1946 og lovens ikrafttreden — herunder de som i dette tidsrom har fått oppsatt alderspensjon.

De hittil gjeldende bestemmelser om rettigheter og plikter overfor Statsbanenes Pensjonskasse skal gjelde for dem som er blitt pensjonister før 1. juli 1946. Dog gjelder §§ 23, 28 første punktum, 32, 35, 36 og 37 i loven om Statens Pensjonskasse også for disse pensjonister.

3. De nærmere regler om gjennomføring av disse bestemmelser gis av departementet.

§ 12. Denne lov trer i kraft 1. august 1949. Dog får de bestemmelser som er nevnt i § 11 nr. 2, 2. ledd, siste punktum, virkning fra 1. juli 1949.

28. juli. **Kongelig resolusjon** om at det ulønte visekonsulat i Sevilla omdannes til ulønt konsulat og får som distrikt provinsene Almería, Badajoz, Cáceres, Ciudad Real, Córdoba, Granada, Huelva, Jaén, Málaga og Sevilla.

28. juli. **Kongelig resolusjon.**

Reglement for språklig-historisk embets-eksamen i engelsk av 2. februar 1934 med senere endringer tilføyes et nytt punkt C i samsvar med et framlagt utkast.

Utkastet lyder slik:

C. Eksamen i engelsk med amerikansk språk og litteratur.
(Adjunkteksamen, bifags- og hovedfagseksamen).

Inntil videre gjelder følgende reglement for en særlig embets-eksamen i engelsk med større vekt på amerikansk kultur.

Kravene til praktisk språkerredømme og til kunnskap i språk-historie er de samme som for engelskstudiet (A og B). Kandidaten skal i tillegg ha kjennskap til de viktigere særmerker ved den amerikanske engelsken.

Kravene i kunnskap i britisk historie, kultur, samfunnshøve og litteraturhistorie blir redusert med om lag en tredjedel. I stedet skal kandidaten ha kjennskap til amerikansk historie, kultur, samfunnshøve og litteraturhistorie i et mål som svarer til reduksjon av det britiske pensum.

Litteraturpensum er det samme som under A og B, men for perioden etter 1800 skal kandidaten velge fra amerikansk litteratur så mange verker at det svarer til en tredjedel av det samlede pensum, og skyte ut en tilsvarende del av det britiske litteraturpensum; det samme gjelder pensum i essays og lyrikk. En liste over amerikansk litteratur blir gitt i studieplanen.

28. juli.

Kongelig resolusjon *) om nedsettelse av konsesjonsgrensene etter skogkonsesjonsloven og jordkonsesjonsloven for Rødene herred, Østfold fylke.

28. juli.

Kongelig resolusjon *) om sams sauesanking i beitestrekninger i Beiarn herred, Nordland fylke.

28. juli

Rundskrivelse fra Justisdepartementet.

28. juli.

Oppnevning av prosessfullmektig og ettergivelse av gebyrer m. v. i ekteskaps-, barnefordelings- og bidragssaker.

Ved lov nr. 7 av 28. juli 1949 om endringer i ekteskapslovgivningen, som trer i kraft 1. september 1949, er bl. a. § 423 i lov om rettergangsmåten for tvistemål endret. Etter endringen lyder paragrafen:

«Dersom retten finner det nødvendig, kan den av eget tiltak oppnevne prosessfullmektig for en saksøkt som er uteblitt eller ikke har gitt tilsvaret under saksforberedelsen eller er uteblitt fra hovedforhandlingen. Saksøkte plikter i silke tilfelle å erstatte det offentlige dets utlegg til prosessfullmektig for ham. Beløpet kan drives inn ved utpantning.

Hvis en av partene har prosessfullmektig, kan retten om den finner det nødvendig, etter begjæring oppnevne prosessfullmektig for den annen part, dersom denne er uformuende. Likeså kan retten, om den det finner nødvendig, etter begjæring oppnevne prosessfullmektig for en uformuende ektefelle som søker separasjon i henhold til lov om inngåelse og oppløsning av ekteskap av 31. mai 1918 § 42, 1. ledd, eller skilsmisse etter samme lovs §§ 48—52. Hvor ikke særlige grunner taler mot det, skal retten oppnevne den person som vedkommende part ønsker.

Vedkommende departement kan gi nærmere forskrifter til gjennomføring og utfylling av bestemmelsene i denne paragraf.»

Ved endringsloven er det videre føyet til et nytt 7. ledd i § 3 i lov om foreldre og ektebarn av 10. april 1915, sålydende:

«Behandles sak etter denne paragraf ved domstolene, får reglene i tvistemålslovens § 423 om oppnevning av prosessfullmektig tilsvarende anvendelse, bortsett fra annet ledds annet punktum.»

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

28. juli. Ved denne bestemmelse er tvistemålslovens § 423 gitt anvendelse både i barnefordelingssaker og i saker om bidrag til ektebarn, jfr. henvisningen i ektebarnlovens § 5.

Samtidig er sist nevnte bestemmelse ved en tilføyelse i § 56 i lov om inngåelse og oppløsning av ekteskap av 31. mai 1918 gitt tilsvarende anvendelse på bidragssaker mellom ektefeller og fraskilte, jfr. henvisningene i ekteskapslovens § 57, første ledd, og § 3 i lov om ektefellers formuesforhold av 20. mai 1927.

Endelig er det ved lov av 24. juni d. å. om endring i sporteloven m. v. foretatt tilføyelse i sist nevnte lovs § 143 slik at paragrafen nå lyder:

«I tilfelle av uformuenhet eller når andre særlige forhold er til stede, kan vedkommende regjeringsdepartement eller — når det gjelder de saker som er nevnt i domstolslovens § 88, tredje ledd, domstolen ettergi eller nedsette gebyr til staten og godtgjørelse for statens utlegg etter denne lov eller etter lov av 21. juli 1916 om vitners og sakkyndiges godtgjørelse m. v.» Denne lovendring trådte i kraft 1. juli 1949.

Foran nevnte lovendringer gir domstolene en større myndighet enn tidligere med hensyn til fri rettshjelp i ekteskaps-, bidrags- og barnefordelingssaker. Tidligere hadde domstolene på den ene side en ubetinget plikt til å oppnevne prosessfullmektig i visse tilfelle. På den annen side kunne slik oppnevning bare skje i ekteskapssaker, og domstolene hadde ingen myndighet til å ettergi godtgjøring for statens utlegg til sakkyndige og vitner.

Heretter kommer tvistemålslovens § 423, 1. ledd og 2. ledd, 1. punktum, også til anvendelse i bidrags- og barnefordelingssaker. Videre er § 423, 2. ledd, 2. punktum, utvidet til å gjelde skilsmisse-saker i henhold til ekteskapslovens §§ 48—52, og det vil heretter i alle tilfelle bero på rettens skjønn om prosessfullmektig skal oppnevnes. Endelig vil domstolene heretter helt eller delvis kunne fritta en part for å betale alle utgifter som påløper i en slik sak i form av gebyrer og utlegg til stevninger, kunngjøringer, porto, domsmenn, sakkyndige og vitner.

Departementet har antatt at foran nevnte lovbestemmelser er slik å forstå at oppnevning av prosessfullmektig og ettergivelse eller nedsettelse av gebyrer og godtgjøring for utlegg i hovedsaken ikke uten videre omfatter bevisopptak til bruk for saken som holdes ved en annen domstol. Når den dømmende rett har foretatt oppnevning eller meddelt gebyrfritak i hovedsaken, bør den i forbindelse med begjæringen om bevisopptak gi den bevisopptakende rett underretning om det, men det er sist nevnte rett som avgjør om lovens

betingelser er til stede for at slik oppnevning eller ettergivelse kan 28. juli. og bør finne sted for så vidt angår bevisopptaket. Etter departementets mening bør oppnevning av prosessfullmektig for en part i forbindelse med bevisopptak bare foretas når dette finnes uomgjengelig nødvendig på grunn av bevisopptaketets særegne karakter.

Spørsmålet om ettergivelse av gebyr og godtgjøring for utlegg vedkommende den forberedende ankebehandling avgjøres av den domstol som forbereder ankesaken. For gebyrer og utlegg under selve ankebehandlingen treffes avgjørelsen av ankedomstolen, likesom denne avgjør om prosessfullmektig kan og bør oppnevnes i ankesaken.

Etter endringsloven av 28. juli 1949 er departementet i henhold til tvistemålslovens § 423, siste ledd, bemyndiget til å gi nærmere forskrifter til gjennomføring og utfylling av bestemmelsene i paragrafen. I henhold hertil fastsetter departementet følgende

Forskrifter:

- I. a) Dersom retten finner det nødvendig, skal den etter § 423, 1. ledd, av eget tiltak oppnevne prosessfullmektig for en part som er uteblitt eller som ikke har avgitt tilsvær.

Regelen er begrunnet først og fremst i den offentlige interesse av at ekteskaps-, bidrags- og barnefordelingssaker blir betryggende belyst. Dette må retten ha for øye når den skal avgjøre om det er nødvendig at prosessfullmektig blir oppnevnt. For sakens rette opplysning er partenes personlige forklaring ofte viktigere enn prosedyre fra en sakfører, som kanskje er uten kjennskap til forholdet mellom partene. Når saksøkte har avgitt forklaring under saksforberedelse eller ved bevisopptak, vil det derfor ofte være unødvendig å oppnevne prosessfullmektig for ham om han ikke møter under hovedforhandlingen.

I samme forbindelse peker departementet på den tilføyelse som endringsloven av 28. juli 1949 har gjort til tvistemålslovens § 115, 1. ledd: «I de saker som er nevnt i domstolslovens § 88, 3. ledd, kan retten bestemme at en part som uteblir uten gyldig forfall skal avhentes til samme eller et senere rettsmøte.»

Både av hensyn til sakens rette opplysning og av økonomiske grunner bør oppnevning etter tvistemålslovens § 423, 1. ledd, ikke finne sted hvis det er mulig og rimelig å fremtvinge fremmøte av parten etter foranstående bestemmelse.

28. juli. Etter dette vil oppnevning av prosessfullmektig i henhold til § 423, 1. ledd, som regel bare få aktualitet når saksøkte er forsvunnet. Også i slike tilfelle er det overlatt til retten etter en fri vurdering å avgjøre om oppnevning av prosessfullmektig er nødvendig, men departementet antar at retten bør være meget varsom med ikke å oppnevne prosessfullmektig når saksøkte er forsvunnet, og saken kan by på tvilsspørsmål.

b) Når en part som har fått oppnevnt prosessfullmektig i henhold til foranstående bestemmelse, senere deltar i forhandlingen, faller oppnevningen bort for den videre behandling av saken.

c) Saksøkte plikter å erstatte det offentlige dets utlegg til prosessfullmektig oppnevnt for ham etter § 423, 1. ledd. Denne refusjonsplikt ble tidligere utledet av tvistemålslovens §§ 169 og 170, men nå er bestemmelse herom inntatt i § 423. Med hensyn til innfordringen av refusjonsbeløpet henvises til departementets 2 rundskriv av 10. februar 1949. Anmodning om innfordring skal ikke finne sted før departementet har revidert salæransettelsen.

II. a) Når retten skal avgjøre om oppnevning av prosessfullmektig for en uformuende part skal finne sted etter reglene i § 423, 2. ledd, 1ste punktum, skal det avgjørende være om retten finner at slik oppnevning er nødvendig av hensyn til vedkommende parts tarv og sakens beskaffenhet. Særlig når en part innrømmer det faktiske forhold som er grunnlag for skilsmisse- eller separasjonskravet og ikke har noe vesentlig å innvende mot motpartens påstander, vil det i mange tilfelle ikke være nødvendig at vedkommende part blir bistått av sakfører på det offentliges bekostning.

b) Hensikten med bestemmelsen i § 423, 2. ledd, 1. punktum, er å avhjelpe den ulikhet i partenes stilling som følger av at den ene, men ikke den annen, har vært i stand til å skaffe seg juridisk hjelp. Av dette følger at den part som først har opptrådt med sakfører, ikke kan få oppnevnt prosessfullmektig av den grunn at motparten senere opptrer med sakfører. Opptrer begge parter samtidig med sakfører, vil ingen av dem kunne få oppnevnt prosessfullmektig i henhold til denne bestemmelse.

III. Så vel etter § 423, 2. ledd, 1. punktum, som 2. ledd, 2. punktum, er det en betingelse for at prosessfullmektig skal kunne bli oppnevnt at vedkommende part er uformuende. Med dette menes

at parten mangler økonomisk evne til å betale sin prosessfullmektig. Ved bedømmelsen herav må retten ta i betraktning så vel hans formuesforhold som hans inntekt og forsørgelsesbyrde m. v. Uformuenhet må legitimeres ved ligningsattest. 28. juli.

IV. a) Hensikten med bestemmelsen i tvistemålslovens § 423, 2. ledd, 2. punktum, er å komme saksøkeren til hjelp når vedkommende er i en uholdbar stilling på grunn av mislige forhold fra den annen ektefelles side. Departementet finner grunn til å understreke at i den proposisjon som ligger til grunn for lovendringen om å gi regelen anvendelse også på skilsmisssaker i henhold til ekteskapslovens §§ 48—52 er det forutsatt «at domstolene vil vise forsiktighet og i samsvar med loven bare foreta oppnevning hvor det i den enkelte sak er nødvendig av hensyn til saksøkerens tarv». I denne forbindelse finner departementet å burde henstille til domstolene å gi parter som ikke har prosessfullmektig, all den hjelp — også med innsamling av opplysninger til bruk i saken — som etter forholdene er mulig, jfr. også tvistemålslovens § 86.

b) Tvistemålslovens § 423, 2. ledd, 2. punktum, kan friste til misbruk. Særlig kan det tenkes at det vil bli nedlagt påstand om separasjon etter ekteskapslovens § 42, 1. ledd, for å oppnå oppnevning av prosessfullmektig, til tross for at påstanden om separasjon etter nevnte lovbestemmelse åpenbart ikke kan føre frem. Departementet vil be domstolene være på vakt mot forsøk på slikt misbruk. Er det tvil om oppnevning kan og bør finne sted, bør avgjørelsen utstå inntil muntlig saksforberedelse er holdt eller tilsvaret avgitt. Frafaller parten påstand om separasjon etter ekteskapslovens § 42, 1. ledd, allerede under saksforberedelsen, bør en foretatt oppnevning falle bort.

V. a) Hvis ikke særlige grunner taler mot det, skal retten etter loven oppnevne den person vedkommende part ønsker, som hans prosessfullmektig, men det er forutsetningen at prosessfullmektigen som regel skal være sakfører. Bare unntaksvis når det gis en rimelig grunn for det, kan det oppnevnes prosessfullmektig som ikke er sakfører. Prosessfullmektigen må i så fall fylle betingelsene i henhold til tvistemålslovens § 44.

b) Under «særlige grunner» faller også at det offentlige blir pådratt økete utgifter ved at den prosessfullmektig parten ønsker, blir oppnevnt, f. eks. når prosessfullmektigen er bo-

28. juli. satt utenfor rettskretsen. I slike tilfelle skal det som regel tas bostedsforbehold. Ved bytte av prosessfullmektig etter partens ønske skal det vanligvis tas forbehold om at ombyttet ikke skal medføre økete utgifter for det offentlige.

VI. Oppnevningen kan gjøres gjeldende fra det tidspunkt betingelsene for oppnevning først forelå, selv om denne finner sted senere. Arbeidet med forliksmegling og utgifter forbundet hermed omfattes ikke av oppnevningen. Likeså faller etterfølgende arbeid, som bistand med anke, bidragsinnfordring m. v., utenfor.

VII. Den oppnevnte prosessfullmektigs salær ansettes av den rett som har foretatt oppnevningen. Til bruk for salæransettelsen skal prosessfullmektigen levere skriftlig arbeidsoppgave. Denne må være så spesifisert at retten — og departementet ved revisjon av salæransettelsen — kan gjøre seg opp en begrunnet mening om rimeligheten og nødvendigheten av det oppførte forarbeid. Arbeidsoppgaven og utskrift av dommen skal sendes med når ansettelsen blir sendt departementet til revisjon.

VIII. a) Den oppnevnte prosessfullmektig plikter å nedlegge påstand om saksomkostninger til det offentlige, og retten skal påse at dette blir gjort. Det gjelder også når prosessfullmektig er oppnevnt i henhold til § 423, 1. ledd, idet refusjonskravet overfor parten er subsidiært og ofte verdiløst. En sak, hvori prosessfullmektig er oppnevnt eller gebyrfritak er gitt i henhold til foranstående bestemmelser, må ikke heves som forlikt uten at det nedlegges påstand om saksomkostninger til det offentlige, med mindre departementet har samtykket heri.

b) Spørsmålet om saksomkostninger skal avgjøres etter reglene i tvistemålslovens 13. kapitel. Det er ikke anledning til å ta hensyn til partenes økonomiske stilling slik som i straffesaker. Heller ikke kan det tas hensyn til at vedkommende part ikke har villet samtykke i administrativ behandling.

c) Angående formen for domsslutning for så vidt angår saksomkostninger gjelder reglene i rundskriv av 30. desember 1897 punkt 7 også for ekteskapsaker. Når det offentlige tilkjennes fulle saksomkostninger, blir følgelig omkostningsbeløpet å fastsette til et bestemt beløp + det beløp hvortil den oppnevnte prosessfullmektigs salær blir endelig fastsatt. Herav følger at anmodning om innfordring av idømte saksomkostninger ikke skal sendes skattefogden før salæransettelsen er revidert.

Skriv *) frå Forsyningsdepartementet om at brannlova skal 28. juli gjelde for nokre strok i Balestrand herad, Sogn og Fjordane fylke, og om tilleggsføresegn til § 15 i brannlova for heradet.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet om tilleggsbestem- 28. juli melse til brannlovens § 15 for Rakkestad bygningskommune, Østfold fylke.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet om avgifter for bru- 29. juli ken av Stavanger offentlig godkjente slaktehus.

Skrivelse **) fra Forsyningsdepartementet om endringer i ved- 29. juli tekt for det tidligere Aker til bygningslovens § 46 punkt 3, 1ste ledd, og § 48 punkt 3, annet punktum.

Skrivelse **) fra Forsyningsdepartementet om regulering av 29. juli Drangeid i Nes herred, Vest-Agder fylke, og om vedtekter i tilknytning til reguleringen.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet. 30. juli.
Desentralisering av den offentlige virksomhet og forvaltning — ekteskapssaker.

Ved revisjonen av ekteskapslovgivningen i 1937 (lov nr. 13 av 25. juni 1937) ble avgjørelsen av ekteskapssaker lagt til domstolene. Den tidligere adgang til administrativ behandling ble dog opprettholdt som subsidiær. Avgjørelsen ligger i disse tilfelle nå dels hos Justisdepartementet dels hos fylkesmennene.

Ved lov nr. 7 av 28. juli 1949 om endringer i ekteskapslovgivningen, som trer i kraft 1. september d. å., er Justisdepartementets bevillingsmyndighet i ekteskapssaker overført til fylkesmennene.

Etter lovendringen lyder ekteskapslovens § 42 slik:

Etter begjæring av en av ektefellene kan separasjon gis, hvis den annen ektefelle vedvarende eller gjentagende forsømmer sin underholdsplikt like overfor ektefellen eller barna eller for øvrig gjør seg skyldig i grov eller vedvarende krenkelse av sine plikter mot dem eller jevnlig misbruker beruselsesmidler eller fører et lastefullt liv eller gjentagne ganger er dømt til tap av de rettigheter som er nevnt i straffelovens § 29 nr. 2, eller til straff som medfører tap av dem.

Likeså kan separasjon gis etter begjæring av den ene ektefelle, hvis der mellom ektefellene er oppstått sådan uenighet eller uoverensstemmelse at det — hensett så vel til ektefellen som i til-

*) Kunngj. 8. august i Lovtid. 1 nr. 28.

**) Kunngj. 18. august i Lovtid. 1 nr. 29.

30. juli. felle til barna — ikke billigvis kan forlanges at samlivet skal fortsettes.

Separasjon skjer ved dom med mindre ektefellene er enige om å overlate avgjørelsen til fylkesmannen.

Bevilling til separasjon etter denne paragraf skal forkynnes for ektefellene, som kan bringe avgjørelsen inn for vedkommende departement. Bevillingen blir endelig dersom klage ikke er gitt inn til fylkesmannens kontor innen tre uker fra forkynnelsen. Om forkynnelsen gjelder reglene i domstolslovens kap. 9 tilsvarende så langt de passer. Utgiftene ved forkynnelsen betales av statskassen.

§ 43 lyder etter lovendringen slik:

Har ektefeller leyd atskilt i ett år etter lovlig separasjon og har de ikke senere gjenopptatt samlivet, kan de forlange bevilling av fylkesmannen til skilsmisse såfremt begge ektefeller er enige om det. Har atskillelsen vart i minst to år, skal slik bevilling gis når en av ektefellene forlanger det. Regelen i § 41 annet punktum får tilsvarende anvendelse.

Har samlivet mellom ektefeller vært hevet i tre år uten at det er skjedd på lovformelig måte, og er samlivet ikke senere gjenopptatt, kan skilsmisse gis etter begjæring av en av ektefellene. Skilsmissen skjer ved dom med mindre ektefellene er enige om å overlate avgjørelsen til fylkesmannen.

Når fylkesmannen gir bevilling etter første ledds annet punktum eller etter annet ledd, gjelder reglene i § 42, fjerde ledd tilsvarende med mindre bestemmelsene i følgende punktum kommer til anvendelse. Er ektefellene enige om å begjære skilsmisse etter annet ledd, kan de på forhånd frafalle retten til å bringe avgjørelsen inn for departementet.

Det er ikke foretatt noen endringer i de materielle vilkår for å oppnå separasjon eller skilsmisse. Da fylkesmennene fra sin nåværende forberedende behandling av disse saker forutsettes å være kjent med de opplysninger og legitimasjoner som må foreligge før sakene kan avgjøres, finner departementet å kunne innskrenke seg til nedenfor å knytte en del bemerkninger til enkelte av de bestemmelser som er endret ved den nye lov, idet en samtidig vil nevne en del momenter som det etter departementets erfaring er grunn til særlig å feste oppmerksomheten ved under den forberedende behandling av separasjons- og skilsmissesakene.

Idet for øvrig vises til den ordlyd loven har fått ved lovendringen, skal en bemerke:

Separasjonssaker i henhold til § 42 (tvangsseparasjon),

hører under domstolene med mindre partene er enige om at fylkesmannen skal avgjøre saken. Etter sin karakter egner disse saker seg best for domstolsbehandling, og det er etter departementets erfaring bare rent unntakelsesvis at partene her velger administrativ behandling. Den part som begjærer separasjon i henhold til denne bestemmelse har — som det vil sees — ikke krav på å få separa-

sjon; det beror på bevillingsmyndighetens skjønn om separasjon 30. juli. skal gis. Det er ved separasjon i henhold til 1ste ledd i alminnelighet ikke nok med en engangs forseelse — det kreves som hovedregel gjentagelser eller et varig forhold likesom det etter paragrafens 2net ledd må foreligge uenighet eller uoverensstemmelser av temmelig alvorlig art for at separasjon skal kunne gis mot den annen parts protest.

Fylkesmannens avgjørelse kan bringes inn for Justisdepartementet.

Skilsmisssaker i henhold til § 43, 1. ledds 1. punktum.

Skilsmisse på grunnlag av 1 års separasjon forutsetter at partene er enige om å begjære skilsmisse. Fristen blir å regne fra den dag separasjonsbevillingen eller -dommen er endelig. Dette må kreves godtgjort ved attest fra vedkommende myndighet, med mindre denne er fylkesmannen selv. Regelmessig er disse saker helt kurante, men undertiden kan det oppstå tvil med hensyn til spørsmålet om partene har levd slik atskilt i separasjonstiden som loven forutsetter.

Fylkesmannens bevilling i henhold til denne bestemmelse er ikke gjenstand for anke.

Skilsmisssaker i henhold til § 43, 1. ledds 2. punktum.

Disse saker — hvor berettigelsen av selve skilsmissekravet som regel er på det rene — er etter lovendringen undergitt samme behandlingsmåte som saker etter paragrafens 1ste punktum. Det er således ikke lenger spørsmål om samtykke fra den annen part til administrativ behandling. Skilsmisse skal gis av fylkesmannen etter forlangende av en av ektefellene når det er gått minst 2 år etter at endelig separasjonsdom eller -bevilling foreligger og lovens vilkår ellers er til stede, jfr. særlig det som er nevnt ovenfor om den faktiske atskillelse i separasjonstiden.

Det er adgang til her å bringe fylkesmannens bevilling inn for departementet.

Skilsmisssaker i henhold til § 43, 2. ledd —

skilsmisse på grunnlag av 3 års faktisk atskillelse.

Avgjørelsen hører under domstolene hvis ikke partene er enige om administrativ behandling. Som ved separasjon i henhold til § 42 beror det i disse tilfelle på myndighetenes skjønn om bevilling skal gis. Med hensyn til betingelsene bemerkes at det ikke er nok å konstatere at partene har levd atskilt i de 3 siste år, det må også dokumenteres eller sannsynliggjøres at det — iallfall fra den ene

30. juli. parts side — har foreligget et samlivsbrudd for minst 3 år siden. Av hensyn særlig til bedømmelsen av spørsmålet om det foreligger et virkelig brudd mellom ektefellene bør grunnen(e) til samlivsbruddet alltid opplyses.

Fylkesmannens avgjørelse kan bringes inn for departementet. Er partene enige om å begjære skilsmisse etter paragrafens annet ledd, kan de imidlertid på forhånd frafalle ankeretten slik at endelig skilsmissebevilling i tilfelle kan utferdiges straks.

*

I separasjons- og skilsmissesaker bør det før avgjørelse treffes bringes på det rene hvordan partene stiller seg til behandlingsmåten for de øvrige spørsmål som kan oppstå i forbindelse med ekteskaps-saken (bidrag, barnefordeling m. v.) Her vil partene kunne være enige om å overlate avgjørelsen av et eller flere av disse spørsmål til fylkesmannen i forbindelse med separasjonen eller skilsmissen. Ellers blir spørsmålene å holde helt utenfor ekteskapssaken. Setter imidlertid en part en bestemt ordning av et slikt sidespørsmål som vilkår for å gå med på administrativ behandling av en separasjons-sak etter § 42 eller en skilsmissesak etter § 43, 2. ledd, kan saken ikke behandles av fylkesmannen med mindre den annen part går med på vilkåret. Ved separasjon etter § 41 og skilsmisse etter § 43, 1. ledd vil det ikke kunne bli spørsmål om å stille noe slikt vilkår.

Hvis en ekteskaps-sak er brakt inn for domstolene, men partene på et senere tidspunkt ønsker administrativ behandling, må retts-saken være hevet ved rettskraftig kjennelse før fylkesmannen kan behandle saken.

Ved skilsmisse må det alltid opplyses om mannen er medlem av offentlig eller privat pensjonsinnretning da det i tilfelle må bringes på det rene om den fraskilte hustrus rett til enkepensjon skal vedvare etter skilsmissen. Hvis mannen gifter seg på nytt og hustruen i det nye ekteskapet er pensjonsberettiget, vil den fraskilte hustru miste pensjonsretten hvis hun fraskriver seg retten til bidrag uten å ta uttrykkelig forbehold om pensjonsretten, jfr. ekteskaps-lovens § 57. Da det forekommer at den fraskilte hustru ikke er oppmerksom på at hun må ta et slikt forbehold hvis hun gjør krav på fortsatt pensjonsrett, må fylkesmannen før skilsmissebevilling meddeles bringe på det rene om hun er oppmerksom på dette. Ved-kommende pensjonskasse skal alltid underrettes om skilsmissen samt om hvorledes det skal forholdes med enkepensjonen.

Ved separasjon eller skilsmisse skal det — hvis partene ikke er enige om å holde spørsmålet utenfor — i bevillingen treffes bestemmelse om hvilken av ektefellene skal ha rett til å fortsette et

husleieforhold, jfr. husleielovens § 32. Det må derfor i disse saker 30. juli foreligge opplysning om partene har felles leilighet (husvær).

Mannen skal som kjent i bevillingen angis med yrke; betegnelser som «arbeider», «sjømann» eller lignende skal ikke godtas. Likeledes skal partenes bopels-kommune(r) angis i bevillingen.

Endelig vil en innskjerpe at partene i bevillingen betegnes med sitt riktige navn da det ofte forekommer at partene — særlig når det gjelder slektsnavn — i dokumentene er betegnet med navn som de ikke har noen hjemmel til å bruke, eventuelt at de anvender en ulovlig skrivemåte av navnet, jfr. navnelovens § 20 og straffelovens § 337. Er det tvil med hensyn til dette, bør navnespørsmålet som regel bringes på det rene før bevilling utferdiges.

Gebyret for separasjonsbevilling og skilsmissebevilling er som kjent for tiden fastsatt til henholdsvis kr. 40 og kr. 60 dog slik at bevilling i tilfelle av «uformuenhet» kan gis uten betaling, jfr. sportellovens § 76. Hvorvidt partene finnes å være uformuende til å betale gebyr vil bero på fylkesmannens skjønn i det enkelte tilfelle. Gebyr skal bare betales når bevilling blir gitt.

Anke.

I de tilfelle hvor fylkesmannens bevilling kan bringes inn for Justisdepartementet, jfr. ekteskapslovens § 42, 4. ledd, og § 43, 3. ledd, sammenholdt med § 76, må avgjørelsen forkynnes for partene bortsett fra de tilfelle hvor partene på forhånd har frafalt retten til å bringe avgjørelsen inn for departementet. Om forkynnelse gjelder reglene i domstolslovens kapitel 9 så langt de passer. Utgiftene ved forkynnelsen skal betales av Staten og skal dekkes av bevilgningen under kap. 350 post 5 i statsregnskapet. Fylkesmennene gis myndighet til å anvisa disse utgifter.

Ankefristen er 3 uker. Departementet antar at det er mest hensiktsmessig at selve bevillingsdokumentet ikke utleveres partene før skilsmissen er endelig. Det samme gjelder bevilling til separasjon etter § 42. I stedet forkynnes for partene meddelelse fra fylkesmannen om at bevilling er gitt, idet partene samtidig gjøres kjent med sin adgang til å anke og med at klage i tilfelle må være kommet inn til fylkesmannens kontor innen 3 uker fra forkynnelsen. Er fristen utløpet uten at klage er innkommet, eller har partene erklært at de vedtar fylkesmannens avgjørelse, gis bevillingsdokumentet på tegning om at bevillingen er endelig. Ved anke sendes begge eksemplarer av bevillingen sammen med ankeerklæringen og sakens øvrige dokumenter inn til departementet.

Avslår fylkesmannen å gi bevilling, vil denne avgjørelse i alle tilfelle kunne bringes inn for departementet i medhold av den almin-

30. juli. nelige bestemmelse i ekteskapslovens § 76. Det er ikke her satt noen ankefrist, og en har derfor ikke ansett det nødvendig at disse avgjørelser forkynnes. Vanlig underretning er tilstrekkelig.

Melding om endelig separasjon og skilsmisse med opplysning om etter hvilken bestemmelse bevillingen er gitt skal sendes Statistisk Sentralbyrå og folkeregistret i partenes bopelskommune. Hvis partene bor i forskjellige kommuner, sendes melding til begge kommuner. Videre skal i de tilfelle hvor mannen er norsk og er forhyret i den norske eller den utenlandske handelsmarine, melding om skilsmissen sendes til Sentralregistret for sjømenn, Kirkegt. 14—16—18, Oslo, idet mannens fødselsdag oppgis. Angående melding til pensjonskasse vises til det som er anført foran.

Bidragssaker m. v.

Ved lovendringen er det også foretatt endringer i ekteskapslovens §§ 54, 56 og 59, i lov om foreldre og ektebarn av 10. april 1915 § 3 og i lov om ektefellers formuesforhold av 20. mai 1927 § 4. De forskjellige tvister som kan oppstå i tilknytning til ekteskapsaker: om underholdsbidrag, omsorgen for felles barn, fordelingen av felleseie, felles leilighet, pensjon m. v. hører fremdeles prinsipielt under domstolene, men slik at partene — som nå — kan bli enige om administrativ behandling. Når administrativ behandling velges hører avgjørelsen etter lovendringen under fylkesmannen, idet adgangen til å velge departementet som 1ste instans nå er falt bort. Fylkesmannens avgjørelse kan imidlertid fremdeles innen 3 måneder bringes inn for Justisdepartementet.

En vil i denne forbindelse anmode om at det i bidragsforelegg som omfatter hustru og barn — eventuelt bare barn — alltid foretas en fordeling av det fastsatte bidrag slik at det framgår hvor stort bidrag er tillagt hver enkelt av de bidragsberettigede.

Så vel i ekteskapssaker som i bidragssaker kan det oppstå tvilsspørsmål av forskjellig art. Særlig vil det i separasjonssaker i henhold til ekteskapslovens § 42 og skilsmissesaker i henhold til § 43, 2. ledd, kunne forekomme tvil med hensyn til bevis- og retts-spørsmål. Slike tvilsspørsmål vil fylkesmennene på forhånd kunne forelegge for departementet. En vil i denne forbindelse særlig nevne saker som reiser spørsmål av internasjonal privatrettslig karakter og saker hvor den ene av partene er sinnssyk eller umyndiggjort. For øvrig antas fylkesmennene med hjemmel i domstolslovens § 43, 2. ledd, å kunne kreve bevisopptakelse ved domstolene til bruk ved avgjørelser etter ekteskapslovens §§ 42 og 43.

Separasjons- og skilsmisssaker samt bidragssaker m. v., som 30. juli etter de nåværende regler hører under departementet i første instans og som er kommet inn til fylket før lovens ikrafttreden, skal avgjøres av departementet og forutsettes derfor sendt inn hit.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at hund i H u r u m 30. juli herred, Buskerud fylke, skal holdes i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at hund i D ø n - 30. juli nes herred, Nordland fylke, skal holdes i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter.

Forskrifter)** om legemidler m. v. på norske skip 1. aug. og til overvintringstokter til arktiske egnar.

(Fastsatt av Sosialdepartementet i henhold til kgl. resolusjon av 22. oktober 1948).

A. Skip.

§ 1. Norsk fartøy på 100 registertonn og derover, som går i utenriks fart, og fartøy som nyttes til fangst i Nordishavet (herunder Island og Grønland) og i de sydlige hav, skal ha ombord en legebok som er godkjent av Helsedirektøren, og legemidler, desinfeksjonsstoffer, forbindingssaker, instrumenter og sykepleieartikler i samsvar med liste I.¹⁾

§ 2. Legeboken og legemidlene m. v. skal oppbevares på forsvarlig måte i et medisinskap eller i en medisinkiste som er tilstrekkelig stor, tett og solid og hensiktsmessig innredet, og som såvidt mulig er beskyttet mot fuktighet, frost og sterk varme. Medisinskabet eller -kisten skal holdes vel avlåst så bare skipsføreren eller den han gir fullmakt får adgang.

§ 3. Alle medisinbeholdere skal ha tydelig signatur som angir legemidlets norske navn og den bruksrettledning som er anført i listen. Navnet skal dessuten være anbrakt slik at det lett kan ses når legemidlet er på plass i skapet eller kisten. Legemidler til innvortes bruk skal ha hvit signatur, legemidler til utvortes bruk og desinfeksjonsstoffer farget signatur.

Påklebete signaturer skal overstrykes med fenniss.

Alle kar og beholdere skal passe godt og støtt i sitt rom i skapet eller kisten, og skal være godt lukket.

*) Kunngj. 18. august i Lovtid. 1 nr. 29.

**) Kunngj. 2. september i Lovtid. 1 nr. 30.

¹⁾ Se side 475.

1. aug. Flasker skal være overbundet med mykt skinn med tilstrekkelig lange fastsydde bånd.

Instrumenter skal regelmessig etterses og gnis inn med kokosfett så de ikke rustet.

§ 4. Skipsføreren skal påse at alle legemidler m. v. ved reisens begynnelse er tilstede i god stand og tilstrekkelig mengde.

Når noe vesentlig forbruk har funnet sted, skal det erstattes så snart det er høve til det. Ved anskaffelse og fornyelse av legemidler som i liste 1a og 1b er oppført med giftmerke skal legemidlets art og mengde føres inn i den i § 6 nevnte kontrollbok som attesteres av apoteket (leverandøren).

§ 5. Skipsføreren skal gjøre seg kjent med legeboken og medisinalisten, og med innholdet av medisinskapet eller -kisten, og skal følge de anvisninger som er gitt i legeboken og listen, om sykebehandling og om tiltak for å trygge mannskapet mot smittsomme sykdommer.

Utlevering fra medisinskapet skal bare skje ved skipsføreren eller den han gir fullmakt. Til den enkelte pasient må ikke utleveres mer ad gangen enn det som antas å gå med ved behandling av den foreliggende sykdom. De utleverte medikamenter skal være signert i samsvar med listen. Det må vises særskilt forsiktighet ved utlevering av stoffer som har giftmerke.

§ 6. Skipsføreren skal sørge for at sakkyndig ettersyn av medisinskapet (-kisten) blir foretatt minst en gang om året. Ettersyn skal i Norge eller andre skandinaviske land foretas ved apotek. I utlandet ellers skal det skje ved norsk legekontor eller om dette ikke er mulig, ved pålitelig lege som er kjent eller anbefalt av konsulatet.

Ved ettersynet skal påses at legeboken og alle påbudte legemidler, desinfeksjonsstoffer, forbindelsessaker, instrumenter og sykepleieartikler er til stede i samsvar med disse forskrifter og liste I og er oppbevart på forsvarlig måte. Legemidler som er blitt fordervet eller mindre virksomme skal kasseres og erstattes med nye.

Den som foretar ettersyn skal gi attest herom i en kontrollbok som skal oppbevares i medisinskapet. Skipsføreren skal på forlangende forevise kontrollboken for tollvesenet i Norge og vedkommende norske konsul i utlandet.

§ 7. Er det ved ettersyn eller fornyelse av medisinalholdningene ikke mulig å skaffe de midler som er oppført i listen, kan skipsføreren midlertidig godta levering av midler som etter uttalelse fra apotek eller lege (jfr. § 6) anses likeverdige eller tilsvarende.

Merknad herom skal i tilfelle tas inn i kontrollboken, og ved hver enkelt porsjon av midlet.

§ 8. Avtrykk av disse forskrifter og av listen skal være festet i kontrollboken. Senere endringer i eller tillegg til forskriftene eller listen skal også festes i kontrollboken.

B. Overvintringstokter.

1. aug.

§ 9. Overvintringstokt som kommer inn under tilsyn etter lov av 6. august 1915 skal ha med godkjent legebok og legemidler, desinfeksjonsstoffer, forbindelsessaker, instrumenter og sykepleieartikler i samsvar med liste II.

Forskriftenes §§ 2—8 gjelder også for slike tokter.

C. Alminnelige bestemmelser.

§ 10. Sosialdepartementet kan i særlige tilfelle gjøre unntak fra forskriftene eller listene for enkelte fartøyer eller for visse grupper av fartøyer.

§ 11. Disse forskrifter trer i kraft 1. august 1949.

Fra samme tid opphører følgende bestemmelser å gjelde:

Kgl. resolusjon av 21. juli 1894 om forskrifter om medisinforsyning på norske skip.

Kgl. resolusjon av 16. mai 1935, I, II og IV om det samme.

§ 5 i forskrifter for overvintringstokter, gitt ved kgl. resolusjon av 15. desember 1917.

På eldre skip kan utskiftning av legemidler m. v. foretas etter hvert, slik at kravene er gjennomført i samsvar med den nye listen innen 3 år etter ikrafttreddelsen.

Liste I.

Legemidler, desinfeksjonsstoffer, forbindelsessaker, instrumenter og sykepleieartikler som norske skip skal ha ombord.

Forord.

I de i forskriftenes § 1 omtalte godkjente legebøker finnes oversikt over hygiene og behandling av sykdommer. I legeboken omtales dessuten sykelige tilstander som bare unntaksvis vil komme til behandling av ikke legekyndige. Videre omtales medikamenter og deres virkemåte (også enkelte medikamenter som ikke er påbudt i medisinkisten).

I denne liste er samlet de legemidler som skal være til stede ombord i de forskjellige typer av skip, og de mengder hvori de skal finnes.

I medisinalisten finnes medisinenes navn, doser, mengdeforhold og en kort bruksrettledning, og som tillegg finnes noen mer utførlige bruksrettledninger og et sykdomsregister.

Det advares mot å bruke medikamentene bare etter denne liste. Når en pasient henvender seg til kapteinen for behandling, bør kapteinen søke å sette seg inn i den foreliggende sykdom og dens korrekte behandling ved å lese det tilsvarende avsnitt i legeboken. Medisinalistens tekst er bare beregnet på å brukes i forbindelse med legeboken.

1. aug.

Listen er delt i følgende avdelinger og underavdelinger:

- 1 a. Legemidler til innvortes bruk.
- b. Legemidler til utvortes bruk.
2. Desinfeksjonsstoffer.
3. Forbindingssaker.
4. Instrumenter og sykepleieartikler.

Tillegg: Bruksrettledninger for penicillin, sulfadiazintabletter og benzyllbenzoatoppløsning.

Sykdomsregister.

Fartøyene er delt i følgende grupper:

Gruppe 1. Fartøyer på 100 reg. tonn brutto og derover i europeisk fart.

Gruppe 2. Fartøyer på 100 reg. tonn brutto og derover i uten-europeisk fart.

Gruppe 3. Fartøyer som anvendes til fangst i Nordishavet (herunder Island og Grønland) og i de sydlige hav, når de ikke har over 50 mann ombord og ikke skal overvintre.

Gruppe 4. Fartøyer som anvendes til fangst- og fiskeekspedisjoner, når de har over 50 mann ombord.

For gruppe 1, 2 og 3 er mengdene angitt i gruppens rubrikk i alle avdelinger og underavdelinger av listen.

For gruppe 4 er mengdene ikke ført opp i egen rubrikk, idet mannskapets antall på fangstekspedisjoner varierer sterkt. Fartøyer av gruppe 4 skal ha ombord de legemidler, desinfeksjonsstoffer og forbindingssaker som er oppført i listen for gruppe 3. Mengdene av de forskjellige midler m. v. skal for hver 50 mann ombord svare til de mengder som er oppført i listen for gruppe 3. Er mannskapet f. eks. 500 mann, skal mengdene i gruppe 3 multipliseres med 10. Av instrumenter og sykepleieartikler skal fartøyer av gruppe 4 ha minst den dobbelte mengde av det som er ført opp for gruppe 3. For øvrig rår en til at større fiske- og fangstekspedisjoner rådfører seg med lege om legemiddelforsyningen m. v. og om nødvendig gjennom ham søker Sosialdepartementet om samtykke til avvikelser eller unntak fra bestemmelsene (kfr. forskriftenes § 10).

1 a. Legemidler til innvortes bruk.

1. aug.

Norsk og latinsk navn	Engelsk og fransk navn, samme eller lign. preparat	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3
<i>Acetylsalisylsyretabletter</i> à 50 cg. Tabl. acid. acetylsalicylici 0,50. Smerte- og feberstillende. 2 tabletter 3—5 ganger i døgnet.	Acetylsalicylic acid in tablets of 7,5 grains. Comprimés d'acide acétylsalicylique à 0, gr 50.	100 tabletter	200 tabletter	200 tabletter
Atebrin, se Mepakrin.				
<i>Digitalistabletter</i> à 10 cg. Tabl. fol. digitalis 0,10. (Giftmerke.) Hjertestyrkende middel. 1 tablett 3 ganger daglig i 4 dager, senere 1 tablett 1 gang daglig.	Digitalis Fol. in tablets of 1½ grains. Comprimés de digitale à 0, gr 10	25 tabletter	100 tabletter	100 tabletter
<i>Emetintabletter</i> à 2 cg i rør à 10 tabletter. Tabl. emetin. hydrochlor. (Giftmerke.) 0.02 Amøbedysenteri. 1 tablett 2—3 ganger daglig i 4—6 dager.	Emetine hydrochloride in tablets of 1/3 grain. Comprimés de chlorhydrate d'émétine à 0, gr 02.	0	10×10 tabletter	5×10 tabletter
<i>Engelsk salt.</i> Magnes. sulfas. Avføringsmiddel. 1 spiseskje til et ølglass vann.	Epsom salts. Sulfate de magnésium.	200 g	400 g	400 g
<i>Fthalylsulfathiazoltabletter</i> à 50 cg. Tabl. fthalylsulfathiazoli 0,50. Ved dysenteri. 2—4 tabletter hver 4. time i ett døgn. Deretter 2—3 tabletter 3 ganger daglig. Behandlingen må ikke ut- strekkes over 5—6 dager. Må ikke tas samtidig med emetin.	Phthalylsulfathiazole in tablets of 7,5 grains. Comprimés de Fthalylsulfathiazole à 0, gr 50.	0	250 ¹⁾ tabletter	0

1) Skal bare tas med hvis skipet anløper havn mellom 33° N og 33° S.

1. aug.

Norsk og latinsk navn	Engelsk og fransk navn, samme eller lign. preparat	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3
<i>Hostestillende tabletter.</i> Cynoglossotabletter med kodein F.N. Pulv. Cynoglossi comp. 0,25 g. Codein. phosphas pulv. 0,025 g. Constituens q.s. (Giftmerke.) Hostestillende. 1—2 tabl. opp til 3 ganger daglig ved sterk hoste.	Dover's tablets 5 grains Opiated compound tablets Containing cynogloss 4 grains and codeine phosphate $\frac{1}{2}$ grain. Comprimés de cynoglosse opiacés 0, gr 25 avec 0, gr. 025 de phosphate de codeine.	100 tabletter	200 tabletter	200 tabletter
<i>Hostesirup, sterkere.</i> Syr. pectoralis 100,0. Chinin. hydrochlor. 0,20. (Giftmerke.) 1 teskje 2—4 ganger daglig.	Strong cough syrup containing Morphine hydrochloride 0,5 per thousand. Quinine hydrochloride 2 per thousand. Sirop béchique fort contenant 0,5 pour mille de chlorhydrate de morphine et 2 pour mille de chlorhydrate de quinine.	500 g	1000 g	500 g
<i>Kamferdråper.</i> Aether. spir. camph. Opplivningsmiddel. 10 à 20 dråper i litt vann.	Spirit of Ether with Camphor 15 per cent Ether alcoolisé camphré (à 15 pour cent).	90 g	180 g	90 g
<i>Lakserolje.</i> (Ricinusolje, amerikansk olje.) Ol. Ricini. Avføringsmiddel. 1 à 2 spiseskjeer. Tas i svart kaffe.	Castor Oil. Huile de ricin.	235 g	900 g	900 g
<i>Magepulver, nøytraliiserende.</i> Natr. bicarb. Magnes. trisilicas. Magnes. peroxyd. 25 % aa 30,0. Extr. Belladonn. pulv. 0,50. Mot kardialgi (haubitt, halsbrenne). 1 teskje utrørt i vann 3 ganger daglig.	Stomach powder containing Sodium Bicarbonate. Magnesium Trisilicate. Magnesium Peroxide 25 % aa 1 oz. Dry Extract of Belladonna 7,5 grains. Poudre antacidique contenant. Bicarbonat de sodium. Trisilicate de magnésium 30 grammes de chacuns. Extrait sec de belladonna 0, gr 50.	50 g	100 g	100 g

1. aug.

Norsk og latinsk navn	Engelsk og fransk navn, samme eller lign. preparat	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3
<i>Mepakrin tabletter</i> à 10 eg (Atebrin) (kan erstattes med Paludrintabletter, se dette). Tabl. mepacrini hydrochlor. 0,10. Mot malaria. <i>Forebyggende:</i> 1 tabl. daglig i 10 dager før ankomst til malariahavn, samme dose daglig under oppholdet der og i 30 dager etter avgang. <i>Til behandling:</i> 1. dag: 3 tabl. gis straks. Dette gjentas etter 4 timer. 2. dag: 2 tabl. 3 ganger med 6 timers mellomrom 3.-7. dag: 1 tabl. 3 ganger med 6 timers mellomrom. I alt 27 tabl. = 2,7 g mepakrin. Tas med rikelig vann.	Mepacrine hydrochloride (Atebrin, Chinacrin, Erion, Quinacrine) in tablets of $1\frac{1}{2}$ grain. Comprimés de chlorhydrate de mépacrine à 0, gr 10.	100 tabletter	500 ¹⁾ tabletter	0 ¹⁾
		Skal leveres med ekstra bruksrettledning i passende antall.		
<i>Morfinampullsprøyter</i> à 1 ml. Morfin. hydrochlor. 0,02 g. Atropin. sulfas 0,00025 g. Aqv. dest. steril. ad 1,00. (Giftmerke.) Ved meget sterke smerter, f.eks. stensmerter: 1 sprøyte. Høyst 3-4 sprøyter i alt i døgnet.	Tubunic ampoule syringe containing per cc. Morphine hydrochloride $\frac{1}{8}$ grain and Atropine sulphate 1/250 grain. Ampoules seringue, contenant 0, gr 02 de chlorhydrate de morphine et 0, gr 00025 de sulfate d'atropine par centimetre cube.	6 stk.	12 stk.	12 stk.
<i>Morfintabletter</i> à 1,5 eg. Tabl. morphin. hydrochlorid. 0,015. (Giftmerke.) Smertestillende ved meget sterke smerter. 1-2 tabl. ad gangen til voksne. Aldri mer enn 5 tabl. i ett døgn. Gis ikke til barn.	Morphine hydrochloride in tablets of $\frac{1}{4}$ grain. Comprimés de chlorhydrate de morphine à 0, gr 015.	20 tabletter	40 tabletter	40 tabletter

¹⁾ Alle skip som anløper havn mellom 33° N. og 33° S skal i tillegg til anførte mengde føre 50 tabletter Mepakrin pr. mann (inklusive ev. passasjerer).

1. aug.

Norsk og latinsk navn	Engelsk og fransk navn, samme eller lign. preparat	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3
<i>Natron</i> , dobbelt kullsur. Natr. bicarbonas. 1 toppet teskje tas sammen med hver dose sulfadiazin-tabletter.	Sodium Bicarbonate. Bicarbonate de sodium.	200 g	300 g	300 g
<i>Novocain-Suprareninamp.</i> à 5 ml. Novocain. 0,10. Suprarenin. 0,000125. Aqv. dest. steril. ad 5,0. (Giftmerke.) Bedøvelsesvæske til lokal innsprøytning ved kirurgiske inngrep.	Ampoules containing pr. 5 cc. Procaine hydrochloride 1½ grains. Adrenaline 1/500 grain. Ampoules contenant aux 5 centimetres cubes 0, gr 10 chlorhydrate de procaine et 0, gr 000125 adrenaline.	10 stk.	10 stk.	10 stk.
<i>Opiumtabletter</i> à 5 cg. Tabl. Opii 0.05 (Giftmerke.) Stoppende og smertestilende. Ved diarré, blindtarmbetennelse, kolikk, stensmerter: 1 à 2 tabl. 2-3 ganger daglig, aldri mer enn 6 tabl. i døgnet. Må ikke gis til barn under 10 år.	Opium in tablets of 3/4 grain. Comprimés d'opium à 0, gr 05.	50 tabletter	100 tabletter	100 tabletter
<i>Paludrintabletter</i> à 10 cg, (kan erstattes med Mepakrintabletter, se dette). Tabl. paludrini hydrochlor. à 0,10 Mot malaria.	Paludrine hydrochloride in tablets of 1½ grain.	100 tabletter	500 ¹⁾ tabletter	0 ¹⁾
<i>Forebyggende:</i> 1 tablett daglig fra ankomstdagen til malariasmittet havn, og i 30 dager etter at malariasmittet havn er forlatt.	Comprimés de paludrine à 0, gr 10	Skal leveres med ekstra bruksretledning i passende antall.		
<i>Til behandling:</i> 3 tabletter 2 ganger daglig i 10 dager. Senere 1 tablett daglig i 6 måneder i malariaegne, ellers 1 tablett 2 ganger i uken i 6 måneder.				

¹⁾ Alle skip som anløper havn mellom 33° N og 33° S skal i tillegg føre 50 tabletter pr. mann (inklusive passasjerer).

1. aug.

Norsk og latinsk navn	Engelsk og fransk navn, samme eller lign. preparat	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3
<i>Prokain-penicillin-G</i> i olje eller vandig suspensjon i glasspatroner à 300 000 E.	Procaine-penicillin-G in oil or in aqueous susp. in cartridge syringes à 300 000 units.	5 stk.	10 stk.	10 stk.
<i>Prokain-penicillin-G</i> i tørr-ampuller à 1 ml. (300 000 E) med sterilt saltvann i ampull til oppløsning. (Se bak i heftet.)	Catouche seringue de verre à Procaine-Penicilline-G. mélangée avec de l'huile en solution de l'eau à 300 000 unités. Procain-penicillin-G in dry ampoules à 1 cc (300 000 units with sterile salt water in ampoule for solution. Ampoules sec de verre à Procaine-Penicilline-G à 1 centimetre cube (300 000 unités) avec l'eau salé stérilisé en ampoule pour solution.	5 »	10 »	10 »
		Skal leveres med godkjent bruksrettledning vedlagt hver enkelt porsjon.		
<i>Sjøsyekeletter.</i> Scopolamin. hydrobrom. 0,0002. Atropin. sulfas 0,0002. Acid. phenylaethylbarb. 0,05. (Giftmerke.) 1-2 tabletter i første dose. Etter 6-8 timer 1 tablett, ikke over 4 tabl. i døgnet. Gis ikke til barn.	Seasick tablets containing: Hyoscine hydrobromide 1/300 grain. Atropine sulphate 1/300 grain. Phenobarbitone $\frac{3}{4}$ grain. Constituens q. s. Comprimés antinausiques contenant Hydrobromide de hyoscine 0, gr 0002. Sulphate d'atropine 0, gr 0002. Acide phenylethylbarbiturique 0, gr 05.	50 tabletter	100 tabletter	50 tabletter
<i>Sjøsyekestikkpiller.</i> Scopolamin. hydrobrom. 0,0004. Atropin. sulfas 0,0004. Acid. phenylaethylbarb. 0,10. Ol. Cacao 1,50. (Giftmerke.) Ved utbrutt sjøsyeke gis 1 stikkpille i endetarmen. Om nødvendig 1 stikkpille til etter 6-8 timer, ikke mer enn 2 i døgnet. Må ikke tas sammen med sjøsyekelettene. Gis ikke til barn.	Seasick-suppositories containing: Hyoscine hydrobromide 1/150 grain. Atropine sulphate 1/150 grain. Phenobarbitone $1\frac{1}{2}$ grain. Ol. Theobromatis q.s. Suppositoires antinausiques contenant: Hydrobromide de hyoscine 0, gr 0004. Sulphate d'atropine 0, gr 0004. Phenylethylbarbiturique acide 0, gr 1000. Beurre de cacao Q.S.	2×5 stk.	5×5 stk.	2×5 stk.

1. aug.

Norsk og latinsk navn	Engelsk og fransk navn, samme eller lign. preparat	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3
Smertestillende tabletter. Phenazon. 0,50. Phenacetin. 0,25. Codein. phosph. 0,02. Coffein. 0,10. Constituens q.s. (Giftmerke.) 1-2 tabletter 2-4 ganger daglig.	Pain-relieving tablets containing: Phenazone $7\frac{1}{2}$ grains. Phenacetine $3\frac{3}{4}$ grains. Codeine phosphate $\frac{1}{8}$ grain. Coffeine $1\frac{1}{2}$ grain. Constituens q.s. Comprimés analgésiques contenant: Antipyrine 0, gr 50. Phénacétine 0, gr 25 Phosphate de codéine 0, gr 02. Caféine 0, gr 10.	50 tabletter	100 tabletter	100 tabletter
Sovetabletter. Acid. allylisopropylbarb. 0,10. Phenacetin. 0,30. Codein. phosph. 0,03. Constituens q.s. (Giftmerke.) Mot søvnløshet 1-2 tabl. $\frac{1}{2}$ time før sengetid. Tas med et stort glass varmt vann. Som nerveberoligende middel $\frac{1}{2}$ tabl. 2-3 ganger daglig. Ved sterkere urotilstander 2 tabl. inntil 3 ganger i døgnet 2-3 dager i alt.	Sedative and hypnotic tablets containing: Allylisopropylbarbituric acid $1\frac{1}{2}$ grain. Phenacetin $4\frac{1}{2}$ grains. Codeine phosphate $\frac{1}{2}$ grain. Comprimés sédatifs et hypnotiques contenant Acide allylisopropylbarbiturique 0, gr 10. Phénacétine 0, gr 30. Phosphate de codéine 0, gr 03.	50 tabletter	100 tabletter	100 tabletter
Stimulerende tabletter. Tabl. Amphetamini 0,005. (Giftmerke.) Ved sterk tretthet i nødsituasjoner 1-2 tabl. ad gangen. Ny dose må ikke tas før etter 6 timers forløp. En tredje dose må ikke tas før vedkommende har sovet.	B. Phenylisopropylamine in tablets of 1/12 grain. (Allodene. Benzedrine.) Comprimés de Phenylisopropylamine à 0, gr 005. (Bénzedrine.)	50 tabletter	50 tabletter	50 tabletter
Stoppende tabletter. Tabl. Bismuth. subsalicyl. 1,00. Ved diarré 1 à 2 tabletter 2 à 3 ganger daglig.	Bismuth. Subsalsicylate in tablets of 15 grains. Comprimés de subsalsicylate de bismuth à 1 gr.	50 tabletter	50 tabletter	50 tabletter

1. aug.

Norsk og latinsk navn	Engelsk og fransk navn, samme eller lign. preparat	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3
Sulfadiazintabletter à 50 cg. Tabl. Sulfadiazini 0,50. Ved lungebetennelse og hjernehinnebetennelse, sårfeber (sepsis), rosen, gonorré og bløt sjanker hos voksne 8 tabl. i en dose. Deretter 2 tabl. hver (4)–6. time i flere døgn, sjelden mer enn 4–6. Tas sammen med rikelig vann (1½–2 liter i døgnet) 1 toppet teskje natron tas sammen med hver dose. (Se bak i heftet.)	Sulfadiazine in tablets of 7,5 grains. Comprimés de sulphadiazine à 0, gr 50.	5×50 tabletter	5×50 tabletter	5×50 tabletter
		Skal leveres med godkjent bruksrettledning vedlagt hver enkelt porsjon.		
Sammensatte B-vitaminabl.: Aneurin. hydrochlor 3 mg. Riboflavin 3 » Nikotinsyreamid... 20 » (Const.: gjærgranulat) <i>Mot B-mangelsykdommer</i> (beri-beri): Forebyggende: 1 tablett daglig. Ved utbrutt sykdom: 2 tabl. 3–5 ganger dagl. i 2–3 uker.		0	0	500 ¹⁾ tabletter
Vitamin-C-tabletter à 5 cg. Tabl. acid. ascorbinic. 0,05. Mot skjørbuk. Forebyggende: 1 tablett daglig. Ved utbrutt skjørbuk: 3–4 tabletter daglig i 2–3 uker.		0	0	500 ¹⁾ tabletter
Vitamin C-sirup. (Nypeakstraktsirup.) Mot skjørbuk. Forebyggende: 1 teskje daglig utrørt i varmt vann. Ved utbrutt skjørbuk: 3–4 teskjeer daglig i 2–3 uker.		0	0	3×1 kg ¹⁾
Ølgjær-ekstrakt. Forebyggende mot B-vitaminmangel (pellagra, beri-beri o. l.) 1 teskje 2–3 ganger daglig utrørt i varmt vann. Ved utbrutt sykdom: Samme dagsdose (ved siden av sammensatte B-vitamin tabl.)		0	0	3×600g ¹⁾

¹⁾ For fartøyer som er ute mer enn 3 måneder sammenhengende i vinterhalvåret.

1. aug.

1 b. Legemidler til utvortes bruk.

Norsk og latinsk navn	Engelsk og fransk navn, samme eller lign. preparat	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3
<i>Albargintabletter</i> à 20 cg. Tabl. albargin. 0,20. Sprøytemiddel ved gonorré. 1 tablett oppløses i 300 ml. kokt kaldt vann. (Det tar mange timer å løse 1 tabl.)	Silver gelatose (Albargin) in tablets of 3 grains. Comprimés de gelatose d'ar- gent (Albargin) à 0, gr 20.	50 tabletter	100 tabletter	50 tabletter
<i>Amycenpudder</i> i strøbokser à 50 g. Pulvis Amyceni. Aethyl paraoxybenzoas pulv. 50 Acid. salicylic. pulv. 50 Talcum 900 Pudder mot fotsopp.	Dusting powder containing: Ethyl paraoxybenzoate 25 grains Salicylic acid 25 grains Talcum ad 1 oz. Poudre (a saupoudre) con- tenant: Paraoxybenzoat d'ethyle 50g Acide salicylique 50 » Talc 900 »	50 g	3×50 g	50 g
<i>Benzylbenzoatoppløsning.</i> Benzyli benzoas 33,3 Acid. stearinic. 2,5 Triethanolamin. 0,5 Aqv. dest. ad 100,0 Mot skabb. Inngnidning et- ter bruksrettledning god- kjent av Helsedirektøren. Merk: Nytt ikke mer enn 100 g av oppløsningen for hver person. (Se bak i heftet.)	Emulsion of Benzyl ben- zoate. Soluté de benzoate de benzyle.	5×100 g	10×100g	5×100 g
<i>Blyeddik med sprit.</i> Sol. Plumbi subacetat. 2,0 Spiritus 5,0 Til omslag ved støt. Blyvann: 20 g blyeddik til en 300 g flaske vann.	Goulard's Extract 2 parts Alcohol 5 parts Soluté d'acetate basique de plomb 2 gr. Alcool 5 »	100 g	100 g	100 g
<i>Frostsalve i tuber à 50 g.</i> Ungventum perniones (Boeck). Til inngnidning i huden ved frostknuter. Eller: <i>Frostsalve N.A.F.</i> tuber à 50 g.		0	0	3
<i>Jodoppløsning 5 %.</i> Sol. Jodi spirituosa. Til pensling av huden om- kring sår, og ved soppsyk- dom i huden. (Giftmerke.)	Tincture of Iodine (5 per cent). Teinture d'iode (5 pour cent).	100 g	100 g	100 g

Skal leveres med god-
kjent bruksrettledning ved-
lagt hver enkelt porsjon.

1. aug.

Norsk og latinsk navn	Engelsk og fransk navn, samme eller lign. preparat	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3
<i>Kaliumpermanganat.</i> Kalii permanganas. Til munnvann, utskyllings- væske ved urene, stin- kende sår, som sprøyte- middel ved kronisk gonorré, til omslag ved væskende eksem: 2-3 korn oppløses i et ølglass (200 g) vann (til meget lys rødvinfarge.)	Potassium permanganate. Permanganate de potasium.	50 g	50 g	50 g
<i>Kalomelsalve, se Prokal.</i>				
<i>Kloramintabletter</i> à 1 g. Tabl. Chloramini 1,00 Til skylling av øye, øre, hals 1-2 tabl. pr. liter vann. Til sårvaske og omslag 5-10 tabl. pr. liter kokt, kaldt vann. Til desinfeksjon av bruksgjenstander, rom osv., se desinfeksjonsstof- fer.	Chloramine tablets of 15 grains. Comprimés de chloramine à 1 gr.	200 tabletter	500 tabletter	200 tabletter
<i>Kloretill</i> i tube à 100 g med automatisk lukning. Til lokalbedøvelse, «frysning» av huden ved verkefinger, byller e. l.	Ethylchloride, Chloruré d'éthyle.	1	2	2
<i>Kloroformolje.</i> Ol. Chloroformii 95,0 Methyl salicylas 5,0 Til smertestillende omslag ved revmatiske sykdom- mer i muskler og ledd, ved sting i brystet, lungebe- tennelse e. l.	Methylsalicylate 5 per cent in 1 part olive oil and 2 parts chloroform. Huile chloroformée. Salicylate de méthyle 5 gr Chloroforme 30 » Huile d'olive 60 »	200 g	300 g	300 g
<i>Kløestillende vask.</i> Lin. zinc. comp. c. 1/2 % menthol. Rystes, påsmøres huden ved kløende, ikke væs- kende hudsykdommer. Hjelper ikke mot skabb.	Liniment containing: Zinc oxide 1 oz Talcum 1 » Glycerine 1 » Diluted alcohol 1 » Menthol 16 grains Aqv. dest. ad 8 oz Liniment antiprurigineux contenant: Oxyde de zinc. 125 gr Talc 125 » Glycerine 125 » Alcool ethylique à 65 degrés centesi- maux 125 » Menthol 5,00 Eau distillée ad 1000 »	500 g	1200 g	500 g

1. aug.

Norsk og latinsk navn	Engelsk og fransk navn, samme eller lign. preparat	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3
<i>Nesedråper</i> (i pipetteflasker)	Inhalant containing.	20 g	2×20 g	20 g
Nebuloleum Ephedrin. cp.	Ephedrine 16 grains			
Ephedrinum 1,0	Menthol 10 »			
Mentholum 0,6	Camphor 10 »			
Camphora 0,6	Chlorbutol 16 »			
Chlorbutolum 1,0	Eucalyptol 10 »			
Eucalyptolum 0,6	Liquid paraffin ad 4 oz			
Paraffin. liqv. ad 100,0	Gouttes au nez contenant.			
Ved snue og bihulebetenelse (sinusit) 2-4 dråper i hvert nesebor 3 ganger daglig.	Ephedrine 1,0 Menthol 0,6 Camphre 0,6 Chlorbutol 1,0 Eucalyptol 0,6 Huile de vaseline Q.S. pour 100.			
<i>Pantocain-tabletter</i> à 10 cg. (Tetracain.) — (Giftmerke).	Tetracaine in tablets of 1½ grains.	10	10	10
Lokalbedøvende middel til inndryppning i øyet ved fjernelse av «rusk», ved snøblindhet. Etter dryppning inngnis steril vaselin i øyet.	Comprimés de pantocaine (tetracaine, anethaine, decicaine pontocaine à 0, gr 10.	tabletter	tabletter	tabletter
1 tablett oppløses i 1 teskje kokt vann.				
<i>Penticid 5 % i talkum</i> (D.D.T.)	D.D.T. 5 per cent in taleum. D.D.T., 5 pour cent, dilué avec de talc. (Neosyde, A.L. 63.)	2×50 g	4×50 g	2×50 g
Mot lus. Dustes i håret, på brystet, under armene og i underbenklærne. Kuren må gjentas etter 8 dager av hensyn til utklekkingen av eggene.				
<i>Prokal</i> til forebyggelse av venerisk sykdom.	Prophylactic packages. Contents:	20 stk.	100 stk.	20 stk.
Innhold:	1 direction for use.			
Bruksrettledning.	1 tube Calomel ointment.			
1 tube kalomelsalve.	33 ⅓ per cent.			
1 patentglass proteinsølv-oppløsning.	1 Patentglass Solution of silver protein.			
	Paquets prophylactiques. Contenu:			
	1 Mode d'emploi.			
	1 tube avec pommade au calomel (de Gaudusseau).			
	1 ampoule avec Solute de protéide d'argent.			

1. aug.

Norsk og latinsk navn	Engelsk og fransk navn, samme eller lign. preparat	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3
<i>Salisylltalcum.</i> Pulv. salicylicus cum Talco. Mot fotsvette og hudirritasjon.	Dusting powder containing: Salicylic acid 15 grains Wheat starch 48 » Talcum ad 1 oz Poudre salicylique à saupoudrer contenant: Acide salicylique 3 gr Amidon de blé 10 » Talc 87 »	1×50 g	2×50 g	1×50 g
<i>Salmiakkspiritus.</i> Sol. Ammoniaci 10 %. Til vasking av insektstikk og giftige bit.	Liqvor Ammonia 10 per cent Soluté d'ammoniaque.	0	100 g	0
<i>Sårpulver.</i> Sulfathiazol mikrokryst. med 5000 I.E. penicillin-kalcium pr. gram i strøbokser à 10 gram. Brukes ved friske, særlig overflatesår (bl. a. brann-sår og frostsår). Dustes i meget tynt lag. I tykt lag klumper det seg og hindrer tilhelingen. Bruk aldri mer enn tilsammen 10 g og ikke utover 5 dager. <i>Forbinding:</i> Enten tørrbandasje (steril gaskompress) eller salvebandasje (steril vaselin, sårsalve, vaselinkompresser).	Sulfathiazole powder with 5000 Units Penicillin calcium per gramme. Poudre vulnéraire sulfathiazol avec 5000 U.I. de penicilline par gramme.	5×10 g	10×10 g	5×10 g
<i>Sårsalve (transalve) i tuber à 50 g.</i> Ungv. Jecor. Aselli.	Cod-liver oil ointment 25 per cent in yellow petrolatum. Pommade vulnéraire contenant Huile de foie de morue 25 gr Vaseline 75 »	5 tuber	10 tuber	10 tuber
Ol. Jecoris Aselli 25 Vaselin. flav. 75 Ved sårbehandling (betendte sår), ved behandling av tørr og sprukken hud, frostknuter eller -sår.				
<i>Tanndråper.</i> Phenolum 15,0 Camphora 30,0 Pencocainum 6,0 (Giftmerke.) En liten bomulldstott fuktes og legges i den hule tannetterat hullet er rensat ut.	Toothache remedy: Camphor 5 parts, Phenol 2 1/2 p. and Benzocaine 1 p. Remède pour les maux de dents, contenant: Camphre, Phenol et Benzocaine.	20 g	30 g	30 g

1. aug.

Norsk og latinsk navn	Engelsk og fransk navn, samme eller lign. preparat	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3
<i>Vaselin</i> , steril i tuber à 50 g. Vaselinum album sterilisatum. Til salveforbinding ved friske sår, (brannår, frostsår) i forbindelse med sårpulver.	Sterilized white petrolatum. Vaseline stérilisée.	2 tuber	5 tuber	5 tuber
<i>Zintyol</i> , i tuber à 50 g. Ungv. Zinc-Ichtyoli Til salveforbinding ved hudsykdommer.	Inotyol. —»—	2 tuber	5 tuber	5 tuber
<i>Øredråper</i> . Glycerinum 88,00 Phenazonum 5,50 Benzocainum 1,50 Spir. conc. 5,00 Smertestillende øredråper. Dryppes i øregangen flere ganger daglig. Øregangen tilstoppes med en vattdott (Våtvarmt omslag). Må ikke brukes når det flyter materie eller blodvann fra øregangen.	Ear-drops containing: Benzocaine 8 grains Alcohol 25 » Phenazone 30 » Glycerine ad 1 oz Gouttes otalgiques contenant: Benzocaine 1, gr 50 Alcool 5 » Antipyrine 5, » 50 Glycerine 88 gr	15 g	30 g	30 g
<i>Øyedråpetabletter</i> . Tabl. zinc. sulfat. 0,10 g. 1 tabl. oppløses i 20 g varmt vann til inndrypping i øynene ved katarrer og betennelser. Brukes ikke lenger enn 14 dager ad gangen	Eye-drop tablets containing: Zinc. sulphate 1½ grain. Comprimés contenant sulfate de zinc. 0, gr 10	10 tabletter	20 tabletter	20 tabletter
<i>Øyesalve svak gul</i> i tuber à 10 g. Oculent. Hydrargyri oxydi, 2% Ved sår og betennelser i øyelokkene og øynene. Ved sprekker og skorper i nesen. Ved hemorroider.	Yellow Mercuric oxide ointment 2 per cent. Pommade au précipité jaune à 2 pour cent.	5 tuber	10 tuber	10 tuber

2. Desinfeksjonsstoffer.

1. aug.

Norsk og latinsk navn	Engelsk og fransk navn, samme eller lign. preparat	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3
<i>Formalintabletter</i> (paraformaldehydtabletter) i lufttett pakn. Til desinfeksjon av sprøyter, spisser, katetre.		10	10	10
<i>Insektdrepende oppløsning:</i> Penticid (D. D. T.) 5 % Pyretrin 0,1 % oppløst i egnet oppløsningsmiddel. Sprøytes i tynt lag på vegger, tak, køyklar etc. mot veggelus, fluer og mygg (se legeboken).	Insecticide solution containing: D.D.T. 5 per cent Pyrethrine 0,1 » » Soluté insecticide, contenant: D.D.T. 5 pour cent Pyrétrine 0,1 » »	1000 g	3×1000g	1000 g
<i>Kalciumhypokloritt</i> i lufttette bokser. (Kan erstattes med klorkalk, se dette.) <i>Calcii hypochloritis.</i> Til desinfeksjon av vann i tank 3—4 g pr. tonn vann. Desinfeksjon av smittefarlige avsondringer, spyttekrus, urinflasker o.l. betydelig sterkere konsentrasjoner.	Hypochlorite of calcium («H.T.H.», «Perchloron») Hypochlorite de chaux.	125 g	750 g	125 g
<i>Kloramin.</i> Chloraminum (A eller T). Til desinfeksjon av smittefarlig lintøy, spyttekrus, bekken o. l. 2 % oppløsning.	Chloramine. —»—	500 g	2000 g	500 g
<i>Klorkalk</i> i lufttette bokser à ¼ kg. (Kan erstattes med kalciumhypokloritt, se dette.) Calx chlorata. Til desinfeksjon av vann i tank 6—8 g pr. tonn vann (1 strøken spiseskje er ca. 10 g). Desinfeksjon av smittefarlige avsondringer, spyttekrus, urinflasker o. l. betydelig sterkere konsentrasjoner, se legeboken.	Watersterilizing powder (Chlorinated lime). Sel de Javelle.	1 boks	5 bokser	1 boks
<i>Rå kresol.</i> (Giftmerke.) Kresolum crudum. Til desinfeksjon av klosetter, avtrekkesrom, baderom, avfallstønner samt vask av vegger og dørk. 3—5 % i vann.	Crude carbolic acid. Crésol brut.	1000 g	3000 g	1000 g

1. aug.

3. Forbindingssaker.

	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3
<i>Bomull, steril, pakker à 25 g</i>	10	10	10
<i>Bomull, rensed, pakker à 100 g</i>	5	5	5
Til ytterbandasje ved sårbehandling.			
<i>Drenør av gummi, 16 cm lange, sterile på glass à 6 stk.</i>	1 glass	1 glass	1 glass
Til innlegg i urene og betente sår for å sikre avløp av sårvesken.			
<i>Enkeltmannspakker (steril kompress 9×11 cm).. Ferdige sterile forbindinger.</i>	30	30	30
<i>Enkeltmannspakker, kjempe (steril kompress 20×30 cm)</i>	5	10	5
Ferdige sterile forbindinger.			
<i>Fettvatt i plater</i>	2	2	2
Bandasjemateriell til utpolstring ved skinner. Som ytterste lag ved sårbandasjer.			
<i>Flanell</i>	5 m	5 m	5 m
Til brystbind og magebind.			
<i>Gas (meget finmasket) sterile kompresser à 45×60 cm</i>	40	60	60
Nærmest såret ved tørr, fuktig eller salveforbinding, samt tamponade.			
<i>Gasbind à 8 cm bredde</i>	15	20	20
Til å feste bandasjer.			
<i>Gipsbind à 8 cm bredde</i>	6	6	6
Til gipsbandasjer.			
<i>Idealbind, 8 cm</i>	1	1	1
<i>Kautsjukheftplaster 7,5 cm × 5 m</i>	1	1	1
Til å feste sårbandasjer. Til strekkbandasjer ved beinbrudd. Til bandasjering av ribbeinsbrudd.			
<i>Kautsjukheftplaster, 2,5 cm × 5 m</i>	1	1	2
<i>Moselig batist (eventuelt tynt oljelerret)</i>	1 m	1 m	1 m
Til dekning av salve- og fuktige forbindinger.			
<i>Oljelerret, tykt</i>	1,5 m	3 m	1,5 m
Til stikkklaken.			
<i>Papplater, nr. 10, 28×58 cm</i>	1	2	2
Til skinnemateriell ved spjelking av beinbrudd.			
<i>Sikkerhetsnåler, i forskjellige størrelser</i>	1 dus.	1 dus.	1 dus.
Til å feste bandasjer.			

1. aug.

	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3
<i>Skinner:</i>			
<i>Askeskinner</i>	6	6	6
Til spjelking ved beinbrudd og til innlegg i bandasjer som skal holde et ledd ubevegelig.			
<i>Cramers ståltrådskinner</i> , 80 og 60 cm lange.....	2	2	2
<i>Thomas-skinner</i> , høyre og venstre, komplett med krok og rem	1 sett	1 sett	1 sett
<i>Volkmansskinner</i>	2	2	2
<i>Suspensorium</i>	2	5	2
Pungbind.			
<i>Triangelbind</i> (Esmarchs tørklær).....	3	3	3
Til bandasjering.			
<i>T-bind</i>	1	1	1
Til bandasjer og omslag i skrittet.			
<i>4-halet bind</i>	2	2	2
Til bandasjering ved hodeskader.			
<i>Vaselinkompresser av lerret</i> , tynt, vaselinert, steril. 10×10 cm i bokser à 24 stk.	2	3	2
Til brannsår og andre overflatesår, (forfrysningssår) event. i forbindelse med pudring med sårpulver.			

4. Instrumenter og sykepleieartikler.

	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3
Arteriepinsett, rustfri	2	2	2
Avføringsbekken av metall	1	1	1
Barberkniv	1	1	1
Blåretrokar, rustfri	1	1	1
Briller, fargede	2 par	2 par	2 par
Drikkekopp med tut	1	1	1
Dryppertsprøyter	2	3	2
Esker av papp, små	5	5	5
Fingersmokker av skinn	5	5	5
Gummislange (Tourniquet)	1	1	1
Hårpensler (jodpensler)	1	1	1
Hornspiseskje	1	1	1
Hornteskje	1	1	1
Instrumentskål, rustfri	1	1	1

1. aug.

	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3
Irrigator à 1 liter, emaljert	1	1	1
Klysterspisser (ikke glass)	1	1	1
Gummislanger à 1¼ m	1	1	1
Klemme og glasstykke (dråpeteller, til dråpeklyster)	1	1	1
Katetere: Tiemann med Mercier krumning og knopp nr. 16—18—22	3	3	3
Kirurgisk pinsett, rustfri	2	2	2
Kniv (rustfri) (skalpell) med smal spiss	1	1	1
Kniv (») (») alm.	1	1	1
Kokosfett, 20 gram i salvekrukke	1	1	1
Til innsmøring av blanke instrumenter mot rust.			
Luftputer à 42,5 cm diameter	—	1	1
Medisinmål	1	1	1
Medisinflasker med kork à 25 g	2	5	5
100 g	2	5	5
300 g	2	5	5
Medisinkorker, assortert	10	10	10
Morfinsprøyte (Record) à 5 ml med 5 rustfrie spisser. Sett i metall-etui med beholder for formalintabletter	1	1	1
Nåleholder	1	1	1
Nåler, sutur, med fjærøye, nr. 8—12—14	3	6	6
Neglebørster	1	2	2
Patronsprøyte, komplett (med 2 nåler) for penicillinpatroner	1	1	1
Patronsprøytenåler, steril, reserve	2	2	2
Pussbekken av metall	1	1	1
Saks, krum, rustfri	1	1	1
» rett, rustfri, 1 spiss og 1 stumpblad	1	1	1
» vanlig bandasjesaks	1	1	1
Salvekrukker à 20 g (papp)	2	2	2
Signaturer, røde og hvite	20	20	20
Spatler av tre (eske à 100 stk.)	1	1	1
Sprøyte av metall for pesticidoppløsning (til insektbekjempelse)	1	2	1
Sprøytespisser, tykke, sterile i glassrør (metall-etui) for blanding og oppsuging av penicillin	5	5	10
Spyttekrus med lokk (av metall)	1	1	2
Syketermometer	2	2	2
Sysilke, steril, på glass	1	2	2
» steril, på glass med nål (ferdig til bruk)	6	6	6
Sårhaker, rustfrie	2	2	2
Trakt, emaljert, 10 cm diameter	1	1	1
Urinflasker	1	2	1
Øyebadeglass	1	1	1
Øyepipetter	1	2	2
Øyeskjold av metall, perforert	2	2	2
Øresprøyte à 100 g	1	1	1

Liste II.

1. aug.

Overvintringstokter (se forskriftene § 9).

Overvintringstokter skal ha ombord de legemidler, desinfeksjonsstoffer, forbindelsessaker, instrumenter og sykepleieartikler som far-tøyer i gruppe 3 skal ha ifølge liste I.

Av følgende legemidler og forbindelsessaker skal toktet ha med den dobbelte mengde av det som er anført under gruppe 3:

Acetyllsalisylsyretabletter.	Benzylbenzoatoppløsning.
Digitalistabletter.	Blyeddik med sprit.
Engelsk salt.	Jodoppløsning.
Hostestillende tabletter.	Kloramintabletter.
Kamferdråper.	Kloretyll.
Lakserolje.	Kloroformolje.
Magpulver, nøytraliserende.	Kløestillende vask.*
Morfintabletter.	Nesedråper.
Natron, dobbelt kullsur.	Sårpulver.
Opiumtabletter.	Sårsalve, (event. sulfatiazol-
Prokain-Penicillin til innsprøyt-	tranpasta 10 %, 3 tuber à 50 g)
ning.	Tanndråper.
Smertestillende tabletter.	Vaselin, steril.
Sovetabletter.	Zintyol.
Sulfadiazintabletter.	Øredråper.
Sammensatte B-vitaminabl.	Øyesalve.
Vitamin C-sirup.*	—
Vitamin-C-tabletter.	
Ølgjærekstrakt.*	Gas, sterile kompresser.
Penticid 5 % i talkum.	Gasbind.

Dessuten skal toktet ha med 2 par solbriller pr. deltaker.

* Sløyfes hvis de ikke kan berges mot frost.

Førstehjelpsutstyr for livbåter.

I henhold til § 42, A, punkt 18 i Forskrifter om bygging av livbåter m. v., gitt ved kgl. resolusjon av 15. mars 1940 og 7. juni 1946 skal livbåter være forsynt med:

«Førstehjelpsutstyr med bruksrettledning fastsatt av Helsedirektøren.»

I henhold til dette har Helsedirektøren bestemt at livbåtene skal ha førstehjelpsutstyr i samsvar med liste III.

For livbåter som har førstehjelpsutstyr i henhold til tidligere bestemmelser, skal utskifting av dette være foretatt innen utgangen av kalenderåret 1953.

1. aug.

Liste III.

Fortegnelse over medikamenter og forbindelsessaker i livbåter.

Disse skal oppbevares i vanntett, solid metallkasse av godkjent type. Fortegnelse over innholdet samt bruksrettledning skal være festet på innsiden av lokket.

En kasse med utstyr er tilstrekkelig for opp til 25 personer.

1. Morfinampullsprøyter à 0,02 g, 12 stk.
2. Smertestillende tabletter:
 - Phenazonum 0,50 g
 - Phenacetinum 0,25 g
 - Codein. phosph. 0,02 g
 - Coffeinum 0,10 g
 - 50 tabletter.
3. Beroligende middel, fenemaltabletter à 0,20 g 50 stk.
4. Sulfatiazoltranpasta 10 % 2 tuber à 50 g.
5. Sårpulver:
 - Mikrokrystallinsk sulfatiazol med 5000 I.E. penicillinkalcium pr. g. 3 papirposer à 5 g. Cellofanomslag om hver pose.
6. Spirituøs jodoppløsning i jodpenner 3 stk.
7. Stimulerende tabletter («våketabletter»)
 - amfetamintabletter à 0,005 g 100 stk.
8. Steril gas, hardt presset, 6 cm × 5 m, 4 stk.
9. Enkeltmannspakker, hardt presset, 8 små.
10. Elastisk heftplaster 2½ cm × 5 m.
11. Kvikkplaster (Hansaplast) 2 stk. 6 × 10 cm og 2 stk. 4 × 10 cm.
12. Triangelbind, 1 stk.
13. Rustfri saks, 1 stk.
14. Sikkerhetsnåler, 12 stk.

I tillegg til dette anbefales det at kassen utstyres med 2 × 20 sigaretter i hensiktsmessig pakning.

Bruksrettledning for medikamenter i livbåtenes førstehjelpsutstyr.

1. Morfinoppløsning brukes mot sterkere smerter. Kan f. eks. gis til personer med sterke smerter på grunn av brannsår, beinbrudd o. a. eller som har fått sjokk. Inntil 3 sprøyter i døgnet. Må ikke gis til bevisstløse.
2. Smertestillende tabletter bør fortrinnsvis brukes mot smerter som ikke er så sterke at morfin er nødvendig. En gir 1—2 tabletter ad gangen 2—4 ganger i døgnet.
3. Beroligende middel. Ved sterk nervøsitet, uro og angsttilstander. 2 tabletter 1—2 ganger i døgnet.

4. Sulfatiazol tranpasta brukes ved brannså. Press 1. aug.
rikelig av salven rundt såret. Smør salven på såret og huden
rundt såret med et stykke steril gas. Pass på at fingrene ikke
kommer i berøring med såret. Utenpå steril gas (-kompress) eller
enkeltmannspakke og et lag fettvatt eller rensset bomull. Om-
bindes med gasbind.
5. Sårpulver drysses fint i friske sår. Forbinding som ved
brannså (Se ovenfor pkt. 4.)
7. Stimulerende tabletter skal brukes i kritiske situa-
sjoner hvor det er nødvendig å stimulere folkene for at de skal
holde ut påkjenningene. Tablettene minsker følelsen av tretthet
og utmattelse, stimulerer yteevnen og hjelper på humøret. 1—2
tabletter ad gangen. Ny dose må ikke tas før etter 6 timers forløp.
En tredje dose må ikke tas før vedkommende har sovet. Må ikke
gis til sterkt oppspilte og hysteriske personer, samt personer som
er såret.
8. Steril gas, kompresser, til forbinding av sår. Kan
også brukes til tamponade av sår.

Bestemmelser *) om endringer i bestemmelser om 1. aug.
omsetting og bruk av metaller og elektrisk led-
ningsmateriell.

I medhold av Forsynings- og gjenreisningsdepartementets be-
stemmelse av 25. juni 1947 § 3 har Direktoratet for Eksport- og
importregulering truffet følgende bestemmelser:

§ 1. Med virkning fra 1. august 1949 oppheves forbudet mot
uten tillatelse fra Direktoratet for Eksport- og importregulering å
selge, kjøpe eller på annen måte å overdra til forbrukere de i For-
synings- og gjenreisningsdepartementets bestemmelser av 25. juni
1947 § 1 nevnte metaller og elektrisk materiell samt bruk av disse
varer med unntagelse av ulegert tinn.

§ 2. Løpende kjøpetillatelser for elektrisk ledningsmateriell er
fortsatt gyldige og skal ha fortrinnsrett ved leveranser inntil 1.
oktober 1949.

§ 3. Beholdnings- og produksjonsoppgaver skal heretter ikke
innsendes uten etter spesielt pålegg fra Direktoratet for eksport- og
importregulering.

§ 4. Det er i samråd med De Norske Elektrisitetsverkens For-
ening satt opp regler for bruk av blyompresset kabel med kobber-
ledere. Det er gitt meddelelse om disse regler til produsentene av
nevnte vare, Elektriske Engros- og Agenturfirmaers Landsforening
samt Norges Installatørforbund som vil underrette sine medlemmer.

*) Kunngj. 18. august i Lovtid. 1 nr. 29.

1. aug. **Skrivelse *)** fra Kommunal- og arbeidsdepartementet om ny vedtekt om lukningstid for utsalgssteder i Lillesand.
2. aug. **Bestemmelse *)** fra Landbruksdepartementet om jakt på rådyr i kommuner i Østfold, Akershus, Hedmark, Oppland, Buskerud, Vestfold, Telemark og Sør-Trøndelag fylker.
3. aug. **Skriv *)** frå Forsyningsdepartementet om at brannlova skal gjelde i Espeland bygningsstrok i Haus herad, Hordaland fylke.
3. aug. **Skrivelse *)** fra Forsyningsdepartementet om reguleringsplan for Nordvågen, Kjelvik herred, Finnmark fylke, og om vedtekter i tilknytning til reguleringen.
4. aug. **Bestemmelse *)** om endringer i hermetikkmerkningsreglementet.

I medhold av § 4 i lov av 25. juni 1937 om nedlegning og merking av fiskevarer m. v., jfr. kgl. resolusjon av 13. mai 1938, har Fiskeridepartementet i dag bestemt:

Reglement av 22. januar 1932 for merkning av hermetisk nedlagte fiskevarer, § 4, gis følgende tillegg som nytt punkt 4:

Varens betegnelse.

For brisling, sild og kippers gjelder følgende særbestemmelser:

- a. All hermetisk nedlagt norsk brisling skal betegnes «Brisling» eller «Sardiner» eller en oversettelse av sistnevnte ord. Benyttes betegnelsen «Sardiner» eller en oversettelse av dette ord, må dessuten ordet «Brisling» være tydelig angitt i forbindelse med sardinbetegnelsen.

Betegnelsen «Brisling» må ikke benyttes hvor innholdet ikke er norsk brisling.

Det må spesielt anføres om varen er ett-lags eller tverrpakket eller oversettelse herav.

- b. All hermetisk småsild, nedlagt på samme måte som brisling eller sardiner og i innpakning (eskeform og eskestørrelse) som sedvanlig anvendes for disse skal betegnes «Sild» eller «Sardiner» eller en oversettelse av det sistnevnte ord. Benyttes betegnelsen «Sardiner» eller en oversettelse av dette ord, må dessuten ordet «Sild» være tydelig angitt i forbindelse med sardinbetegnelsen.

*) Kunngj. 18 august i Lovtid. 1 nr. 29.

For annen hermetisk sild kan også brukes en oversettelse av ordet «Sild», eller en annen betegnelse som svarer til innholdet. 4. aug.

Det må spesielt anføres om varen er ett-lags eller tverrpakket eller oversettelse herav.

c. Betegnelsen «Kippered Herrings» og «Kippered Snacks» kan kun anvendes for hermetisk nedlagt røket og flekket vårsild, storsild og fetsild.

d. For prima vare — brisling med fettinnhold under hva det til enhver tid er fastsatt for prima vare ikke medregnet — tillates brukt kvalitetsbetegnelsen Prima, Finest eller Fancy eller oversettelse herav. Andre kvalitetsbetegnelser tillates ikke benyttet.

§§ 7 og 8 i det tidligere reglement faller bort og §§ 9, 10 og 11 blir henholdsvis §§ 7, 8 og 9.

Ordet «Fiskeridepartementet» erstatter «Handelsdepartementet» i den tidligere § 9.

Skrivelse *) fra Fiskeridepartementet.

5. aug.

I medhold av kgl. resolusjon av 13. mai 1938 har departementet bestemt at § 7 i Reglement av 22. januar 1932 for merking av hermetisk nedlagte fiskevarer heretter skal lyde:

§ 7. Fiskeridirektøren kan dispensere fra bestemmelsene i dette reglement, når særlige grunner taler for det.

Bestemmelser*) om melk, melkekonserver og fløte.

6. aug.

I medhold av lov nr. 5 av 14. mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornödenheter og andre varer og kgl. resolusjon av 20. februar 1948 har Forsynings- og gjenreisningsdepartementet 6. august 1949 bestemt:

§ 1. I kommuner hvor det ikke til enhver tid er tilstrekkelig dekning av behovet for helmelk og fløte, kan forsyningsnemnda og vedkommende melkesentral i samråd med helserådets ordfører fastsette bestemmelser for omsetning av melk og fløte som tilføres, med henblikk på fortrinnsvis å dekke behovet til sykehus og lignende, syke med legeattest samt barn og ungdom under 20 år. Det kan herunder innføres hel eller delvis rasjonering og forbud mot levering av melk direkte fra produsent til forbruker. Hvis det ikke oppnås enighet om innføringen av en ordning, avgjøres spørsmålet av Direktoratet for proviantering og rasjonering.

§ 2. Direktoratet for proviantering og rasjonering eller den dette gir fullmakt kan fastsette bestemmelser om produksjon og omsetning av fløte og kondensert og tørret melk.

*) Kunngj. 18. august i Lovtid. 1 nr. 29.

6. aug. § 3. Direktoratet for proviantering og rasjonering kan gi pålegg om levering av melk, fløte og kondensert og tørret melk til bestemte formål og mottakere.

§ 4. Overtredelse eller medvirkning til overtredelse av disse bestemmelser eller bestemmelser gitt i medhold av dem er straffbar og kan medføre inndragning, jfr. lov av 14. mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer §§ 8 og 8 a.

§ 5. Disse bestemmelser trer i kraft 8. august 1949. Samtidig oppheves Forsynings- og gjenreisningsdepartementets bestemmelser av 9. august 1947 om omsetning og bruk av melk og melkekonserver og forskrifter i medhold av disse.

6. aug. Skriv *) frå Justis- og politidepartementet om politivedtekt for Jølster herad, Sogn og Fjordane fylke.

9. aug. Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om tillegg til § 5 i helseforskrifter for Tromsø.

11. aug. Rundskrivelse fra Finansdepartementet.

Lønnsregulering for en del offentlige tjenestemenn.

Stortinget har 27. juli 1949 ved behandlingen av Tillegg til budsjett-innstilling S. nr. 218 for 1949 om lønnsregulering for en del offentlige tjenestemenn truffet vedtak i samsvar med denne med en mindre rettelse på side 27, hvor stillingen som hovedforvalter ved Hærens Materialmagasin er ført opp i lønnsklasse 14 i stedet for klasse 15.

Foruten noen endringer i lønnsregulativets alminnelige bestemmelser og spesialbestemmelser omfatter innstillingen plassering av nye stillinger og andre stillinger som ikke tidligere er kommet med i regulativet, samt en del endringer i den plassering som ble vedtatt i fjor.

En skal nedenfor redegjøre for de mere vesentlige endringer som følger av stortingsvedtaket.

I.

Lønnsjusteringene er gitt virkning fra 1. juli 1949. Noen etterbetaling etter de nye endrede satser skal altså ikke finne sted for tidsrommet 1. januar 1948 til 30. juni 1949.

*) Kunngj. 18. august i Lovtid. 1 nr. 29.

Som ny § 19 i lønnsregulativet er tatt inn følgende: 11. aug.

«Ved en stillings opprykning til høyere lønnsklasse skal lønnsberegningen skje etter bestemmelsen i lønnsregulativets § 4.»

Som følge herav skal de tjenestemenn som fra 1. juli d. å. har fått sine stillinger oppvurdert ikke uten videre få beholde sin lønnsansiennitet, men bare komme på det nærmeste trinn i den høyere lønnsklasse.

II.

Lønnsregulativets § 10 er endret slik at tjenestemenn som av hensyn til tjenesten må arbeide på 1. og 17. mai, skal gis kompensasjon som for arbeid på helligdager, jfr. rundskriv herfra av 23. april d. å.

Lønnsregulativets § 11. Finansdepartementet har i den senere tid fulgt den praksis at permisjoner for inntil 3 måneder godskrives i lønnsansienniteten, mens permisjoner av lengre varighet fratrekkes for tiden utover 3 måneder. Denne praksis er nå godkjent av Stortinget. For så vidt angår lønn under studiereiser med offentlig stipendium blir å forholde som hittil, slik at disse saker forelegges Finansdepartementet til avgjørelse.

Som ny § 20 er tatt inn følgende bestemmelse:

«Kommunale tillegg som er tilstått før 1. juli 1949 faller bort i den utstrekning tilleggene — sammen med den øvrige lønn — dekkes av de nye lønninger. Den eventuelt overskytende del av de kommunale tillegg kan fortsatt utbetales så langt vedkommende tjenestemann har rettskrav på å beholde tillegget eller Stortinget eller den det bemyndiger samtykker heri. Nye kommunale tillegg kan bare tilstås i særskilte tilfelle og under forutsetning av at Stortinget eller den det bemyndiger gir sitt samtykke.»

I forbindelse med behandlingen av spørsmålet om kommunale tillegg til folkeskolens lærere i Oslo, har Stortinget 27. juli d. å. gitt Kongen bemyndigelse til å godkjenne kommunale tillegg til lønnen for lærere i folkeskolen i samsvar med lovene om folkeskolene i kjøpstedene og på landet, jfr. Innst. S. nr. 210 for 1949.

Tilsvarende ordning vil foreløpig bli benyttet ved godkjenning av mulige kommunale tillegg til lønnen for lektorer m. fl., men med forbehold om Stortingets senere godkjenning.

III.

I påvente av innstillingen fra et normeringsutvalg som skal nedsettes for å gjennomgå kontorstillingene ved embetskontorene, er det opprettet ytterligere 50 fullmektig I-stillinger i sentraladministrasjonen og 50 fullmektig I-stillinger ved embetskontorene mot inn-

11. aug. dragning av tilsvarende antall kontorassistentstillinger. Disse stillinger skal fordeles etter nærmere forhandlinger med organisasjonene. En skal derfor senere komme tilbake til disse spørsmål.

IV.

Det er opprettet en avdelingsingeniør I- (avdelingsarkitekt I-) stilling i lønnsklasse 15. Fordelingen av ingeniørene (arkitektene) på lønnsklassene 10, 13 og 15, skal fastsettes av Finansdepartementet etter forhandlinger med organisasjonene. Den enkeltes ansettelse som avdelingsingeniør I (avdelingsarkitekt I) er forutsatt å skje etter kvalifikasjoner og ansiennitet.

V.

Ved stortingsvedtak av 1. juli 1948 ble det opprettet en førstelektorstilling i lønnsklasse 14. Denne stilling er nå tatt ut av regulativet og i stedet er det opprettet en lektor I-stilling i lønnsklasse 15. De nåværende lektorer I og II forutsettes betegnet lektor II og III (lønnsklasse 13 og 10).

Opprykk til lektor I skal skje automatisk etter 16 års tjeneste (ansiennitet). Likestillet med lektor i den høyere skole blir i denne forbindelse overlærer ved de tekniske skoler og overlærer ved de elementært tekniske skoler og de tekniske fagskoler. Høyskolelektorer, universitetslektorer, lektor ved lærerskole, overlærer ved Statens småbrukslærerskole, samt dosent ved Sjøkrigsskolen skal også rykke opp i lønnsklasse 15 etter 16 års tjeneste (ansiennitet).

VI.

Det er opprettet ytterligere 7 stillinger som utskiftingsformann I. Disse stillinger skal fordeles etter nærmere bestemmelse av Landbruksdepartementet og Finansdepartementet.

VII.

Adgangen til å vedta det nye lønnsregulativ (av 1948) med virkning fra 1. januar 1948 vil opphøre fra et tidspunkt som Finansdepartementet senere vil treffe bestemmelse om. Adgangen til å vedta det nye regulativ vil dog fortsatt stå åpen selv etter nevnte frist, men vedtaket vil da bare få virkning fra den dag vedtaket foreligger.

VIII.

Hva angår de enkelte stillingers plassering i regulativet, viser en til Administrasjonskomitéens innstilling og vedtakets enkelte romertall hvor samtlige nye stillinger og justeringer er tatt inn.

IX.

11. aug.

Som nevnt i Finansdepartementets rundskriv av 6. juli 1948 er det meningen å utarbeide et supplerende regulativ som er ordnet etatsvis. Som følge av det omfattende arbeid med gjennomføringen av det nye lønnsregulativ og lønnsjusteringene i år har dette hittil ikke latt seg gjøre, men det er nå meningen at regulativet skal trykkes senere i høst.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 114 for Strømsgodset bygningsdistrikt i Skoger herred, Vestfold fylke. 11. aug.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet om endring i § 6, punkt 5, i bygningsvedtekter for Bodø (vedtekt til bygningslovens § 48). 11. aug.

Kongelig resolusjon.

12. aug.

I henhold til § 1 punkt 2 i lov om tannlegers rettigheter og plikter av 29. april 1927 gis Sosialdepartementet fullmakt til å gi de norske studenter som av Norges Tannlegehøgskole er utvalgt til studium i Danmark og U.S.A. og der har avlagt fullstendig tannlegeeksamen, tillatelse til å utøve tannlegevirksomhet i Norge.

Kongelig resolusjon. *)

12. aug.

I medhold av avsnitt II i lov av 15. juli 1949 om endringer i lov om sild- og brislingfiskeriene av 25. juni 1937 bestemmes:

I. Lov av 15. juli 1949 om endringer i lov om sild- og brislingfiskeriene av 25. juni 1937 trer i kraft fra 1. oktober 1949.

II. Denne resolusjon trer i kraft straks.

Kongeleg resolusjon *) om sams sauesanking i Heimdalen og Framdalen i Luster herad, Sogn og Fjordane fylke. 12. aug.

Kongelig resolusjon. *)

12. aug.

Lov av 10. desember 1948 om veterinærer m. v. og lov av 10. desember 1948 om endring av lov av 14. juli 1894 med senere tilleggslover om foranstaltninger mot smittsomme husdyr sykdommer trer i kraft 1. september 1949.

*) Kunngj. 18. august i Lovtid. 1 nr. 29.

12. aug. **Kongelig resolusjon.**

Myndigheten til å samtykke i at den del av fylkesskatten som fordeles på herredene etter fylkestingets skjønn, forhøyes til to tiendeparter, jfr. skattelov for landet av 18. august 1911 § 3, åttende ledd, eller til tre tiendeparter, jfr. lov av 31. mars 1949 om førebils tillegg til reglane i landsskattelovi om utlikning av fylkesskatten på heradi, overføres fra Finans- og tolldepartementet til Kommunal- og arbeidsdepartementet.

12. aug. **Kongelig resolusjon.**

Følgende bestemmelser i Hypotekbankens reglement, fastsatt ved kongelig resolusjon av 12. november 1907 med senere endringer, jfr. lov om Hypotekbanken av 28. juni 1887 § 13, skal heretter lyde slik:

§ 19, 1. ledd.

De lånebeløp hvorfor jord- og skogeiendommer på landet — herunder rene skogeiendommer — antas som sikkerhet, må ikke overstige $\frac{6}{10}$ av den samlede takstsum etter at denne er fratrukket takstsummen for de trær som etter gjeldende bestemmelser tillates hugget.

§ 19, nåværende 2. ledd utgår.

§ 19, 4. ledd.

På ubebygde tomter på landet kan utlånes inntil $\frac{6}{10}$ av takstsummen.

12. aug. **Bestemmelse *) om endringer i bestemmelse om lisensfri sendinger til utlandet.**

I medhold av § 1 i mellombels lov av 13. desember 1946 om utførsleforbud, jfr. kgl. resolusjon av 12. desember 1947, har Handelsdepartementet foretatt endringer av samme departements bestemmelse av 19. januar 1949 om endring av Forsyningsdepartementets bestemmelse av 17. juli 1947, punkt 1, som heretter skal lyde:

Følgende varer kan eksporteres uten at utførselslisens foreligger:

Gavepakker inntil 3 kg til navngitte slektninger eller kjente i utlandet. Verdien må ikke overstige kr. 30. Rasjonerte varer, tobakk av alle slag, te, honning, kjøtthermetikk, sardiner, ost, kondensert melk, tørrmelk og såpe tillates ikke sendt. Av såpe kan dog gavepakken inneholde 1 stk. toalettsåpe, 1 stk. husholdningssåpe, 1 stk. barbersåpe og 1 pakke vaskepulver. Avsenderen skal i hvert enkelt

*) Kunngj. 2. september i Lovtid. 1 nr. 30.

tilfelle gi tollvesenet skriftlig erklæring på ære og samvittighet om at forsendelsen inneholder gaver til navngitte slektninger eller kjente i utlandet og oppgave over innholdet av pakken. 12. aug.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om nye helseforskrifter for Sandtorg herred, Troms fylke. 12. aug.

Skrivelse *) fra Fiskeridepartementet. 12. aug.

Bestemmelse om omsetning av hele og halve tønner, utferdiget av departementet 19. desember 1947 i medhold av lov om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer av 14. mai 1917 og kongelig resolusjon av 26. januar 1945, oppheves med virkning fra 15. august d. å.

Skriv *) frå Landbruksdepartementet om at hund i Iveland herad, Aust-Agder fylke, skal haldas i band eller forsvarleg innestengt eller inngjerda i den tid bufe beiter. 12. aug.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at hund på stedene Kamøyvær, Skarsvåg og Kjelvik i Kjelvik herred, Finnmark fylke, skal holdes i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter. 13. aug.

Fiskeregler **), fastsatt av Landbruksdepartementet, for Oslo, Bærum, Asker og Nittedal kommuner. 16. aug.

Skrivelse **) fra Forsyningsdepartementet om vedtekter til reguleringsplanen for «Amalienborg», Ranheim, Strinda herred, Sør-Trøndelag fylke. 16. aug.

Skrivelse **) fra Sosialdepartementet om nye helseforskrifter for Beitstad herred, Nord-Trøndelag fylke. 17. aug.

Skrivelse **) fra Forsyningsdepartementet om at brannloven skal gjelde for kirkestedet Skjervøy, Skjervøy herred, Troms fylke. 19. aug.

Skrivelse **) fra Kommunal- og arbeidsdepartementet om ny vedtekt om lukningstid for utsalgssteder i Åsen herred, Nord-Trøndelag fylke. 22. aug.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet om at hund i Rakestad herred, Østfold fylke, skal holdes i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter. 24. aug.

*) Kunngj. 18. august i Lovtid. 1 nr. 29.

**) Kunngj. 2. september i Lovtid. 1 nr. 30.

§ 3. Direktøren plikter til enhver tid å holde kollegiet à jour 26. aug. med regnskapets stilling i forhold til bevilgningen og påser at de enkelte budsjettposter ikke overskrides uten samtykke fra departementet. Han kontrollerer og anviser alle regninger som vedkommer universitetets felles utgifter og påser at det foreligger bevilgning til dekning av de forskjellige utgifter. Han fører tilsyn med at universitetets fordringer inngår i rett tid.

I tilfelle misligholdelse foretar han det nødvendige for å ivareta universitetets interesser.

Direktøren er ansvarlig for universitetets regnskapsførsel og utarbeider forslag til besvarelser av Riksrevisjonens antegnelser til regnskapet minst en gang i året, til ubestemt tid teller han opp universitetets kassebeholdning og beholdning av verdipapirer og påser at disse er påført urådighetspåtegning.

§ 4: Direktøren fører på kollegiets, eventuelt musérådets vegne, tilsyn med universitetets eiendommer og sørger for nødvendig vedlikehold i samråd med riksarkitekten.

Han fører også tilsyn med inventaret og ordner med vedlikehold og nyanskaffelser.

Han sørger for at det blir utarbeidet lister over inventar som kontrolleres ved regelmessig ettersyn.

§ 5. Direktøren forvalter på eget ansvar universitetets formue etter gjeldende regler og de nærmere bestemmelser som måtte bli truffet av kollegiet, resp. musérådet, og anbringer ledige midler således at det oppnås den best mulige avkastning under hensyn til fullt betryggende sikkerhet.

Kongelig resolusjon om opprettelse av et midlertidig innkjøps- og materiellkontor i Justis- og politidepartementet under Sjefen for Sivilforsvaret. 26. aug.

Kongelig resolusjon. *)

26 aug.

Med hjemmel i § 54 i lov om mål og vekt av 31. oktober 1946 bestemmes at nevnte lov trer i kraft 1. januar 1950.

Fiskeregler **) fastsatt av Landbruksdepartementet, for ymse vatn i Soknedal herred, Sør-Trøndelag fylke. 26. aug.

Skriv **) frå Forsyningsdepartementet om at bygningslova vert gjeldande for eit strok i Ardal herad, Sogn og Fjordane fylke. 26. aug.

*) Kunngj. 2. september i Lovtid. 1 nr. 30.

**) Kunngj. 12. september i Lovtid. 1 nr. 31.

27. aug. **Skrivelse ***) fra Forsyningsdepartementet om reguleringsplan for Tretten øst, Øyer herred, Oppland fylke, og om vedtekter i tilknytning til reguleringsplanen.

27. aug. **Skrivelse ***) fra Forsyningsdepartementet om regulering av lekeplass m. v. og tverrgate i strøket Inndalsvegen—Bendixens veg, Bergen m. v., og om vedtekter i tilknytning til reguleringen.

29. aug. **Skrivelse ***) fra Kommunal- og arbeidsdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Fauske herred, Nordland fylke.

30. aug. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Ingeborg og Joakim Jensens legat for Vågan gamle hjem», opprettet ved gavebrev av 12. desember 1948.

30. aug. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Elise Dethloff, f. Stoltz's legat til fremme av medisinsk forskning i Bergen», opprettet ved lege Elise Dethloffs testament av 22. juni 1923 med tilleggstestament av 21. mai 1930.

30. aug. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på Legatet «Gjertrud og Torgeir Høverstads Minne» til ærepris for menn og kvinner som med arbeidet sitt har gjort særlig mykje til å skapa eit venare og verdifullere Vang, i det heile auka vyrdnaden for bygda, skipa ved Bøye Høverstad sitt gavebrev, dagsett juni 1948.

30. aug. **Skrivelse ***) fra Forsyningsdepartementet om vedtekt til bygningenslovens § 57 a for Kragerø.

31. aug. **Bestemmelse ***) om endring av bestemmelser om rasjonering og omsetning av kraftfôr.

(Gitt 31. august 1949 av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av § 1 i lov av 14. mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer og kgl. resolusjon av 20. februar 1948.)

I. I Forsynings- og gjenreisningsdepartementets bestemmelser om rasjonering og omsetning av kraftfôr av 4. september 1948 foretas følgende endringer:

§ 6: Oppheves.

§ 7 skal lyde: Det er forbudt å selge og kjøpe rasjonert kraftfôr på anvisninger som er utstedt før 1. juni 1949.

II. Denne bestemmelse trer i kraft straks.

*) Kunngj. 12. september i Lovtid. 1 nr. 31.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om tillegg til § 2 og 31. aug. endring av § 20 i helseforskriftene for Lillestrøm.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om tillegg til helsefor- 31. aug. skriftene for Åsnes herred og Hof herred, Hedmark fylke.

Skrivelse **) fra Industri-, håndverk- og skipsfartsdepartementet. 31. aug. Med hjemmel i kgl. resolusjon av 10. juni 1949 har dette departement 31. august 1949 bestemt

- 1) at den overtidstjournal som er påbudt i § 18 i lov om arbeidstiden på skip av 10. juni 1949, skal være innrettet, etter rederiets valg, enten etter vedlagte skjema Ia eller etter skjema II a,
- 2) at den overtidstbok som hver enkelt av besetningen på skip kan kreve utlevert i henhold til den nevnte paragraf i arbeidstidsloven, skal være innrettet etter vedlagte skjema Ib eller II b i samsvar med den overtidstjournal som føres ombord
- 3) at journaler og bøker skal føres etter de regler som er inntatt i skjemaene, og
- 4) at overtidstjournaler og bøker etter skjemaer fastsatt 1. juni 1939 skal brukes inntil journaler og overtidstbøker etter de nå fastsatte skjemaer er å få.

*) Kunngj. 12. september i Lovtid. 1 nr. 31.

**) Kunngj. 19. september i Lovtid. 1 nr. 32.

Journaler og overtidstbøker som godtgjøres særskilt. Loven påbyr skipet å ha et eller flere av disse skjemaer herom. Men det vil lette arbeidet og gjøre det lettere å etterkomme loven, dersom skjemaet utarbeides av den som skal ha den særskilte godtgjørelse, ved utarbeidelse av hver eller hver annen uke, eller som det er bestemt i loven (§ 18 og 11).

Journaler og overtidstbøker som godtgjøres særskilt. Loven påbyr skipet å ha et eller flere av disse skjemaer herom. Men det vil lette arbeidet og gjøre det lettere å etterkomme loven, dersom skjemaet utarbeides av den som skal ha den særskilte godtgjørelse, ved utarbeidelse av hver eller hver annen uke, eller som det er bestemt i loven (§ 18 og 11).

Journaler og overtidstbøker som godtgjøres særskilt. Loven påbyr skipet å ha et eller flere av disse skjemaer herom. Men det vil lette arbeidet og gjøre det lettere å etterkomme loven, dersom skjemaet utarbeides av den som skal ha den særskilte godtgjørelse, ved utarbeidelse av hver eller hver annen uke, eller som det er bestemt i loven (§ 18 og 11).

Journaler og overtidstbøker som godtgjøres særskilt. Loven påbyr skipet å ha et eller flere av disse skjemaer herom. Men det vil lette arbeidet og gjøre det lettere å etterkomme loven, dersom skjemaet utarbeides av den som skal ha den særskilte godtgjørelse, ved utarbeidelse av hver eller hver annen uke, eller som det er bestemt i loven (§ 18 og 11).

31. aug. Skjema Ia.**OVERTIDSJOURNAL**

for

.....skip.....av.....reg.tonn brutto.....

for

tidsrommet fra til

gjeldende for besetningen.

30. aug. Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet om vedtekt til bygningelovens § 57 a for Kragers.

31. aug. Bestemmelse *) om endring av bestemmelser om rasjonering og omsetning av kraftfôr.

(Gitt 31. august 1949 av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i henhold til § 1 i lov av 14. mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne livsforbrøyningsmiddel med livsforbrøyningsenheter og andre varer og kgl. resolusjon av 20. februar 1948.)

I. I Forsynings- og gjenreisningsdepartementets bestemmelser om rasjonering og omsetning av kraftfôr av 4. september 1948 foretas

Fastsatt av Industri-, håndverk- og skipsfartsdepartementet 31. august 1949 i henhold til lov om arbeidstiden på skip av 10. juni 1949, § 18, og kgl. resolusjon av samme datum.

II. Denne bestemmelse trer i kraft straks.

(Format A 4.)

(Trykkes på 2. side av titelbladet.)

31. aug.

Regler for føring av overtidsjournalen.

Overtidsjournalen skal føres på alle skip og fartøyer som lov av 10. juni 1949 om arbeidstiden på skip gjelder for. Den skal derfor føres både på skip i utenriks fart og skip i innenriks fart og på passasjerskip så vel som på andre skip. Se lovens § 1.

Det er fastsatt 2 skjemaer for overtidsjournal, I a og II a. Det er valgfrihet mellom disse.

Om utfyllingen av rubrikkene i denne journal — skjema I a — gjelder følgende:

Rubrikk 1. Innførsel skal gjøres hver gang overtidsarbeid er pålagt i henhold til lovens § 13 og når det i henhold til § 8 skal gis godtgjørelse for arbeid som er utført på sjøvakt under opphold i havn og som skal likestilles med overtidsarbeid med hensyn til godtgjørelse.

Rubrikk 2. Ukedagens navn angis forkortet. Helgedager utenom søndager understrekes.

Rubrikk 3. Her angis byen (stedet) der overtidsarbeidet er utført. Er arbeidet utført på en ankomst- eller avgangsdag føyes bokstaven A til i parentes (A).

Rubrikk 4. Her angis hva overtidsarbeidet har bestått i. Er arbeidet utført på en tid da det gæses sjøvakter og av en som går slik vakt, må det angis om arbeidet er utført på hans vakt eller frivakt.

Rubrikk 5 og 6. Her anføres klokkeslettet da arbeid som skal betales som overtidsarbeid og som er utført i sammenheng, begynner og slutter. Et overtidsarbeid som har vært avbrutt, må således noteres to eller flere ganger, selv om det er utført på samme dag.

Rubrikk 7 og 8. Her angis timetallet mellom klokkeslettene i rubrikk 5 og 6. En påbegynt halvtime regnes som en hel halvtime. Skal det ikke gis godtgjørelse i penger, men i fritid (se lovens § 15), skal timetallet ikke anføres, men bokstaven F.

Rubrikk 9. Her anføres forbokstavene til den som har attestert overtidsarbeidet i vedkommendes overtidsbok.

Oppgave over alminnelig arbeidstid som godtgjøres særskilt. Loven påbyr ikke at det skal fylles ut noe skjema herom. Men det vil lette oversikten og gjøre det lettere å etterkomme loven, dersom skjemaet blir fylt ut for dem som skal ha den særskilte godtgjørelse, ved utgangen av hver eller hver annen uke, etter som det er bestemt i loven (se § 9, II og § 11).

Den som fører overtidsjournalen, skal kontrollere, etter hvert som den føres, at sjomannens overtidsbok stemmer med journalen. Ved uoverensstemmelse som ikke blir oppklart og rettet, skal journalføreren gjøre anmerkning om dette både i journalen og overtidsboken.

Journalen skal føres med blekk eller kopiblyant. Det som en gang er ført inn i journalen, må ikke raderes eller på annen måte gjøres uleselig. Blir det nødvendig å rette noe, må det gjøres ved en anmerkning.

Om oppbevaring av utskrevne journaler og om ansvaret for føringen av journalen, se §§ 18 og 21 i arbeidstidsloven.

31. aug. Navn Stilling

Overtidsgodtgjørelse på hverdag kr., på helgedag kr.

[illegible]

Oppgave over alminnelig arbeidstid (inklusive vakter) som godtgjøres særskilt etter arbeidstidslovens § 11 og § 9 II.

Beregning av overtidsgodtgjørelse.

t. på hverdager à kr. = kr.

t. » helge » à » = »

Uken		Antall timer	
fra	til	i alt godtgjøres særskilt	gitt som fritid
Til gode etter forrige beregn.			
I alt opptjent			
Herav er godtgjort med fritid			
og med penger for			
Timer til gode			

Godtgjørelse for fritid som
ikke har kunnet gis
timer à kr. = »

Tils. kr.

Journalfører.	Mannskap.
1. 1871	1. 1871
2. 1872	2. 1872
3. 1873	3. 1873
4. 1874	4. 1874
5. 1875	5. 1875
6. 1876	6. 1876
7. 1877	7. 1877
8. 1878	8. 1878
9. 1879	9. 1879
10. 1880	10. 1880
11. 1881	11. 1881
12. 1882	12. 1882
13. 1883	13. 1883
14. 1884	14. 1884
15. 1885	15. 1885
16. 1886	16. 1886
17. 1887	17. 1887
18. 1888	18. 1888
19. 1889	19. 1889
20. 1890	20. 1890
21. 1891	21. 1891
22. 1892	22. 1892
23. 1893	23. 1893
24. 1894	24. 1894
25. 1895	25. 1895
26. 1896	26. 1896
27. 1897	27. 1897
28. 1898	28. 1898
29. 1899	29. 1899
30. 1900	30. 1900
31. 1901	31. 1901
32. 1902	32. 1902
33. 1903	33. 1903
34. 1904	34. 1904
35. 1905	35. 1905
36. 1906	36. 1906
37. 1907	37. 1907
38. 1908	38. 1908
39. 1909	39. 1909
40. 1910	40. 1910
41. 1911	41. 1911
42. 1912	42. 1912
43. 1913	43. 1913
44. 1914	44. 1914
45. 1915	45. 1915
46. 1916	46. 1916
47. 1917	47. 1917
48. 1918	48. 1918
49. 1919	49. 1919
50. 1920	50. 1920
51. 1921	51. 1921
52. 1922	52. 1922
53. 1923	53. 1923
54. 1924	54. 1924
55. 1925	55. 1925
56. 1926	56. 1926
57. 1927	57. 1927
58. 1928	58. 1928
59. 1929	59. 1929
60. 1930	60. 1930
61. 1931	61. 1931
62. 1932	62. 1932
63. 1933	63. 1933
64. 1934	64. 1934
65. 1935	65. 1935
66. 1936	66. 1936
67. 1937	67. 1937
68. 1938	68. 1938
69. 1939	69. 1939
70. 1940	70. 1940
71. 1941	71. 1941
72. 1942	72. 1942
73. 1943	73. 1943
74. 1944	74. 1944
75. 1945	75. 1945
76. 1946	76. 1946
77. 1947	77. 1947
78. 1948	78. 1948
79. 1949	79. 1949
80. 1950	80. 1950
81. 1951	81. 1951
82. 1952	82. 1952
83. 1953	83. 1953
84. 1954	84. 1954
85. 1955	85. 1955
86. 1956	86. 1956
87. 1957	87. 1957
88. 1958	88. 1958
89. 1959	89. 1959
90. 1960	90. 1960
91. 1961	91. 1961
92. 1962	92. 1962
93. 1963	93. 1963
94. 1964	94. 1964
95. 1965	95. 1965
96. 1966	96. 1966
97. 1967	97. 1967
98. 1968	98. 1968
99. 1969	99. 1969
100. 1970	100. 1970
101. 1971	101. 1971
102. 1972	102. 1972
103. 1973	103. 1973
104. 1974	104. 1974
105. 1975	105. 1975
106. 1976	106. 1976
107. 1977	107. 1977
108. 1978	108. 1978
109. 1979	109. 1979
110. 1980	110. 1980
111. 1981	111. 1981
112. 1982	112. 1982
113. 1983	113. 1983
114. 1984	114. 1984
115. 1985	115. 1985
116. 1986	

Fortsatt side . .

Skjema II a.

31. aug.

OVERTIDSJOURNAL

for

.....skipav.....reg.tonn brutto.....

for

tidsrommet fra til

gjeldende forbesetningen.

Fastsatt av Industri-, håndverk- og skipsfartsdepartementet 31. august 1949 i henhold til lov om arbeidstiden på skip av 10. juni 1949, § 18, og kgl. resolusjon av samme datum.

(Format A 4.)

31. aug. (Trykkes på 2. side av titelbladet.)

Regler for føring av overtidsjournalen.

Overtidsjournalen skal føres på alle skip og fartøyer som lov av 10. juni 1949 om arbeidstiden på skip gjelder for. Den skal derfor føres både på skip i utenriks og i innenriks fart og på passasjerskip så vel som på andre skip. Se for øvrig lovens § 1.

Det er fastsatt 2 skjemaer for overtidsjournal, I a og II a. Det er valgfrihet mellom disse.

Om utfyllingen av rubrikkene i denne journal — skjema II a — gjelder følgende:

Rubrikk 1. Innførsel skal gjøres hver gang *overtidsarbeid* er pålagt i henhold til lovens § 13 og når det i henhold til § 8 skal gis godtgjørelse for arbeid som er utført på sjøvakt under opphold i havn og som skal likestilles med overtidsarbeid med hensyn til godtgjørelse.

Videre kan innførsel gjøres om den *alminnelige* arbeidstid (inklusive vakter) for dem som i henhold til § 9, II og § 11 skal ha en særskilt godtgjørelse for ukentlig eller fjortendaglig arbeidstid som ligger mellom de timetall som er nevnt i disse paragrafer. Se for øvrig bemerkningene til rubrikk 3.

Rubrikk 2. Ukedagenes navn angis forkortet. Helgedager utenom søndager understrekes.

Rubrikk 3. I denne rubrikk noteres den *alminnelige* arbeidstid for dem som denne tid blir notert for (se bemerkningene til rubrikk 1). Er det i en tidsperiode ikke utført overtidsarbeid som skal noteres, kan den alminnelige arbeidstid i to eller flere døgn slås sammen til en sum. Men da må det angis i rubrikk 1 hvilke døgn summen omfatter. Rubrikken oppsummeres hver, eller hver annen uke, for å se om det i henhold til lovens § 9, II eller § 11 skal gis særskilt godtgjørelse for alminnelig arbeidstid og i tilfelle for hvor mange timer.

Rubrikk 4. Her angis byen (stedet) der overtidsarbeidet er utført. Er arbeidet utført på en ankomst- eller avgangsdag, føyes bokstaven A til i parentes (A).

Rubrikk 5. Her angis hva overtidsarbeidet har bestått i. Er arbeidet utført på en tid da det gæes sjøvakter og av en som går slik vakt, må det angis om arbeidet er utført på hans vakt eller frivakt.

Rubrikk 6 og 7. Her anføres klokkeslettet da arbeid som skal betales som overtidsarbeid og som er utført i sammenheng, begynner og slutter. Et overtidsarbeid som har vært avbrutt, må således noteres to eller flere ganger, selv om det er utført på samme dag.

Rubrikk 8 og 9. Her angis timetallet mellom klokkeslettene i rubrikk 6 og 7. En påbegynt halvtime regnes som en hel halvtime. Skal det ikke gis godtgjørelse i penger, men i fritid (se lovens § 15), skal timetallet ikke anføres, men bokstaven F.

Rubrikk 10. Her anføres forbokstavene til den som har attestert overtidsarbeidet i vedkommendes overtidsbok.

Den som fører overtidsjournalen, skal kontrollere, etter hvert som den føres, at sjemannens overtidsbok stemmer med journalen. Ved uoverensstemmelse som ikke blir oppklart eller rettet, skal journalføreren gjøre anmerkning om dette både i journalen og i overtidsboken.

Journalen skal føres med blekk eller kopiblyant. Det som en gang er ført inn i journalen, må ikke raderes eller på annen måte gjøres uleselig. Blir det nødvendig å rette noe, må det gjøres ved en anmerkning.

Om oppbevaring av utskrevne journaler og om ansvaret for føringen av journalen, se §§ 18 og 21 i arbeidstidsloven.

31. aug.

[illegible]

Overtidsgodtgjørelse på hverdag kr. _____, på helgedag kr. _____

[illegible]

31. aug. Skjema I b.**OVERTIDSBOK**

for

stilling

på skip

av

Overtidsgodtgjørelse på hverdag kr. på helge-
dag kr.

Fastsatt av Industri-, håndverk- og skipsfartsdepartementet 31. august 1949 i henhold til lov om arbeidstiden på skip av 10. juni 1949, § 18, og kgl. resolusjon av samme datum.

(Format A 5.)

Om oppbevaring av utskrevne journaler og om ansvar for føringen av journalen, se §§ 18 og 21 i arbeidstidsloven.

(Trykkes på innsiden av omslaget eller på annen side av tittelbladet.) 31. aug.

Regler for føring av overtidsboken.

Overtidsboken føres av sjømannen selv snarest etter at overtidsarbeid er utført. Det som en gang er ført inn i boken, må ikke raderes eller på annen måte gjøres uleselig. Blir det nødvendig å rette noe, må det gjøres ved en anmerkning. — Boken skal etter hvert leveres den som fører skipets overtidsjournal til kontroll av at bok og journal stemmer overens. I tilfelle av uoverensstemmelse som ikke blir oppklart og rettet, skal journalføreren gjøre anmerkning om dette både i journalen og i boken.

Overtidsjournalen — skjema Ia — og overtidsboken — skjema Ib — har de samme rubrikker. Om utfyllingen av rubrikkene i overtidsboken gjelder følgende:

Rubrikk 1. Innførsel skal gjøres hver gang overtidsarbeid er pålagt i henhold til lovens § 13 og når det i henhold til § 8 skal gis godtgjørelse for arbeid som er utført på sjøvakt under opphold i havn og som skal likestilles med overtidsarbeid med hensyn til godtgjørelse.

Rubrikk 2. Ukedagenes navn angis forkortet. Helgedager utenom søndager understrekes.

Rubrikk 3. Her angis byen (stedet) der overtidsarbeidet er utført. Er arbeidet utført på en ankomst- eller avgangsdag føyes bokstaven A til i parentes (A).

Rubrikk 4. Her angis hva overtidsarbeidet har bestått i. Er arbeidet utført på en tid da det gæes sjøvakter og av en som går slik vakt, må det angis om arbeidet er utført på hans vakt eller frivakt.

Rubrikk 5 og 6. Her anføres klokkeslettet da arbeid som skal betales som overtidsarbeid og som er utført i sammenheng, begynner og slutter. Et overtidsarbeid som har vært avbrutt, må således noteres to eller flere ganger, selv om det er utført på samme dag.

Rubrikk 7 og 8. Her angis timetallet mellom klokkeslettene i rubrikk 5 og 6. En påbegynt halvtime regnes som en hel halvtime. Skal det ikke gis godtgjørelse i penger, men i fritid (se lovens § 15), skal timetallet ikke anføres, men bokstaven F.

Rubrikk 9. Den som har pålagt overtidsarbeidet, skal attestere dette og at arbeidet er utført ved å skrive forbokstavene i navnet sitt i denne rubrikk.

Oppgave over alminnelig arbeidstid som godtgjøres særskilt. Loven påbyr ikke at det skal fylles ut noe skjema herom. Men det vil gjøre det lettere for dem som skal ha slik særskilt godtgjørelse, å ha oversikt over sin arbeidstid, dersom de fyller ut skjemaet ved utgangen av hver eller hver annen uke, etter som det er bestemt i loven (se § 9, II og § 11).

Etter arbeidstidslovens § 21 straffes den som forser seg ved forsettlig å gjøre en uriktig innførsel i eller gjør uleselig noe som er ført inn i en overtidsbok, med bøter eller fengsel inntil 6 måneder, såfremt ikke strengere straffebud etter den alminnelige borgerlige straffelov blir å bruke.

Regler for føring av overtidsboken.

Overtidsboken føres av sjemannen selv snarest etter at overtidsarbeid er utført. Det som en gang er ført inn i boken, må ikke raderes eller på annen måte fjernes ulovlig. Blir det nødvendig å rette noe, må det fjernes ved en anmerkning. — Boken skal etter hvert leveres den som fører skjedde overtidsjournal til kontroll av at bok og journal stemmer overens. I tilfelle av uoverensstemmelse som ikke blir oppklart og rettet, skal journalføreren gjøre anmerkning om dette både i journalen og i boken.

Overtidsjournalen — skjema I a — og overtidsboken — skjema I b — har de samme rubrikker. Om utfyllingen av rubrikkene i overtidsboken gjelder følgende:

Rubrikk 1. Innførsel skal fjernes hver gang overtidsarbeid er pålagt i henhold til lovens § 13 og når det i henhold til § 8 skal gis godtgjørelse for arbeid som er utført på sjøveit under opphold i havet.

Rubrikk 2. Her angis byen (stedet) der overtidsarbeidet er utført. Er arbeid utført på en ankomst- eller avgangsdag, føres bokstaven A til i parentes (A).

Rubrikk 3. Her angis hva overtidsarbeidet har bestått i. Er arbeidet utført på en tid da det gis sjøveit og av en som gir alik vækt, må det angis om arbeidet er utført på hans vækt eller privat.

Rubrikk 4 og 5. Her angis klokkeslettet da arbeid som skal betales som overtidsarbeid og som er utført i sammenheng, begynner og slutter. Et overtidsarbeid som har vært avbrutt, må således noteres to eller flere ganger, selv om det er utført på samme dag.

Rubrikk 6 og 7. Her angis timestallet mellom klokkeslettene i rubrikk 4 og 5. En påbegyrt halvtimme regnes som en hel halvtimme. Skal det ikke gis godtgjørelse i penger, men i frilid (se lovens § 15), skal timestallet ikke anføres, men bokstaven T.

Rubrikk 8. Den som har pålagt overtidsarbeidet, skal attestere dette og at arbeidet er utført ved å skrive forføkstavene i navnet sitt i denne rubrikk.

Oppgave over alminnelig arbeidstid som godtgjøres særskilt. Loven påbyr ikke at det skal fylles ut noe skjema herom. Men det vil gjøre det lettere for dem som skal ha alik særskilt godtgjørelse, å ha oversikt over sin arbeidstid, dersom de fyller ut skjemaet ved utgangen av hver eller hver annen uke, etter som det er bestemt i loven (se § 8, II og § 11).

Fastsettelse av arbeidsmåte og arbeidsmåte på skipet i 1949 og 1950

Etter arbeidslovens § 11 skal det som fører seg ved fastsettelse av en virkelig innførsel i eller for ulovlig noe som er ført inn i en overtidsbok, med betingelse eller tingsel inn i 6 måneder, såfremt ikke skjedde straffelov eller den alminnelige portenlige straffelov blir å bruke.

Skjema II b.

31. aug.

OVERTIDSBOK

for

stilling

på skip

av

reg. tonn brutto

Overtidsgodtgjørelse på hverdag kr. på helge-

dag kr.

Fastsatt av Industri-, håndverk- og skipsfartsdepartementet 31. august 1949 i henhold til lov om arbeidstiden på skip av 10. juni 1949, § 18, og ggl. resolusjon av samme datum.

(Format A 5.)

31. aug. (Trykkes på innsiden av omslaget eller på annen side av tittelbladet.)

Regler for føring av overtidsboken.

Overtidsboken føres av sjomannen selv snarest etter at overtidsarbeid er utført. Det som en gang er ført inn i boken, må ikke raderes eller på annen måte gjøres uleselig. Blir det nødvendig å rette noe, må det gjøres ved en anmerkning. — Boken skal etter hvert leveres den som fører skipets overtidsjournal til kontroll av at bok og journal stemmer overens. I tilfelle av uoverensstemmelse som ikke blir oppklart og rettet, skal journalføreren gjøre anmerkning om dette både i journalen og i boken.

Overtidsjournalen — skjema II a — og overtidsboken — skjema II b — har de samme rubrikker. Om utfyllingen av rubrikkene i overtidsboken gjelder følgende:

Rubrikk 1. Innførsel skal gjøres hver gang overtidsarbeid er pålagt i henhold til lovens § 13 og når det i henhold til § 8 skal gis godtgjørelse for arbeid som er utført på sjøvakt under opphold i havn og som skal likestilles med overtidsarbeid med hensyn til godtgjørelse.

Videre kan innførsel gjøres om den alminnelige arbeidstid (inklusive vakter) for dem som i henhold til § 9, II og § 11 skal ha en særskilt godtgjørelse for ukentlig eller fjortendaglig arbeidstid som ligger mellom de timetall som er nevnt i disse paragrafer. Se for øvrig bemerkningene til rubrikk 3.

Rubrikk 2. Ukedagenes navn angis forkortet. Helgedager utenom søndager understrekes.

Rubrikk 3. I denne rubrikk kan de som i visse tilfelle skal ha en særskilt godtgjørelse for alminnelig arbeidstid (se bemerkningene til rubrikk 1), notere denne tid. Er det i en tidsperiode ikke utført overtidsarbeid som skal noteres, kan den alminnelige arbeidstid i to eller flere døgn slås sammen til en sum. Men da må det angis i rubrikk 1 hvilke døgn summen omfatter. Rubrikken oppsummeres hver, eller hver annen uke, for å se om det i henhold til lovens § 9, II eller § 11 skal gis særskilt godtgjørelse for alminnelig arbeidstid og i tilfelle for hvor mange timer.

Rubrikk 4. Her angis byen (stedet) der overtidsarbeidet er utført. Er arbeidet utført på en ankomst- eller avgangsdag, føyes bokstaven A til i parentes (A).

Rubrikk 5. Her angis hva overtidsarbeidet har bestått i. Er arbeidet utført på en tid da det gås sjøvakter og av en som går slik vakt, må det angis om arbeidet er utført på hans vakt eller frivakt.

Rubrikk 6 og 7. Her anføres klokkeslettet da arbeid som skal betales som overtidsarbeid og som er utført i sammenheng, begynner og slutter. Et overtidsarbeid som har vært avbrutt, må således noteres to eller flere ganger, selv om det er utført på samme dag.

Rubrikk 8 og 9. Her angis timetallet mellom klokkeslettene i rubrikk 6 og 7. En påbegynt halvtime regnes som en hel halvtime. Skal det ikke gis godtgjørelse i penger, men i fritid (se lovens § 15), skal timetallet ikke anføres, men bokstaven F.

Rubrikk 10. Den som har pålagt overtidsarbeidet, skal attestere dette og at arbeidet er utført ved å sette forbokstavene i navnet sitt i denne rubrikk.

Etter arbeidstidslovens § 21 straffes den som forser seg ved forsettlig å gjøre en uriktig innførsel i eller gjør uleselig noe som er ført inn i en overtidsbok, med bøter eller fengsel inntil 6 måneder, såfremt ikke strengere straffebud etter den alminnelige borgerlige straffelov blir å bruke.

31. aug. **Skrivelse *)** fra Forsyningsdepartementet om vedtekter til bygningsloven for Verdalsøra bygningsdistrikt, Verdal herred, Nord-Trøndelag fylke.

1. sept. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Edvard og Karinus Westgaards legat til jordbrukets fremme», opprettet ved Edvard Westgaards testament av 6. november 1922.

1. sept. **Skrivelse *)** fra Landbruksdepartementet om forlengelse av forbudet mot å innsamle egg av lundefugl, alker og lomvier i Finnmark fylke.

1. sept. **Skrivelse *)** fra Forsyningsdepartementet om vedtekter for Skreia bygningsdistrikt, Ø. Toten herred, Oppland fylke.

1. sept. **Skriv *)** fra Forsyningsdepartementet om vedtekt til § 89,3 i bygningslova for Stranda bygningsdistrikt, Stranda herad, Møre og Romsdal fylke.

2. sept. **Kongelig resolusjon. *)**

I medhold av § 1, jfr. § 3, i midlertidig lov om omsetning av råfisk av 18. juni 1938, jfr. lov av 3. oktober 1947, bestemmes:

I.

- a) Det er forbudt å omsette eller utføre levende torsk og levende sei som er fisket på kysten fra og med Romsdal til og med Finnmark fylke med mindre fisken er kjøpt gjennom Norges Levendefisklag S/L hvis vedtekter er godkjent av Fiskeridepartementet.
- b) Likeledes er det forbudt å tilvirke, omsette eller utføre hummer eller krabbe som er fisket på kysten fra og med Nordmøre til og med Nordland fylke, eller produkter herav, med mindre hummeren eller krabben er kjøpt gjennom Norges Levendefisklag S/L.

II.

Fiskeridirektøren og/eller Norges Levendefisklag S/L kan dispensere fra forbudet.

III.

Fiskeridepartementet bemyndiges til:

- a) Å fastsette eventuelle bestemmelser til kontroll av gjennomførelsen og overholdelsen av de under I fastsatte forbud.

*) Kunngj. 12. september i Lovtid. 1 nr. 31.

- b) Å fastsette bestemmelser om revisjon av lagets regnskaper og å ansette offentlig kontrollør ved laget.
- c) Å oppnevne en meglingsnemnd til behandling av klager over lagets virksomhet fra andre enn fiskere og til å utferdige nærmere bestemmelser om meglingsnemndas sammensetning og virksomhet.

IV.

Overtredelse av disse bestemmelser eller medvirkning til eller forsøk på overtredelse straffes med bøter.

V.

Denne resolusjon trer i kraft straks og gjelder inntil videre. Samtidig oppheves kongelige resolusjoner av 11. august 1939, 11. januar 1946, 7. februar 1947 og 30. januar 1948, samt departementsbestemmelser gitt i medhold av nevnte resolusjoner.

Kongelig resolusjon. *)

2. sept.

I. Med hjemmel i mellombels lov av 30. juni 1947 om prisregulering og anna regulering av næringsverksemd fastsettes:

Plikten etter kgl. resolusjon av 15. august 1947 for treforedlingsindustrien til å betale produksjonsavgift oppheves for produksjon fra og med 1. juli 1949.

II. Med hjemmel i midlertidig lov av 3. desember 1948 om avgift til pensjonering av skogsarbeidere, fastsettes:

Plikten etter kgl. resolusjon av 22. desember 1948 for treforedlingsindustrien til å betale pensjonsavgift til skogsarbeidere, oppheves for produksjon (eksport) etter 31. mars 1950.

III. Nærmere bestemmelser i samband med opphevelsen av de avgifter som er nevnt under I og II, gis av Finansdepartementet eller den departementet gir fullmakt.

Kongelig resolusjon *) om nedsettelse av konsesjonsgrensene etter skogkonsesjonsloven og jordkonsesjonsloven for Dypvåg herred, Aust-Agder fylke.

2. sept.

Kongelig resolusjon.

2. sept.

Bestyrelsen av Statens eiendommer i Narvik overføres fra Samferdselsdepartementet til Finansdepartementet med virkning fra 1. juli 1949.

Kongelig resolusjon. *)

2. sept.

I medhold av § 50 i lov nr. 8 om verneplikt og utskrivning av 21. juni 1929 med senere endringer gis følgende bestemmelser:

*) Kunngj. 12. september i Lovtid. 1 nr. 31.

2. sept. 1. Bedømmelse av HV-personnellets tjenestedyktighet skal foregå hos idrettslegene, og skje i samsvar med bestemmelsene for legek kontroll av idrettsutøvere.

2. Legekjennelse «konkurransedyktighet» og «treningsdyktig» gjelder som tjenestedyktig i Heimevernet.

Legekjennelse «bør ikke drive idrett» gjelder som udyktig til tjeneste i Heimevernet.

3. Denne legekjennelse gjelder for:

a. Alt frivillig HV-personell uansett tidligere legebedømmelse.

b. HV-pliktige som ikke tidligere er kjent udyktige til vanlig militærtjeneste ved ordinær sesjon.

4. HV-pliktige som tidligere er kjent midlertidig udyktig kan kalles inn til ny legebedømmelse hos idrettslegene. Denne bedømmelse blir avgjørende for tjenesteplikten i Heimevernet.

5. Kjennelser for tjenestedyktighet i Heimevernet i samsvar med foranstående har ikke gyldighet som kjennelser for vanlig militær tjenestedyktighet.

6. Idrettslegens kjennelse kan appelleres til vedkommende DK's legemnd.

2. sept. **Skrivelse ***) fra Sosialdepartementet om tillegg til § 31 i helseforskriftene for Ski herred, Akershus fylke.

3. sept. **Skrivelse **)** fra Kommunal- og arbeidsdepartementet om ny vedtekt om lukningstid for utsalgssteder i Hemnes herred, Nordland fylke.

3. sept. **Skriv **)** frå Landbruksdepartementet om at hund i Nord-Fron herad, Oppland fylke, skal haldas i band eller forsvarleg innestengd eller inngjerda i den tid bufe beiter.

5. sept. **Bestemmelse **)** om opphevelse av bestemmelser om omsetning av tamrein og slakt av tamrein.

I medhold av lov nr. 5 av 14. mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer og kgl. resolusjon av 20. februar 1948 har Forsynings- og gjenreisningsdepartementet 5. september 1949 bestemt:

Forsynings- og gjenreisningsdepartementets bestemmelser av 24. desember 1947 om omsetning av tamrein og slakt av tamrein og bestemmelser gitt i medhold av disse, oppheves med virkning fra 7. september 1949.

*) Kunngj. 12. september i Lovtid. 1 nr. 31.

**) Kunngj. 19. september i Lovtid. 1 nr. 32.

Skriv *) frå Justis- og politidepartementet om ny politivedtekt 5. sept. for Seljord herad, Telemark fylke.

Skrivelse *) fra Justis- og politidepartementet om kinemato- 5. sept. grafvedtekt for Leksvik herred, Nord-Trøndelag fylke.

Skriv *) frå Landbruksdepartementet om bruk av piggråd i 5. sept. Seljord herad, Telemark fylke.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Bruks- 6. sept. eier G. A. Dahl og hustru Ingeborg født Bergers legat til fordel for Kirkekoret ved Elverum Hovedkirke», opprettet ved testament av 4. juni 1932.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Sæ- 7. sept. bjørn Svendsens legat til hestens beskyttelse» i Skoger herred og den nordlige del av Sande herred til og med Galleberg i Vestfold fylke, opprettet ved testament av 4. januar 1935.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet om ny vedtekt til 7. sept. bygningslovens § 62 for Nittedal herred, Akershus fylke.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet om at bygningsloven 7. sept. og brannloven gjøres gjeldende for et område av Eide herred, Møre og Romsdal fylke.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet om at bygnings- og 7. sept. brannloven gjøres gjeldende for et område av Eide herred, Møre og Romsdal fylke.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet om reguleringsplan 8. sept. for Auserødområdet, Stavern, og om vedtekter i tilknytning til reguleringen.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet om regulering av 8. sept. området ved Lovisenlund Allé, Kristiansand S., og om vedtekter i tilknytning til reguleringen.

Skriv *) frå Forsyningsdepartementet om at Klepp bygnings- 8. sept. distrikt, Klepp herad, Rogaland fylke, vert utvida.

Skriv **) frå Landbruksdepartementet om at hund i Ørsta 10. sept. herad, Møre og Romsdal fylke, skal haldas i band eller forsvarleg innestengt eller inngjerda i den tid bufe beiter.

*) Kunngj. 19. september i Lovtid. 1 nr. 32.

**) Kunngj. 22. september i Lovtid. 1 nr. 33.

14. sept. **Skrivelse *)** fra Landbruksdepartementet om at hund i Verne-
nesla herred, Vest-Agder fylke, skal holdes i band eller forsvarlig
innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter.

15. sept. **Skrivelse *)** fra Forsyningsdepartementet om regulering av
strøket omkring Alderdomshjemmet, Skien, og om vedtekter i
tilknytning til reguleringen.

15. sept. **Skrivelse *)** fra Forsyningsdepartementet om regulering av
brannstrøket i Molde, og om at vedtekter for den reviderte byplan
skal gjelde for det nå regulerte område.

16. sept. **Kongelig resolusjon.**
I medhold av stortingsvedtak av 25. juli 1949 bemyndiges
Justisdepartementet for tiden inntil 31. desember 1950 til å ettergi
erstatning til Staten for omkostninger i straffesaker og i benefiserte
saker, samt inndragning og erstatning til statskassen i straffesaker,
der særlige omstendigheter taler for det.

16. sept. **Kongelig resolusjon.**
Sentralregisteret for evakuerte og de arbeids-
oppgaver som knytter seg til dette overføres fra 1. oktober 1949
fra Sosialdepartementet til Kommunal- og arbeidsdepartementet.

16. sept. **Kongelig resolusjon. *)**
I medhold av midlertidig lov av 2. juli 1948 om regulering av
produksjon, omsetning og utførsel av fisk og fiskevarer m. v. be-
stemmes:

I. Utførsel av fiskepakket islandssild er inntil videre be-
tinget av at vedkommende eksportør er medlem av Islandsild-
eksportørenes Landsforening eller Islandsildfiskernes Forening.
Utførsel av eksportpakket islandssild er betinget av at vedkom-
mende eksportør er medlem av Islandsildeksportørenes Lands-
forening.

Vedtektene til Islandsildeksportørenes Landsforening og
Islandsildfiskernes Forening skal være godkjent av Fiskeri-
departementet.

II. Fiskeridepartementet kan dispensere fra bestemmelsen nevnt
under I.

III. Denne resolusjon trer i kraft straks og gjelder for islandssild
av 1949 års fangst.

*) Kunngj. 22. september i Lovtid. 1 nr. 33.

**) Kunngj. 22. september i Lovtid. 1 nr. 33.

Kongelig resolusjon.*)

16. sept.

Avsnitt I i de ved kgl. resolusjon av 13. juni 1947 fastsatte bestemmelser om rasjonering av bensin, overdragelse av motor-kjøretøyer og om kjøretillatelse — slik det lyder ifølge kgl. resolusjon av 23. juli 1948 — oppheves.

Rundskrivelse fra Finansdepartementet.

17. sept.

Avlønning av midlertidige tjenestemenn.

Ved Stortingets vedtak av 5. juli 1947 fikk midlertidige tjenestemenn med lønn etter regulativet rett til den regulativmessige bruttolønn, jfr. rundskrivelse herfra av 11. juli 1947.

Under den midlertidige tjenestegjøring kunne derfor vedkommende tjenestemann enten få utbetalt bruttolønn uten avkortning eller nettolønn med rett til restoppgjør hvis han sluttet i statens tjeneste, men slik at den oppebårne differanse mellom bruttolønn og nettolønn skulle tilbakebetales og overføres vedkommende pensjonskasse dersom vedkommende innen 5 år påny ble ansatt i offentlig stilling med medlemsskap for ham i en av statens pensjonskasser. Gikk vedkommende derimot umiddelbart over i fastere statsstilling med medlemsskap i en av statens pensjonskasser, skulle differansen mellom bruttolønnen og nettolønnen, eventuelt ved innbetaling fra tjenestemannen, overføres til vedkommende pensjonskasse.

Ved tilleggslov om Statens Pensjonskasse av 9. juli 1948, ble bestemt at midlertidige tjenestemenn fra 1. juli 1948 eller fra senere tilsetningsdato skulle tas opp som medlemmer av Statens Pensjonskasse med mindre kassens styre i særlige tilfelle bestemmer noe annet. Som følge av denne lovendring ble Stortingsvedtaket av 5. juli 1947 om lønn til midlertidige statstjenestemenn opphevet ved Stortingets vedtak av 1. juli 1948 og istedenfor ble bestemt at så vel midlertidige som faste tjenestemenn som var omfattet av det nye lønnsregulativ og som var medlem av Statens Pensjonskasse eller Statsbanenes Pensjonskasser skulle ha utbetalt regulativmessig nettolønn fra 1. juli 1948, jfr. Finansdepartementets rundskrivelse av 10. juli 1948. Unntatt fra denne ordning var bare faste og midlertidige tjenestemenn som på grunn av fremskreden alder og lignende ikke ble tatt opp som medlemmer av pensjonskassene.

Foranlediget ved henvendelse fra enkelte administrasjoner tok Finansdepartementet i St. prp. nr. 1, Tillegg nr. 24 for 1949 opp forslag om at det ble lempet noe på den ordning som var etablert.

*) Kunngj. 22. september i Lovtid. 1 nr. 33.

17. sept. Ved Stortingets vedtak av 27. juli 1949 er derfor nå bestemt:

1. At midlertidige tjenestemenn som fra 1. juli 1948 har fått ansettelse i fastere statsstilling med derav følgende medlemsskap i en av statens pensjonskasser, skal slippe å innbetale til pensjonskassen forskjellen mellom bruttolønnen og nettolønnen i tidsrommet 1. juli 1947 til 30. juni 1948.
2. At de funksjonærer som i samme tidsrom har hevet nettolønn kan få etterbetalt den tilbakeholdte forskjell mellom bruttolønnen og nettolønnen.
3. At de midlertidige tjenestemenn som ikke blir medlemmer i en av statens pensjonskasser fra 1. februar 1949 bare kan få utbetalt nettolønn, men slik at de kan få utbetalt differansen mellom nettolønnen og bruttolønnen når de slutter i statens tjeneste. Såfremt de går over i fastere statsstilling med medlemsskap i Statens Pensjonskasse, skal dog differansen mellom bruttolønn og nettolønn ikke utbetales, men beløpet overføres til vedkommende pensjonskasse og betraktes som vanlig pensjonsinnskudd for det forløpne tidsrom.

Disse regler gjelder ikke for kortvarige vikariater, tilfeldig assistanse og lignende, slik at lønnen i disse tilfelle fortsatt kan fastsettes til et lavere beløp enn den regulativmessige nettogrunnlønn for tilsvarende faste stillinger.

17. sept. **Skrivelse *)** fra Landbruksdepartementet om tillatelse til å nytte gift til fangst av rovdyr i herredene Bindal, Langenes, Sør-Rana og Øksnes, Nordland fylke.

22. sept. **Bestemmelser **)** om endring av bestemmelser av 31. januar 1949 om produksjon og omsetning av såpe.

(Gitt 22. september 1949 av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av lov av 14. mai 1917 nr. 5 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornödenheter og andre varer og kongelig resolusjon av 20. februar 1948.)

I Forsynings- og gjenreisningsdepartementets bestemmelser av 31. januar 1949 om produksjon og omsetning av såpe oppheves §§ 5, 6, 7, 8 og 9 med virkning fra og med 1. oktober 1949.

*) Kunngj. 22. september i Lovtid. 1 nr. 33.

**) Kunngj. 12. oktober i Lovtid. 1 nr. 35.

Rundskrivelse fra Justis- og politidepartementet til fylkesmennene. 22. sept.

Desentralisering av den offentlige virksomhet og forvaltning. — Anvisning av regninger for flytningsgodtgjøring.

Etter samråd med Finansdepartementet har Justisdepartementet bestemt at myndigheten til å anvise regninger for flytningsgodtgjøring fra embets- og tjenestemenn under Justisdepartementet skal overføres fra departementet til fylkesmennene. Overføringen finner sted fra 1. oktober 1949. Regninger fra embets- og tjenestemenn ved Høyesterett og lagmannsrettene omfattes dog ikke av denne ordning.

Regninger fra embets- og tjenestemenn ved herreds- og byrettene og påtalemyndigheten skal anvises til utgift under kap. 350, Andre justisformål m. m., post 5, Ymse (den tidligere post 4). Det samme gjelder regninger fra tjenestemenn ved fylkesmannsembetene. Fylkesmennenes egne regninger skal sendes Justisdepartementet til revisjon og skal deretter anvises ved vedkommende fylkesmanns-embeter.

Regninger fra embets- og tjenestemenn i politiet skal anvises under kap. 383, Særlige politiutgifter, post 2, Reiseutgifter.

Regninger fra tjenestemenn i lensmannsetaten skal anvises under kap. 389, Lensmenn, post 6, Ymse.

Regninger fra embets- og tjenestemenn i fengselsvesenet skal anvises under kap. 358, Andre fengsels- og tvangsarbeidsformål, post 1, Flytningstilskott.

Det er forutsetningen at tvilsspørsmål i forbindelse med anvisning av disse regninger blir forelagt departementet til uttalelse. Man gjør oppmerksom på at foreldede regningsbeløp ikke må anvises uten at Samferdselsdepartementets samtykke på forhånd er innhentet.

Regler om offentlige tjenestemenns flytningsgodtgjøring, fastsatt ved Stortingets vedtak av 3. juli 1925, 29. april 1935, 12. juni 1946 og 8. oktober 1948, lyder slik:

— — — — —
— — — — —

Skrivelse *) fra Kommunal- og arbeidsdepartementet om ny 22. sept. vedtekt om lukningstid for utsalgsteder i Grytten herred, Møre og Romsdal fylke.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at det innen 22. sept. Våler herred, Hedmark fylke, skal være forbudt å slippe gravær født før 1. mai angjeldende år på beite i sambeitestrekning.

*) Kunngj. 30. september i Lovtid. 1 nr. 34.

22. sept. **Skrivelse ***) fra Landbruksdepartementet om forbud mot å slippe gravær på sambeite for Mostad, Værøy herred, Nordland fylke.

22. sept. **Skrivelse ***) fra Forsyningsdepartementet om at Måløy bygnings- og brannkommune skal oppheves og gå over til bygnings- og branndistrikt fra 1. januar 1950.

22. sept. **Skrivelse ***) fra Forsyningsdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 59 for Kristiansund.

23. sept. **Kongelig resolusjon. *)**

I medhold av lov om fangst av hval av 16. juni 1939 fastsettes herved nytt reglement for fangst av bardehval og spermhval m. v. i samsvar med et framlagt utkast.

Reglementet trer i kraft straks.

Utkastet lyder så:

§ 1. Av hensyn til gjennomføringen av 24 timers inspeksjon skal det være minst 2 hvalfangstkontrollører på hvert flytende hvalkokeri.

Det skal være betryggende inspeksjon på hver landstasjon.

De hvalfangstkontrollører som tjenestgjør ombord i de flytende kokerier og på landstasjonene, skal ansettes og lønnes av Industridepartementet.

§ 2. Det er forbudt å fange eller drepe:

a) Retthval (glatthval eller sletthval (balaenidae)), herunder gråhval.

b) Hvalunger eller hvaler som patter, eller hunnhvaler som følges av unger eller av hvaler som patter.

§ 3. Det er forbudt å nytte flytende kokeri eller hvalbåt knyttet til dette, til fangst eller opparbeiding av bardehval innen følgende områder:

a. I farvannene nord for 66 gr. nordlig bredde. Dette forbud gjelder ikke farvannene øst for 150 gr. østlig lengde til 140 gr. vestlig lengde mellom 66 gr. nordlig bredde og 72 gr. nordlig bredde.

b. I Atlanterhavet og tilliggende farvann nord for 40 gr. sørlig bredde.

c. I Stillehavet og tilliggende farvann øst for 150 gr. vestlig lengde mellom 40 gr. sørlig bredde og 35 gr. nordlig bredde.

d. I Stillehavet og tilliggende farvann vest for 150 gr. vestlig lengde mellom 40 gr. sørlig bredde og 20 gr. nordlig bredde.

e. I det Indiske hav og tilliggende farvann nord for 40 gr. sørlig bredde.

*) Kunngj. 30. september i Lovtid. 1 nr. 34.

§ 4. Det er forbudt å nytte flytende kokeri eller hvalbåt knyttet til dette til fangst eller opparbeiding av bardehval i farvannet sør for 40 gr. sørlig bredde fra 70 gr. vestlig lengde vestover til 160 gr. vestlig lengde. 23. sept.

§ 5. Det er forbudt å nytte flytende kokeri eller hvalbåt knyttet til dette til fangst eller opparbeiding av bardehval i noe farvann sør for 40° sørlig bredde, unntaken i tiden fra 22. desember til derpå følgende 7. april, begge dager medregnet.

§ 6. Uten hensyn til ovenstående forbud mot opparbeiding i en lukket sesong kan opparbeiding av hval, som er fanget i den åpne sesong, avsluttes etter utløpet av den åpne sesong.

§ 7.

a) Antallet bardehval som kan fanges i farvannene sør for 40° sørlig bredde i den åpne sesong av hvalbåter knyttet til flytende kokerier skal ikke overstige seksten tusen blåhvalenheter. Av disse sekstentusen blåhvalenheter skal ikke mer enn femhundre skrive seg fra knølhval (1 250 knølhval; jfr. punkt b).

b) Når det gjelder punkt a) i denne paragraf skal blåhvalenheter regnes på den måte at en blåhvalenhet svarer til:

1) to finnhval eller

2) to og en halv knølhval eller

3) seks seiwhal.

c) Hver pelagisk hvalfangstekspedisjon skal innen to dager etter utløpet av hver kalenderuke sende Komitéen for Internasjonal Hvalfangststatistikk, Sandefjord, telegrafisk oppgave over antallet blåhvalenheter fanget av dens hvalbåter sør for 40° sørlig bredde. Av oppgaven skal det framgå hvor mange av blåhvalenhetene skriver seg fra knølhval.

d) Hvis det skulle vise seg at henholdsvis det samlede maksimumstall av bardehval av forskjellige arter eller det maksimumstall av knølhval som er tillatt fanget etter punkt a) i denne paragraf vil bli nådd før 7. april, vil Komitéen for Internasjonal Hvalfangststatistikk fastsette den dato på hvilken maksimumstallet bardehval av de forskjellige arter, respektive maksimumstallet av knølhval, skal betraktes å være nådd og underrette ekspedisjonene med minst fjorten dagers varsel når det gjelder avblåsing av hele bardehvalfangsten men med minst fire dagers varsel når det gjelder avblåsing av knølhvalfangsten.

§ 8. Det er forbudt å fange eller drepe

Blåhval under 70 fot.

Knølhval under 35 fot.

Finnhval under 55 fot.

Spermhval under 35 fot.

Seiwhal under 40 fot.

23. sept. Landstasjoner på den norske kyst kan fange blåhval ikke under 65 fot, finnhval ikke under 50 fot og seiqual ikke under 35 fot, forutsatt at kjøttet av den hval som ligger mellom disse og de for pelagisk fangst gjeldende minstemål, nyttes til føde for mennesker eller dyr i Norge.

Hval skal måles når de ligger på flenseplanet så nøyaktig som mulig ved hjelp av et målebånd av stål i hvis ene ende (ved nullpunktet) er festet et håndtak med pigg som kan stikkes i dekkplanken ved den ene ende av hvalen, hvorefter målebåndet strekkes i en rett linje parallelt med hvalens kropp og avleses ved den annen ende av hvalen. Ved måling regnes spissen av overkjeven og hakket i halen for å være hvalens endepunkter. Rederiet (vedkommende landstasjon) er forpliktet til å anskaffe det nevnte måleapparat. Etter å være nøyaktig avlest på målebåndet skal målene innføres i journalen i nærmeste hele fot, dvs. slik at f. eks. alle hval mellom 75'6" og 76'6" innføres i journalen som 76', og alle hval mellom 76'6" og 77'6" innføres i journalen som 77'. Mål av hval som så vidt en kan se, faller nøyaktig på halvfoten, skal innføres i journalen avrundet oppad til nærmeste hele fot, slik at f. eks. det nøyaktige målet 76'6" innføres i journalen som 77'.

§ 9. Det er forbudt å benytte landstasjon på Norges kyst eller hvalbåt knyttet til slik landstasjon i mer enn 6 måneder sammenhengende i noe kalenderår. Industridepartementet fastsetter sesongen for landstasjonene. Den skal være den samme for samtlige stasjoner.

Uten hensyn til bestemmelsen i foregående ledd kan opparbeiding av hval som er fanget i den åpne sesong avsluttes etter utløpet av den åpne sesong.

§ 10. Flytende kokeri som har vært nyttet til opparbeiding av bardehval sør for 40° sørlig bredde må ikke brukes i samme øyemed på noe annet felt før 12 måneder etter utløpet av sydhavssesongen.

§ 11. Alle hval som er fanget, skal leveres til vedkommende flytende kokeri eller landstasjon, og alle deler av slike hval skal opparbeides ved koking eller på annen måte, unntatt indre organer, barder og sveiver av alle hval, kjøttet av spermhval og deler av hval som skal nyttes til folkemat eller dyrefôr.

Fullstendig opparbeiding av skroten av «dauhval» og av hval nyttet som fendere, vil ikke bli forlangt når kjøttet eller benene av slike hval er i dårlig forfatning.

§ 12. Fangsten av hval for levering til flytende kokeri skal av bestyreren eller den som har ansvaret for kokeriet, reguleres eller begrenses på en slik måte at ingen hvalskrott (unntatt hval

nyttet som fender) blir liggende i sjøen lenger enn 33 timer fra 23. sept. tidspunktet for avlivningen til tidspunktet da den blir halt opp på flenseplanet på kokeriet for opparbeiding.

Alle båter som fanger hval skal gjennom radio melde av til det flytende kokeri straks hver hval er avlivet.

Det flytende kokeri skal føre journal over de innkomne meldinger, og denne journal skal være lett tilgjengelig for hvalfangstkontrollørene, forat disse til enhver tid kan påse at bestemmelsen i denne paragrafs første ledd overholdes.

Formularen for journalen skal være godkjent av departementet.

Hvalbåtene skal merke all hval med knivsnitt på hvalen på følgende måte:

Nummeret på den hvalbåt som har fanget hvalen betegnes med et romertall. Under romertallet settes en eller flere horisontale streker for å betegne nummerne på de hval som hvalbåten har fanget den dag. Hvalbåt nr. II merker f. eks. sin første hval hver dag slik: II, sin annen hval merker den hver dag slik: II, og sin femte hval hver dag slik: II. Hvalbåt nr. VI merker sin tredje hval hver dag slik: VI. Fangstdøgnet regnes å begynne og slutte ved midnatt.

Antallet av harpuner i hver hval kan om ønskes betegnes ved innhakk på sidene av halefinnen.

Den for driften ansvarlige (bestyreren) plikter å påse at hvalbåtene, om nødvendig, midlertidig helt eller delvis innstiller sin fangst, likesom han skal holde seg underrettet om hvilket antall hval fangstbåtene til enhver tid har fanget og anlagt.

§ 13. På hvert kokeriskip skal det føres fangstdagbok (journal) av bestyreren eller av kaptein eller styrmann under bestyrerens tilsyn og medansvar, jfr. straffelovens §§ 316 og 421. Dagboken føres etter tidsfølgen for hver vakt. Hva det passerer på den enkelte vakt kan foreløpig optegnes på en kladd, men skal innføres innen ettmålets slutt.

Dagboken skal føres ordentlig og tydelig. Hva engang er innført må ikke raderes, overstrykes eller på annen måte gjøres uleselig. Blir rettelse nødvendig, tilføyes den som anmerkning. Dagboken skal være paginert og gjennomtrukket, samt autorisert av departementet eller norsk konsul. Formularen skal være godkjent av departementet.

For landstasjonene fastsetter departementet tilsvarende bestemmelser.

23. sept. § 14. I dagboken skal innføres følgende opplysninger:
1. Alle hval som er meldt avlivet i henhold til § 12 annet ledd.
 2. Innbrakt fangst for hvert døgn med angivelse av hver hvalart.
 3. Tid og sted for fangsten.
 4. Hvalens kjønn og lengde i eng. fot.
Har hvalen foster, angis fosterets lengde og kjønn.
 5. Antall flenset hval pr. døgn, spesifisert for hver hvalart.
 6. Antall fylte spekkjeler og presskjeler, samt antall påfyllinger på kokeapparater av spekk eller kjøtt og ben, alt pr. døgn.
 7. Samlet oljeproduksjon pr. døgn og uke med angivelse av de forskjellige sorter olje.
 8. Gjennomsnittlig syregehalt pr. døgn for spekkolje og kjøttolje hver for seg i hele og 10-dels prosent.
 9. Produksjon pr. døgn og uke henholdsvis av mel, guano og andre nærmere angitte produkter.
 10. Kokeriskipets middagsposisjon.
 11. Vindens retning og styrke, sjøgang og om mulig isforhold.
 12. Andre opplysninger, jfr. §§ 15 og 16.

§ 15. Alle skip som anvendes til opparbeiding av hval, skal i nærheten av flensedekket ha en tavle. På denne skal avmerkes følgende opplysninger om hver hval straks den er halt ombord i skipet:
Tidspunktet da den ble halt ombord.

Den hvalbåts nummer som har fanget hvalen og hvalens nummer, slik som det er blitt avmerket på halen ifølge ovenstående instruksjoner.

Art.

Lengde.

Kjønn.

Hvis den har foster, dettes størrelse og kjønn.

Melkefylt eller diegivende.

Opplysningene fra tavlen skal innføres i den offisielle fangstdagbok med ikke mer enn 12 timers mellomrom og attesteres av kontrolløren.

Ved innførselen i fangstdagboken eller journalen regnes datoen for hver dag fra midnatt til midnatt, og det internasjonale 24-timers tidssystem anvendes.

§ 16. Medfører absolutt tvingende omstendigheter noen gang at reglementets bestemmelser om fangst og tilvirkning ikke kan overholdes, skal det redegjøres utførlig for dette i fangstdagboken. Den offentlige kontrollør skal på forhånd varsles.

§ 17. Departementet kan kreve opplysninger om fangsten og tilvirkningen i den utstrekning det anses nødvendig.

§ 18. Dagboken tilstilles departementet ved fangstens avslutning. 23. sept.

§ 19. Skyttere og mannskap på flytende kokerier, landstasjoner og hvalbåter skal ansettes på slike vilkår at deres avlønning utenom fast lønn i vesentlig grad avhenger av arten, størrelsen og utbyttet av den fangede hval, ikke bare av antallet av fangede dyr. Kongen kan bestemme at det skal stilles sikkerhet for mannskapenes tilgodehavende.

Part eller vederlag, beregnet etter arbeidsresultat, må ikke betales skyttere eller mannskap på hvalbåter for hval som det er forbudt å fange, selv om det foreligger unnskyldende omstendigheter. Heller ikke må det betales part av melkefylt hval.

§ 20. Ethvert kokeriskip og norske landstasjoner er forpliktet til å ha offentlige kontrollører etter departementets bestemmelse. For kost og opphold betales for hver kontrollør kr. 7 pr. døgn. Kontrolløren skal ha særskilt lugar, godkjent av Hvalfangstinspektøren. Assistentkontrolløren skal ha egen lugar på feltet. På reisene til og fra feltet skal han underbringes på en av Hvalfangstinspektøren godkjent måte.

Kontrollørene skal ha adgang til å stå i telegrafisk kodeforbindelse med departementet eller Hvalfangstinspektøren.

§ 21. Ethvert kokeriskip og ethvert fangstfartøy (hvalbåt) som aktes anvendt i antarktiske farvann, skal være utstyrt med trådløs telegraf eller telefon og betjening som kan anvende disse.

§ 22. Et avtrykk av loven og dette reglement skal være oppslått på hvert kokeriskip og fangstfartøy (hvalbåt) og enhver landstasjon på et iøynefallende sted som er tilgjengelig for alle.

§ 23. Overtredelse av reglementet er straffbart. Jfr. § 21 i lov om fangst av hval av 16. juni 1939.

Kongelig resolusjon.*)

23. sept.

I medhold av § 5 a annet ledd i lov om fangst av hval av 16. juni 1939 med senere endringer, dispenseres det fra forbudet i første ledd i den nevnte paragraf for sydhavssesongen 1949—50 for følgende utenlandske hvalfangstekspedisjoner: United Whalers Ltd., London's ekspedisjon med fl. k. «Balaena», Chr. Salvesen & Co., Leith's ekspedisjoner med de flytende kokerier «Southern Venturer» og «Southern Harvester», The Union Whaling Co., Ltd., Durban's ekspedisjon med fl. k. «Empire Victory».

*) Kunngj. 30. september i Lovtid. 1 nr. 34.

23. sept. **Kongelig resolusjon ***) om håndverksrett i rørleggerfaget i det tidligere byområde i Oslo for den, som uten å ha håndverksbrev i rørleggerfaget har håndverksrett og er autorisert som rørlegger i det tidligere Aker herred.
23. sept. **Kongelig resolusjon ***) om at rørleggerarbeider som har forbindelse med innretninger tilhørende Oslo vann- og kloakkvesen eller Oslo gassverk innen Oslo kommune ikke må utføres av andre enn de som får formannskapetets bevilling til det.
23. sept. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Hjalmar Jordans legat til Norsk Selskab til Skibbrudnes Redning», opprettet ved fru Astrid Laurine Goudappel f. Jordans testament av 5. desember 1939.
23. sept. **Skrivelse **)** fra Forsyningsdepartementet om meldeplikt for salg av fast eiendom i Tromsø.
24. sept. **Reglement **)** for justervesenet.
(Fastsatt av Handelsdepartementet 24. september 1949 med hjemmel i lov om mål og vekt av 31. oktober 1946.)

I. Justervesenet, organisasjon, bestyrelse, tjenesteforhold.

§ 1. Justervesenets tjenestemenn skal nøye gjøre seg bekjent med de til enhver tid gjeldende bestemmelser i loven om mål og vekt og dette reglement og de i henhold til disse bestemmelser fastsatte forskrifter og i tjenesten nøye rette seg deretter.

De er ansvarlige for forskriftsmessig og samvittighetsfull oppbevaring og behandling av samt tilsyn med alle normaler, apparater, utstyr og måle- og vektredskaper som på tjenestestedene eller under utførelse av tjenestereiser avgis i deres varetekt.

§ 2. Samtlige faste tjenestestillinger ved Justerdirektørens kontor og Oslo justerkammer er organisert som hovedstillinger med lønn fastsatt i lønnsregulativet for Statens tjenestemenn.

Stillingene som justermestre utenfor Oslo er organisert som bistillinger lønnet med et fast årlig beløp med tillegg av andel i gebyrer og timebetaling etter nærmere fastsatte regler.

Justervesenets tjenestemenn tilkommer på tjenestereiser også hvor det gjelder annet arbeid enn justering eller undersøkelse og

*) Kunngj. 30. september i lovtid. 1 nr. 34.

**) Kunngj. 12. oktober i Lovtid. 1 nr. 35.

merkning, skyss- og kostgodtgjørelse etter de i lovgivningen til 24. sept. enhver tid fastsatte regler.

§ 3. Justerdirektøren skal føre det nødvendige tilsyn med arbeidet ved sitt kontor og de dertil knyttede arbeidsrom og veilede og kontrollere de tjenestemenn som utfører dette arbeid.

Han skal også veilede og kontrollere justermestrene i det arbeid som påligger dem, påse at de holder sine arbeidsnormaler i overensstemmelse med kontrollnormalene innenfor de fastsatte toleranser og at deres øvrige apparater til bruk under justering er tilstrekkelig nøyaktige og holdes i forsvarlig stand.

§ 4. Justerdirektøren fastsetter:

- a) Hvilke måle- og vektredskaper skal kunne justeres, deres tillatelige feilgrenser (toleranser), hvilke krav de for øvrig skal tilfredsstille, den tillatte maksimumsbelastning og minimumsbelastning for vektene og eventuelt den øvre og nedre grense for andre redskapers tillatte bruk, og ved hvilke justerkamre eller justertjenestemenn justeringen skal kunne foretas (kfr. lovens §§ 22, 23, 26 og 27).
- b) Bestemmelsene om hvilke måle- og vektredskaper skal være gjenstand for obligatorisk periodisk revisjon og bestemmelsene om revisjonsperiodenes lengde (kfr. lovens § 12).
- c) De nærmere bestemmelser om utførelse av justeringene.

§ 5. Justerdirektøren skal sørge for at alle de til enhver tid gjeldende bestemmelser av innhold som angitt i § 4, oversiktlig ordnet og mangfoldiggjort ved trykken eller på annen måte, forefinnes ved hans kontor og ved samtlige justerkamre i et tilstrekkelig antall eksemplarer og der er tilgjengelige for publikum. I disse eksemplarer eller eventuelt i mangfoldiggjorte tillegg til dem skal det være tatt inn beskrivelser, illustrasjoner og reproduksjoner av tegninger i den utstrekning Justerdirektøren anser det nødvendig for justertjenestemennenes utførelse av deres arbeid.

§ 6. Når justerdirektøren anser det for nødvendig å få fastsatt bestemmelser som opphever eller innskrenker justerbarheten eller innskrenker adgangen til å nytte nærmere angitte slags måle- eller vektredskaper, derunder også bestemmelser om forkortelse av perioden for den obligatoriske periodiske revisjon, skal han framsette begrunnet forslag herom for departementet, som treffer avgjørelsen og eventuelt besørger kunngjort slikt varsel som omhandlet i lovens § 25.

§ 7. Justerdirektøren skal hvert år avgi til departementet en beretning om justervesenets virksomhet og viktigere beslutninger og betenknninger i justervesenets anliggender.

24. sept. § 8. De lokaler som trengs til kontor for Justerdirektøren og som arbeidsrom til utførelse av de undersøkelser og sammenligninger som er henlagt under ham, samt det nødvendige av normaler, andre apparater, inventar og annet utstyr tilveiebringes for justervesenets regning.

§ 9. Når tjenesten, ferie eller andre omstendigheter gjør Justerdirektørens fravær nødvendig, skal han underrette departementet derom og samtidig oppgi hvem han har utpekt til å fungere som sin stedfortreder under fraværet.

§ 10. Justerkamre holdes i Oslo, Kristiansand S., Stavanger, Bergen, Alesund, Trondheim, Bodø, Tromsø og Hamar.

De distrikter som er tillagt disse justerkamre er følgende:

Oslo justerkammer: Byene Oslo og Kongsvinger, fylkene Østfold, Akershus, Buskerud og Vestfold med byene innen disse fylker, Telemark fylke med byene innen dette fylke, herredene Skåtøy, Sannidal, Drangedal, Nissedal og Fyresdal samt byen Kragerø dog unntatt — herredene Sør-Aurdal, Jevnaker, Lunner, Gran og Brandbu i Oppland fylke og herredene Eidskog, Vinger og Sør-Odal i Hedmark fylke.

Kristiansands justerkammer: Fylkene Aust-Agder og Vest-Agder med byene innen disse fylker, men med unntak av herredene Øvre Sirdal, Tonstad og Bakke — samt enn videre herredene Skåtøy, Sannidal, Drangedal, Nissedal og Fyresdal og byen Kragerø i Telemark fylke.

Stavanger justerkammer: Rogaland fylke med byene innen dette fylke, herredene Øvre Sirdal, Tonstad og Bakke i Vest-Agder fylke samt herredene Skånevik, Etne, Ølen, Fjeldberg, Vikebygd, Sveio og Valestrand i Hordaland fylke.

Bergens justerkammer: Byen Bergen, Hordaland fylke unntatt herredene Skånevik, Etne, Ølen, Fjeldberg, Vikebygd, Sveio og Valestrand — samt enn videre Sogn og Fjordane fylke unntatt herredene Stryn, Innvik, Breim, Hornindal, Eid, Selje, Nord-Vågsøy, Sør-Vågsøy, Davik nord for Nordfjord og den nordre delen av Gloppen..

Alesunds justerkammer: Møre og Romsdal fylke med byene i dette fylke, unntatt herredene Sunndal, Alvundeid, Stangvik, Surnadal, Rindal, Asskard, Halså, Valsøyfjord, Tustna, Aure, Stenshaug, Edøy, Brattvær og Høpen samt enn videre herredene Stryn, Innvik, Breim, Horningdal, Eid, Selje, Nord-Vågsøy, Sør-Vågsøy, Davik nord for Nordfjord og nordre delen av Gloppen i Sogn og Fjordane fylke.

Trondheim justerkammer: Fylkene Sør- og Nord-Trøndelag med byene innen disse fylker, Bergstaden Røros, herredene Sunndal, Alvundeid, Stangvik, Surnadal, Rindal, Åsskard, Halså, Valsøyfjord, Tustna, Aure, Stenshaug, Edøy, Brattvær og Hopen i Møre og Romsdal fylke samt herredene Kvikne og Os i Hedmark fylke.

Bodø justerkammer: Nordland fylke med byene i dette fylke.

Tromsø justerkammer: Troms fylke og Finnmark fylke med byene i disse fylker.

Hamar justerkammer: Byen Hamar, Hedmark fylke, unntatt herredene Eidskog, Vinger, Sør-Odal, Kvikne og Os — samt enn videre Oppland fylke med byene i dette fylke, unntatt herredene Sør-Aurdal, Jevnaker, Lunner, Gran og Brandbu.

Ladestedene er i denne paragraf henregnet til det tilliggende herred.

§ 11. Samtlige justerkamre holdes for justervesenets regning utstyrt med de nødvendige normaler, apparater og redskaper som trengs til deres sammenligninger og utførelsen av justeringsarbeidet. For Oslo justerkammer holder justervesenet tillike de nødvendige lokaler med alt det inventar og annet utstyr som der trengs.

Ved de øvrige justerkamre sørger justermesteren på egen bekostning for det nødvendige lokale med inventar til justeringenes utførelse og betryggende oppbevaring av normaler og det øvrige utstyr samt de av publikum innleverte redskaper og likeledes betryggende oppbevaring av redskaper som er tatt i forvaring, inntil det er avgjort hva som skal gjøres med disse. Som vederlag herfor oppbærer han av justervesenet en nærmere fastsatt godtgjørelse godkjent av vedkommende regjeringsdepartement. De nyttede lokaler med inventar må være godkjent som tilfredsstillende av Justerdirektøren.

§ 12. Det pålegges samtlige justermestre

- a) Å kontrollere og veilede i tjenesteanliggender de justertjenestemenn som måtte komme til å tjenestegjøre ved deres justerkammer.
- b) Når de kommer i tvil om løsning av tjenestespørsmål så vidt mulig å konferere med Justerdirektøren.

Justermestrene utenfor Oslo plikter dessuten i rimelig tid på forhånd å underrette Justerdirektøren om påtenkt fravær av lengere varighet, således at denne om nødvendig kan treffe forføyninger.

§ 13. Ved justerkammer hvor det ikke tjenestegjør personale utenom justermesteren, plikter denne å sørge for at det under hans

24. sept. fravær gis publikum høve til å få innlevert redskaper som ønskes behandlet, og at det, hvor det gjelder særlig presserende justering, kan bli gitt vedkommende interesserte opplysning om å vende seg til Justerdirektøren med anmodning om å få justeringen utført.

II. Normaler.

§ 14. Som hovednormaler for justervesenet (kopier av riksprototypene) nyttes:

- a) En av professor dr. O. J. Broch til justervesenet skjenket meter av messing i H form (H_7) med innlagt sølvstripe, inndelt i millimeter og de første millimeter i tiendedeler.
- b) Et kilogramlodd av massiv forniklet messing, benevnt: «1 kg Sauter hovednormal uten merke».

Disse normaler oppbevares av Justerdirektøren.

§ 15. Hovednormalene for justervesenet skal sammenlignes med riksprototypene minst én gang hvert tiende år.

Det skal hver gang utferdiges protokoll om disse sammenligninger. Protokollen skal undertegnes av Justerdirektøren, i tilfelle sammen med den eller de vitenskapsmenn som måtte ha deltatt i undersøkelsene.

Resultatene av undersøkelsene innberettes til departementet ved avskrift av protokollen.

§ 16. Utenom de særlige tilfelle som er nevnt i § 16, 3. ledd i loven om mål og vekt skal hovednormalene for justervesenet bare nyttes til de påbudte sammenligninger med riksprototypene og med Justerdirektørens hovednormaler.

§ 17. Til alminnelig bruk for Justerdirektøren skal det ved hans kontor finnes følgende hovednormaler (Justerdirektørens hovednormaler):

- a) Ett sett lengdemål av messing eller annen kobberlegering med inndelinger på sølv eller platina og utført som strekmål — bestående av:
 - En meter, inndelt i desimeter,
 - En 0,5 meter, inndelt i centimeter og én centimeter i millimeter,
 - En desimeter, inndelt i centimeter, 1 centimeter i millimeter,
 - alle av samme tverrsnitt og med innfelte termometre.
- b) Ett sett hulmål av forgylt messing fra 2 liter nedover til 1 centiliter med tilhørende planskiver av glass.
- c) Ett sett vektlodder fra 500 milligram nedover til 1 milligram, dels av platina og dels av aluminium.
- d) Ett sett vektlodder av messing fra 20 kilogram nedover til 1 gram.

Disse normaler skal være bestemt så nøyaktig som mulig etter 24. sept. justervesenets hovednormaler. De funne avvikelser fra deres rette størrelse skal angis i særskilt protokoll.

§ 18. Justerdirektørens hovednormaler skal sammenlignes med justervesenets hovednormaler og innbyrdes minst hvert 5. år. Resultatet av disse sammenligninger skal tas inn i årsberetningen om justervesenets virksomhet.

Lengdemålene skal sammenlignes med justervesenets hovednormal ved en temperatur så nær som mulig $+ 15^{\circ}$ med behørig hensyn til begges utvidelseskoeffisienter. Disse skal angis i protokollen.

Hulmålene skal ha sin rette størrelse ved temperaturen for smeltende is, og denne størrelse skal bestemmes etter vekten av det rene vann som de kan romme, således at 1 kg regnes å være lik vekten av 1 liter sådant vann ved $+ 4^{\circ}$, vekten redusert til lufttomt rom. Det tas hensyn til volumendringer av så vel væsken som metallet i hulmålene ved hjelp av dertil utarbeidede tabeller. Hulmålenes herved antatte utvidelseskoeffisient skal likeledes angis i protokollen.

Vektloddene skal sammenlignes med justervesenets hovednormal, for platina-loddenes vedkommende med behørig reduksjon til lufttomt rom etter loddenes spesifikke vekt, hvilket skal angis i protokollen.

§ 19. Ethvert justerkammer skal være utstyrt med apparater og justerte normaler som angitt i §§ 20—27. Normalene skal være justert av Justerdirektøren ved sammenligning med Justerdirektørens hovednormaler, således at avvikelserne over eller under den rette størrelse ikke må overstige de toleranser som er angitt i de nevnte paragrafer.

Justerdirektøren kan, når han finner det påkrevd, utstyre enkelte justerkamre med flere sett normaler eller normaler av andre kapasiteter.

§ 20. Kontrollnormaler (loddnormaler):

- Ett sett vektlodder av messing eller annen kobberlegering på 10 kilogram og 5 kilogram.
- Ett sett vektlodder av messing eller annen kobberlegering fra 2 kilogram nedover til og med 1 gram.

Toleransen for disse lodder skal være:

For 10 kilogram normalen 75 mg

5 » » 50 »

2 » » 25 »

1 » » 15 »

24. sept.	For 500 gram	normalen	10 mg
	200 »	»	5 »
	100 »	»	3 »
	50 »	»	2 »
	20 »	»	1 »
	10 »	»	0,7 »
	5 »	»	0,5 »
	2 »	»	0,3 »
	1 »	»	0,2 »

§ 21. Som arbejdsnormaler skal justerkamrene være udstyrt med lengdenormaler, hulmålnormaler og loddnormaler.

§ 22. Lengdenormaler.

- En meter av messing eller annen kobberlegering utført som strekmål, inndelt i centimeter og minst én desimeter i millimeter. Toleransen for hele meteren er 0,08 millimeter og for inndelingenes avstand fra meterens nærmeste ende 0,04 millimeter.
- En meter av messing eller stål utført som endemål med anslag, inndelt i centimeter. Toleransen for hele lengden er 0,2 millimeter og for inndelingenes avstand fra nærmeste ende 0,1 millimeter.
- En målestang av 2 meters lengde av tre utført som endemål, beslått med metall i endene, inndelt i desimeter. Toleransen for hele lengden er 1 millimeter og for inndelingenes avstand fra nærmeste ende 0,5 millimeter.
- Et målebånd av stål av 5 meters lengde, inndelt i centimeter. Toleransen for hele lengden er 1 millimeter og for inndelingenes avstand fra nærmeste ende 0,5 millimeter.

§ 23. Hulmålnormaler.

- Ett sett hulmål av metall fra 20 liter nedover til og med 1 centiliter med tilhørende planskiver av glass.
Toleransen for 20 literen til og med 1 literen 0,0005 av innholdet.
» » 5,2 og 1 desiliteren 0,001 av innholdet.
» » 5,2 og 1 centiliteren 0,002 av innholdet.

§ 24. Loddnormaler.

- Ett sett vektlodder fra 50 kilogram og nedover til og med 5 kilogram. Av 50 kilogramsloddene skal det være 2 stykker, hvorav det ene skal avveies som kontrollnormal og ha en toleranse på 250 mg.
- Ett sett vektlodder av messing eller annen kobberlegering fra 2 kilogram og nedover til og med 1 gram.
- Ett sett vektlodder fra 500 milligram og nedover til og med 1 milligram.

Toleransene for disse loddene er:

24. sept.

For	50 kilogram	arbeidsnormalen	1 000	mg
»	20	»	500	»
»	10	»	300	»
»	5	»	200	»
»	2	»	100	»
»	1	»	60	»
»	500 gram	»	40	»
»	200	»	20	»
»	100	»	12	»
»	50	»	8	»
»	20	»	4	»
»	10	»	3	»
»	5	»	2	»
»	2	»	1,2	»
»	1	»	1,0	»
»	500 milligram	»	0,8	»
»	200	»	0,6	»
»	100	»	0,4	»
»	50	»	0,3	»
»	20	»	0,2	»
»	10	»	0,15	»
»	5	»	0,10	»
»	2	»	0,07	»
»	1	»	0,05	»

En arbeidsnormalens avvikelse fra samme justerkammers kontrollnormal må ikke overskride det tredobbelte av toleransen for kontrollnormalen.

Til bruk ved justering av lodder skal det forefinnes følgende toleranselodder:

- d) Ett sett justertoleranselodder for justering av presisjonslodder.
- e) Ett sett brukstoleranselodder for revisjon av presisjonslodder.
- f) Ett sett justertoleranselodder for justering av handelslodder.
- g) Ett sett brukstoleranselodder for revisjon av handelslodder.

De 3 sistnevnte sett toleranselodder skal samtlige justerkamre være utstyrt med. Oslo justerkammer — og etter Justerdirektørens bestemmelse også andre justerkamre — skal dessuten være utstyrt med det under punkt d nevnte sett.

Et justerkammer kan utstyres med flere sett toleranselodder hvis dette viser seg å være nødvendig.

Vekten av toleranseloddet for et lodd skal svare til toleransen for loddet.

24. sept. Toleransen for et toleranselodd er $\frac{1}{5}$ av den toleranse som gjelder for den tilsvarende arbeidsnormal (for 1 kgs arbeidsnormalen er toleransen 60 mg og toleransen for det tilsvarende toleranselodd er således 12 mg).

§ 25. Hjelpenormaler.

Justerkamrene skal i nødvendig utstrekning søkes utstyrt med vektlodder — hjelpenormaler — for justering av vekter.

For loddnormaler som nyttes til justering av handelsvekter for en maksimalbelastning til og med 50 kg er toleransen den samme som bestemt for presisjonslodder.

For loddnormaler som nyttes til justering av handelsvekter for en maksimalbelastning over 50 kg er toleransen den samme som bestemt for handelslodder.

§ 26. Justerkamrene skal i nødvendig utstrekning være utstyrt med vekter og andre apparater som trengs til utførelsen av justerarbeidet. Dessuten skal det i deres lokaler forefinnes det nødvendige utstyr så som skap for oppbevaring av normalene, verktøy, arbeidsbord og annet inventar.

§ 27. De vekter som justerkamrene utstyres med skal ha den minste følsomhet som framgår av følgende tabell:

Veeiområde	Belastning på hver skål:	Tydelig utslag for en tilleggslast på:
50 kg til over 5 kg	50 kg 10 »	1 g 500 mg
5 kg til over 1 kg	5 kg 1 »	250 mg 80 »
1 kg til over 50 g	5 hg 1 »	50 mg 12 »
50 g og nedover	50 g 10 »	10 mg 4 »

For vekter med andre kapasiteter skal følsomheten være proporsjonal.

For vekter som ikke nyttes ved nyjustering og omjustering, fastsettes følsomheten av Justerdirektøren.

§ 28. Justerdirektøren fastsetter nærmere bestemmelser om den form justerkamrenes normaler skal ha. De skal, foruten med Justerdirektørens justerstempel, også være stemplet: kontrollnormalene med 3 stjerner og arbeidsnormalene med 2 stjerner.

§ 29. Justermestrene plikter å vise særlig omhu ved tilsyn, bruk og oppbevaring av justerkammerets kontrollnormaler. Disse må bare brukes av justermesteren personlig og bare til sammenligning med justerkammerets arbeidsnormaler, for å kontrollere dissers nøyaktighet. Når de ikke er i bruk, skal de av justermesteren oppbevares på avlåst sted med mindre Justerdirektøren under særlige omstendigheter treffer annen bestemmelse. 24. sept.

Etter justermesterens anbefaling kan Justerdirektøren ved særskilt bestemmelse for hvert enkelt tilfelle tillate at Oslo justerkammers kontrollnormaler nyttes av annen justertjenestemann.

§ 30. Nøyaktigheten av justerkamrenes kontrollnormaler skal av Justerdirektøren eller den han bemyndiger kontrolleres så ofte det er anledning til det og minst hvert tredje år. Skulle en kontrollnormal finnes å avvike fra sin rette verdi med mer enn den fastsatte toleranse avgjør Justerdirektøren om normalen kan rettes eller om den skal erstattes med en ny. Inntil normalen er rettet eller ny er anskaffet, blir de tilsvarende arbeidsnormaler å kontrollere av Justerdirektøren eller ved hans kontor.

Justerdirektørens underretning til justermesteren om resultatet av hans undersøkelse av nøyaktigheten av justerkammerets kontrollnormaler og eventuelt om de forføyninger som skal treffes, skal skje skriftlig.

§ 31. Av justerkamrenes arbeidsnormaler skal lengdemålene, hulmålene, milligramloddene og toleranseloddene undersøkes ved Justerdirektørens kontor minst én gang hvert femte år, eventuelt oftere hvis det er tvil om deres nøyaktighet.

Justermestrene skal minst én gang årlig sammenligne de øvrige arbeidsnormalene med kontrollnormalene og hvert år innen utgangen av januar innberette resultatet av sammenligningen til Justerdirektøren. Ved sammenligningen skal kontrollnormalen anses som riktig og arbeidsnormalens tillatte avvikelse (toleranse) skal være som angitt i § 24. Er en normal utenfor denne toleranse, må normalen ikke brukes før den er undersøkt og rettet ved Justerdirektørens kontor.

§ 32. Justerkamrenes vekter som nyttes ved nyjustering og omjustering skal av Justerdirektøren undersøkes minst én gang hvert tredje år. De øvrige vekter undersøkes av justermestrene så ofte dette anses for nødvendig.

Justermestrene skal to ganger årlig undersøke og eventuelt rette samtlige hjelpeloddnormaler. Hjelpelhulmålnormalene skal tilsvarende undersøkes én gang årlig. Blir hjelpenormalene meget brukt, må de undersøkes oftere. Hulmålnormaler av glass undersøkes ikke.

Ved Oslo justerkammer kan undersøkelse av hjelpenormalene utføres av den av personalet som justermesteren gir fullmakt til det.

24. sept. III. Om nye redskapstypers og redskapers godkjenning til justering (lovens § 22).

§ 33. Når en ny type av måle- eller vektredskaper eller sådanne redskaper i ny eller forandret konstruksjon ønskes godkjent til justering, må skriftlig søknad derom sendes til Justerdirektøren, Oslo.

Til søknaden (anmeldelsen) brukes et anmeldelsesskjema som fåes ved Justerdirektørens kontor. Denne anmeldelsen skal inneholde en beskrivelse av det anmeldte redskap og være bilagt med en tegning (eller tegninger) av dette. Beskrivelsen og tegningene skal være utferdiget etter nærmere regler fastsatt av Justerdirektøren.

Dessuten skal et eksemplar av vedkommende redskap innsendes til Justerdirektøren til undersøkelse. Redskapet skal være ledsaget av alt det utstyr som normalt er bestemt for det. Hvis Justerdirektøren finner det nødvendig, kan han forlange innsendt modeller av redskapsdeler til oppbevaring hos justervesenet. Eksempelvis kan nevnes skalaen til en pendelvekt.

Gjelder anmeldelsen et redskap som etter sin størrelse, montering eller av annen grunn kun kan undersøkes på det sted hvor det ifølge anmeldelsen befinner seg, blir undersøkelsen å foreta der.

Ved undersøkelser som omhandlet i denne paragraf plikter anmelderen å sørge for eventuelle demonteringer og monteringer og å stille nødvendig arbeidshjelp til disposisjon hvis Justerdirektøren forlanger det.

§ 34. De av anmelderen innleverte tegninger og beskrivelser skal — med den begrensning som framgår av denne paragrafs 2. ledd — av justervesenet helt eller delvis reproduseres for i tilknytning til de bestemmelser som er omhandlet i dette reglements § 5 å offentliggjøres til veiledning for justervesenets tjenestemenn og andre interesserte. Reproduksjonene skal holdes til salgs.

Hvis noen anmelder ønsker at reproduksjonen av de innsendte tegninger ikke blir gjenstand for alminnelig salg, må dette uttrykkelig nevnes i anmeldelsen under hovedoverskriften for anmeldelsen. Det må i så fall innleveres en særskilt tegning som kun inneholder de prinsipielle ting ved konstruksjonen som kan offentliggjøres. Denne tegning må, hvis Justerdirektøren anser det for nødvendig, ledsages av særskilt beskrivelse.

Ved godkjenningen av det anmeldte redskap besørger justervesenet for anmelderens regning framstillingen av de tegninger, illustrasjoner og reproduksjoner som er nødvendige for de publikasjoner som utgis. Justerdirektøren kan dog i enkelte tilfelle kreve at anmelderen utfører dette arbeid.

§ 35. Når et redskap som er blitt nektet godkjent senere anmeldes på nytt, blir denne fornyede anmeldelse å betrakte som en ny anmeldelse. Tilsvarende gjelder for anmeldelser som henlegges på grunn av at anmelderen tross anmodning ikke innen en frist av 6 måneder sørger for at det anmeldte redskap kan undersøkes eller for å skaffe illustrasjoner m. v. til bruk ved framstilling av publikasjonene. 24. sept.

§ 36. Hvis det på grunn av de foretatte undersøkelser innen en av Justerdirektøren fastsatt frist av anmelderen foretas forandringer med redskapet som vil kunne føre til godkjenning av det, må det før undersøkelsen fortsettes og før godkjenning finner sted, innleveres ny beskrivelse og tegning i samsvar med redskapets endelige konstruksjon og virkemåte.

§ 37. Ved innsendelsen av søknad om godkjenning til justering av et måle- eller vektredskap skal det betales til justervesenet et anmeldelsesgebyr stort kr. 20. I sådanne tilfelle som omhandlet i § 36 betales intet nytt anmeldelsesgebyr.

Senere, når anmelderen mottar melding om at redskapet er undersøkt, skal det betales til justervesenet et undersøkelsesgebyr hvis størrelse for hvert enkelt tilfelle fastsettes av Justerdirektøren. Undersøkelsesgebyret skal minst være kr. 20, men kan ved mindre endringer i en tidligere godkjent konstruksjon frafalles av Justerdirektøren.

I tillegg til disse gebyrer plikter anmelderen å godtgjøre justervesenet eventuelle utgifter til reiser og lignende som undersøkelsen av redskapet gjør nødvendig.

Justerdirektøren kan kreve at det til dekning av gebyrer, reiseutgifter, utgifter til tegninger og lignende på forhånd deponeres et tilstrekkelig beløp.

Når justervesenet har truffet avgjørelse vedrørende søknaden om godkjenning og de pliktige gebyrer og utgifter er dekket, gjøres godkjenningen effektiv, og det redskap som måtte være innsendt til undersøkelse utleveres anmelderen.

IV. Alminnelige bestemmelser om revisjonsperiodene for de måle- og vektredskaper som er gjenstand for obligatorisk periodisk revisjon.
(lovens § 12, kfr. dette reglements § 4, punkt b).

§ 38. Revisjonsperiodene regnes etter kalenderår. De begynner å løpe 1. januar i det kalenderåret som følger umiddelbart etter det året da redskapet ble nyjustert eller siste gang omjustert eller revi-

24. sept. dert. Det første kalenderåret etter det året da redskapet ble nyjustert regnes dog ikke med.

I det kalenderåret i hvilket revisjonsperioden løper ut, kan justervesenet foreta den påbudte revisjonen når som helst, således at redskapet forfaller til revisjon ved justervesenets besøk på stedet eller etter krav fra justervesenet.

Justervesenet kan også foreta revisjonen etter at revisjonsperioden er løpet ut uten at redskapets bruker eller eier har sørget for å få det revidert i tide, men i så fall er redskapet ulovlig i handel ogandel fra revisjonsperiodens utløp og til revisjonen er foretatt.

V. Stemplingen av justerte måle- og vektredskaper.

§ 39. Det alminnelige justerstemplet er bokstavene N J V inne-

sluttet i en sirkulær ramme, . I rammen er også anbragt

et tall der tjener som kjennetegn for vedkommende justerkammer, nemlig:

Oslo	1	Trondheim	7
Kristiansand	2	Bodø	6
Stavanger	3	Tromsø	8
Bergen	4	Hamar	9
Alesund	5		

Justerdirektøren og dennes stedfortreder skal, når justering utføres av dem, i stedet for det alminnelige justerstempel nytte et justerstempel med bokstavene i det alminnelige justerstemplet og forbokstavene i sitt eget navn, det hele innesluttet i en sirkulær ramme.

Utenom Justerdirektøren og hans stedfortreder skal enhver tjenestemann ved justervesenet som utfører justeringer, holdes utstyrt med et personlig stempel inneholdende ett av bokstavene i det alminnelige alfabet. Hver tjenestemann skal ha sitt eget bokstav, tildelt ham av Justerdirektøren. Ved enhver justering, (nyjustering, omjustering, revisjon) som tjenestemannen utfører, skal han i tillegg til den øvrige foreskrevne stempling slå inn sitt personlige stempel. Justerdirektøren kan fastsette nærmere bestemmelser om disse personlige stempler og deres anbringelse ved stempelingen.

Justerstemplet anbringes på redskapet så vel ved nyjustering 24. sept. som ved omjustering.

§ 40. Presisjonsstemplet er en sekstakket stjerne som slås inn ved siden av justerstemplet i følgende antall:

3	stjerner på justerkamrenes kontrollnormaler,
2	» » arbeidsnormaler,
1	» » presisjonsmål, presisjonslodder og
presisjonsvekter som justeres.

§ 41. Myntstemplet er for de forskjellige myntlodder:

Myntlodder for normalvekten N. 20 kr. — N. 10 kr. — N. 5 kr.

» » passervekten P. 20 kr. — P. 10 kr. — P. 5 kr.

» » postvis veining } (N. 100 kr. gull — N. 200 kr. gull
(N. 500 kr. gull — N. 1 000 kr. gull

Dette stemplet skal slås inn på myntloddene i tillegg til justerstemplet og presisjonsstemplet.

§ 42. Tidsstemplet består av det løpende års to siste sifre innesluttet i en oval ramme. Det viser tiden for et redskaps behandling ved justervesenet og anbringes på redskapet ved første gangs justering, ved omjustering eller ved revisjon.

§ 43. Kontrollstemplet er det norske riksvåpen innesluttet i en sirkulær ramme. Det nyttes til forsegling av et varselskilt eller lignende på et redskap som ikke blir justert, til forsegling av ulovlige redskaper og lignende.

§ 44. Tilintetgjørelsesstemplet er to halvsirkler som berører hverandre på midten. Det nyttes til utslettelse av justermerker.

§ 45. På måle- og vektredskaper skal ved første gangs justering tidsstemplet slås inn på en mest mulig uforgjengelig måte. Tidsstemplet må aldri senere fjernes. Justerdirektøren kan unnta enkelte redskapssorter fra denne bestemmelse.

Denne stimplingen med tidsstemplet kan skje direkte på en av redskapets hoveddeler eller på justerpropper som anbringes på en av disse hoveddeler.

§ 46. På måle- og vektredskaper som justeres skal det så vidt mulig være anbragt et justerskilt eller, hvis redskapet er undergitt revisjonsplikt, et revisjonsskilt. Ved første gangs justering skal på skiltet slås inn justerstempel og tidsstempel, ved omjustering nytt justerstempel og tidsstempel og ved revisjon et nytt tidsstempel.

§ 47. Justerdirektøren utferdiger nærmere bestemmelser om hvorledes stemplene skal anbringes på de enkelte redskapstyper samt form og materiale for propper og skilter.

24. sept. VI. Om merkning og forsegling av ulovlige redskaper som skal repareres (lovens §§ 33, 39 og 47).

§ 48. Den i loven påbudte merkning om ulovlighet skal skje på den måten at en merkelapp med påskriften «ulovlig» festes til redskapet i forbindelse med en forsegling, slik at merkelappen ikke kan fjernes uten seglbrudd.

VII. Salg av ujusterte måle- og vektredskaper.

§ 49. Det gjøres inntil videre unntak for følgende redskaper fra lovens bestemmelse om at alle måle- og vektredskaper som selges eller holdes til salg skal være justert og stemplet her i riket:

- 1) Målestokker, linjaler og annet måleverktøy til teknisk bruk.
- 2) Skreddermål og målebånd som avviker iøynefallende fra de justerbare mål.
- 3) Målebånd av stål på minst 10 meter, inndelte stenger for nivellering og tachymetri samt andre landmålingsinstrumenter.
- 4) Måleapparater for vann.
- 5) Måleapparater for elektrisitet.
- 6) Måleapparater for gass.
- 7) Taksametre for automobiler.
- 8) Måletanker for brenselolje på minst 1 000 liter.
- 9) Graderte eller merkede hulmål (målekrus og lignende) som avviker iøynefallende fra de justerbare mål.
- 10) Stamper (baljer) og kurver til måling av fersk sild.
- 11) Måleglass, buretter, pipetter og lignende apparater til laboratoriebruk.
- 12) Presisjonsredskaper som skal nyttes til analyser i laboratorier og til vitenskapelig bruk.
- 13) Brevveker og eggveker.
- 14) Husholdningsveker.
- 15) Fjærveker inntil 20 kg.
- 16) Kruttveker inntil 20 g.
- 17) Hydrauliske veker.
- 18) Personveker (veker til veining av personer).
- 19) Romveker for korn.
- 20) Transportbåndveker.
- 21) Måle- og vektredskaper som ikke kan justeres før de er montert på bruksstedet.
- 22) Metriske lengdemål hvis konstruksjon iøynefallende avviker fra de til bruk i handel og vandel reglementerte samt metriske vedmål.

23) Febertermometre.

24. sept.

§ 50. Unntaket som nevnt i § 49 er for de nedenfor nevnte redskaper kun gjeldende når følgende betingelser er oppfylt:

For de redskaper som er nevnt under punktene 9, 14, 15 og 17: At de bærer angivelsen «Ulovlig ved kjøp og salg» i minst 5 mm høye bokstaver anbragt ved innstempling, innbrenning, på et tilfestet skilt eller på annen tilfredsstillende måte og på et iøynefallende sted. Justerdirektøren kan tillate en mindre bokstavhøyde i de foran nevnte angivelser.

For de redskaper som er nevnt under punkt 12: At kjøperen skriftlig og med navns underskrift erklærer at redskapene ikke vil bli brukt i handel og vandel.

For de redskaper som er nevnt under punkt 18 gjelder unntaket kun personvekter som selges til annet bruk enn i syke- eller sunnhetsspleie eller ved fødselshjelp på sykehus, sanatorier, fødselsstiftelser eller lignende offentlige eller private anstalter, og selgeren plikter ved handelens avslutning å gjøre kjøperen oppmerksom herpå. Disse ujusterte vekter må i bruk forsynes med angivelsen «Vekten er ikke justert. Ulovlig ved kjøp og salg» anbragt på vekten i slike bokstaver og på den måten som foreskrevet i denne paragrafs 2. ledd.

For de redskaper som er nevnt under punkt 20: At selgeren underretter Justerdirektøren om salget og gjør kjøperen oppmerksom på at redskapet må underlegges justervesenets kontroll hvis det brukes i handel og vandel.

For de redskaper som er nevnt under punkt 21: At selgeren har forvisset seg om at redskapene er justerbare her i riket og sørger for justering så snart de er montert.

For de redskaper som er nevnt under punkt 10: At disse er kontrollert og stemplet av offentlig ansatt sildevraker eller andre som vedkommende departement har beskikket dertil.

§ 51. Under særlige omstendigheter kan også andre måle- og vektredskaper selges eller holdes til salgs ujustert forutsatt at selgeren i hvert enkelt tilfelle på forhånd har skaffet seg Justerdirektørens skriftlige erklæring om at denne anser dette for forsvarlig og på betingelse av at selgeren overholder de forskrifter som Justerdirektøren eventuelt måtte ha fastsatt i sin erklæring.

VIII. Bruk i handel og vandel av ujusterte måle- og vektredskaper.

§ 52. Det gjøres inntil videre unntak for følgende redskaper fra lovens bestemmelse om at alle måle- og vektredskaper som brukes i handel og vandel skal være justert og stemplet her i riket:

24. sept. 1) Postverkets lengdemål til bruk ved fastsetting av portoen for postpakker.
- 2) Klaver med faste eller bevegelige nebb, målebånd av metall eller innvevet metalltråd, målekjeder, målestenger og målestokker som er godkjent av Skogdirektøren og som nyttes ved tømmermåling i henhold til lov om tømmermåling av 22. juni 1928.
- 3) Måleredskaper som nyttes ved landmåling.
- 4) Måle- og vektredskaper som nyttes for lønnsoppgjør i bergverksindustrien og ved anlegg.
- 5) Stamper (baljer) og kurver til måling av fersk sild.
- 6) Transportkasser med metriske betegnelser for kalk, mørtel og lignende varer i samme prisklasse.
- 7) Måletanker for brenselolje på minst 1 000 liter.
- 8) Måleapparater for vann.
- 9) Måleapparater for elektrisitet.
- 10) Måleapparater for gass.
- 11) Taksametre for automobiler.
- 12) Måle- og vektredskaper som nyttes til måling eller veining av sand, singel og lignende varer i samme prisklasse.
- 13) Automatiske måle- og vektredskaper til framstilling av pakninger. Denne bestemmelse gjelder ikke for vekter til veining av korn og mel.
- 14) Romvekter for korn som Statens Kornforretning bruker til å bestemme romvekten på innkjøpt korn.
- 15) Telleinnretninger på tellevekter.
- 16) Transportbåndvekter i industri- og bergverksvirksomhet.
- 17) Personvekter som ikke brukes i syke- eller sunnhetspleie eller ved fødselshjelp på sykehus, sanatorier, fødselsstiftelser eller lignende offentlige eller private anstalter.
- 18) Utveiningsvekter for biproduktene skummet melk, kjernemelk og myse m. v. som nyttes av meieriene til utveining av produkter som skal returneres til meieriets melkeleverandører.
- 19) Vektredskaper i bakerienes arbeidslokaler som bare nyttes til veining av deigemner og stoffer for bakingen.
- 20) Vektredskaper som nyttes i forbindelse med avgjørelsen av registreringsavgiften for fly.
- 21) Glass som nyttes ved skjenking og servering av øl, vin, brennevin, likør og punsj på bevertningsstedene.
- 22) Metriske vedmål med den innskrenkning som framgår av § 45 i loven om mål og vekt, og på betingelse av at både kjøper og selger er enige om å bruke ujustert måleredskap. Dog må offentlige målere kun bruke justerte mål.

23) Febertermometre.

24 sept.

§ 53. Unntaket som nevnt i § 52 er for de nedenfor nevnte redskaper kun gjeldende når følgende betingelser er oppfylt:

For de redskaper som er nevnt under punkt 2: Hver måleforenings sjef skal dra omsorg for at det skjer en effektiv og tilstrekkelig kontroll med riktigheten av de av måleforeningen nyttede måleredskaper. Kontrollen skjer ved hjelp av justerte kontrollredskaper. Dessuten skal målelagets medlemmer føre daglig kontroll med sine måleredskaper.

For de redskaper som er nevnt under punktene 3 og 4: Redskapenes riktighet skal kontrolleres ved hjelp av justerte redskaper, for redskapene nevnt under punkt 3 ved den som utfører landmålingen og for redskapene nevnt under punkt 4 ved hjelp av justerte redskaper som alltid skal forefinnes på stedet.

For de redskaper som er nevnt under punkt 5: Kjøper og selger må være enige om å bruke dem i ujustert stand. Både stamper og kurver må på forhånd være kontrollert og stemplet av offentlig ansatt sildevraker eller annen person som vedkommende departement har beskikket dertil, alt etter nærmere forskrifter utferdiget av Fiskeridirektøren etter samråd med Justerdirektøren og bifalt av departementet.

For de redskaper som er nevnt under punktene 6, 16 og 20: Disse redskapers brukere må kunne framvise en av dem innhentet skriftlig erklæring fra Justerdirektøren om at han samtykker i redskapenes bruk i ujustert stand. De forskrifter som måtte være fastsatt i Justerdirektørens erklæring må overholdes.

For de redskaper som er nevnt under punkt 13: Målet eller vekten av de framstilte pakninger må kontrolleres ved hjelp av justerte måle- eller vektredskaper som skal være anbragt nær det automatiske apparat, og dette må være forsynt med et lett synlig varselsskilt herom. Er det justerte kontrollredskap en vekt, må dens kapasitet ikke være større enn ti ganger vekten av største enkeltpakning.

For de redskaper som er nevnt under punkt 15: Tellevektenes vektsystem må være justert etter de gjeldende regler, og hver vekt må på et lett synlig sted bære påskriften: «Telleinnretningen er ikke justert», utført i minst 5 mm høye bokstaver.

For de personvekter som er nevnt under punkt 17: Disse vekter må på et lett synlig sted og om mulig i ca. 1½ meters høyde over plattformen være utstyrt med et skilt eller en påskrift med angivelsen: «Vekten er ikke justert. Ulovlig ved kjøp og salg», utført i minst 5 mm høye bokstaver.

24. sept. § 54. Areometre for mineraloljer tillates brukt ujustert inntil utgangen av kalenderåret 1951.

Denne tillatelse er kun gjeldende når følgende betingelser er oppfylt:

- a) Hvert areometer skal, før det tas i bruk, av brukeren være besørget utstyrt med følgende angivelse etset inn i areometerkolben: «Tillatt brukt ujustert til utgangen av 1951».
- b) Brukeren skal på forhånd ha meddelt skriftlig til Justerdirektøren antallet av disse areometre som han tar i bruk.

Senest innen utgangen av kalenderåret 1951 skal de ujusterte areometre være innlevert til Justerdirektørens kontor for tilintetgjørelse.

IX. Slutningsbestemmelser.

§ 55. Dette reglement trer i kraft 1. januar 1950. Fra samme tid oppheves reglementet for justervesenet av 15. desember 1922 med senere forandringer og tillegg samt i den utstrekning den ennå måtte være gjeldende: Instruks for justerkamre og justerere, utferdiget av Justerbestyrelsen 1. mai 1877.

24. sept. **Rundskrivelse fra Handelsdepartementet til fylkesmennene.**

Departementet tillater seg herved å henlede oppmerksomheten på bestemmelsene i loven om mål og vekt av 31. oktober 1946, som trer i kraft 1. januar 1950.

Av disse bestemmelser vil man i det følgende omtale en del som det er av særlig viktighet at de interesserte gjør seg bekjent med før lovens ikrafttreden.

I. Justerplikten.

Dennes omfang er angitt i lovens § 9 som er sålydende:

- «a) Alle måle- og vektredskaper som brukes i handel ogandel,
 - b) febertermometre i alle tilfelle,
 - c) personvekter også når de brukes i syke- eller sunnhetspleie eller ved fødselshjelp på sykehus, sanatorier, fødselsstiftelser eller lignende offentlige eller private anstalter,
 - d) alle måle- og vektredskaper som selges eller holdes til salgs,
- skal være justert og stemplet her i riket, og deres justering må fremdeles være gyldig (jfr. §§ 11, 12, 25, 26, 33 og 39).

Vedkommende departement kan gjøre unntak fra bestemmelsen i første ledd og kan eventuelt fastsette betingelser for sådant unntak.

Ved handel ogandel forstås kjøp og salg, derunder innbefattet foreningers forretninger med sine medlemmer, avgjørelse av offentlige og private avgifter eller andre forpliktelser, utregning av opp-

gjør og lignende forretninger, hvorefter penger eller pengers verdi 24. sept. erlegges på grunnlag av måling eller veining. Måle- og vektredskaper anses i denne lov dessuten brukt i handel ogandel i alle tilfelle hvor det erlegges særskilt betaling for den ved hjelp av samme utførte måling eller veining.»

Med hjemmel i denne paragraf har Handelsdepartementet med virkning fra tidspunktet for lovens ikrafttreden gjort følgende unnatak, gjeldende inntil videre:

Følgende måle- og vektredskaper tillates solgt eller holdt til salg i ujustert stand (for enkelte av disse redskaps-gruppers vedkommende dog bare på de betingelser som er nevnt nedenfor):

- 1) Målestokker, linjaler og annet måleverktøy til teknisk bruk.
- 2) Skreddermål og målebånd som avviker iøynefallende fra de justerbare mål.
- 3) Målebånd av stål på minst 10 meter, inndelte stenger for nivel- lering og tachymetri samt andre landmålingsinstrumenter.
- 4) Måleapparater for vann.
- 5) Måleapparater for elektrisitet.
- 6) Måleapparater for gass.
- 7) Taksametre for automobiler.
- 8) Måletanker for brenselolje på minst 1 000 liter.
- 9) Graderte eller merkede hulmål (målekrus og lignende) som av- viker iøynefallende fra de justerbare mål.
- 10) Stamper (baljer) og kurver til måling av fersk sild.
- 11) Måleglass, buretter, pipetter og lignende apparater til labora- toriebruk.
- 12) Presisjonsredskaper som skal nyttes til analyser i laboratorier og til vitenskapelig bruk.
- 13) Brevveker og eggveker.
- 14) Husholdningsveker.
- 15) Fjærveker inntil 20 kg.
- 16) Kruttveker inntil 20 g.
- 17) Hydrauliske veker.
- 18) Personveker (veker til veining av personer).
- 19) Romveker for korn.
- 20) Transportbåndveker.
- 21) Måle- og vektredskaper som ikke kan justeres før de er montert på bruksstedet.
- 22) Metriske lengdemål hvis konstruksjon iøynefallende avviker fra de til bruk i handel ogandel reglementerte samt metriske ved- mål.

24. sept. 23) Febertermometre.

De for visse redskapsgrupper fastsatte betingelser for at unn-taket skal være gyldig er følgende:

For de redskaper som er nevnt under punkt 10: At disse er kontrollert og stemplet av offentlig ansatt sildevraker eller andre som vedkommende departement har beskikket dertil.

For de redskaper som er nevnt under punkt 12: At kjøperen skriftlig og med navns underskrift erklærer at redskapene ikke vil bli brukt i handel ogandel.

For de redskaper som er nevnt under punktene 9, 14, 15 og 17: At de bærer angivelsen «Ikke justert. Ulovlig ved kjøp og salg» i minst 5 mm høye bokstaver anbragt ved innstempling, innbrenning, på et tilfestet skilt eller på annen tilfredsstillende måte og på et iøynefallende sted. Justerdirektøren kan tillate en mindre bokstavhøyde i de foran nevnte angivelser.

For de redskaper som er nevnt under punkt 18 gjelder unn-taket bare personvekter som selges til annet bruk enn i syke- eller sunnhetspeie eller ved fødselshjelp på sykehus, sanatorier, fødselsstiftelser eller lignende offentlige eller private anstalter, og selgeren plikter ved handelens avslutning å gjøre kjøperen oppmerksom herpå. Disse ujusterte vekter må i bruk forsynes med angivelsen «Ikke justert. Ulovlig ved kjøp og salg» anbragt på vekten i slike bokstaver og på den måten som foreskrevet i det foregående ledd.

For de redskaper som er nevnt under punkt 20: At selgeren underretter Justerdirektøren om salget og gjør kjøperen oppmerksom på at redskapet må underlegges justervesenets kontroll hvis det brukes i handel ogandel.

For de redskaper som er nevnt under punkt 21: At selgeren har forvissnet seg om at redskapene er justerbare her i riket og sørger for justering så snart de er montert.

Videre har Handelsdepartementet bestemt at under særlige omstendigheter kan også andre måle- og vektredskaper selges eller holdes til salgs ujustert forutsatt at selgeren i hvert enkelt tilfelle på forhånd har skaffet seg Justerdirektørens skriftlige erklæring om at denne anser dette for forsvarlig og på betingelse av at selgeren overholder de forskrifter som Justerdirektøren eventuelt måtte ha fastsatt i sin erklæring.

Følgende måle- og vektredskaper tillates brukt i handel ogandel i ujustert stand (for enkelte av disse redskapsgruppers vedkommende dog bare på de betingelser som er nevnt nedenfor):

- 1) Postverkets lengdemål til bruk ved fastsetting av portoen for postpakker.

- 2) Klaver med faste eller bevegelige nebb, målebånd av metall 24. sept. eller innvevet metalltråd, målekjeder, målestenger og målestokker som er godkjent av Skogdirektøren og som nyttes ved tømmermåling i henhold til lov om tømmermåling av 22. juni 1928.
- 3) Måleredskaper som nyttes ved landmåling.
- 4) Måle- og vektredskaper som nyttes for lønnsoppgjør i bergverksindustrien og ved anlegg.
- 5) Stamper (baljer) og kurver til måling av fersk sild.
- 6) Transportkasser med metriske betegnelser for kalk, mørtel og lignende varer i samme prisklasse.
- 7) Måletanker for brenselolje på minst 1 000 liter.
- 8) Måleapparater for vann.
- 9) Måleapparater for elektrisitet.
- 10) Måleapparater for gass.
- 11) Taksametre for automobiler.
- 12) Måle- og vektredskaper som nyttes til måling eller veining av sand, singel og lignende varer i samme prisklasse.
- 13) Automatiske måle- og vektredskaper til framstilling av pakninger. Denne bestemmelse gjelder ikke for vekter til veining av korn og mel.
- 14) Romvekter for korn som Statens Kornforretning bruker til å bestemme romvekten på innkjøpt korn.
- 15) Telleinnretninger på tellevekter.
- 16) Transportbåndvekter i industri- og bergverksvirksomhet.
- 17) Personvekter som ikke brukes i syke- eller sunnhetspleie eller ved fødselshjelp på sykehus, sanatorier, fødselsstiftelser eller lignende offentlige eller private anstalter.
- 18) Utveiningsvekter for biproduktene skummet melk, kjernemelk og myse m. v. som nyttes av meieriene til utveining av produkter som skal returneres til meieriets melkeleverandører.
- 19) Vektredskaper i bakerienes arbeidslokaler som bare nyttes til veining av deigemner og stoffer for bakingen.
- 20) Vektredskaper som nyttes i forbindelse med avgjørelsen av registreringsavgiften for fly.
- 21) Glass som nyttes ved skjenking og servering av øl, vin, brennevin, likør og punsj på bevertningsstedene.
- 22) Metriske vedmål med den innskrenkning som framgår av § 45 i loven om mål og vekt, og på betingelse av at både kjøper og selger er enige om å bruke ujustert måleredskap. Dog må offentlige målere bare bruke justerte mål.
- 23) Febertermometre.

De for visse redskapsgrupper fastsatte betingelser for at unn-taket skal være gyldig er følgende:

24. sept.

For de redskaper som er nevnt under punkt 2: Hver måleforenings sjef skal dra omsorg for at det skjer en effektiv og tilstrekkelig kontroll med riktigheten av de av måleforeningen nyttede måleredskaper. Kontrollen skjer ved hjelp av justerte kontrollredskaper. Dessuten skal målelagets medlemmer føre daglig kontroll med sine måleredskaper.

For de redskaper som er nevnt under punktene 3 og 4: Redskapenes riktighet skal kontrolleres ved hjelp av justerte redskaper, for redskapene nevnt under punkt 3 ved den som utfører landmålingen og for redskapene nevnt under punkt 4 ved hjelp av justerte redskaper som alltid skal forefinnes på stedet.

For de redskaper som er nevnt under punkt 5: Kjøper og selger må være enige om å bruke dem i ujustert stand. Både stamper og kurver må på forhånd være kontrollert og stemplet av offentlig ansatt sildevraker eller annen person som vedkommende departement har beskikket dertil — alt etter nærmere forskrifter utferdiget av Fiskeridirektøren etter samråd med Justerdirektøren og bifalt av departementet.

For de redskaper som er nevnt under punktene 6, 16 og 20: Disse redskapers brukere må kunne framvise en av dem innhentet skriftlig erklæring fra Justerdirektøren om at han samtykker i redskapenes bruk i ujustert stand. De forskrifter som måtte være fastsatt i Justerdirektørens erklæring må overholdes.

For de redskaper som er nevnt under punkt 13: Målet eller vekten av de framstilte pakninger må kontrolleres ved hjelp av justerte måle- eller vektredskaper som skal være anbragt nær det automatiske apparat, og dette må være forsynt med et lett synlig varselsskilt herom. Er det justerte kontrollredskap en vekt, må dens kapasitet ikke være større enn ti ganger vekten av største enkeltpakning.

For de redskaper som er nevnt under punkt 15: Tellevektenes vektssystem må være justert etter de gjeldende regler og hver vekt må på et lett synlig sted bære påskriften: «Telleinnretningen er ikke justert», utført i minst 5 mm høye bokstaver.

For de personvekter som er nevnt under punkt 17: Disse vekter må på et lett synlig sted og om mulig i ca. 1½ meters høyde over plattformen være utstyrt med et skilt eller en påskrift med angivelsen: «Vekten er ikke justert. Ulovlig ved kjøp og salg», utført i minst 5 mm høye bokstaver.

Areometre for mineraloljer har Handelsdepartementet tillatt brukt ujustert inntil utgangen av kalenderåret 1951 på følgende betingelser:

- a) Hvert areometer skal, før det tas i bruk, av brukeren være be- 24. sept.
sørget utstyrt med følgende angivelse etset inn i areometerkol-
ben: «Tillates brukt ujustert til utgangen av 1951.»
- b) Brukeren skal på forhånd ha meddelt skriftlig til Justerdirek-
tøren antallet av disse areometre som han tar i bruk.

Senest innen utgangen av kalenderåret 1951 skal de ujusterte areometre være innlevert til Justisdirektørens kontor for tilintet-
gjørelse.

Ved «måleredskap» forstås i loven ethvert redskap som tjener til å bestemme en lengde, en flate, et kubikkmål, et hulmål eller til måling av elektrisitet, samt enn videre termometre, alkoholometre og areometre for mineraloljer, og ved «vektredskap» ethvert redskap som tjener til å bestemme en masse (vekt).

II. Justeringene.

Landet er inndelt i justerkammerdistrikter, hvorav de bestående justerkamre, nemlig i byene: Oslo, Kristiansand S., Stavanger, Bergen, Ålesund, Trondheim, Bodø, Tromsø og Hamar, hver har sitt.

Justeringene utføres etter anmodning av vedkommende interesserte til distriktets justerkammer og som regel på dette justerkammer. Dog skal det også være adgang til å få utført justeringen på det sted hvor vedkommende redskap befinner seg (utejustering). Ifølge loven skal utejustering finne sted for redskaper som er faststående eller som på grunn av sin størrelse, vekt eller ømfintlighet bare vanskelig kan flyttes, og for redskaper som ifølge sin konstruksjon eller egenskaper for øvrig ikke kan justeres før de er på plass. For øvrig bestemmer Justerdirektøren, når annet ikke er fastsatt i loven, i hvilken utstrekning utejustering skal finne sted.

Redskaper som ønskes justert skal etter loven framstilles i fullt ferdig stand til å prøves. Ved utejustering plikter redskapenes bruker å sørge for hensiktsmessig lokale til justeringens utførelse. Han har enn videre å bære alle omkostninger vedkommende justeringen, såsom transport fram og tilbake av normaler og annet utstyr, samt i tilfelle å skaffe nødvendig tarermateriale og tilstrekkelig arbeids-
hjelp. Han er likeledes ansvarlig for at nevnte normaler og utstyr om nødvendig oppbevares og behandles forsvarlig inntil de atter er kommet tilbake til justervesenets lokaler eller er overgitt i juster-
tjenestemannens varetekt etter endt justering. Det bør merkes at pliktig justergebyr skal erlegges også når en utejustering ikke kan utføres fordi redskapets bruker ikke oppfyller sine foran nevnte plikter med hensyn til arbeidets forberedelse, eller fordi redskapet ikke er i ordentlig stand til å justeres eller straks ved besiktigelse

24. sept. viser seg ikke å kunne godkjennes, eller fordi justering er utelukket av andre grunner som faller redskapets bruker til last. Gebyr erlegges også når det redskap som skal justeres, viser seg så unøyaktig eller mangelfullt at det ikke kan justeres.

Ved alle rekvirerte utejusteringer (nyjustering, omjustering eller revisjon) plikter dessuten rekvirenten å betale vanlig skyss- og kostgodtgjørelse til vedkommende tjenestemann.

For at et måle- eller vektredskap skal kunne justeres, må det være av sådan konstruksjon eller type som av Justerdirektøren allerede er godkjent til justering. Mangfoldiggjorte oversikter over de til enhver tid gjeldende godkjenninger av den her omhandlede art vil foreligge ved Justerdirektørens kontor, Oslo, og ved samtlige justerkamre og være tilgjengelige for interesserte. Hvor det måtte være fastsatt for visse redskaper at justering bare kan rekvireres ved henvendelse til Justerdirektørens kontor eller til ett enkelt eller enkelte nærmere angitte justerkamre, vil det framgå av disse oversikter. Likeså om vedkommende redskaper er undergitt obligatorisk periodisk revisjon.

Ønskes en type av måle- eller vektredskaper som ikke er tatt med i de foran nevnte oversikter eller en ny eller forandret konstruksjon derav godkjent til justering, må skriftlig søknad derom sendes til Justerdirektøren. De nærmere bestemmelser om disse søknader og deres behandling inneholdes i §§ 33—37 i det nye reglement for justervesenet, som vil bli besørget tatt inn i Norsk Lovtidend.

Så vel Justerdirektørens avgjørelse av søknader om redskapers godkjenning til justering som hans øvrige avgjørelser i henhold til bestemmelsene i loven om mål og vekt kan innankes for Handelsdepartementet innen en frist av 6 måneder.

En hovedbetingelse for at Justerdirektøren skal kunne godkjenne måle- og vektredskaper til justering er at de fyllestgjør lovens krav til justerbarhet. Herom er i lovens § 21 fastsatt følgende:

«Alle måle- og vektredskaper må, for å være justerbare:

1. være av sådan konstruksjon og styrke at det kan påregnes at de — behandlet med alminnelig forsiktighet — i et rimelig tidsrom vil bevare de egenskaper som de har ved justeringen,
2. ikke være forsynt med bi-innretninger som kan virke skadelig på redskapets forskriftsmessige bruk.

Enn videre må de bære angivelser i metriske enheter og ikke være utstyrt med andre målebetegnelser eller -inndelinger. Dog kan vedkommende departement gi tillatelse til justering av redskaper innrettet etter andre enheter enn de metriske eller med betegnelser

og inndelinger så vel i metriske som i ikke-metriske enheter til bruk 24. sept.
ved visse slags handel, ved handel med visse slags varer eller til
visse slags målinger eller veininger.»

III. De foretatte justeringers vedvarende gyldighet.

Lovens foran refererte § 9 krever ikke alene at vedkommende måle- og vektredskaper skal være justert, men tillike at deres justering fremdeles skal være gyldig.

Gyldigheten av en allerede foretatt justering kan av forskjellige grunner opphøre og redskapet derved bli ulovlig. Herom skal anføres følgende:

Gyldigheten oppheves ved foretatt reparasjon ifølge lovens § 11 som er sålydende:

«Når tidligere justerte måle- og vektredskaper repareres, er deres tidligere justering ikke lenger gyldig. De skal derfor, for fortsatt å kunne brukes som justerte redskaper, etter tilendebragt reparasjon undergis omjustering ved justervesenet. Det påhviler så vel eieren eller brukeren som reparatøren plikt til å sørge for dette. Redskaper som skal omjusteres på et justerkammer eller hos reparatøren, må ikke leveres tilbake før omjusteringen er foretatt. Redskaper som skal omjusteres på bruksstedet må ikke tas i bruk før omjustering er rekvirert i anbefalt brev til distriktets justerkammer.

Til reparasjon henregnes her også enhver behandling som medfører risiko for at redskapet ikke lenger har de egenskaper som fordres for dets justering. I mangel av bevis for det motsatte anses en reparasjon å foreligge når redskapet av en reparatør har vært fjernet fra det lokale hvor det er oppstilt.»

Atskillige moderne måle- og vektredskaper, som i bruk er hurtigvirkende og derved arbeidsbesparende og som derfor blir anvendt i stor utstrekning, ville etter hovedkravet til justerbarhet i lovens § 21 ikke kunne godkjennes til justering med den konstruksjon de har hvis de ikke ble undergitt plikten til å underkastes periodisk fornyet justering (obligatorisk periodisk revisjon). Ordningen med en sådan revisjon er derfor foreskrevet i den nye lov.

Da denne revisjon hver gang påfører eiere eller brukere av de revisjonspliktige redskaper utgifter: justergebyr (revisjonsgebyr) og ved utejustering tillike utgifter til transport av normaler og utstyr og skyss- og kostgodtgjørelse til vedkommende justertjenestemann, bestemmer den nye lovs § 48 at enhver som selger redskap der er undergitt obligatorisk periodisk revisjon skal gjøre kjøperen bekjent hermed før handelen avsluttes. Forsømmer han dette, kan

24. sept. kjøperen forlange handelen omgjort eller skadeserstatning, når han likeoverfor selgeren framsetter krav herom innen én måned etter at han har fått kjennskap til forholdet og senest innen fire år etter handelens avslutning.

Revisjonsperiodenes lengde blir fastsatt av Justerdirektøren og kan være forskjellige for de enkelte slags redskaper. Det av Handelsdepartementet fastsatte nye reglement for justervesenet inneholder bare følgende hovedbestemmelser om revisjonsperiodene:

«Revisjonsperiodene regnes etter kalenderår. De begynner å løpe 1. januar i det kalenderåret som følger umiddelbart etter det året da redskapet ble nyjustert eller siste gang omjustert eller revidert. Det første kalenderåret etter det året da redskapet ble nyjustert regnes dog ikke med.

I det kalenderåret i hvilket revisjonsperioden løper ut, kan justervesenet foreta den påbudte revisjonen når som helst, således at redskapet forfaller til revisjon ved justervesenets besøk på stedet eller etter krav fra justervesenet.

Justervesenet kan også foreta revisjonen etter at revisjonsperioden er løpet ut uten at redskapets bruker eller eier har sørget for å få det revidert i tide, men i så fall er redskapet ulovlig i handel og vandel fra revisjonsperiodens utløp og til revisjonen er foretatt.»

Sistnevnte bestemmelser må ses i forbindelse med den ordning som er foreskrevet i den nye lovs § 32 om regelmessig befarings av landet ved justertjenestemenn etter på forhånd oppstilte reiseruter til foretagelse av revisjonen av de redskaper som påtreffes i bedriftene eller på andre steder og som forfaller til revisjon. Hensikten med denne ordningen er å spare en del av de utgifter og den tid som ellers ville medgå hvis man skulle foreta disse revisjoner enkeltvis etter rekvisisjoner. Men da det ikke kan påregnes at justervesenet kan ha full oversikt til enhver tid over i hvilke bedrifter eller på hvilke steder det forefinnes redskaper som forfaller til revisjon, vil det av den grunn måtte regnes med at det på rundreisene ikke vil lykkes å få behandlet alle de revisjonspliktige redskaper i vedkommende distrikter. Brukerne av de således forbigåtte redskaper vil da måtte sørge for i tide å rekvirere revisjon. Det samme gjelder for spesielle redskaper til hvis revisjon det vil trengs større utstyr som justertjenestemannen ikke kan føre med seg på rundreisene.

Etter lovens § 32 skal eiere og brukere av redskaper som er undergitt revisjonsplikt finne seg i at revisjonen utføres ved utestjustering i serie (serierevisjon) uten at det er satt fram begjæ-

ring om det. Under revisjonen kan det oppkreves fastsatte avgifter 24. sept. til dekning av utgifter til skyss- og kostgodtgjørelse samt til transport av normaler og annet utstyr. Hvis ikke annet blir bestemt, skal brukeren av redskapene betale pliktige avgifter og gebyrer på stedet når revisjonen blir utført.

Videre kan det tenkes at gyldigheten av en allerede foretatt justering kan bli opphevet, fordi det etter erfaring viser seg nødvendig å foreta forandringer i de bestemmelser i henhold til hvilke den foretatte justering fant sted. Herom foreskriver lovens § 25 følgende:

«Bestemmelser som opphever eller innskrenker justerbarheten for redskaper av bestemt slags, opphever, med mindre de selv fastsetter noe annet, justering som allerede er foretatt av redskaper som ikke lenger kan justeres. Likeså gjelder bestemmelser som innskrenker adgangen til å nytte visse slags redskaper, også redskaper som allerede er justert, med mindre bestemmelsene selv fastsetter noe annet. Minst ett år før slike bestemmelser treffes, skal varsel om det rykkes inn i Norsk Lysingsblad.»

Gyldigheten av en allerede foretatt justering opphører automatisk fra det øyeblikk vedkommende måle- eller vektredskaps feilgrense overstiger brukstoleransen eller en justertjenestemann av annen grunn lovlig tilintetgjør justerstemplet på redskapet.

Man henleder oppmerksomheten på de plikter som er pålagt brukere av justerpliktige måle- og vektredskaper ved følgende bestemmelser i loven:

«§ 46. Bruker av måle- eller vektredskap som i henhold til denne lov skal være justert, plikter å føre tilsyn med at dette krav til enhver tid er oppfylt.

Foreligger det grunn til å formode at redskapet som følge av feilvisning, mangler ved oppstilling eller sikringsforanstaltninger eller av annen årsak ikke lenger er i lovlig tilstand, skal han straks sørge for å få forholdet klarlagt og eventuelle feil eller mangler rettet, hvis dette lar seg gjøre, eller også besørge redskapet satt ut av bruk og fjernet.

§ 47. Bruker av redskap som er blitt forseglet som ulovlig, skal påse at forseglingen ikke blir brutt eller beskadiget mens redskapet er i hans besittelse, og at det ikke blir sluppet ut av hans varetekt før det blir avlevert til reparasjon, avhentet av politiet eller justervesenet eller før forseglingen lovlig blir fjernet.»

24. sept.

IV. Det offentlige ettersyn av mål og vekt.

Herom har den nye lov følgende bestemmelser:

«§ 38. Etter nærmere instruks som utferdiges av Justerdirektøren og som må ha departementets godkjenning, skal justervesenet etterse måle- og vektredskaper i utsalgssteder som almenheten har adgang til og på varelagre som hører til slike utsalgssteder, i salghaller, på torg, i veieboder, bergverk, fabrikker, verksteder, meierier, håndverksbedrifter, tollboder, postkontorer, poståpnerier, jernbanestasjoner og andre godsekspedisjoner og ellers over alt hvor det foregår handel, betales avgift eller utregnes oppgjør etter mål og vekt.

§ 39. Bli det under ettersyn på steder som nevnt i § 38 funnet måle- eller vektredskaper som ikke tilfredsstiller de gjeldende forskrifter, skal vedkommende justertjenestemann gå fram på følgende vis: Redskapet fjernes eller ødelegges, eller en av de vitale deler på det fjernes således at redskapet blir ubrukbart. De fjernede deler, ulovlige lodder og andre ulovlige enkle redskaper kan senkes på dypt vann. Hvis redskapet bærer justerstempler, skal disse tilintetgjøres.

Erklærer brukeren av redskapet at han vil la det reparere og deretter omjustere, og justertjenestemannen finner at det lar seg reparere, kan det i stedet for etter forskriftene i første ledd gås fram på den måte at redskapet på en iøynefallende måte forsynes med merknad om at det er ulovlig i handel ogandel og dessuten, hvis dette lar seg gjøre, settes ut av bruk ved forsegling. Det er da ikke nødvendig å tilintetgjøre justerstemplene. Redskapet skal være reparert og omjustering begjært senest én måned etter den dag da det ble forseglet (merket). Justerdirektøren eller den han gir fullmakt kan etter søknad forlenge denne frist. Forseglingen og merknaden om at redskapet er ulovlig i handel ogandel, må bare fjernes av justervesenet eller den som Justerdirektøren gir fullmakt.

Under særlige forhold kan Justerdirektøren tillate at det blir gjort unntak fra reglene i første og annet ledd.

§ 40. Under utførelsen av det offentlige ettersyn av måle- og vektredskaper har justervesenets tjenestemenn politimyndighet, og kan forlange uhindret adgang til å utføre sitt verv på alle de steder som er nevnt i § 38.

Hvor det forekommer redskaper som på grunn av sin størrelse eller av andre grunner ikke kan undersøkes uten usedvanlige tiltak eller hjelpemidler, er vedkommende bedrift eller brukeren av redskapene pliktig til å yte den nødvendige hjelp og skaffe nødvendig

materiale. Dette gjelder særlig transport av tunge vektlodder og 24 sept. tungt tarermateriale for store vekter.»

I forbindelse med de foran nevnte paragrafer bør merkes bestemmelsene i lovens § 10 sålydende:

«I utsalgssteder som almenheten har adgang til, og på varelagre som hører til slike utsalgssteder, i salgshaller, på torg i torgtiden, i veieboder, bergverk, fabrikker, verksteder, meierier, håndverksbedrifter og for øvrig overalt hvor det regelmessig foregår handel eller erlegges avgift eller regnes ut oppgjør etter mål eller vekt — må det, med den begrensning som framgår av annet ledd, ikke finnes andre måle- eller vektredskaper enn slike som har vært underkastet fremdeles gyldig justering i samsvar med denne lov. Det samme gjelder tollboder, postkontorer, poståpnerier, jernbanestasjoner og andre godsekspedisjoner for så vidt angår redskaper som brukes eller holdes ferdig til bruk ved de forretninger som forekommer der. I apotek er hulmål med en kapasitet på over 100 ml unntatt.

Regelen i første ledd får ikke anvendelse i de tilfelle hvor det etter de gjeldende bestemmelser ikke kreves at vedkommende redskap skal være justert når det brukes i handel og vandel. Den får heller ikke anvendelse på bedrifter som tilvirker, reparerer eller forhandler måle- og vektredskaper.

Vedkommende departement, eller etter fullmakt fra dette Justerdirektøren, kan dispensere fra regelen i første ledd.»

Noen dispensasjon i henhold til lovens § 10, første ledd er foreløpig ikke utferdiget.

V. Om måling og veining.

I sitt 10. kapitel gir den nye lov visse dels alminnelige dels mere spesielle forskrifter om måling og veining (§§ 42—45).

Ved kjøp og salg av varer og ved erleggelse av avgifter eller avgjørelse av forpliktelser etter mål og vekt skal, med mindre begge parter enes om noe annet, de større måleredskaper og lodder alltid brukes framfor de mindre, så langt de rekker.

Med hensyn til målingen og veiningen ved omsetning av varer gjelder som regel, for så vidt ikke annen avtale herom har funnet sted, at kjøperen kan forlange den utført for sin regning ved offentlig måler eller veier, hvor sådan er beskikket. Hvis kjøperen ikke forlanger å benytte denne sin rett, har selgeren rett til å la målingen eller veiningen utføre ved sine folk.

Det skal i tilknytning hertil bemerkes at det dels i loven og dels i forskrifter utferdiget om de spesielle krav som stilles for justeringen av visse slags redskaper er gitt visse påbud som tar sikte på å

24. sept. være til støtte både for kjøper og selger ved deres kontroll med at det foregår riktig måling eller veining. Man vil eksempelvis nevne påbudet i den nye lovs § 27 om at på vektene skal ved justeringen på en lett synlig måte være angitt den største og den minste belastning for hvilke deres bruk er tillatt, og om hjemmel til også for andre redskaper å fastsette en øvre og en nedre grense, angitt på en lett synlig måte på redskapene, for deres tillatte bruk. Videre til en rekke forskrifter knyttet til godkjenningen til justering av visse slags redskaper om at de skal bære angivelse av det på en lett synlig måte når deres justering bare gjelder for visse slags målinger eller veininger.

Ved kjøp og salg av platina, gull, sølv, edelstener og perler etter vekt og ved medikamenters utlevering fra apotek til medisinsk bruk skal bare brukes presisjonsvekter og presisjonslodder. Alle vekter til en maksimumsbelastning av til og med to kilogram som forefinnes i apotekene, skal være presisjonsvekter og må bare anvendes i forbindelse med presisjonslodder.

Den nye lovs § 45 inneholder følgende bestemmelser om vedmålingen:

«Særskilt for måling ved omsetning av brenneved gjelder følgende:

Vedens romfang i kubikkmeter (ved småsalg i kubikkmeter eller hektoliter) angis uten fradrag for mellomrommene mellom de enkelte stykker ved.

Ukappet ved (hel ved) skal være av sådan lengde som vedkomende departement bestemmer, hvis noe annet ikke er avtalt mellom kjøper og selger. Småved, hvorved forstås ved som er kappet eller kappet og hugget ferdig til bruk i husholdningene, skal ha en lengde av 20 centimeter, hvis noe annet ikke er avtalt mellom kjøper og selger. Unntak fra bestemmelsene i dette ledd kan fastsettes av departementet.

Ved stablet (stuet) mål forstås målet som det fås ved ordnet opplegging med de enkelte stykker ved liggende parallelt med hverandre.

Styrtet mål betegner målet som det fås ved at veden styrtet ned i et måleredskap.

Ved salg av ved skal alltid angis om prisen gjelder stablet eller styrtet mål.

Ved salg av småved skal alltid angis målet av 24. sept. veden i ferdig kappet eller kappet og hugget stand.

I bykommuner må salg av småved bare foregå etter justert mål, og i landkommuner kan samme bestemmelse gjøres gjeldende ved vedtak av herredsstyret.»

I henhold til denne lovparagraf har Handelsdepartementet med virkning fra 1. januar 1950 fastsatt følgende bestemmelser om lengden av ukappet ved (hel ved):

«Ved omsetning av brenneved er bare følgende lengder for ukappet (hel) ved tillatt oppmålt, hvis noe annet ikke er avtalt mellom kjøper og selger:

Barved: 60 cm, 80 cm, 1 m eller 3 m.

Lauvved: 60 cm, 80 cm eller 1 m.

Bakhonved: 60 cm, 80 cm, 90 cm eller 1 m.»

Småved (kappet eller kappet og hugget ved) skal ha en lengde av 20 centimeter, hvis noe annet ikke er avtalt mellom kjøper og selger, idet departementet ikke har utferdiget noe unntak fra denne lovens bestemmelse.

Ifølge den foran refererte § 9 i den nye lov skal redskaper som brukes til måling i handel og vandel (således også til måling ved omsetning av brenneved) være justert. Herfra er det dog i de likeledes foran refererte unntak fra denne lovbestemmelse under punkt 22 og med den innskrenkning som framgår av den nye lovs § 45 gjort unntak for metriske vedmål på betingelse av at både kjøper og selger er enige om å bruke ujustert måleredskap og at offentlig måler ikke benyttes til målingen.

Sammenholdt med disse bestemmelser må da påbudet i den nye lovs § 45, siste ledd forstås slik at i bykommuner tillates småved bare solgt på grunnlag av måling med justert mål og ikke på slomp (f. eks. på grunnlag av levering av et visst antall sekker) og at i landkommunene kan den samme regel gjøres gjeldende ved vedtak av herredsstyret. Slikt vedtak trenger ikke noen approbasjon fra Handelsdepartementet, som imidlertid tør anmode om å bli underrettet når et herredsstyre har utferdiget et slikt vedtak.

Etter den nye lovs § 51 straffes den som forsettlig eller uaktsomt overtrer loven eller bestemmelser som er gitt med hjemmel i den med bøter eller fengsel i inntil 3 måneder, for så vidt forholdet ikke rammes av et strengere straffebud.

Ulovlige redskaper kan inndras til fordel for statskassen i hvis eie de enn er, uten at straffesak behøver å være reist eller å kunne

24. sept. reises mot noen. Dette gjelder selv om redskapet ikke har vært i bruk, når det finnes i offentlig utsalgssted, ved torghandel eller på annet sted hvor det etter forholdenes natur kan brukes i handel ogandel. Er det ikke høve til å inndra selve redskapene, kan deres verdi inndras hos den skyldige.

Er redskapet ikke justerbart skal inndragning alltid finne sted.

Så vel justervesenets tjenestemenn som politiet kan forsegle, ubrukbargjøre eller ta i forvaring ulovlige redskaper.

24. sept. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet.

Handelsdepartementet har 24. september 1949 med hjemmel i lov om mål og vekt av 31. oktober 1946 § 45 fastsatt følgende bestemmelse, gjeldende fra 1. januar 1950, om lengden av ukappet (hel) brenneved:

Ved omsetning av brenneved er kun følgende lengder for ukappet (hel) ved tillatt oppmålt, hvis noe annet ikke er avtalt mellom kjøper og selger:

Barved: 60 cm, 80 cm, 1 m eller 3 m.

Lauvved: 60 cm, 80 cm eller 1 m.

Bakhonved: 60 cm, 80 cm, 90 cm eller 1 m.

24. sept. **Skrivelse** *) fra Forsyningsdepartementet om tillegg til reguleringsvedtekt for Kjøllefjord i Lebesby herred, Finnmark fylke.

26. sept. **Rundskrivelse** fra Finansdepartementet.

Sekretærgodtgjørelse etter komitéregulativet.

Etter avsnitt II, punkt 1 b i Stortingets vedtak av 11. desember 1946 kan en komitésekretær beregne seg en godtgjørelse av kr. 4,80 pr. time, dog ikke over kr. 24 pr. dag. Dette gjelder så vel for møtedager som andre dager sekretæren arbeider i komitéens anliggender. Den samlede godtgjørelse i en måned kan ikke overstige kr. 200, jfr. Finansdepartementets rundskrivelse av 19. desember 1946.

Da satsene for alminnelig overtidsgodtgjørelse for sekretærer i de senere år flere ganger er forhøyet uten tilsvarende forhøyelse for komitésekretærer, finner Finansdepartementet under forbehold av Stortingets senere godkjenning å kunne heve satsen for komitésekretærer til kr. 5,50 pr. time med virkning fra 1. juli 1949.

Maksimalbegrensingen pr. dag økes samtidig fra kr. 24 til kr. 27,50 pr. dag, men maksimalbegrensingen pr. måned blir uforandret.

*) Kunngj. 12. oktober i Lovtid. 1 nr. 35.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet om regulering av 26. sept.
området mellom Bratsberggaten—Langelandsgaten—Teglverket—
Teglverksgaten, Skien, og om vedtekter i tilknytning til regu-
leringen.

Skrivelse **) fra Samferdselsdepartementet.

27. sept.

Samferdselsdepartementet har vedtatt følgende endringer i departementets skrivelse av 22. april 1948 om avgifter som blir å betale til Staten av innehavere av konsesjoner, bevillinger og fartstillatelser vedrørende transport med motorvogner og skip innen riket:

1. Minimumsavgiften for skip (herunder lektere) skal være kr. 25 pr. år.
 2. For konsesjoner, bevillinger og fartstillatelser som gis etter 1. juli betales halv avgift for resten av kalenderåret.
- Endringen trer i kraft fra 1. januar 1950.

Skrivelse *) fra Forsyningsdepartementet om regulering av en 29. sept.
del av Løkeberg, gnr. 8, bnr. 172, Bærum herred, Akershus fylke, og om vedtekter i tilknytning til reguleringen.

Kongelig resolusjon.

30. sept.

«Instruks for rettenes ansettelse av godtgjøring for aktorer og offentlige forsvarere i straffesaker samt for sakkyndige i straffesaker og sivile saker ved andre domstoler enn Høyesterett», fastsatt ved kgl. resolusjon av 13. juni 1946, endres i samsvar med et framlagt utkast.

Utkastet lyder så:

I.

Instruksens fulle tittel skal heretter være «Instruks for rettenes fastsettelse av godtgjøring til aktorer og offentlige forsvarere i straffesaker, samt sakkyndige i straffesaker og sivile saker, ved andre domstoler enn Høyesterett, og regler for fastsettelse av godtgjøring for sakkyndige som gjør tjeneste etter politiets anmodning».

II.

I salærinstruksen skal følgende bestemmelser lyde:

§ 4. For å gjøre tjeneste som sakkyndig i straffesak eller sivil sak ansettes godtgjøringen for leger, hvor satsene i § 5 ikke kommer til anvendelse, etter følgende satser:

*) Kunngj. 12. oktober i Lovtid. 1 nr. 35.

**) Kunngj. 14. oktober i Lovtid. 1 nr. 36.

30. sept. a. For å ha forrettet som sakkyndig under rettsmøte:
 Kr. 12 pr. time.
 b. For sakkyndig arbeid utenfor rettsmøter: Kr. 9 pr. time.
 c. For hver full reisedag utenfor rettsdager: Kr. 46 pr. dag.
 d. For reiser på rettsdager inntil kr. 6,50 pr. time, men således at den samlede godtgjøring for reisen ikke overstiger kr. 32,50 pr. dag.

Satsene i denne paragraf gjelder tilsvarende så langt de passer når en lege gjør tjeneste som sakkyndig etter anmodning av politiet.

§ 5.

1. For følgende forretninger som begjæres av det offentlige tilkommer leger:

a. for likåpning	kr. 50
b. » liksyn	» 15
c. » uttak av blodprøver i farskapssaker, pr. prøve..	» 7
d. » blodtypebestemmelse i farskapssaker, pr. sak ...	» 30
e. » legeundersøkelse av alkoholpåvirkede motorvognførere, klinisk undersøkelse med uttak av blodprøve	» 15
om dagen, og	» 25
om natten (kl. 20—8) samt på søn- og helligdager. For annen gangs blodprøve kan beregnes tillegg av kr. 7.	

2. Retten kan forhøye de under 1. a. og b. nevnte satser med inntil 50 % når forretningen med nødvendighet har måttet foregå om natten (kl. 20—8) samt på søn- og helligdager eller har medført særlig meget eller byrdefullt arbeid.
 3. Den under 1. a. nevnte godtgjøring forhøyes til kr. 75 i de tilfelle hvor Justisdepartementet har gitt vedkommende lege samtykke til å beregne denne sats på grunn av hans særlige kvalifikasjoner.

§ 7. Når de sakkyndiges erklæringer, unntatt ganske kortfattede, leveres i maskinskrevet stand med så mange og gode gjennomslag som trengs, kan retten eller vedkommende myndighet herfor ansette en godtgjøring av inntil kr. 1 pr. side med nødvendige gjennomslag.

§ 8. Over det arbeid som blir utført utenfor retten skal det framlegges arbeidsoppgaver som er så vidt utførlige at retten eller vedkommende myndighet kan bedømme rimeligheten av den tid som er gått med til arbeidet.

Ved ansettelsen av salæret skal det tas i betraktning om det oppgitte arbeid må anses nødvendig for saken og om det til arbeidet er anvendt lenger tid enn nødvendig.

§ 10. Salærstatsene i denne instruks kan ikke fravikes med 30. sept. mindre retten eller vedkommende myndighet i det enkelte tilfelle finner at godtgjøringen på grunn av særlige omstendigheter ellers ville bli i vesentlig grad utilstrekkelig. De omstendigheter som har medført at instruksens satser er fraveket skal i så fall nøyaktig angis.

III.

Foranstående endringer trer i kraft fra 1. november 1949.

Kongelig resolusjon.

30. sept.

A. I henhold til lov av 24. juni 1949 om endring i lov om registrering av elektriske kraftledninger av 1. juli 1927 bestemmes:

- I. Det overdras til Justisdepartementet å gi de i § 2 a, siste ledd, nevnte regler til gjennomføring av reglene om registrering av transformatoranlegg.
- II. Det overdras til Justisdepartementet å gi de i § 3 a, siste ledd, jfr. 3. ledd, nevnte regler om vilkårene for og framgangsmåten ved foreløpig registrering.
- III. Det overdras til Industridepartementet å gi samtykke etter § 3 a til foreløpig registrering av kraftledning som ikke er ferdigbygd.

B. I henhold til sportelloven av 4. februar 1938 § 68, første ledd, bestemmes:

For særskilt registrering av transformatoranlegg betales kr. 25.

For foreløpig registrering av kraftledning som ikke er ferdigbygd betales kr. 50.

For endelig registrering av samme ledning betales kr. 25.

Kongelig resolusjon.*)

30. sept.

I medhold av lov av 17. juni 1932 om kvalitetskontroll med landbruksvarer m. v., jfr. lov av 24. oktober 1946, bestemmes:

De ved kongelige resolusjoner av 27. mars 1936 og 6. august 1948 utferdigede forskrifter, henholdsvis om bær- og fruktsaft samt erstatningsmidler (surrogater) for saft m. v. og om syltetøy, marmelade og lignende samt erstatningsmidler for disse varer, gis slikt tillegg:

Er saft, syltetøy og marmelade m. v. (jfr. saftforskriftenes § 2, 2. ledd og § 3 og syltetøyforskriftenes §§ 4—13) framstillet av to eller flere slags frukter eller bær skal på etiketten eller en tilleggs-etikett være angitt hvilke frukt- og bærslag som er nyttet til varen

*) Kunngj. 12. oktober i Lovtid. 1 nr. 35.

30. sept. og likeledes mengdeforholdet mellom de forskjellige sorter i prosjenter av det samlede frukt- og bærinnhold.

Saftforskriftenes § 6, 2. ledd og syltetøyforskriftenes § 17, 6. ledd får tilsvarende anvendelse.

Overtredelse av denne bestemmelse er straffbar.

Disse bestemmelser trer i kraft straks.

30. sept. **Skrivelse *)** fra Kommunal- og arbeidsdepartementet om lukningsvedtekt for utsalgssteder i Hemnes herred, Nordland fylke.

30. sept. **Skriv **)** frå Landbruksdepartementet om at hund i Seljord herad, Telemark fylke, skal haldas i band eller forsvarleg innestengd eller inngjerda i den tidi bufe beiter.

30. sept. **Skrivelse **)** fra Forsyningsdepartementet om regulerings- og utstykningsplan for hyttebebyggelsen på Dalbek skog, gnr. 10, bnr. 22, Nittedal herred, Akershus fylke, og om vedtekter i tilknytning til reguleringen.

*) Kunngj. 12. oktober i Lovtid. 1 nr. 35.

**) Kunngj. 14. oktober i Lovtid. 1 nr. 36.

(Fraskilles ved innbindingen).

Juli	28.	Lov nr. 3 om endr. i lov om bygningsvesenet	401
»	28.	Lov nr. 4 om anstalter og hjem for epileptikere	406
»	28.	Lov nr. 5 om hjem som mottar åndssvake til pleie, vern og opplæring	407
»	28.	Lov nr. 6 om endr. i lov om forsikringsselskaper	408
»	28.	Lov nr. 7 om endr. i ekteskapslovgivningen	411
»	28.	Lov nr. 8 om lærereksamener og forberedende prøver ved Universitetet i Bergen	417
»	28.	Lov nr. 9 om endr. i lov om arbeidstvister	417
»	28.	Lov nr. 10 om folketannrøkt	418
»	28.	Lov nr. 11 om endr. i lov om ordning av visse jord- spørsmål	423
»	28.	Lov nr. 12 om at avgift til Arbeiderfondet ikke skal utlignes i 1949—50	424
»	28.	Lov nr. 13 om endr. i skattelov for landet	425
»	28.	Lov nr. 14 om endr. i skattelov for byene	426
»	28.	Lov nr. 15 om adgang for Kongen til å inngå over- enskomster med fremmede stater til forebyggelse av dobbeltskatning m. v.	427
»	28.	Lov nr. 16 om endr. i lov om beskatning av aksje- selskaper og aksjonærer	427
»	28.	Lov nr. 17 om endr. i lov om midlert. tillegg til skattelovenes bestemmelser om etterligning	428
»	28.	Lov nr. 18 om endr. i midlert. lov om forhåndstrekk av skatt	428
»	28.	Lov nr. 19 om folkehøgskular	429
»	28.	Lov nr. 20 om endr. i lov om trygd mot arbeidsløshet	432
»	28.	Lov nr. 21 om endr. i lov om arbeidervern	441
»	28.	Lov nr. 22 om tillegg til lov om barn hvis foreldre ikke har inngått ekteskap med hverandre	442
»	28.	Lov nr. 23 om endr. i midlert. lov om skatt på motor- vogner og lystfartøyer samt visse forestillinger og framvisninger m. v.	443
»	28.	Midlert. lov nr. 24 om funksjonstiden for Kornrådet ..	444
»	28.	Lov nr. 25 om brigde i rettstap-reglane i landsvik- lovene	444
»	28.	Lov nr. 26 om Statens Pensjonskasse	444
»	28.	Lov nr. 27 om Statsbanenes Pensjonskasse	458

Norsk lovtidend. 1949. 2men avdeling. 3dje hefte.